

ROČENKA 2020

**NÁRODNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU
ÚZEMNÍHO ODBORNÉHO PRACOVISŤE STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE
PŘÍLOHA ČASOPISU PAMÁTKY STŘEDNÍCH ČECH
2 / 2021**

PAMÁTKY STŘEDNÍCH ČECH

ČASOPIS NÁRODNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU
ÚZEMNÍHO ODBORNÉHO PRACOVIŠTĚ STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE
ROČENKA 2020

2/2021
PŘÍLOHA

Obsah

- Slovo úvodem
1
- Náplň činnosti NPÚ ÚOP SČ
2
- Organizační schéma NPÚ ÚOP SČ
2
- Seznam osob, které byly v průběhu roku 2020 zaměstnány v NPÚ ÚOP SČ
v hlavním pracovním poměru
3–4
- Kancelář ředitele
5–9
- Oddělení ekonomiky a provozu
10
- Odbor evidence, dokumentace a informačních systémů
11–55
- Odbor péče o památkový fond
56–139
- Oddělení archeologie
140–141
- Institucionální výzkumné úkoly
142–147
- Odborná publikační a přednášková činnost pracovníků NPÚ ÚOP SČ v roce 2020
148–149
- Účast pracovníků NPÚ ÚOP SČ v komisích, vědeckých, redakčních a dalších radách
150

Titulní strana: Radíč (okres Příbram), pohled na východní průčelí zámku s vlevo vystupujícím jižním křídlem po obnově fasád. Podobu zámku v Radíči dala rozsáhlá raně barokní přestavba postupně probíhající v poslední čtvrtině 17. století. Završila ji stavba sálu nad pozůstatky renesančního východního křídla s věží vyrůstající ze střechy, dominující celému areálu. Průčelí sálu s výrazným architektonickým členěním se obrací se k zámecké kapli Panny Marie, která je kopií kaple, která stojí v interiéru klášterního kostela slavného švýcarského poutního místa Einsiedeln. Fasády zámku byly velmi kvalitně obnoveny, až restaurovány při zachování maxima dochovaných barokních omítek za dobré spolupráce zhotovitele s památkářem. Barevnost, která vychází z náleзовých situací, propojila zámek s kaplí, obnovenou v roce 2011 (foto Jindřiška Černochová).

4. strana obálky: Stará Boleslav (okres Praha-východ), kostel sv. Václava, svorník s pelikánem v klenbě jižní lodi po restaurování. Štuková žebírka klenby z doby kolem roku 1600, vybíhající z hlavic pilastrů spínají svorníky. Svorníky se symbolickými a heraldickými motivy jemně vysekanými z pískovce byly restaurátorsky očištěny, a odhaleny tak výrazné zbytky polychromií. Mezi nejkrásnější patří svorník s reliéfem pelikána krmícího mláďata svými vnitřnostmi – křesťanský symbol Kristovy oběti. Svorníky se v této podobě příznivě uplatňují v interiéru kostela, obnoveném za zásadní podpory IROP, kde do značné míry doplní bohatý mobiliář (foto Ludmila Maděrová).

SLOVO ÚVODEM

Rok uplynul a máme zde již po třiadvacáté Ročenku – faktickou kroniku památkové péče středních Čech, vydanou ve velkém formátu s množstvím fotografické dokumentace. Vzhledem k nutným úsporám se však opět ke kolegům – pracovníkům výkonných orgánů památkové péče, samosprávám, majitelům kulturních památek, investorům, technikům, dodavatelům – opět dostane „pouze“ v elektronické podobě. Činnost pracovníků našeho územního odborného pracoviště se sice rámcově nemění, nicméně současně je každý rok jiná, rozmanitá, stejně jak různorodé jsou památky, jak různé jsou okolnosti jejich obnovy nebo třeba i lidé, se kterými se setkáváme a jednáme.

Právě vnější okolnosti, jak všichni víme, zasáhly do našeho profesního života ve dvou vlnách velmi výrazným způsobem. Epidemie nemoci COVID 19, respektive vládní i interní opatření, po určitý čas omezily práci v terénu, tolik nezbytnou pro práci památkáře i přímou komunikaci s vlastníky nebo projektanty. Nicméně vše běželo dál, informace, dokumentace přicházely a odcházel elektronickou komunikací, kterou probíhala i jednání a konzultace. Denně byly přes tyto obtíže plněny menší i větší úkoly vyplývající z poslání a náplně organizace státní památkové péče. Naštěstí toto onemocnění v roce 2020 postihlo pouze zlomek našich pracovníků, a to bez větších následků.

Kancelář ředitele opět bezchybně zabezpečovala veškerý chod rozsáhlé spisové agendy. Již tradičně měla díky odborné kvalitě autorů, editorů i redakční práci vysokou úroveň ediční činnosti pracoviště. Kromě dalšího ročníku odborných periodik Památky středních Čech a Průzkumy památek, na jejichž obsahu se podíleli také naši pracovníci, pokračovalo vydání zásadní práce V. Razíma „Středověká opevnění českých měst“, a to druhým dílem ve dvou svazcích – katalog Čechy. Byl vydán druhý díl Dějin evropské architektury od Václava Mencla s bohatou dokumentací s důkladnou editací Heleny Soukupové – práce mezinárodního dosahu, významně podpořená Pamiatkovým úradom Slovenskej republiky.

Na cenu NPÚ Patrimonium pro futuro NPÚ za rok 2019 naše pracoviště nominovalo velmi úspěšnou, komplexní, dlouhou obnovu areálu zámku Bon Repos. Menšími akcemi jsme přispěli k „Valdštejnskému roku“.

V oddělení evidence nemovitých památek Odboru evidence a dokumentace pokračovala každoroční práce na vypracování návrhů na prohlášení za kulturní památku, vylepšování byl Památkový katalog. V oddělení evidence movitých památek se zejména podařilo úspěšně dokončit dlouhodobý a významný úkol – základní evidenci mobiliárních fondů. Pokračovala spolupráce v rámci Integrovaného systému ochrany movitých památek. Oddělení průzkumů a dokumentace provedlo opět řadu operativních průzkumů a dokumentace. Rozmanitost staveb a kvalitu dokumentace dobře přibližují publikované plány a fotografie. S oddělením průzkumů a dokumentace v mnohém spolupracovalo oddělení archeologie, které provedlo řadu zjišťovacích a záchranných výzkumů, a to také na několika objektech ve správě NPÚ. Práce oddělení dokumentace a archeologie přinesla řadu nových a důležitých poznatků, které prohloubily naše znalosti o historických stavbách a současně přinesly cenné informace pro ochranu a obnovu zkoumaných památek.

Zpráva o činnosti Odboru péče o památkový fond, propojená s faktickými výsledky péče o památky v kraji, tvoří jako každoročně největší část Ročenky. Opět je rozdělena na zprávy podané památkovými guaranty území, oddělením restaurování a oddělením specialistů. Za řadou stručných informací o obnově kulturních památek, nebo zásazích na nemovitostech v plošně chráněných územích a restaurování děl výtvarného umění, se ukrývá mnoho jednání s vlastníky, projektanty, vypracování písemných vyjádření a často náročný výkon odborného památkového dohledu při realizaci. Množství informací o více nebo méně opravených nebo obnovených stavbách, opravách jejich konstrukcí, fasád, střech, interiérů, restaurovaných prvků a děl výtvarného umění nalezne čtenář v následujícím textu a ilustrované řadou fotografií. Alespoň na tomto místě připomeňme, že rok 2020 přinesl pokračování i dokončení několika významných rozsáhlých obnov národních kulturních památek s výrazným podílem restaurátorských prací, financovaných z IROP – především kostela sv. Václava ve Staré Boleslavi, areálu zámku v Dobříši, s rekonstrukcí iluzivního průčelí oranžerie, nebo areálu kostela sv. Bartoloměje v Kolíně s kostnicí. V rámci tohoto odboru je úspěšně zajišťován monitoring památky světového dědictví – Kutné Hory, průběžně aktualizován seznam ohrožených památek v kraji, nebo organizována zajišťována soutěž o „Cenu regenerace“.

Jako každý rok v Ročence nechybí informace o alokaci finančních příspěvků z programů Ministerstva kultury ČR. ÚOP se přímo podílí na přípravě návrhu na zařazení akcí obnovy do Havarijního programu, Programu regenerace VPR, VPZ A KPZ a Programu restaurování. Program Středočeského kraje, cílený na podporu obnovy památek pro společenské a kulturní využití, přinesl již několik úspěšných výsledků obnovy památek.

V rámci výzkumných úkolů DKRVO úspěšně pokračoval projekt nemovité památky, metodicky řízený z našeho pracoviště a někteří pracovníci se podíleli i na dalších úkolech. Významný je také úkol výzkumu liturgického textilu řešený v rámci NAKI. Potěšitelná je publikační činnost pracovníků i řada osvětových přednášek podaných pro širokou i odbornou veřejnost, vycházejících, jak z výsledků výzkumných úkolů, tak z běžné odborné práce.

Plynulý ekonomický a personální chod pracoviště byl výsledkem důkladné a zodpovědné práce pracovníků oddělení ekonomiky a provozu, bez které by se ostatní neobešli. V roce 2020 se kromě jiného podařilo zajistit a realizovat dílčí větší údržbu především v interiérech budov v Sabinově ulici včetně opravy klimatizace v archivu.

Na závěr mě nezbyvá, než kolegyním a kolegům za výsledky jejich práce v nelehkém roce 2020 poděkovat.

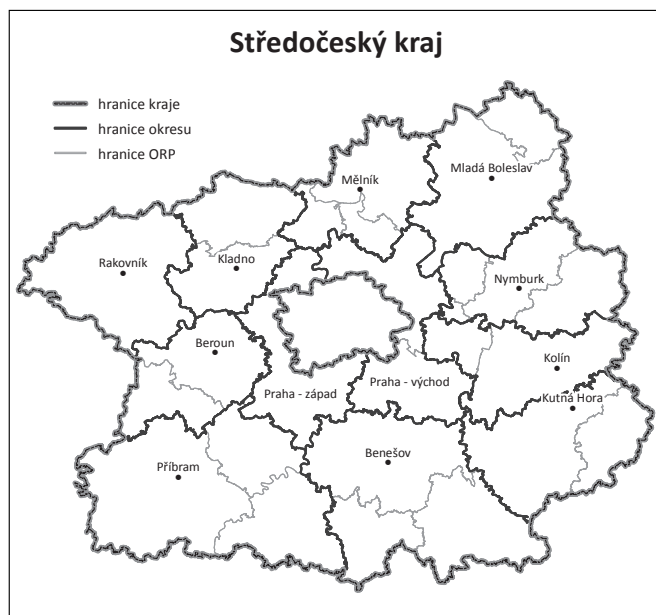
Ing. Jan Žižka
ředitel

NÁPLŇ ČINNOSTI NÁRODNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU, ÚZEMNÍHO ODBORNÉHO PRACOVISŤE STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE

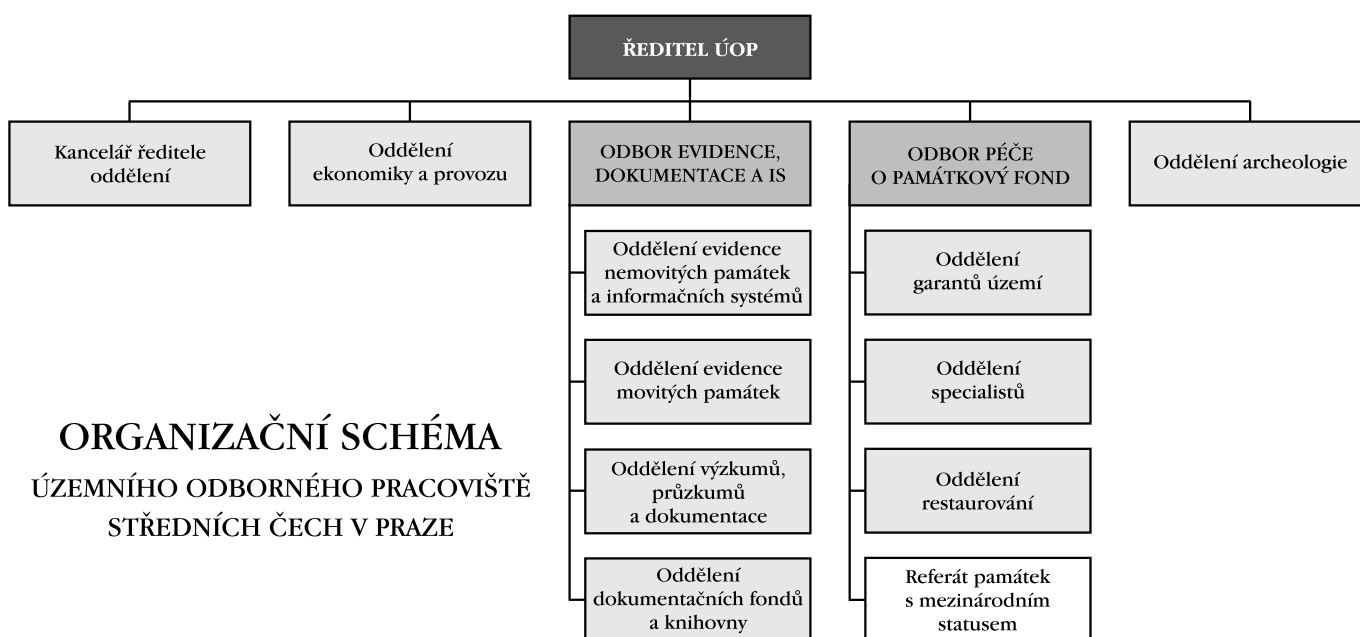
Středočeské pracoviště NPÚ vykonává komplexní odborné poznávací, evidenční, dokumentační, metodické, koncepční, hodnotící, iniciační, koordinační, prezentační a osvětové činnosti a služby v oblasti památkové péče ve Středočeském kraji, který zahrnuje správní obvody obcí *Benešov, Beroun, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, Čáslav, Černošice, Český Brod, Dobříš, Hořovice, Kladno, Kolín, Kralupy nad Vltavou, Kutná Hora, Lysá nad Labem, Mělník, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Neratovice, Nymburk, Poděbrady, Příbram, Rakovník, Říčany, Sedlčany, Slaný, Vlašim, Votice*. Významná je ediční činnost pracoviště a zapojení odborných pracovníků do vědecko-výzkumné práce v NPÚ.

Středočeský kraj je co do rozlohy největším krajem v České republice. Co do počtu kulturního dědictví je po Jihočeském kraji druhým nejpočetnějším, a to s číslem, které se těsně přibližuje 11 000. Toto číslo ovšem vypovídá o památkovém bohatství kraje velmi paušálně. Jeho potenciál je daleko větší, vezmeme-li v úvahu nejen to, že z počtu 11 000 000 je zhruba 150 chráněných území, ale i fakt, že většina položek jsou soubory – architektonické, sochařské a také movité včetně rozsáhlých kompletů mobiliárních fondů hradů, zámků a zámeckých knihoven. Pokud bychom sečetli veškeré jednotlivé položky, viděli bychom cifru několika násobně vyšší.

Činnost Národního památkového ústavu – územního odborného pracoviště středních Čech v Praze (dále NPÚ ÚOP SC) je vymezena platným Statutem Národního památkového ústavu a také Hlavním organizačním řádem Národního památkového ústavu.

Sídlem středočeského ÚOP je pavlačový dům čp. 5 se zadním traktem v Sabinově ulici v Praze na Žižkově. Obě budovy sdílíme spolu s další organizací NPÚ – s územní památkovou správou Praha.

**SEZNAM OSOB, KTERÉ BYLY V PRŮBĚHU ROKU 2020 ZAMĚŠTNÁNY V NPÚ ÚOP SČ V PRAZE
V HLAVNÍM PRACOVNÍM POMĚRU**

ODDĚLENÍ	PRACOVNÍ ZAŘAZENÍ	TELEFON	E-MAIL
Ústředna		274 008 111	
Ing. Jan Žizka	ředitel	274 008 261	zizka.jan@npu.cz
KANCELÁŘ ŘEDITELE			
PhDr. Klapetková Olga	vedoucí kanceláře ředitele, redaktorka	274 008 283	klapetkova.olga@npu.cz
Nesměráková Hana	administrativní a spisová pracovnice	274 008 201	nesmerakova.hana@npu.cz
Kovaříková Alena	asistentka	274 008 133	kovarikova.alena@npu.cz
Mgr. Roubíčková Dita	pracovnice vztahů k veřejnosti (úv. 0,5)	274 008 285	roubickova.dita@npu.cz
Mollerová Bronislava	pracovnice vztahů k veřejnosti (úv. 0,3 od. 1. 1. do 7. 5.)		
ODDĚLENÍ EKONOMIKY A PROVOZU			
Havlovic Luboš	vedoucí oddělení, koordinační, projektový a programový pracovník	274 008 154	havlovic.lubos@npu.cz
Hanák Karel	provozář – správce vozového parku	274 008 147	hanak.karel@npu.cz
Straková Jitka	referentka majetkové správy (od 1. 2.)	274 008 145	strakova.jitka@npu.cz
Krabcová Šárka	vedoucí, koordinační, projektová a programová pracovnice (RD)	274 008 154	krabcova.sarka@npu.cz
Špála Jiří	provozář – správce budovy	274 008 147	spala.jiri@npu.cz
Tutr Václav	správce informačních technologií	274 008 284	tutr.vaclav@npu.cz
ODBOR PÉČE EVIDENCE, DOKUMENTACE A IS			
PhDr. Razím Vladislav	vedoucí odboru, památkář	274 008 281	razim.vladislav@npu.cz
Oddělení evidence nemovitých památek			
Mgr. Prixová Dvorská Hana	vedoucí oddělení, památkářka	274 008 289	prixova.hana@npu.cz
Mgr. Jankulíková Alžběta	památkářka (úv. 0,9)	274 008 229	jankulikova.alzbeta@npu.cz
Mgr. Koukalová Šárka	památkářka	274 008 234	koukalova.sarka@npu.cz
PhDr. Minář Ivan, Ph.D.	památkář	274 008 222	minar.ivan@npu.cz
Oddělení evidence movitých památek			
Mgr. Kolářová Šárka	vedoucí oddělení, památkářka	274 008 233	kolarova.sarka@npu.cz
Fesslová Helena	dokumentátorka	274 008 225	fesslova.helena@npu.cz
Mgr. Horáček Jaroslav, DiS.	památkář	274 008 230	horacek.jaroslav@npu.cz
Mgr. Zuzana Pospíchalová	památkářka (úv. 0,75)	274 008 231	pospichalova.zuzana@npu.cz
Referát GIS a MIS			
Marounek Jiří	dokumentátor	274 008 223	marounek.jiri@npu.cz
Mgr. Vácha Petr	památkář (úv. 0,6, od 1. 2. úv. 0,1)	274 008 223	vacha.petr@npu.cz
Oddělení výzkumů, průzkumů a dokumentace			
Ing. Jesenský Vít, PhD.	památkář	274 008 286	jesensky.vit@npu.cz
PhDr. Nachtmannová Alena, PhD.	památkářka	274 008 287	nachtmannova.alena@npu.cz
Ing. arch. Veselý Jan	památkář (úv. 0,5)	274 008 287	vesely.jan@npu.cz
Bok Štěpán	dokumentátor (úv. 0,5)	274 008 202	bok.stepan@npu.cz
Oddělení dokumentačních fondů a knihovny			
Geislerová Olga	dokumentátorka – archiv	274 008 282	geislerova.olga@npu.cz
Juráček Roman	dokumentátor – fototéka (úv. 0,7)	274 008 221	juracek.roman@npu.cz
Ing. Králová Bohumila	administrativní a spisová pracovnice (úv. 0,5)	274 008 270	kralova.bohumila@npu.cz
Juráček Roman	knihovník (úv. 0,5)	274 008 235	juracek.roman@npu.cz
ODBOR PÉČE O PAMÁTKOVÝ FOND			
Mgr. Zapalková Eva	vedoucí odboru, památkářka	274 008 211	zapalkova.eva@npu.cz
Poslušná Radka	asistentka	274 008 274	poslusna.radka@npu.cz
Oddělení garantů území			
Mgr. Černochová Jindřiška	památkářka	274 008 162	cernochova.jindriska@npu.cz
Ing. Gottwaldová Markéta	památkářka (úv. 0,75)	274 008 270	gottwaldova.marketa@npu.cz
Ing. arch. Havlíková Dorota	památkářka	274 008 273	havlikova.dorota@npu.cz
Mgr. Hlaváčková Veronika	památkářka (od 10. 7. RD)	274 008 167	hlavackova.veronika@npu.cz
Ing. Hofreiterová Dita	památkářka (úv. 0,5., od 1. 7. úv. 0,25)	274 008 162	hofreiterova.dita@npu.cz
Ing. arch. Švejdárová Anna	památkářka (od 10. 7.)	274 008 224	svejdarova.anna@npu.cz

Ing. arch. Kosová Eva	památkářka (úv. 0,5)	274 008 272	kosova.eva@npu.cz
Ing. arch. Láska Vojtěch	památkář (úv. 0,5)	274 008 113	laska.vojtech@npu.cz
Ing. arch. Musilová Andrea	památkářka (úv. 0,5, od 1. 7. úv. 0,75)		musilova.andrea@npu.cz
PhDr. Pospíšil Aleš	památkář	724 614 669	pospisil.ales@npu.cz
Ing. Primusová Dagmar	památkářka	274 008 265	primusova.dagmar@npu.cz
Ing. arch. Řepková Hana	památkářka	274 008 224	repkova.hana@npu.cz
Ing. arch. Schmidová Barbora	památkářka (od 1. 12. úv. 0,75)	274 008 267	schmidova.barbora@npu.cz
Ing. arch. Volfová Eva	památkářka	274 008 265	volfova.eva@npu.cz
Ing. arch. Vyletová Eva	památkářka	274 008 266	vyletova.eva@npu.cz
Bc. Dis. Kalinová Petra	památkářka (od 1. 2.)		

Oddělení specialistů

Mgr. Berková Jana	vedoucí oddělení, památkářka	274 008 262	berkova.jana@npu.cz
Mgr. Hanzlíková Markéta	památkářka	274 008 264	hanzlikova.marketa@npu.cz
Ing. arch. Rákosníková Alena	památkářka (RD)	274 008 275	rakosnikova.alena@npu.cz
Ing. Rudl Aleš	památkář	274 008 268	rudl.ales@npu.cz
Ing. Hrdlička Otakar	památkář (od 1. 4. úv. 0,5)	274 008 275	hrdlicka.otakar@npu.cz
Ing. arch. Pešta Jan	památkář (od 1. 4. úv. 0,5)	274 008 275	pesta.jan@npu.cz

Oddělení restaurování

Mgr. Maděrová Ludmila	vedoucí oddělení, památkářka	274 008 271	maderova.ludmila@npu.cz
Mgr. Kuldová Marie	památkářka	274 008 252	kuldova.marie@npu.cz
Mgr. Cachová Tereza	památkářka	274 008 253	cachova.tereza@npu.cz

Referát památek s mezinárodním statusem

Ing. arch. Mrázek Jiří	památkář	274 008 212	mrazek.jiri@npu.cz
------------------------	----------	-------------	--------------------

ODDĚLENÍ ARCHEOLOGIE

Mgr. Neustupný Zdeněk	archeolog	274 008 209	neustupny.zdenek@npu.cz
Ing. Králová Bohumila	archeolog (úv. 0,5)	274 008 270	kralova.bohumila@npu.cz
Mgr. Kypta Jan, PhD.	archeolog	274 008 287	kypta.jan@npu.cz
Mgr. Laval Filip, PhD.	archeolog (úv. 0,5)	274 008 209	laval.filip@npu.cz

ÚVAZKY VĚDA A VÝZKUM

Finstrová Ilona	dokumentátorka (úv. 0,75) (DKRVO)	274 008 159	finstrova.ilona@npu.cz
Mgr. Hodinářová Marie	V a V pracovnice (úv. 0,1) (NAKI)		
Mgr. Jačková Kateřina	koordináční, proj. a prog. prac. (úv. 0,2) (NAKI)		jackova.katerina@npu.cz
Mgr. Jančo Milan	V a V pracovník (úv. 0,2) (NAKI)	274 008 149	janco.milan@npu.cz
Mgr. Jana Klapetková	redaktor (úv. 0,2 DKRVO do 31. 7.)		
Ing. Černínová Dana	redaktor (úv. 0,2 DKRVO od 1. 8.)		
Mgr. Koukalová Šárka	V a V pracovnice (úv. 0,1) (NAKI)	274 008 234	koukalova.sarka@npu.cz
Mgr. Kuldová Marie	V a V pracovnice (úv. 0,2) (NAKI)	274 008 252	kuldova.marie@npu.cz
PhDr. Nachtmannová Alena, PhD.	V a V pracovnice (úv. 0,2) (NAKI)	274 008 287	nachtmannova.alena@npu.cz
Mgr. Vácha Petr	V a V pracovník (úv. 0,2) (NAKI)	274 008 223	vacha.petr@npu.cz

Zpracoval Luboš Havlovic

KANCELÁŘ ŘEDITELE

Kancelář ředitele zajišťovala v roce 2020 administrativní podporu řediteli, částečně i vedoucím odborů. Důležitou součástí agendy kanceláře ředitele je prezentace oboru a ediční činnost pracoviště.

Práci oddělení výrazně zkomplikovala pandemie nemoci Covid-19 a s ní spojená epidemiologická opatření, přesto se podařilo plynule zajistit chod sekretariátu a podatelny, v rámci možných podmínek i distribuci publikací, ediční plán byl naplněn v plném rozsahu. Za obětavé nasazení v době lockdownu patří poděkování zejména Aleně Kovaříkové a Haně Nesměrákové.

SEKRETARIÁT ŘEDITELE

Asistentka sekretariátu ředitele zajišťovala v roce 2020 administrativní agendu, která se týkala zejména vypravení spisů datovou službou, kontroly ESS, protokolu smluv včetně organizace porad ředitele. Uvedené agendy jsou rovněž propojeny s oddělením ekonomiky a provozu. Dále byly zajišťovány distribuce směrnic, příkazů, rozhodnutí a opatření ředitele, které jsou evidovány v ESS.

Hana Nesměráková

PODATELNA

Pracovnice podatelny vykonávala veškeré práce související s prací podatelny pro celé ÚOP SC. Evidovala též příjem faktur v elektronické spisové službě, dohlížela na servis a provoz frankovacího stroje Ultimail včetně doplňování štítků.

Alena Kovaříková

PREZENTACE, VZTAHY K VEŘEJNOSTI

Stejně jako v předchozích letech plnila odpovědná pracovnice úkoly související s PR, a to i v rámci agendy home office. Přestože podmínky byly roce 2020 ztíženy vlivem vládních opatření proti šíření Covid-19, pracovnice vztahů k veřejnosti zajišťovala i nadále agendu tiskových a informačních vztahů k veřejnosti a hromadným sdělovacím prostředkům. V rámci PR spolupracovala s tiskovým referátem NPÚ GnŘ a mluvčími jednotlivých územních odborných pracovišť a památkových správ.

V oblasti prezentace NPÚ se pracovnice vztahů k veřejnosti průběžně podílela na plnění obsahu webových stránek pracoviště; technickou část realizace zajišťoval pracovník IT V. Tutr.

Čihadla, zámek Bon Repos (okres Nymburk): a – demolice armádních objektů v areálu, stav 2003; b – Starý zámek, Šporkovo a severní křídlo před zahájením obnovy, stav 2004; c – část areálu před zahájením obnovy parku, stav 2004; d – Nový zámek po celkové rehabilitaci v roce 2020 (foto z archivu NPÚ ÚOP SC).

Distribuce publikací

I přes nelehké podmínky kvůli pandemii byla v různě omezeném režimu nadále realizována distribuce publikací do komisního prodeje i ke koncovým zákazníkům. Agenda spojená s evidencí, skladováním i fakturací prodaných publikací probíhala nepřetržitě ve spolupráci s účetním oddělením NPÚ v Ostravě. Výdeje publikací do komisních skladů a závozy do skladu e-shopu NPÚ byly průběžně korigovány v návaznosti na aktuální epidemickou situaci, s ohledem na poměrně hustou síť e-shopů koncových zákazníků však nemusely být v průběhu roku nikdy zcela zastaveny.

Distribuce publikací NPÚ ÚOP SC prostřednictvím sítě Euromedia probíhá nadále úspěšně a v poměrně velkém nákladu. Klíčový je zde především fakt, že prostřednictvím distributora se daří bez problémů zajistit odbyt i pro úzkoprofilové publikace.

Patrimonium pro futuro

V roce 2020 nominovalo územní odborné pracoviště středních Čech v Praze na Cenu Patrimonium pro futuro v kategorii *obnova památky, restaurování* za Střežedočeský kraj obnovu areálu zámku Bon Repos v okrese Nymburk.

Areál zámku Bon Repos, nacházející se na návrší nad vesnicí Čihadla, je úzce spjat s osobností Františka Antonína hraběte Šporka, který zde kolem roku 1715 vybudoval ojedinělý komplex Chýše dobrého odpočinku („La Maison de Bon Repos“). Při stavbě zámku určeného především k meditaci a odpočinku využil přírozeného houfování ptačtva na tomto vyvýšeném místě, a duchovní rozměr citlivě propojil s oblíbenou čížbou.

Druhá významná stavební etapa začíná koupí areálu arcibiskupem Antonínem Petrem, hrabětem Příchovským v roce 1769, jímž byla dovršena barokní stavební činnost, která je i po novodobých úpravách pro celý areál určující. Na zámku se pak vystřídal mnoho majitelů a zajímavých osobností, mimo jiné i Bedřich Smetana, který zde žil a v rodině Thun Hohensteinů působil jako učitel hudby. V průběhu druhé poloviny 20. století byl bohužel celý areál k nepoznání změněn v souvislosti s působením armády ČSSR, jejíž neblahé dědictví bylo nevyhnutelně nutné v budoucnu vyvážit velkým úsilím o záchranu. V roce 2004 koupil celý areál pan Charles Butler, který zahájil celkovou obnovu areálu. Vlastní práce započaly sanací armádních zásahů, jako první byl stavebně zrekonstruován Nový zámek (2007), v roce 2008 byla dovršena obnova Čínské pavilonu dokončením restaurování maleb, v následujícím roce pak navázalo restaurování maleb Nového zámku. Na okraji zájmu nezůstala ani sochařská výzdoba – restaurována byla socha sv. Máří Magdaleny a polopostava Kojící Madony nad vstupem do Starého zámku, jehož obnova byla zahájena v roce 2011.

Patnáctiletá revitalizace tohoto ojedinělého areálu proběhla v celé šíři a v nejvyšší možné kvalitě. Od úmorné likvidace armádních staveb, vestaveb a venkovních betonových a asfaltových povrchů, přes naprostou změnu v charakteru vnějších plášťů objektů a jejich interiéru. I exteriér vyžadoval razantní změny – vybudování sítě mlatových cest, vytyčení formálního parteru, vnitřní zahrady, modifikace zeleně plynule přecházející do okolních lesů. Co však areálu dodává nezaměnitelný charakter, jsou nesmírně kvalitní soubory nástěnných maleb, z nichž vynikají původní barokní exteriérové nástěnné malby na průčelích Chýše dobrého odpočinku, které výrazně obohatily šporkovský fenomén, a řadí tak Bon Repos po bok špitálu v Kuksu.

Přestože nominace Cenu NPÚ nakonec nezískala, je současnému majiteli a celému týmu třeba v první řadě poděkovat za citlivý přístup a nesmírné úsilí, díky nimž se areál stal nadregionálním klenotem.

Cena *Patrimonium pro futuro* je udělována od roku 2014 a jejím cílem je upozornit na pozitivní příklady v oblasti pa-

Zámek Mnichovo Hradiště (okres Mladá Boleslav): a – panelová výstava Valdštejnské muzeum 1910–2020; b – jeden z výstavních panelů (foto R. Chmel).

Zámek Mníchovo Hradiště, kaple sv. Anny, výstava Paměť rodu přetrvává – pohled na vstupní část rozšířené expozice (foto L. Hytha).

mátkové péče, ale také na mnohdy strhující příběhy, které danou památku doprovázejí. Národní památkový ústav chce touto cestou vyzdvihnout nejen oceněné, ale i všechny nominované projekty, protože každá úspěšná snaha o záchranu památky si zaslouží uznání od laické i odborné veřejnosti.

Na Cenu Národního památkového ústavu *Patrimonium pro futuro* jsou odborníky z regionálních pracovišť NPÚ nominovány maximálně 2 pozitivní příklady z každého kraje, jež potom soupeří o ocenění ve čtyřech kategoriích: obnova památky, restaurování; objev, nález roku; prezentace hodnot; záchrana památky.

Mgr. Dita Roubíčková

Valdštejský rok

Oddělení se také zapojilo do projektu NPÚ s názvem „Valdštejnové – Ivi ve službách císařů“, který je součástí dlouhodobého programu Po stopách šlechtických rodů a v roce 2020 prezentoval šlechtický rod Valdštejnů.

JAN ŽIŽKA

VALDŠTEJNSKÉ HOSPODÁŘSKÉ DVORY

Sýčina

Nezabudice

Ujkovice

NA PANSTVÍ DOBROVICE, DUCHCOV a KŘIVOKLÁT

V čele dvora v Dobrovice stojí mohutná renesanční budova stájí se sýpkou v patře, postavená v 80. letech 16. století, s dochovaným krovem z doby výstavby. Sýpka v Pěčicích vznikla úpravou soudobé budovy renesanční tvrze. Rozsáhlá výstavba nových hospodářských dvorů však probíhala především po roce 1713, kdy se dědička panství Eleonora z Valdštejna provdala za Jana Josefa z Valdštejna z hradištské větve rodu. Stavební činnost, kterou převážně určovala hraběnka, trvala do roku 1734, kdy jako vdova odešla do kláštera. Na výstavbě vrchnostenských budov na panství včetně dvorů se výrazně podílel slavný stavitel František Maxmilián Kaňka, kterého zaměstnávali oba manželé, a také dobrovický stavitel Jiří Soveský.

Dobrovice, hlavní, renesanční budova dvora

Kaňkův rukopis nesou architektonické detaily dvora v Týnci, postaveného na symetrickém půdorysu s dvojicí dvoukřídlých budov. Jejich čela dosud ukončují výrazné štíty s prohnutými obrysy a trojúhelnými nástavci, členěné redukovánými pilastry. Do dvora vázícího se na kostel se vjíždělo neméně architektonicky výraznými branami.

Spolupracovali jsme se správou zámku Mnichovo Hradiště na rozšíření expozice u hrobky Albrechta z Valdštejna v kapli sv. Anny výstavou *Paměť rodu přetrvává*, dále na stálé panelové výstavě ve vstupních prostorách u pokladny zámku s názvem *Valdštejnské muzeum 1910–2020*. Ta představuje proměnu prezentace prostor a sbírek rodu Valdštejnů během posledních sta let.

V září 2020 se uskutečnila přednáška Ing. Žižky na zámku Mnichovo Hradiště o hospodářských dvorech na bývalých valdštejnských panstvích v Čechách s exkurzí po třech dvorech panství – Hněvousicích, Lhoticích a Solečku. K hospodářským dvorům vyšly dva informační letáky: *Valdštejnské hospodářské dvory na panství Mnichovo Hradiště* a *Valdštejnské hospodářské dvory na panstvích Dobruška, Duchcov a Křivoklát* autora Jana Žižky.

PhDr. Olga Klapetková

EDIČNÍ ČINNOST

Přes komplikace, které přinesla coronavirová pandemie, vyšly v roce 2020 všechny plánované publikace. Většina jednání s autory, recenzenty i redakčními radami probíhala on-line či korespondenčně, jednání pro grafická řešení a tisk se dařilo plánovat tak, aby se mohly dodržet obvyklé postupy náhledů a jednání. Nicméně se těšíme na uvolnění opatření, osobní jednání jsou často nenahraditelná.

Úsporná opatření se dotkla financí určených na ediční činnost, která je podpořena z úkolů vědy a výzkumu a částečně provozními prostředky NPÚ. Redukce se nejvýrazněji projevila u tradiční Ročenky našeho pracoviště. Po dlouhé řadě let mohla vyjít pouze digitálně, což bohužel neprospělo prezentaci naší práce u veřejnosti a úřadů, rovněž je ztrátou pro zaznamenání historie oboru v trvalé tištěné podobě.

Monografie

Václav Menci (Helena Soukupová ed.): Dějiny evropské architektury II. díl, 496 stran
ISBN 978-80-88339-08-3

Druhý díl Menclova dosud nevydaného rukopisu, nazvaný *Umění antického světa*, pojednává o řeckém archaickém i klasickém umění a umění helénistických synkresí v různých částech antického světa, přibližuje umění v době římského císařství, sásánovské paláce v Persii a raně křesťanské umění. Kniha uzavírá středověké umění národů v Byzantské říši, zahrnující umění řecké ortodoxní církve, arménských synkresí, ruské umění a umění nástupnických národů po rozpadu Západořímské říše. Vydáním Menclovy monumentální práce splácíme dluh významnému evropskému badateli, jehož dílo dosud nebylo plně doceněno. Kniha vychází ve spolupráci Národního památkového ústavu a Památkového úřadu Slovenské republiky. Publikace byla připravena v rámci institucionálního výzkumu.

Vladislav Razím: Středověká opevnění českých měst, 2. díl, Čechy, 1 152 stran
ISBN 978-80-88339-07-6

Spolupracovali jsme produkčně na druhém, tentokrát dvousvazkovém dílu knihy. Představuje kromě přehledu dějin, popisu a nástinu stavebně historického vývoje hradeb v jednotlivých městech obrazovou dokumentaci, která z velké části dosud nikdy nebyla publikována. Katalog poskytuje komplexní představu o celkovém charakteru a stavebních proměnách uvedených městských fortifikací ve středověku. Další poznatky z výzkumu jednotlivých opevnění budou využity v prvním, souhrnném dílu v rámci srovnávacího studia. Kniha

Václav Menci

Dějiny evropské architektury II.

Středověká opevnění českých měst

VLADISLAV RAZÍM

2.1

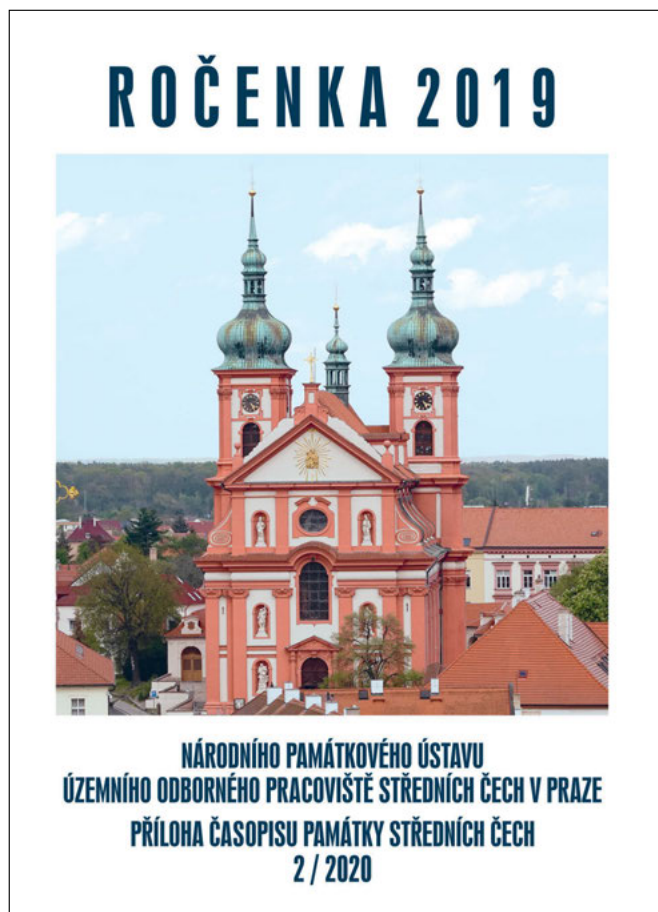
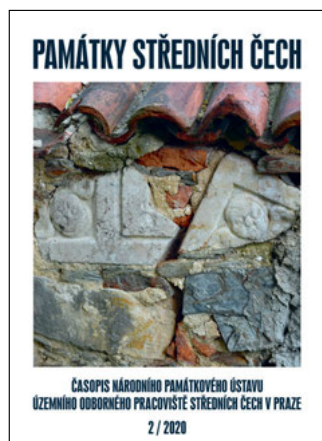
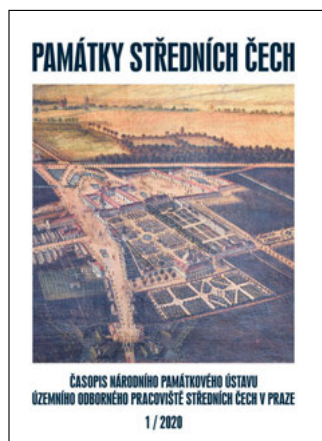
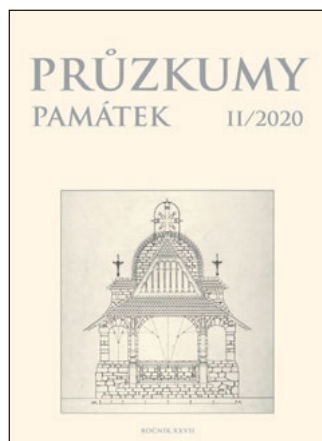
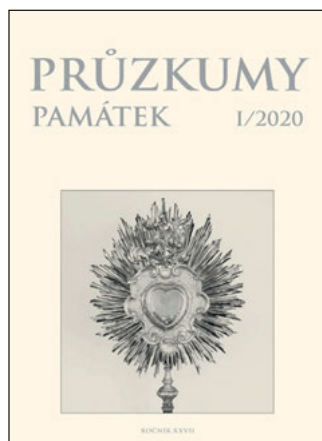
KATALOG ČECHY

se pokouší splatit dlouhodobý badatelský dluh, který vynikal zvláště při srovnání s bohatou historií výzkumu a prezentace středověkých hradeb. Publikace byla připravena v rámci institucionálního výzkumu zaměřeného na nemovité památky.

Periodika

Průzkumy památek, 27. ročník, 2 čísla

Recenzované neimpaktované periodikum vychází dvakrát ročně péčí NPÚ ÚOP středních Čech od roku 1994. Za dobu

své existence se stal uznávanou platformou pro prezentaci výsledků odborné dokumentace, průzkumů a výzkumů památkového fondu České republiky s přesahy do mezinárodních souvislostí včetně výsledků institucionálních výzkumů.

Památky středních Čech, 34. ročník, 2 čísla a příloha Ročenka 2019

Časopis byl založen v roce 1985 a od roku 1993 vychází dvakrát ročně. Územím jeho zájmu jsou střední Čechy a tzv. Velká Praha. Obsahem příspěvků jsou výsledky průzkumů ce-

lého druhového spektra památek a tematicky rozsáhlá činnost v oblasti praktické památkové péče. Časopis je recenzovaným neimpaktovaným periodikem.

Každoroční přílohou časopisu je Ročenka, která od roku 1998 dokumentuje činnost středočeského pracoviště, a stala se tak nezastupitelnou kronikou oboru památkové péče ve středních Čechách. V roce 2020 vyšla poprvé pouze v digitální podobě.

PhDr. Olga Klapetková, vedoucí oddělení

ODDĚLENÍ EKONOMIKY A PROVOZU

Oddělení zajišťuje pro pracoviště ekonomické a personální činnosti, správu veškerého majetku, domovnictví, agendu spojenou s dopravou a pod metodickým vedením odboru informatiky generálního ředitelství NPÚ také informační technologie.

Oddělení ekonomiky a provozu v průběhu roku 2020 nadále pokračovalo ve snaze o efektivní a hospodárné vynakládání finančních prostředků a zúčastnilo se různých školení zaměřených na elektronický portál pro soutěžení veřejných zakázek, registr smluv a dodržování pravidel GDPR.

V loňském roce proběhla v sídle pracoviště celková obnova klimatizace v archivu v zadní budově a oprava osvětlení venkovního schodiště. V podkroví přední budovy byly na střešní okna osazeny stínící žaluzie. Ve 2. patře zadní budovy byla provedena celková renovace kuchyňky a sociálního zařízení.

Dále byly zrealizovány dílčí opravy kotlů a radiátorů. Jako každý rok proběhlo i v loňském roce obnovení části počítačové techniky a nábytku. Díky rozpočtu FKSP mohl být poskytnut benefit pro všechny zaměstnance ve formě poukázek Fokus Pass využitelných převážně pro volné vstupy na kulturní akce.

Oddělení ekonomiky a provozu zpracovalo podklad pro další budoucí akce a úpravy stávajícího pracovního prostředí.

V roce 2020 průměrný hrubý měsíční plat ÚOP SC dosáhl 31 839,72 Kč.

Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví stav k 31. 12. 2020

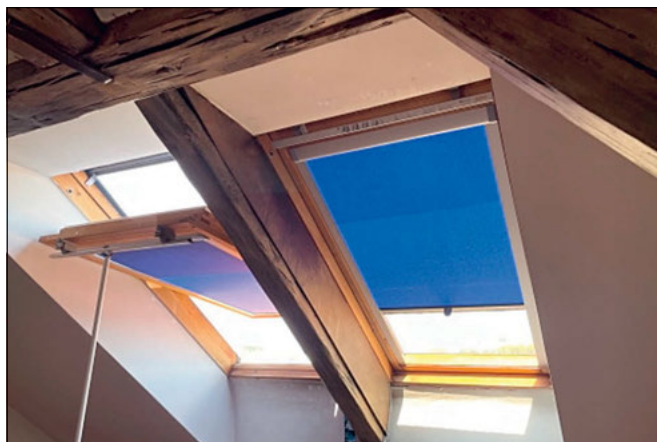
věk	muži	ženy	celkem	%
do 20	0	0	0	0,00
21-30	0	4	4	6,35
31-40	2	7	9	14,28
41-50	13	13	26	41,27
51-60	2	10	12	19,05
nad 60	7	5	12	19,05
celkem	24	39	63	100,00

Členění zaměstnanců podle dosaženého vzdělání stav k 31. 12. 2020

dosažené vzdělání	muži	ženy	celkem	%
základní	0	0	0	0,00
vyučen	2	0	2	3,17
střední odborné	0	0	0	0,00
úplné střední	0	1	1	1,59
úplné střední odborné	5	7	12	19,05
vyšší odborné	0	0	0	0,00
vysokoškolské	17	31	48	76,19
celkem	24	39	63	100,00

Trvání pracovního a služebního poměru zaměstnanců stav k 31. 12. 2020

doba trvání	počet	%
do 5 let	20	31,16
do 10 let	8	13,11
do 15 let	8	13,11
do 20 let	13	19,67
nad 20 let	14	22,95
celkem	63	100,00

Sabinova 5, Praha 3, sídlo NPÚ SČ, osazené stínící žaluzie v podkroví přední budovy (foto L. Havlovic)

Sabinova 5, Praha 3, sídlo NPÚ SČ, renovace kuchyňky a sociálního zařízení ve druhém patře zadní budovy (foto L. Havlovic).

Vzniklé a skončené pracovní poměry

stav k 31. 12. 2020

stav	počet
nástupy	11
odchody	3

Luboš Havlovic, vedoucí oddělení

ODBOR EVIDENCE, DOKUMENTACE A INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ

Odbor evidence, dokumentace a informačních systémů (OEDIS) je tvořen oddělením evidence nemovitých památek, oddělením evidence movitých památek, oddělením výzkumů, průzkumů a dokumentace a oddělením dokumentačních fondů a knihovny. Toto poslední oddělení se dále dělí na archiv odborné dokumentace (restaurátorské zprávy, projekty, studie, zaměření, stavebně historické průzkumy, operativní průzkumy a dokumentace, archeologické výzkumy atp.), fototéku a knihovnu. Dosavadní samostatný referát geografických informačních systémů a metainformačních systémů (GIS a MIS) je nově spojen s oddělením nemovitých památek.

OEDIS tedy zahrnuje všechny činnosti NPÚ na území Středočeského kraje, které se týkají poznávání a dokumentování památkového fondu (kromě samostatného oddělení archeologie) a tvorby ústředního seznamu památek, zároveň shromažďuje, ukládá a zpřístupňuje výsledky těchto činností. OEDIS vytváří předpoklady kvalitní působnosti ÚOP v ostatních segmentech odborné práce a pečuje o paměť oboru ve svěřeném regionu. Z toho přirozeně vyplývá významná účast odborných pracovníků OEDIS na vědecko-výzkumné činnosti ÚOP a její prezentaci. Činnost v roce 2020 byla podstatně ovlivněna dopadem pandemie Covid-19.

PhDr. Vladislav Razím, vedoucí odboru

ODDĚLENÍ EVIDENCE NEMOVITÝCH PAMÁTEK A INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ (ONPIS)

K 1. 1. 2020 došlo v oddělení evidence nemovitých památek k důležitým organizačním změnám. Oddělení bylo sloučeno s útvarem GIS a MIS a v rámci pracovníků evidence nemovitých památek došlo ke zrušení jednoho pracovního místa.

Hlavním úkolem oddělení evidence nemovitých památek je vedení Ústředního seznamu nemovitých kulturních památek a evidence dalších, zákonem nechráněných objektů a urbanistických celků, které vykazují památkové hodnoty. K naplnění tohoto cíle je nutné provádění odborné dokumentace a průzkumu památek v terénu, studium odborné literatury a archivních materiálů. Následné zpracovávání získaných poznatků a jejich hodnocení a zpřístupnění odborné i laické veřejnosti je prováděno prostřednictvím dokumentačních sbírek ústavu i informačních systémů památkové péče. Agenda evidence památek nezahrnuje pouze průběžnou aktualizaci stávajících informací, ale také předkládání návrhů na prohlášení dalších hodnotných staveb, které splňují kritéria k prohlášení za kulturní památku podle § 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, popřípadě také vyjádření ke zrušení prohlášení věci za kulturní památku podle § 8 téhož zákona. Jako poradní orgán ředitele NPÚ ÚOP středních Čech, je pro tento účel zřízena mimo jiné i regionální hodnotitelská komise, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze, pro posuzování návrhů na prohlášení věci za kulturní památku.

Kromě výše zmíněného poskytuje oddělení informace o kulturních památkách a rozsahu jejich ochrany a v souladu se zákonnými předpisy a interními metodickými pokyny zpracovává odborná vyjádření pro Ministerstvo kultury České republiky.

Podstatnou součástí činnosti ONPIS bylo zpracování návrhů na prohlášení staveb za kulturní památky a odborná vyjádření k žádostem Ministerstva kultury. Z důležitých terénních průzkumů provedených v roce 2020 (kterých bylo vlivem pandemické situace citelně méně než v jiných letech) zmíníme např. průzkum a revizi některých „tzv. viničních“ usedlostí na území Mělnicka.

Nedílnou součástí oddělení se nově stal referát GIS a MIS, který ve spolupráci s pracovníky evidence nemovitých památek zpracovává digitální interaktivní mapy kulturních památek a památkově chráněných území pro účely evidence;

Čistá (okres Rakovník), železniční most: Železniční most nad údolím potoka Javornice u Čisté a Strachovic, nazývaný „Břicháč“, při pohledu od západu. Krajinu klenbová pole jsou na vnější straně svedená do opěr ve svazích zpevněných kamennou rovnáninou. Na vnitřní straně klenby dosedají na kónické pilíře, směrem ke středu údolí zesílené. Střední otvor o rozpětí 57 m je přemostěn příhradovým ocelovým nýtovaným vazníkem gírlandovitého tvaru. Šířka mostu je 5 m a maximální výška nade dnem údolí dosahuje 25 m. Most patří k nejpůsobivějším dílům železničního stavitelství v našem regionu. Použitým konstrukčním řešením a stavem zachování původních konstrukcí je zcela unikátní stavbou v rámci středních Čech a jedním z mála dochovaných v celé republice (foto A. Jankulíková).

Kamenice (okres Příbram), kamenná lávka: V roce 2020 byla navržena do Ústředního seznamu kulturních památek žulová lávka přes potok Slabá. Ojedinelá stavebně technická památka komunikačního charakteru, velmi působivá v jádru obce v blízkosti kaple. Obdobná lávka se dochovala již jen v několika málo ukázkách, například v lokalitách Valcha v Plzeňském kraji a Vlhošť v Královéhradeckém kraji (Jediná evidovaná v Ústředním seznamu kulturních památek, rejst. č. 45642/6-4682), přičemž lávka v Kamenici je mnohem kvalitnější a výraznější, navíc s datací 1861 (foto Š. Koukalová).

Beroun, pomezí kříž u dvora Pták: Nenápadný železný kříž u dvora Pták v Berouně je artefaktem s velkou kulturně historickou hodnotou. Díky dochovaným nápisům na kříži samotném, zmínce v literatuře a archivním pramenům víme, že byl zhotoven a osazen na podzim roku 1757 jako připomínka obnovení hranic mezi panstvím Králův Dvůr a klášterem ve Svätém Janu pod Skalou, a také známe řadu detailních informací o okolnostech jeho vzniku. Pozoruhodně dobrý stav zachování vypovídá o výjimečnosti použitého materiálu. Tím by mohlo být buď surové lité železo, nebo náhodně vyrobená tzv. tvárná litina, v moderní historii „objevená“ a užívaná až ve 20. století. Na současné místo byl kříž přemístěn patrně ve 3. čtvrtině 19. století. Viditelné ohnutí způsobil náraz auta v roce 2015 (foto A. Jankulíková).

zároveň je zpřesňována jejich lokalizace a rozsah. Nezbytnou součástí digitalizace rozsahu kulturních památek je i jejich vypořádání v Památkovém katalogu. Při tom pracovníci kontrolují a opravují záznamy památek, především jejich polohopisných záznamů.

V tomto úseku jsou zpracovávány mapové podklady pro účely návrhů na prohlášení za kulturní památky a mapy pro odborné a publikační účely, kterých bylo v roce 2020 velké množství. Mapy jsou v současné době vytvářeny v prostředí GIS v programu ArcView 10.6.1 od společnosti ESRI, do budoucna je počítáno s přechodem na modernější GISové prostředí ArcGIS Pro. V roce 2020 byla především prováděna tzv. revize po parcelách (zákresy rozsahu jednotlivých památek). Na centrální úložiště bylo předáno cca 800 položek. V druhé polovině roku byla započata práce na začlenění kódů památkové ochrany do katastru nemovitostí.

Po celý rok pracovníci referátu GIS a MIS zajišťovali provoz datových úložišť NAS2 a NASE, která jsou využívána v rámci ÚOP středních Čech v Praze.

V rámci odborných vyjádření a stanovisek řešili pracovníci řadu více či méně povzbudivých problémů památkové péče. Ty nejzajímavější či nejpalčivější z nich níže uvádíme (v rámci komplexního seznamu návrhů, vyjádření a stanovisek).

V roce 2019 pracovalo v ONPIS šest kmenových pracovníků (pět systematizovaných míst: Alžběta Jankulíková – okresy Beroun, Rakovník, Nymburk, referát GIS; Šárka Koukalová – okresy Kutná Hora, Benešov, Praha-západ; Ivan Minář – okresy Mladá Boleslav, Mělník, referát GIS; Hana Prixová Dvorská – okresy Kladno, Příbram, Kolín, Praha-východ; Jiří Marounek – referát GIS; Petr Vácha – referát GIS).

Návrhy na prohlášení věci za nemovitou kulturní památku

V roce 2020 Hodnotitelská komise Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze pro posuzování návrhů na prohlášení věci za kulturní památku projednávala ve dnech 7. 1., 25. 5., 20. 7. a 21. 9. celkem 13 návrhů na prohlášení za kulturní památku.

Během roku bylo na Ministerstvo kultury odesláno 12 návrhů na prohlášení za kulturní památku, 2 návrhy na rozšíření památkové ochrany a 2 aktualizace starších návrhů (na základě žádosti Ministerstva kultury):

<i>Beroun</i>	pomezí kříž u dvora Pták (AJ)
<i>Byšice (okres Mělník)</i>	židovský hřbitov (IM)
<i>Čistá (Strachovice, okres Rakovník)</i>	železniční most (aktualizace návrhu na prohlášení) (AJ)
<i>Dobříš (okres Příbram)</i>	most přes Pilský potok (HPD)
<i>Hradenín (okres Kolín)</i>	obytný dům tvrze (dopohlášení areálu) (HPD)
<i>Hvoždany (okres Příbram)</i>	Zibův (vodní) mlýn (HPD)
<i>Kamenice (okres Příbram)</i>	kamenná lávka (ŠK)
<i>Kladno-Hnidousy (okres Kladno)</i>	kostel sv. Mikuláše (HPD)
<i>Kolín,</i>	hrobní kaple Vzkříšení Páně s hrobkou děkana Svobody (IM)
<i>Krchleby (okres Kutná Hora)</i>	socha sv. Jana Nepomuckého s oplocením v areálu fary (návrh na dopohlášení areálu) (ŠK)
<i>Lány (okres Kladno)</i>	Brejšská brána do Lánské obory (HPD)
<i>Mezné (okres Příbram)</i>	Boží muka (ŠK)
<i>Mělník</i>	viniční usedlost Bašovka čp. 1719 (aktualizace návrhu), (IM)
<i>Nové Dvory-Ovčáry (okres Kutná Hora)</i>	komín pivovaru (ŠK)
<i>Oráčov (Zderaz, okres Rakovník)</i>	židovský hřbitov (AJ)
<i>Skuhrov, Velký Borek (okres Mělník)</i>	viniční usedlost Turbovice (HPD)

Beroun, pomezí kříž u dvora Pták: Železný kříž s jetelovým zakončením ramen a latinskými nápisy, umístěný při cestě z Berouna ke dvoru Pták, byl v nedávné době „znovuobjeven“ a renovován místními obyvateli. Původně šlo o pomezí kříž, připomínající obnovení hranic mezi královským komorním panstvím Králův Dvůr a benediktinským klášterem v Svätém Janu pod Skalou v roce 1757, umístěný severozápadněji na pravém břehu Berounky. Nápisy na kříži jsou zčásti votivní, zčásti odkazují k jeho původní funkci a době vzniku. Díky jejich kompletnímu dochování bylo možné kříž přiřadit ke zmínekám v literatuře a archivních pramenech a zjistit řadu pozoruhodných informací o okolnostech jeho osazení. Pomezí kříž u dvora Pták je nejen hodnotným uměleckořemeslným artefaktem a prvkem kulturní krajiny, ale také výjimečnou epigrafickou památkou. Stářím a stavem dochování je jedinečným dílem svého druhu v rámci celé republiky. (A)

Hvožďany (okres Příbram), Zibův (vodní) mlýn: Hvožďanský mlýn byl založen nejpozději v 17. století, kdy je uveden v registrech s evidencí mlýnů a také zachycen na mapě panství Lnáře. Původně se zřejmě jednalo o roubený objekt, který byl postupně nahrazen zděným. Nejpozději v době mapování stabilního katastru stál ve Hvožďanech zděný mlýn s hospodářskou částí,

Kolín, hrobní kaple Vzkříšení Páně s hrobkou děkana Svobody: Pohled na areál hrobky z poloviny 19. století po zahájení očišťovacích prací počátkem roku. K neogotické bráně s datací 1862 se podařilo nalézt v chrudimském archivu plán od arch. Františka Schmoranze (foto I. Minář).

Kladno-Hnidousy, kostel sv. Mikuláše, plán: Anton Möller (1864–1927) byl velmi produktivním architektem, městským stavitelem a později městským stavebním ředitelem z Varnsdorfu. Z nejznámějších sakrálních staveb projektoval např. kostely sv. Karla Boromejského ve Varnsdorfu, sv. Josefa v Rybníšti, sv. Karla Boromejského v Mokřínách u Aše, rozsáhlou realizaci klášterního kostela Panny Marie Růžencové v Plzni (spolu s Eduardem Sochořem), sv. Jana Nepomuckého v Českých Budějovicích a sv. Bonifáce v Dolním Hanychově. V Hnidousích se dochovala kompletní plánová dokumentace, která byla také realizována (plány uloženy v SOkA Kladno Archivní fond Okresní úřad Slany, sig. 5-2/H-32, Novostavba kostela sv. Mikuláše v Hnidousích).

Mělník, viniční usedlost Bašovka čp. 1719. Unikátně dochovaný barokní objekt tzv. viničního lisu s roubeným jádrem z roku 1708 byl naším pracovištěm navržen na památkovou ochranu již podruhé (foto I. Minář).

který byl kolem poloviny 19. století modernizován a rozšířen o zastřešenou lednici a hospodářskou část. Poslední dílčí stavební úpravy proběhly ve 20. letech 20. století a od tohoto období zůstal mlýn dochován, a to včetně kompletního vnitřního technologického zařízení, k němuž patří barokní mlýnská hranice. (HPD)

Kolín, hrobní kaple Vzkříšení Páně s hrobkou děkana Svobody: Neogotická rodinná hrobka kolínského děkana a regionálního historika Jana Svobody (1821–1889) z poloviny 19. století bývala ozdobou dnes již zrušeného městského hřbitova při kostele sv. Víta v Zálabí. Stavba s branou od chrudimského architekta Františka Schmoranze z roku 1862 a souborem kamenných nápisových desek je přes mnohaletou devastaci zcela mimořádnou sepulkrální památkou. (IM)

Kladno-Hnidousy (okres Kladno), kostel sv. Mikuláše: Vznik kostela provázely v letech 1912–1913 finanční problémy. Organizace stavby se ujal Spolek sv. Bonifáce, který darem od břevnovských benediktinů obstaral pozemek a zajistil ze svých prostředků architekta i stavitele. Autorem projektu byl Anton Möller, který je znám z několika dalších staveb realizovaných právě výše uvedeným spolkem – jmenujme kostel Panny Marie Růžencové v Plzni i v kostele sv. Josefa v Rybníšti, kde architekt využil shodné prvky – mohutný kamenný sokl, výrazně členěnou hranolovou věž v nároží, kombinování nápadných kamenných ostění s minimalistickým provedením, využití termálního okna v partii hlavního vstupu, popřípadě kanýzového oblouku. Kostel byl do dnešních dnů ušetřen zásadních novodobých změn a dochoval se víceméně v autentické podobě, a to včetně hodnotných detailů (historická výmalba, okna i dveře, kropenky, podlahové krytiny). (HPD)

Oráčov, Zderaz (okres Rakovník), židovský hřbitov: Židovský hřbitov na katastru obce Oráčov náležel židovské obci ze sousední Zderazi. Patří k nejstarším na Rakovnicku – byl založen pravděpodobně již na konci 1. poloviny 17. století. Pohřbívalo se zde kontinuálně až do roku 1937. Díky epigrafickému průzkumu zachovaných náhrobků, který provedla v letech 2015–2020 Mgr. Petra Vladařová, a unikátně dochovaným knihám místního pohřebního bratrstva *Chevre kadiša* je možné sestavit nástin historie zdejší židovské komunity i osudů jednotlivých osobností. Spolu s památkově chráněnou synagogou ve Zderazi tvoří hřbitov cenný a dobře dochovaný doklad zaniklého židovského osídlení lokality. (AJ)

Mělník, viniční usedlost Bašovka čp. 1719: Barokní patrová stavba z počátku 18. století se starším jádrem stojí o samotě na severovýchodním okraji Mělníka v prostředí vinic z 14. století. Výrobně obytný objekt tzv. „lisu“ sloužil do poloviny 20. století jako zázemí vinařské výroby, která se však v posledním půlstoletí přesunula do modernějších podmínek. Zčásti roubená stavba usedlosti z roku 1708 svou zcela mimořádnou autenticitou představuje unikát svého druhu v nadregionálním měřítku. (IM)

Skuhrov, Velký Borek (okres Mělník), viniční usedlost Turbovice: V roce 2019 se oddělení evidence nemovitých památek předběžně vyjadřovalo k podnětu na prohlášení nemovitosti za kulturní památku. Během roku 2020 bylo Ministerstvem kultury zahájeno řízení o prohlášení a pracovníkům byl umožněn průzkum usedlosti. Mohl tak být odeslán podnět na prohlášení viniční usedlosti, která je v mnohém unikátní. Z umělecko-historického i památkového hlediska je podstatná podoba lisovny, která se dochovala v autentické podobě

i s komunikačními vazbami. Přesto, že viniční usedlost prošla mnoha stavebními změnami a celkovým zmenšením, je lisovna beze změn dochovanou částí stavby z architektonicky kvalitního areálu, projektovaného královským stavitelem Bartholomeem Scottim z roku 1727. Původní rozsah a fungování viničního domu dodnes dokládají rozsáhlé sklepy. I když po pruském vpádu došlo k utlumení významu usedlosti, což v nepřímém důsledku znamenalo její radikální zmenšení, jsou i tyto stavební změny (přístavba kanceláře k původní lisovně roku 1897) dokladem změn využití usedlosti. Na návrhu na prohlášení za kulturní památku jsme úzce spolupracovali s pracovníky oddělení výzkumů, průzkumů a dokumentace. (HPD)

V roce 2020 bylo Ministerstvem kultury České republiky prohlášeno za nemovitou kulturní památku 5 objektů

<i>Dobříš</i> (okres Příbram)	most přes Pilský potok
<i>Mezné</i> (okres Příbram)	Boží muka
<i>Konojedy</i> (okres Praha-východ)	fara
<i>Soutice</i> (okres Benešov)	bývalý špýchar čp. 127
<i>Všenory</i> (okres Praha-západ)	gloriet
<i>Koleč</i> (okres Kladno)	sýpka u zámku, rozšíření předmětu ochrany

Mezné (okres Příbram), boží muka: Za kulturní památku byla navržena a v témže roce i prohlášena autenticky dochovaná kamenná Boží muka sloupového typu s reliéfem Ukřižovaného, s datací k roku 1746 (může být i k roku 1716). Patří k nejstarším památkám tohoto typu v oblasti Příbramska. Svou archaickou podobou se blíží památkově chráněným Božím mukám v Kliměticích u Štětovic z roku 1711, která jsou vůbec nejstaršími datovanými Božími muky na Sedlčansku. Reliéfní figurální výzdoba Božích muk je v tomto regionu zcela výjimečná a dosti ojedinělá i ve srovnání s jinými oblastmi středních Čech. (ŠK)

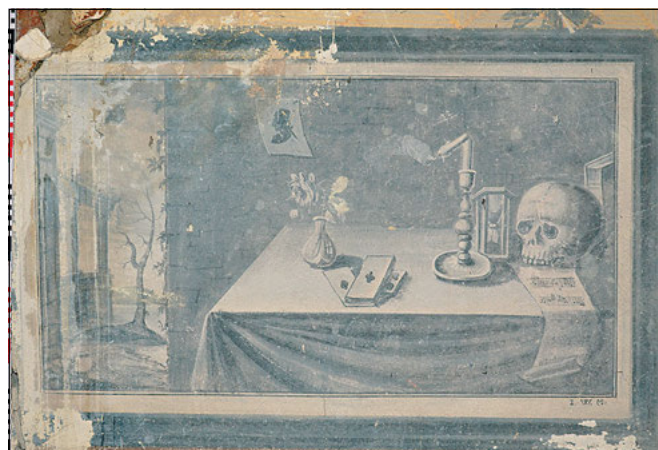
Konojedy (okres Praha-východ), fara: Farní budova patří ke kvalitním ukázkám architektonického řešení far v 19. století a je hodnotným, prakticky intaktně dochovaným příkladem architektury tohoto období. Dům byl ušetřen novodobých změn a dochoval se víceméně v podobě z doby svého vzniku a drobných úprav z přelomu 19. a 20. století, a to včetně dispozice i vnitřních prvků, jako jsou kachlová kamna, historická výmalba pokojů, rozevírací skládací okenice v celém objektu, okna a dveře s původním kováním a další architektonické detaily. Za zmínku stojí i dochované hygienické zázemí objektu. K objektu patří také hospodářské zázemí se zahradou. (HPD)

Na základě požadavku Ministerstva kultury vyjádřil NPÚ ÚOP SČ v Praze stanoviska k níže uvedeným žádostem o zrušení či naopak o doprohlášení památek či chráněných území

<i>Hořešovičky</i> (okres Kladno)	obytný dům usedlosti čp. 15, stanovisko k návrhu na zrušení prohlášení za kulturní památku (HPD)
<i>Kosova Hora</i> (okres Příbram)	vyjádření k návrhu na doprohlášení zámecké zahrady (HPD)
<i>Kosova Hora</i> (okres Příbram)	vyjádření k žádosti o vyhlášení ochranného pásma kolem zámku (HPD)
<i>Kutná Hora</i> , dům čp. 314 (bývalý hotel Černý kůň)	doplňující stanovisko k žádosti o vyjádření ve věci řízení

Oráčov (okres Rakovník), Židovský hřbitov: Židovský hřbitov vymezený kamennou ohradní zdí s branou a brankou leží v polích mezi obcemi Oráčov a Zderaz bez samostatné přístupové cesty. Na ploše hřbitova se vzrostlými jasaný se nachází téměř 400 zachovaných náhrobních kamenů, z nichž nejstarší datovaný pochází z roku 1656. Na dolním snímku pohled od severní ohradní zdi do jihozápadního koutu hřbitova. V popředí náhrobky převážně z 19. století, v pozadí náhrobky z počátku 20. století a torzo obřadního domu (foto A. Jankulíková).

Skuhrov, Velký Borek (okres Mělník), viniční usedlost Turbovice – nástěnná malba: Z ochozu barokní lisovny je pravoúhlým pískovcovým portálem přístupná malá místnost v patře risalitu nad průchozem. Ta byla původně otevřená dvěma, dnes zazděnými okny z jižní a západní strany. V místnosti se dochovala nástěnná malba typu Vanitas, které bylo v Čechách populární od 17. století. Malba byla vyhotovena podle dosud neurčené grafické předlohy, je signována I. W. M. a vznikla pravděpodobně v poslední třetině 19. století (foto V. Jesenský).

<i>Městečko u Křivokláta</i> (okres Rakovník)	o zrušení prohlášení za kulturní památku (ŠK)
<i>Tuchoměřice</i> (okres Praha-západ)	stanovisko k návrhu na zrušení prohlášení za kulturní památku – stodola u domu čp. 24 v Městečku u Křivokláta, okres Rakovník (AJ) podstavec sochy sv. Juliány, stanovisko k žádosti o prohlášení za kulturní památku (nedoporučeno) (ŠK)

Mezné (okres Příbram), boží muka: Žulová sloupková Boží muka s toskánským sloupovým dřikem, zaobleným kaplicovým nástavcem a masivním žulovým latinským křížem s reliéfem Ukřižovaného. Hodnotné barokní dílo v rustikálním provedení, dokládající náročné kamenosochařské zpracování z místní žuly (foto Š. Koukalová).

Městečko u Křivoklátku (okres Rakovník), stanovisko k návrhu na zrušení prohlášení za kulturní památku – stodola u domu čp. 24: Roubená stodola s kolnou pochází pravděpodobně z přelomu 18. a 19. století a je jediným pozůstatkem původního hospodářského zázemí usedlosti čp. 24, tradičně nazývané Ohnivcův statek. Jedná se o jednu z mála zachovaných celoroubených stodol na Křivoklátsku, navíc v téměř intaktní podobě. Vlastník objektu podal žádost o zrušení prohlášení stodoly za kulturní památku z důvodu jejího špatného stavebně technického stavu s vizí nahradit ji novostavbou podobného půdorysu a objemu. Přitom stav budovy a možnosti její obnovy nikdy nekonzultoval s NPÚ. Při prohlídce bylo zjištěno, že stav stodoly je vzhledem k jejímu stáří poměrně uspokojivý a lokální poruchy nejvíce namáhaných prvků je možné sanovat pomocí tradičních postupů, technologií a materiálů. Zrušení památkové ochrany stodoly jsme proto nedoporučili. (AJ)

Kosova Hora (okres Příbram), vyjádření k žádosti o vyhlášení ochranného pásma kolem zámku: V roce 2020 se oddělení evidence nemovitých památek vyjádřilo k podnětu majitelky zámku v Kosově Hoře k vyhlášení ochranného pásma kolem

Konojedy (okres Praha-východ), fara: Fara v Konojedech se (až na drobné výjimky) dochovala v autentickém stavu, a to včetně výmalby několika pokojů z konce 19. století (foto H. Prixová Dvorská).

této kulturní památky. Tento návrh (podnět) považujeme za opodstatněný, ale nesouhlasíme s jeho vymezením pouze ve vztahu k zámku. Šlechtické sídlo sice tvoří dominantu města, ale úzce pohledově souvisí s přilehlým sakrálním areálem, s nímž koresponduje mimo jiné svou renesanční úpravou. Celý komplex je velmi dobře přehledný z náměstí s barokní kašnou, odkud se také pohledově uplatňuje židovské ghetto. Všechny tyto památky tvoří sourodý komplex, jenž je mimořádně dobře dochován a skládá malebný urbanistický celek. Z tohoto důvodu se domníváme, že by se navrhované ochranné pásmo mělo vztahovat i k dalším kulturním památkám, umístěným v historickém jádru Kosovy Hory, které spolu velmi dobře vzájemně pohledově korespondují. Navrhli jsme tedy vyhlášení ochranného pásma kolem kulturních památek historického jádra Kosovy Hory. (HPD)

*Mgr. Hana Prixová Dvorská (HPD), vedoucí oddělení
Mgr. Alžběta Jankulíková (AJ); Mgr. Šárka Koukalová (ŠK);
Jiří Marounek; PhDr. Ivan Minář, Ph.D. (IM);
Mgr. Petr Vácha*

ODDĚLENÍ EVIDENCE MOVITÝCH PAMÁTEK (EMP)

Statutární činností oddělení je nejen rutinní správa a tvorba regionální části ÚSKP ČR, ale i terénní průzkumy a dokumentace. Správná klasifikace památek a kvalitní (foto)dokumentace tvoří základy ÚSKP ČR i jejich praktické ochrany a obnovy. Výchozím předpokladem odborné práce se svěřenou skupinou movitého kulturního dědictví je základní orientace v interdisciplinárním propojení dějin umění s příbuznými obory, jako je obecná historie, církevní dějiny, nebo pomocné vědy historické. Důležitou oblastí je také znalost historických materiálů a technik, vč. základů archivního výzkumu. Pro zajímavost uvedme, že mezi movitými památkami Středočeského kraje najdeme také historické dopravní prostředky nebo technologické vybavení technických a průmyslových památek, na jejichž ochraně spolupracujeme se specialisty ve svém oboru.

Oddělení je prostřednictvím pověřeného pracovníka zapojeno také do Integrovaného systému ochrany movitého kulturního dědictví (dále jen ISO) – dotačního programu MK ČR na evidenci a dokumentaci církevních mobiliářů. Nedílnou součástí tohoto programu je také vykonávání činností vyplývajících ze zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, v platném znění.

Hlavní úkoly a činnosti v roce 2020

1. Základní evidence mobiliárních fondů

Odd. EMP vede evidenci mobiliárních fondů jak v podobě papírových evidenčních listů, tak i digitálně v celostátní databázi CastIS, na jejímž vývoji se nepřímou formou diskuzí a podnětů k vylepšení či doplnění stávajících funkcionalit. Aktuálně je v CastIS evidováno 19 mobiliárních fondů (dále jen MF), které v součtu čítají 306 277 evidenčních jednotek (dále jen ev. j.).

Letošní rok se nesl ve znamení dokončení několikaletého úkolu, zaměřeného na doplnění evidence MF v rozsahu tzv. minimálního identifikačního záznamu dle příkazu generální ředitelky č. V/2015: tj. ke každému předmětu byly připojeny identifikační fotografie, doplněny rozměry, materiály a techniky. Díky systematické práci našeho odd. se v letech 2015 až 2020 ve spolupráci s kolegy z ÚOP v Plzni, ÚPS v Praze a maximálnímu využití přidělených finančních prostředků ve formě OON podařilo naplnit databázi CastIS nad rámec výše citovaného příkazu (vč. rubrik zahrnující dataci, provenienci a popis). Navíc se podařilo v pilotní podobě protokolárně uzavřít a předat početně malé fondy: *MF Dobříš*, *MF Kokořín*, *MF Mníšek pod Brdy*, *MF Sázava*, *MF Točnick*.

Práce se v závěrečném roce soustředily na doplnění chybějících údajů u sledovaných kategorií, které čítaly poslední desítky případů (44 ev. j.). V přímé souvislosti proběhla měřická dokumentace a digitální fotodokumentace mobiliáře zámecké kaple sv. Josefa na *Jemništi*. Současně byla pozornost věnována faktické kontrole doplněných údajů, u kterých je často nutná odborná i jazyková redakce textů. K předání byly připraveny *MF Vysoký Chlumec* a část *MF Hořovice* (faktické předání odloženo z důvodů vládních opatření v souvislosti s pandemií COVID-19). Do úkolu byly zapojeni tři kmenoví pracovníci:

Mgr. Jaroslav Horáček, DiS. – Garant úkolu; hlavní činností byla průběžná kontrola záznamů v CastIS v „karanténním režimu“ a jejich schvalování do „ostrého režimu“ (všechny MF), připojování fotodokumentace, příprava pro protokolární předání revidovaných fondů.

Mgr. Zuzana Pospíchalová – Editace a finální kontrola katalogizačních záznamů MF Žleby.

Mochov (okres Praha-východ), kostel sv. Bartoloměje, renesanční náhrobník Matouše Borty († 20. května 1591), měšťana Nového Města pražského a duchovního písaře ze zámku v Přerově nad Labem. Při probíhající obnově kostela byla zpřístupněna historická dlažba lodi, kterou zakrývalo novodobé dřevěné podium s dvěma bloky lavic. Naskytla se tak mimořádná příležitost k provedení průzkumu a dokumentace renesančního náhrobníku, známého pouze ze starší topografické a soupisové literatury. Náhrobní deska z monolitického mramoru o rozměrech š. 90 cm × v. 183 cm je dosud uložena in situ a označuje místo pohřbu „Matausse Borty“ poblíž kazatelny a oltáře Panny Marie Karlovské. Přestože stav náhrobníku umožňuje z velké části korektní transliteraci nápisů, jméno zemřelého nemůžeme potvrdit ani vyvrátit, neboť tato část epigrafu byla poškozena (zakryta?) při zřízení oltářních stupňů Mariánského oltáře. Pro tuto chvíli nezbyvá než důvěřovat Václavu Trnkovi, který částečně upravený přepis nápisů publikoval v knize „Kounice a Přerov v Čechách“ z roku 1878 (foto Š. Kolářová).

Helena Fesslová – Editace a kontrola katalogizačních záznamů MF Křivoklát; podílí se také na digitalizaci a dokumentaci dalších movitých památek (viz dále).

Dokončením evidence MF v rozsahu minimálního identifikačního záznamu činnost odd. EMP neskončila. V následujícím období nás čekají již započaté revize doposud nepředaných fondů, systematictější odborný průzkum, zpracování, zhodnocení a prezentace zjištěných poznatků.

Mgr. Šárka Kolářová, Mgr. Jaroslav Horáček, DiS a kol.

2. Evidence movitých památek (vyjma ZEMF)

Evidence movitých kulturních památek je plně provázána s agendou ISO. Hlavním nástrojem pro digitální evidenci je da-

a

c

Žleby (okres Kutná Hora) mobiliární fond státního zámku Žleby. Movité vybavení památkových objektů sestává z rozmanitých druhových skupin, z nichž celá řada čeká na hlubší odborné zpracování a zhodnocení. Jako příklady uvádíme dva zcela odlišné předměty, které však spojuje výzdobná technika rytí do kosti a slonoviny: a – Slavnostní hornická švancara, jež představuje ozdobnou variantu původních pracovních sekyr řadových havířů; b – detail topírka s iniciálami majitele „GK“, vročením „1694“ a výjevy s hornickou tematikou; c – Dřevěná kazeta, obložená slonovinovými destičkami se starozákonními výjevy, 17. století (?): na čelní straně vidíme proroka Samuela, jak pomazává krále Davida; víko zdobí scéna s Mojžíšem, vztyčujícího bronzového hada na poušti (fotoarchiv ZEMF).

b

tabáze *ArtGuard*, přizpůsobená pro evidenci odcizených/nezvěstných památek a předmětů kulturní hodnoty. Digitalizace probíhá také na straně ÚSKP ČR v aplikaci s názvem *Památkový katalog*. Rok 2020 byl poznamenán vládními opatřeními v souvislosti s pandemií COVID-19, proto byly uskutečněny jen některé z plánovaných terénních průzkumů. Operativně proběhly dokumentační práce např. v kapli Bolesné Panny Marie v *Sadské* (okres Nymburk), v kostele Narození Panny Marie v *Pakoměřicích* (okres Praha-východ) nebo v chrámu sv. Bartoloměje v *Rakovníku*. V kostele sv. Bartoloměje v *Mochově* (okres Praha-východ) proběhla dokumentace renesančního náhrobníku Matouše Borty, dlouhé roky ukrytého pod novodobým dřevěným podiem v kostelní lodi. Naopak jsme využili utlumený turistický ruch v chrámu sv. Barbory v *Kutné Hoře* a zajistili chybějící dokumentační fotografie rozměrných barokních obrazů, připisovaných jezuitskému malíři I. V. Raabovi a jeho dílně (dnes na emporách v rámci prohlídkového okruhu).

2.1 Agenda prohlásování věcí za kulturní památky dle § 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči

Zásadní význam pro tvorbu ÚSKP ČR představuje prospekce památkového fondu za účelem výběru movitých předmětů a jejich souborů pro návrhy na prohlášení za kulturní památ-

ky. Prověřujeme také podněty vlastníků, správců památek, ale i pracovníků ORP a muzejních institucí.

Soupis movitých předmětů (vč. součástí nemovitostí), navržených na prohlášení za kulturní památky

<i>Mcery</i> (okres Nymburk)	hlavní oltář sv. Václava
<i>Hnidousy</i> (okres Kladno)	hlavní oltář sv. Mikuláše
<i>Hnidousy</i> (okres Kladno)	boční oltář sv. Rodiny
<i>Hnidousy</i> (okres Kladno)	varhany
<i>Hnidousy</i> (okres Kladno)	socha sv. Jana Nepomuckého
<i>Hnidousy</i> (okres Kladno)	socha sv. Anny
<i>Hnidousy</i> (okres Kladno)	socha sv. Jana Křtitele
<i>Hnidousy</i> (okres Kladno)	zvon I
<i>Hnidousy</i> (okres Kladno)	zvon II
<i>Plaňany</i> (okres Kolín)	hlavní oltář sv. Jana Křtitele
<i>Plaňany</i> (okres Kolín)	boční oltář sv. Vojtěcha
<i>Plaňany</i> (okres Kolín)	boční oltář Jezulátka
<i>Plaňany</i> (okres Kolín)	boční oltář Božího hrobu
<i>Plaňany</i> (okres Kolín)	kazatelna
<i>Plaňany</i> (okres Kolín)	chórová přepážka
<i>Plaňany</i> (okres Kolín)	varhany
<i>Plaňany</i> (okres Kolín)	lavice (2 bloky)
<i>Plaňany</i> (okres Kolín)	lampa na věčné světlo
<i>Plaňany</i> (okres Kolín)	soubor obrazů křížové cesty (14 ks)

Mcely (okres Nymburk), kostel sv. Václava, hlavní oltář titulárního svěťce: Na základě podnětu statutárního zástupce vlastníka jsme prověřili památkové hodnoty hlavního oltáře sv. Václava, jenž nebyl překvapivě s ostatním mobiliářem v roce 1974 zapsán do státního seznamu movitých kulturních památek Středočeského kraje. Archivní rešerše, doplněná uměleckohistorickým posouzením sakrální památky, přinesla klíčové informace k dataci (neo)barokního mobiliáře i řadu poznatků k dějinám církevní správy.

Hlavní oltář sv. Václava vznikl v letech 1789 až 1790 v dílně místního sochaře. Celkové náklady na nový oltář (vč. kovářských prací) byly vyčísleny na 87 zlatých. Tentýž mcelský sochař „*Mczeller bildhauer*“ zhotovil v letech 1792 až 1793 také kazatelnu, která je oltáři uměleckořemeslným protějškem v prostoru gotického presbytáře. Obě práce spojuje osobitý řezbářský rukopis, mísící pestrou škálu barokních ornamentů s klasicistními dekorativními prvky. Výjimečný je zejména rámový retábl, díky němuž se oltář řadí mezi unikátní až kuriózní sakrální památky středočeského regionu. Utváří ho kompozice zploštělých rokajových kartuší, mřížkových motivů a volutových útvarů. Specifickou formu má také vložený obrazový rám, složený z perlovce, esovitého pletence a vejcovce s nárožními rozetami. Ornamentiku doplňují svérázným způsobem také klasicistní festony z vavřínových listů, které jsou v českých zemích typické pro konec 18. století.

Hnidousy (okres Kladno), historický mobiliář kostela sv. Mikuláše – navrhován společně se stavbou kostela z let 1912–1913 (viz návrhy odd. ENM): Mobiliiář sestává z moderního liturgického vybavení z počátku 20. století, které bylo z důvodů chybějících financí vhodně doplněno o starší pseudoslohové zařízení, pocházející z jiných sakrálních objektů. O prvotním vybavování chrámu máme k dispozici jen pár záznamů o oltáři sv. Mikuláše od J. V. Hellicha z roku 1879, jenž byl do novostavby kostela převezen z hradu Karlštejna v roce 1913, aby zde převzal funkci hlavního oltáře.

K soudobému vybavení se hlásí boční oltář sv. Rodiny, který je svěbytným příkladem oltářní architektury, kombinující novorománské a novorenesanční prvky s moderním tvaroslovím. Z doby výstavby kostela pochází také signovaná série soch sv. Jana Nepomuckého, sv. Anny a sv. Jana Křitele od pražského řezbáře Františka Vratislava Buka. Trojice světeckých figur vychází z ustálených ikonografických předloh, které charakterizuje záměrná míra stylizace, korespondující s moderními formami kostelního interiéru. Svým umístěním byly kompozičně provázány s historickou výmalbou s geometrickými vzory (dnes z velké části pod novodobým nátěrem). Až v pozdějších letech 1919 a 1929 dostal kostel nové zvony z produkce brněnské dílny Rudolfa Manouška. Oba datované a signované zvony se zachovanou tradiční ruční obsluhou jsou z památkového hlediska cenné především jako soubor,

Hnidousy (okres Kladno), kostel sv. Mikuláše, pseudogotická oltářní archa od malíře J. V. Hellicha z roku 1879, určená pro hradní kapli sv. Mikuláše na Karlštejně: a – historická fotografie z ateliéru Jindřicha Eckerta, zachycující oltář v tzv. Rytířském sále (MF Karlštejn, inv. č. KA5880); b – detail střední desky se sv. Mikulášem, aktuální stav (foto Š. Kolářová). Provenience oltáře je bezpečně doložena jak v účetních záznamech J. V. Hellicha, tak i v soudobé literatuře díky Augustu Sedláčkovi. Obrazový pramen zde zastupuje historická fotografie z ateliéru Jindřicha Eckerta. Formálně vytříbené oltářní dílo s obrazy sv. Mikuláše, sv. Ludmily a sv. Václava nese všechny znaky vědomé inspirace českou deskovou malbou 15. století. Upozorněme na celkovou stavbu figur, záhybovou soustavu rouch, utváření prostoru pomocí šachovnice pavimentu nebo na dekorativní zlacené pozadí, odkazující na techniku cinovaného reliéfu (tzv. pressbrokátu). Malíř zde tvůrčím způsobem zužitkoval všechny výsledky svého studia středověkých originálů. V kontextu Hellichovy tvorby představuje karlsštejský oltářní triptych jeden z nejkvalitnějších a zároveň nejzajímavějších dokladů promyšlené transformace forem českého gotického malířství do náboženské malby 19. století.

Chotuc u Křince (okres Nymburk), hřbitovní kaple Nejsvětější Trojice. Odcizený náhrobník Marie Smidarské († po roce 1613), roční dcery Jana Michala Smidarského, důchodního písaře dymokurského panství. Shodou okolností jsme tento rok nezaznamenali jen hmatatelný „přírůstek“ do památkového fondu renesančních sepulkrálních památek v podobě náhrobníku Matouše Borty v kostele sv. Bartoloměje v Mochově. Opačná situace vzešla z pravidelného monitoringu ohrožených památek, při kterém bylo zjištěno, že z interiéru volně přístupné kaple Nejsvětější Trojice zmizel dětský náhrobník Marie Smidarské a druhý náhrobník křineckého faráře Jana Kryštofa Haabera († 1809) byl opětovně poškozen. Po pečlivém prověření celé situace bylo důvodné podezření na odcizení náhrobní desky ve spolupráci se statutárním zástupcem vlastníka kulturní památky nahlášeno Policii ČR, která věc od července 2020 oficiálně řeší jako trestný čin krádeže (foto Š. Kolářová, stav 2013).

ukazující, jak se jedna a táž zvonařská dílna úspěšně dokázala vyrovnat s nutností kombinovat zvon z oceli a zvon z bronzu (zvonoviny). Skutečnost, že se dodnes zachovaly obě kampanologické památky, je vcelku ojedinělá, neboť při rekvizici zvonů nařízené roku 1941 (a provedené o rok později), byl zpravidla bronzový zvon této velikosti odebírán. Nejnovějším přírůstkem mobiliáře jsou historické varhany Josefa Vanického z Třebechovic z roku 1897, které byly do kostela sv. Mikuláše převezeny v roce 2000 z kostela sv. Václava v *Kmetiněvsi*. Představují jedny z mála funkčních nástrojů Josefa Vanického s nedotčeným zvukem intaktního pišťalového fondu, stojícího na osvědčených Schiffnerových vzdušnicích, dochovaných v původní pseudoslohové skříni.

Plaňany (okres Kolín), historický mobiliář kostela sv. Jana Křtitele – navrhován společně se stavbou neogotického kostela a barokního děkanství čp 1.: V roce 2020 byla zpracována

z podnětu MK ČR aktualizace staršího návrhu na (do)prohlášení souboru věcí za kulturní památku. Z důvodů delšího časového úseku od prvotního podání návrhu v roce 2014, změnami hranic pozemků v katastru nemovitostí, vč. dokončení obnovy děkanství, byla nutná terénní dokumentace, která byla doplněna o nové poznatky z archivní rešerše.

Navrhovaný soubor historických staveb farního centra městečka představuje spolu s památkově chráněným areálem románského kostela Zvěstování Panny Marie unikátní urbanistický celek, pro který nenajdeme na území Čech a Moravy bližšího srovnání. Jediněčná urbanistická hodnota farního areálu je zakotvena ve skladbě a rozmanitosti jednotlivých staveb z několika historických období, které jsou mezi sebou funkčně a pohledově provázány a tvoří v dálkových pohledech charakteristické a nezaměnitelné panorama Plaňan s kostelními věžemi, samostatně stojící zvonici a děkanstvím. Výjimečnost urbanistickému celku propůjčuje neogotický kostel sv. Jana Křtitele z období pozdního historismu, pro něhož byla vybrána parcela na okraji farní zahrady v severním sousedství starého kostela a současně v těsné blízkosti další sakrální stavby – židovské synagogy z let 1858–1861 (od roku 1926 modlitebna Církve československé husitské). Kostel dokončený roku 1913 se stal novou dominantou Plaňan a svým umístěním dal vzniknout ojedinělému a velice působivému chrámovému okrsku se dvěma katolickými kostely v sousedství židovské synagogy.

Počátky farního centra, které je doloženo poprvé písemným záznamem z roku 1352, lze vysledovat až do 12. století. Z hlediska urbanistických vztahů je pro dnešní městečko umístění románského kostela klíčové, protože bezpečně ukazuje polohu sídelního centra raně středověké vsi. Západně od kostela, v místech, kde dnes stojí děkanství s hospodářským dvorem, lze hypoteticky předpokládat panské sídlo, jehož nástupcem se stala patrně plaňanská stará tvrz. Přestože kusé zprávy o faře a místních farářích se objevují v pramenech již od 14. století, stávající farní areál si uchoval barokní charakter z 18. století, jehož architektonické hodnoty hrají klíčovou roli v dominantní urbanistické poloze v sousedství románského kostela Narození Panny Marie a renesanční zvonice.

Farní budova, soudě podle (částečně) dostupných archivních materiálů, je barokní novostavba v místech starší fary, jejímž pozůstatkem by mohl být valený klenutý sklep pod dnešním severozápadním nárožím. Díky zachovanému stavebnímu rozpočtu z 3. února 1719 s připojeným konvolutem nesignovaných plánek (nárys, půdorys přízemí a prvního patra) poznáváme, že architektonická dispozice s členěním pláště je dochována v intaktní podobě. Několik soudobých změn oproti plánům nacházíme pouze v půdorysném rozvržení stávajících vnitřních prostor s valenými klenbami s trojbokými a pětibokými výsečemi.

Významnou urbanistickou a provozní součástí farního areálu je v jádru barokní hospodářský dvůr, jehož hmotová dispozice je zachycena na mapě stabilního katastru z roku 1841. Úprava a výstavba velkého hospodářského zázemí zřejmě souvisela s povýšením plaňanské farnosti na děkanství pražským arcibiskupem Vilémem Florentinem, knížetem ze Salmu († 1810) v roce 1802. Zachované hospodářské křídlo je v současné době jedním z posledních příkladů tradiční vesnické zástavby v historickém jádru Plaňan s dochovanými historickými konstrukcemi: segmentovými klenbami, sklenutými do tradičních cihlových pasů, a tzv. stájovými klenbami.

Kostel sv. Jana Křtitele zaujme na první pohled svoji hmotovou dispozicí s výrazně převýšenou štíhlou hranolovou věží, která tvoří pohledovou dominantu Plaňan a nepřehlédnutelný orientační bod okolní krajiny. Osobitý charakter sakrální stavby podtrhují záměrně neomítané fasády z pečlivě kladeného lomového kamene, jež kontrastují s hladkými architektonickými články z červeného pískovce. Z architektonického

a uměleckohistorického pohledu je tato kvalitní neoslohová architektura, inspirovaná středoevropskými lokálními variantami gotického stavitelství, jedna z posledních a pozoruhodných sakrálních realizací z doby pozdního historismu ve venkovském prostředí. Stavba byla provedena podle projektu architekta Františka Mikše († 1924), který působil od 80. let 19. století jako asistent Josefa Mockera († 1899) při dostavbě Svatovítské katedrály a některých dalších stavbách. Z jejich spolupráce vznikly např. plány na novostavbu neogotického kostela sv. Prokopa (realizace 1898–1903) na Sladkovského náměstí v Praze na Žižkově. Další pražskou realizací, již samostatnou, bylo vypracování plánů pro novostavbu kostela sv. Antonína v Praze-Holešovicích v roce 1906 (realizace 1914). Obě sakrální architektury spojuje jejich monumentalita a odklon od pozitivistického pojetí gotiky, jež je charakteristické pro pozdní neoslohové stavitelství.

Atmosféru sakrálního prostoru utváří geometrická výmalba, soustředící se na tektonické články a klenbu, doprovázená světelnými efekty figurálních vitrají s neogotickými architektonickými prvky a ornamentem z pražské dílny Jana Kryšpína, ovlivněné již secesním dekorativismem a sytou barevností. Nedílnou součástí liturgického prostoru je soudobý neogotický mobiliář, na kterém se podíleli pražští umělci řezbáři Štěpán Zálešák a Václav Mráz, spolupracující s architektem Františkem Mikšem také na výše jmenovaných pražských chrámových stavbách. Intaktně dochovaný, formálně pozoruhodný uměleckořemeslný soubor, inspirovaný gotickými architektonickými typy a dekorativními prvky, představuje jedinečnou ukázkou pražské sakrální produkce v pozdním neogotickém stylu, bez vážnějších poškození a ztrát. Pozoruhodným artefaktem je křížová cesta od italského malíře Luigi Morgariho († 1935), jež byla patrně darem patrona knížete Jana II. z Lichtenštejna.

Nově prohlášené movité kulturní památky

MK ČR nás v letošním roce překvapivě nevyrozumělo o žádném rozhodnutí o prohlášení za kulturní památku, zároveň nebylo zahájeno ani žádné nové řízení o prohlášení za kulturní památku.

U žádné z movitých kulturních památek nebylo zrušeno prohlášení.

Mgr. Šárka Kolářová

2.2 Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví

Program MK ČR na evidenci a dokumentaci církevních mobiliářů zahrnuje také činnosti spojené s monitoringem evropského i tuzemského trhu se starožitnostmi, jehož prostřednictvím je nabízeno k prodeji množství uměleckých předmětů. Následné lustrace vytipovaných děl jsou časově náročné a odvíjí se také od kvality srovnávací dokumentace v databázích NPÚ, PSEUDu či INTERPOLu. V lednu tohoto roku se našemu pracovišti podařilo na internetovém portálu *Aukro* zachytit prodej odcizené sochy sv. Anny Samotřetí z kostela sv. Filipa a Jakuba v obci *Lhota pod Radčem* (okres Rokycany),

která byla záhy Policií ČR zadržena v *Dobříši* (okres Příbram). Agenda zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, v platném znění, přinesla identifikace dvou obrazů křížové cesty z kostela sv. Mikuláše v *Borku u Suchomast* (okres Beroun). Protože se nepodařilo dohledat záznam krádeže ztotožněných obrazů v policejní databázi PSEUD, iniciovali jsme místní šetření, při kterém jsme zjistili, že mimo IV. a V. zastavení chybí v kostele ještě další tři plátina z obrazového cyklu. S GnŘ jsme částečně spolupracovali také při identifikaci barokních soch Panny Marie Bolestné a sv. Jana Evangelisty z kostela sv. Jakuba v *Podbořánkách* (okres Rakovník) a barokní sochy sv. Zikmunda z poutního kostela sv. Anny v *Sudějově* (okres Kutná Hora).

Monitoring ohrožených památek na okrese Nymburk přinesl informaci, že z interiéru kaple Nejsvětější Trojice na *Chotuci* poblíž *Křince* byl odcizen renesanční náhrobník Marie Smidarské († po roce 1613). Pro účely pátrání a policejní databázi PSEUD byly zpracovány podklady s identifikačními údaji, charakteristikou a orientačním vyčíslením škody.

Odcizené kulturní památky/předměty kulturní hodnoty

<i>Borek u Suchomast</i> (okres Beroun)	kostel sv. Mikuláše, tři obrazy křížové cesty podle Josefa Führicha, vrocení 1875 (I., III. a VIII. zastavení)
<i>Křinec</i> (okres Nymburk)	renesanční náhrobník Marie Smidarské († po roce 1613)

Identifikované odcizené/nezvěstné kulturní památky a předměty kulturní hodnoty

<i>Borek u Suchomast</i> (okres Beroun)	kostel sv. Mikuláše, dva obrazy křížové cesty podle Josefa Führicha, vrocení 1875 (IV. a V. zastavení)
<i>Lhota pod Radčem</i> (okres Rokycany)	kostel sv. Filipa a Jakuba, socha sv. Anny Samotřetí, 1. pol. 17. století
<i>Podbořánky</i> (okres Rakovník)	kostel sv. Jakuba, barokní sochy Bolestné Panny Marie a sv. Jana Evangelisty, 18. století
<i>Sudějov</i> (okres Kutná Hora)	kostel sv. Anny, barokní socha sv. Zikmunda, 18. století

2.3 Agenda zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, v platném znění

V roce 2020 nebyly našemu pracovišti postoupeny žádné žádosti o osvědčení. Agenda spočívala v poskytování odborných konzultací pro majitele předmětů kulturní hodnoty, zejména z oblasti postupu vyřizování žádostí a kompetencí jednotlivých pracovišť. Operativně jsme prováděli lustrace vytipovaných předmětů či zajišťovali potřebnou fotografickou dokumentaci a odborná vyjádření (viz výše).

Mgr. Šárka Kolářová, vedoucí oddělení

ODDĚLENÍ VÝZKUMŮ, PRŮZKUMŮ A DOKUMENTACE

Úkolem oddělení průzkumu a dokumentace je provádění průzkumu a dokumentace památkového fondu na základě dlouhodobého plánu, ale zejména podle akutních potřeb vázaných na ostatní funkce středočeského odborného pracoviště NPÚ. Průzkumná a dokumentační činnost, tedy poznávání památkového fondu, představuje základní východisko odborné a vědecko-výzkumné práce NPÚ. Kromě samotných průzkumů staveb jsou v některých odůvodněných případech prováděny také archivní rešerše. Pracovníci oddělení úzce spolupracují zejména s pracovníky oddělení garantů území, specialistů a evidence nemovitých a movitých památek, průzkumy často probíhají právě na základě vyžádání těchto oddělení. Vzhledem k povaze objektivní poptávky naprosto převahuje provádění tzv. operativních průzkumů a dokumentace nemovitých památek (dále jen OPD) a pouze v menší míře dovoluje omezená kapacita oddělení věnovat pozornost průzkumům a dokumentaci jiného charakteru. Již dlouhodobě převládá potřeba průzkumů nad reálnými možnostmi oddělení, proto je třeba provádět pečlivý výběr a koordinaci prací, v úzké spolupráci s ostatními odděleními sekce památkové péče. V posledních letech je činnost odborných pracovníků na tomto úseku značně ovlivněna rychlým rozvojem nových dokumentačních metod, které jsou ověřovány a zaváděny do praxe. Na provádění standardních SHP nezbývají kapacity.

Následující seznam akcí s anotacemi obsahuje jen ty důležitější a časově náročnější (srov. též úkoly vědy a výzkumu – DKRVO, Nemovité památky).

PhDr. Vladislav Razím
vedoucí odboru

Seznam hlavních průzkumů a dokumentačních prací (OPD) v roce 2020

Bratřejov (okres Příbram) – usedlosti čp. 7 a 8, archivní rešerše: Detailní zkoumání vývoje lidových usedlostí v archivních pramenech nepřináší mnoho poznatků o stavbě jako takové. O to více se však badatel může při příhodném zachování písemných pramenů dozvědět o životě jejich obyvatel. Idealizovaný pohled na venkovský život v souladu s přírodou a v sousedské pospolitosti tak rychle vezme za své. Na bratřejovském statku čp. 7 žil např. na počátku 18. století nedbalý hospodář, který nechal celý grunt zchátrat, o pole se nestaral a své sousedy okrádal o obilí, ovoce ze sadů i nejrůznější hospodářské potřeby a zařízení. Vrchnost mu tedy statek zabavila a dosadila sem jiného hospodáře, ten však nebyl schopen splácet obrovské dluhy a uvést celý grunt do pořádku. Teprve třetí vlastník se dokázal s neblahým dědictvím úspěšně vypořádat. Ani v případě řádných a dbalých hospodářů nebyl život na selské usedlosti snadný. Nežrídka zde ve velmi omezených prostorech musela bydlet značně rozvětvená rodina. Nejen hospodář s manželkou a jejich děti, ale také rodiče hospodáře a jeho sourozenci, kteří se dosud neosamostatnili. Ti zde mnohdy bydleli i v dospělosti s vlastní rodinou. Na nevelkém statku, kde se obytný prostor omezoval na jedinou světnici a malou nevytápěnou komoru, tak mohlo bydlet i 15 lidí. Tak tomu bylo i na usedlosti čp. 8. (AN)

Dobříš (okres Příbram) – kaplička sv. Jáchyma: Během důkladné obnovy a restaurování barokní kapličky byl realizován podrobný doplňkový průzkum soustředící se na nálezy původních omítek, barevnosti a také přesné profilace říms. Odkrytý datační nápis 1741 z interiéru přinesl poznatek, že opro-

Rukopisná mapa tloskovského panství, vytvořil zemský měřič Jan Gleckperger, část zobrazující Drachkov a Zahořany (okres Benešov) č. 6, detail, 1728–1732 (SOA Praha, VS Tloskov, mapa č. 1e, sig. T-mp I).

ti dřívějším předpokladům se tato stavba stala předchůdcem a vzorem pro nedaleko stojící kapli sv. Anny. (VJ)

Drachkov (okres Benešov) – hospodářský dvůr, archivní rešerše: Geneze drachkovského hospodářského dvora je typickým příkladem vývoje, jakým prošla velká část panských dvorů. Ve středověku se zde nacházela tvrz drobné místní šlechty s hospodářským zázemím. Nepříliš bohatí šlechtici nedokázali v 17. století konkurovat velkým panstvím a tvrz i s dvorem byli nuceni odprodat pánům z Kolowrat, kteří je vzápětí připojili k sousednímu panství Líšno. Tím se dvůr stal pouze hospodářskou jednotkou bez rezidenčního významu. Tvrz postupně chátrala, až v roce 1836 byly její zbytky rozebrány a zdivo použito při stavbě kontribuční sýpky a zavezení někdejšího příkopu. Při archivním výzkumu se ale podařilo najít mapu panství s vyznačením polohy a stavu tvrze v 1. polovině 18. století. (AN)

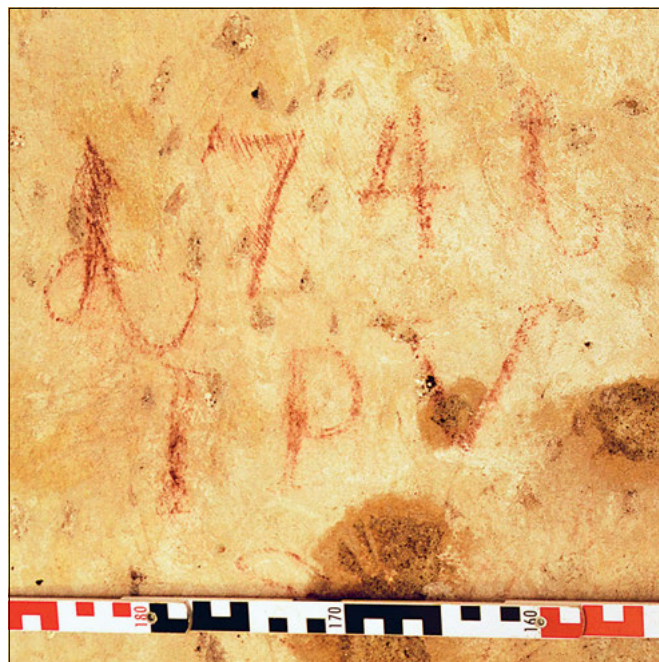
Dražkov (okres Příbram) – barokní sýpka: Mohutná sýpka svým postavením v čele dvora i jednotlivými stavebními prvky navozuje dojem, že vznikla přestavbou z někdejší tvrze. To se však archivním průzkumem nepodařilo potvrdit ani vyvrátit. Pokud se zde nacházelo šlechtické sídlo, přílehlý statek jeho součástí nebyl. Sýpku totiž přikoupil majitel statku až v roce 1893. Do té doby byla součástí skryšovského panství. Jestliže nemůžeme říci prakticky nic o osudech stavby ve starším období, poskytují archivní materiály velmi zajímavé informace pro dobu po polovině 18. století a ve století devatenáctém. Tehdy se sýpka dostala do majetku a posléze do pronájmu židovských podnikatelů, kteří na zdejším – skryšovském panství působili. Předmětem jejich podnikání byla výroba alkoholu a potaše, používaného kromě jiného při bílení plátna. Sýpka jim sloužila jako sklad materiálu. Teprve na konci 19. století, kdy ji koupil majitel sousedního statku čp. 10, se sýpka vrátila ke svému původnímu účelu. (AN)

Hradenín (okres Kolín) – areál tvrze: V návaznosti na průzkum tzv. polygonální bašty s předpokládanou kaplí a zbytky někdejší brány provedený v roce 2019 byl proveden záchranný archeologický výzkum spojený s operativním průzkumem a dokumentací v prostoru předpolí mostu – průjezdu někdejší brány. Během stavebních prací na opravě mostu byly sondážně odkryty prostory obou portálů brány a byla zachycena torza pilířů jejího zdiva. Prozkoumána byla návaznost na most i na přílehlý polygonální objekt. Nálezy byly měřicky i fotograficky dokumentovány. (FL, JaVe, ZN)

Chořovice (okres Kolín) – kostel Narození Panny Marie: Operativní dokumentace fasád kostela před započítím jejich celkové obnovy byla provedena na žádost místního občanského sdružení, zejména s ohledem na výskyt několika druhotně užitých kamenických článků nesoucích stopy požáru. (JaVe)

Komorní Hrádek (okres Benešov) – Nový zámek: Na žádost památkové garantky byl v průběhu probíhající obnovy trojice místností v patře tzv. Nového zámku prováděn operativní průzkum a dokumentace. Zaměřily se zejména na určení původní podoby dvojice záchodových nik v jižní obvodové zdi a na rekonstrukci původní podoby niky s barokním portálem a schodištěm propojujícím Starý a Nový zámek, v západní obvodové zdi Starého zámku. Ve spolupráci s restaurátory byly dokumentovány rozsáhlé plochy pozdně renesanční výmalby, jejich návaznost na otvory a topeniště a dále též konstrukce vrcholně barokních stropních podhledů. (JaVe)

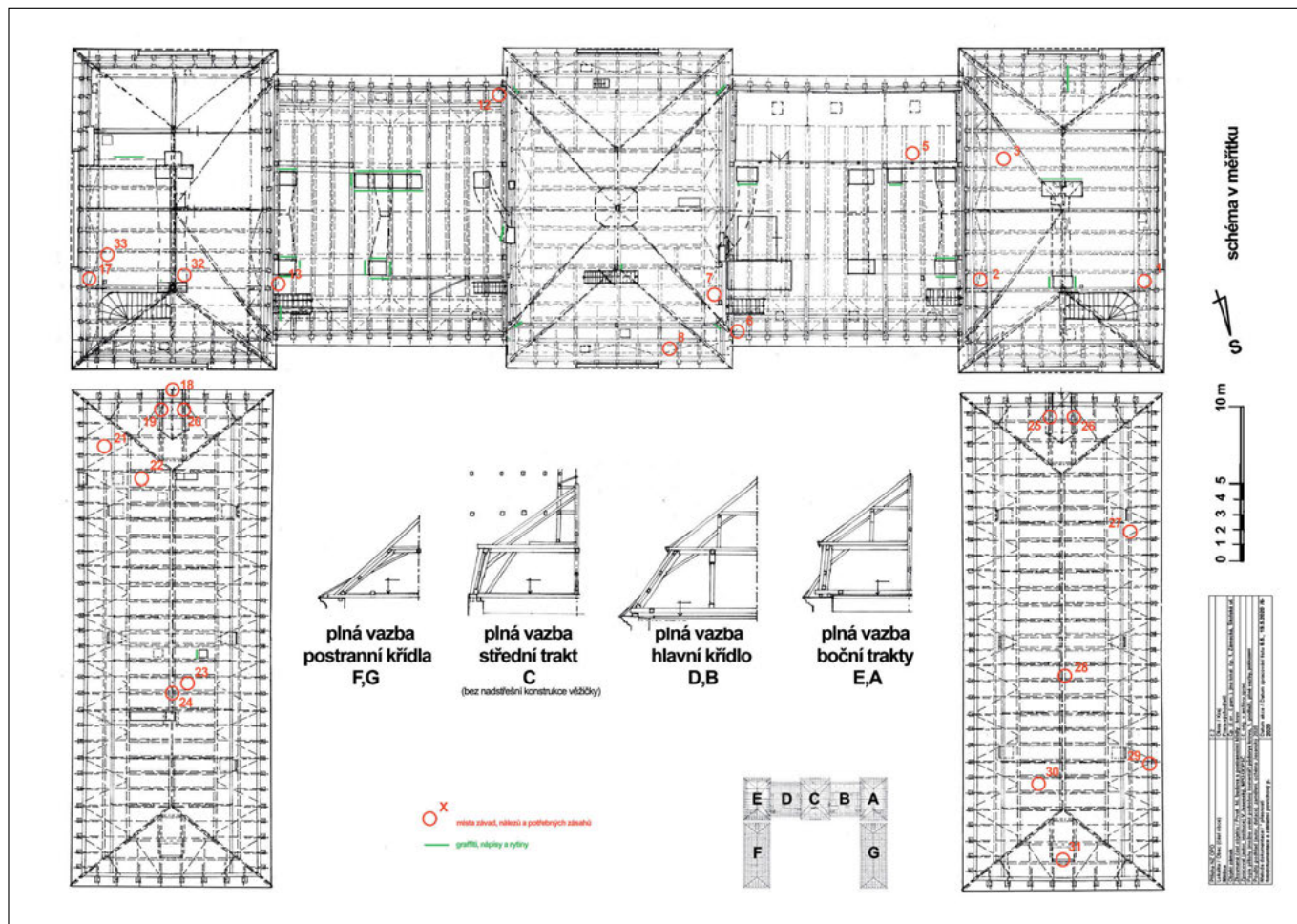
Kosova Hora (okres Příbram) – zámek čp. 1: V rámci přípravy obnovy místností v patře zámku byl proveden zjišťovací

Dobříš (okres Příbram), kaplička sv. Jáchyma. Drobný nález datačního nápisu 1741 změnil dosavadní představy o stavebním původu kapličky a jejích souvislostech s nedalekou replikou. Co znamená IPV, však stále nevíme (foto V. Jesenský, 2020).

Mělník Pšovka, bývalý augustiniánský klášter. Odhalený gotický portál z ambitu do sakristie byl sice již v minulosti ilegálně probourán pro svislé rozvody, ale i při současné obnově bylo rezignováno na jeho restaurování a prezentaci, zato stoupačka byla rekonstruována (foto V. Jesenský, 2020).

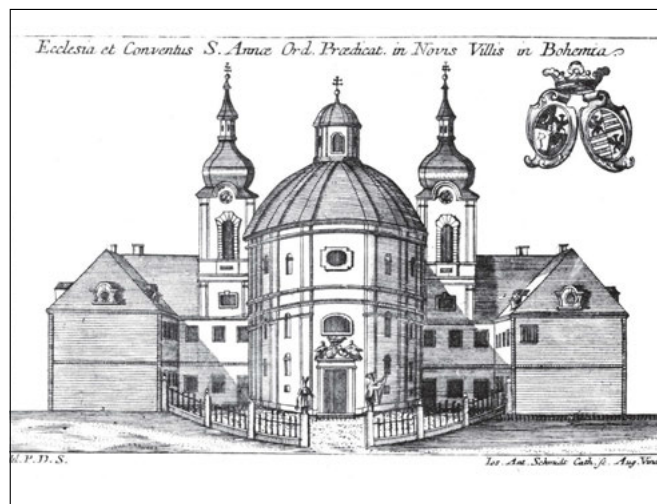

Měšice (okres Praha-východ), krov zámku čp. 1. Pro potřeby OPD a také jasné identifikace závad krovu je nezbytné zpracovat minimálně úplně půdorysné schéma v měřítku. Pokud je předmětem průzkumu kompletní pozdně barokní hambalkový krov valbové střechy tříkřídlého zámku, jde o práci na hranici stupně operativní dokumentace (rámcově zaměřil a zakreslil V. Jesenský).

sondážní průzkum omítkových a nátěrových souvrství s cílem potvrdit nebo vyloučit existenci starších vrstev s malovanou výzdobou. Tato nebyla v žádné z místností objevena. V místnostech při jižním nároží zámku byly pouze pod silnou vrstvou novověké omítky identifikovány zbytky renesanční omítky s monochromním bílým nátěrem. (JaVe)

Křinec (okres Nymburk) – fara čp. 9: Doplnkový průzkum během regenerace bývalé barokní fary na soukromé bydlení měl za úkol podrobně dokumentovat zvláště nálezy zajímavé dřevěné rámové konstrukce stavby a také pozůstatků staršího členění a barevnosti fasád. (VJ)

Mělník, Pšovka – bývalý augustiniánský klášter čp. 1111: Klášterní areál, založený ve 13. stol. a dokládající kontinuální vývoj osídlení nejméně od raného středověku, je jednou z nejvýznamnějších památek Mělníku, která však po restituci v 90. letech jen chátrala (vyjma kostela vlastněného církví). Bohužel nový majitel svůj záměr přestavby konventu na domov seniorů uskutečňuje způsobem, který památku nejen nerehabilituje, ale dokonce negativně zasahuje do jejích památkových hodnot. I průzkum a dokumentace pocítují dopady tohoto silně komerčního přístupu v podobě obstrukcí a omezování přístupu. O to větší úsilí vynakládáme jako památkáři-dokumentátoři na monitoring (10 dokumentačních návštěv během roku!), spolupráci s památkovou garankou, archeology, specialisty na restaurování, historičkou-archivářkou atd. Při značně razantních zásazích probíhající stavby do konstrukcí byly postupně odkryty a sondami upřesňová-

Nové Dvory (okres Kutná Hora), klášterní kostel sv. Anny, celkový pohled, nedatovaná rytina, před rokem 1785 (reprofoto 1998, fotoarchiv NPÚ GnŘ, sig. F 42.295).

ny rozsah gotického jádra a mladších etap ve všech křídlech, původní gotické a renesanční otvory, ostění, portály, raně barokní záklopové stropy, mnohavrstevnaté interiérové omítky atd. Terénní průzkum bude stejně jako celá stavba pokračovat, ale už dnes je zřejmý očekávatelný zásadní přínos pro poznání stavebního vývoje klášterní budovy, která nemohla být plně zkoumána při starším SHP. (VJ)

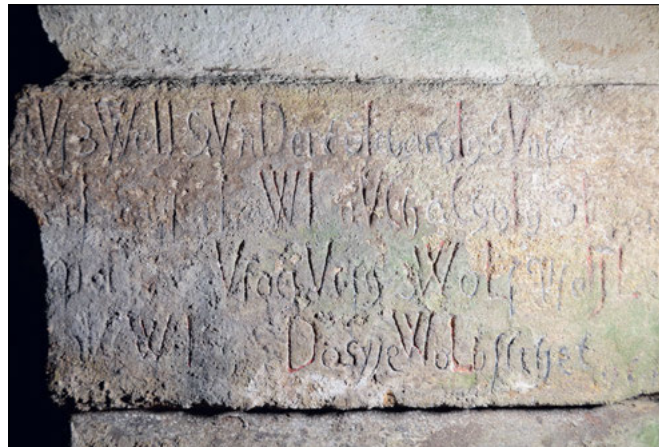
Měšice (okres Praha-východ) – pavilon – sokolovna čp. 20 u zámku; krov zámku čp. 1; 3 křídla čp. 7/1, 10, 11 hospodářského dvora před zámkem: Ojedinelý barokní areál nosticovské rezidence se díky systematické snaze vlastníka, obce, postupně obnovuje. Operativní průzkum se v několika etapách zabýval jednotlivými objekty v různé míře detailu dokumentace. Předcházely tak standardnímu SHP, které se teprve bude realizovat. (VJ)

Mladá Boleslav – hospodářský dvůr na Podolci čp. 97 a pč. 490/2: Doplnková dokumentace nálezů při orientačním archeologickém výzkumu ve dvoře. (VJ)

Mokřany (okres Příbram) – usedlost čp. 1, archivní rešerše: Díky výbornému zachování pozemkových knih a dalších archivních pramenů na panství Vysoký Chlumeč, kam Mokřany patřily, máme o této usedlosti informace již pro přelom

Nížbor (okres Beroun), pivovarské sklepy pod školou čp. 25. Sklepy sloužící nejspíše jako humno sladovny by mohly pocházet i ze 17. stol. zaslouží si prohlášení za kulturní památku (foto V. Jesenský, 2020).

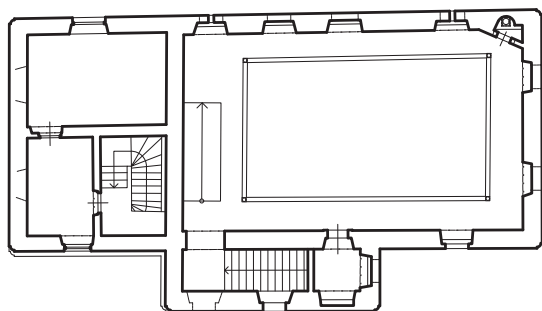

Nížbor (okres Beroun), pivovarské sklepy pod školou čp. 25. Stačí jen částečná degradace tesaných chronogramů na hlavicích pilířů z 18. stol. a i přes zřetelnou fotodokumentaci reliéfu a snahu historiků a epigrafiků zůstává datace cenného nálezu tajemstvím (foto V. Jesenský, 2020).

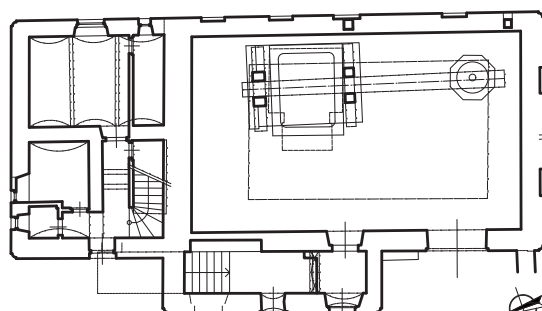

Poděbrady (okres Nymburk), hospodářské křídlo za děkanstvím. Hodnotná barokní architektura uprostřed městské památkové zóny se za posledních 40 let dostala do stadia, kde nejen památková záchrana, ale i samotný terénní průzkum a dokumentace jsou jen stěží uskutečnitelné (foto V. Jesenský, 2020).

VINNÝ LIS

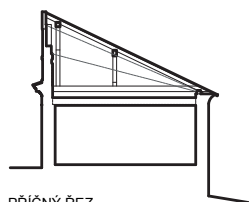
PŮDORYS PATRA

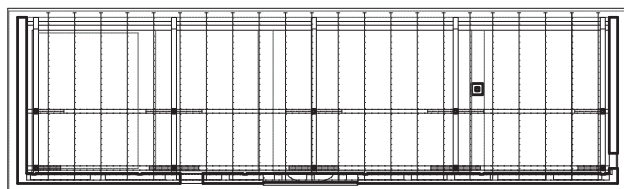
PŮDORYS PŘÍZEMÍ

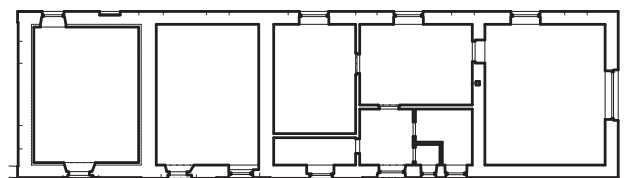
PAVILON

PŘÍČNÝ ŘEZ

PŮDORYS KROVU A PŮDY

PŮDORYS PŘÍZEMÍ

Turbovice – Velký Borek (okres Mělník) – viniční usedlost čp. 18, v rámci operativních průzkumů jsou u objektů, pro které neexistuje plánová dokumentace, často zpracovávána základní zaměření. Terénní část, prováděná jako jednoduché zaměření v měřítku 1:200 (podle J. Veselý a kol., Metodika zaměřování historických staveb pro průzkum v památkové péči. Edice odborné a metodické publikace, sv. 49. Praha NPÚ 2014) byla vynášena přímo v terénu do milimetrového papíru a následně digitalizována v CAD prostředí. Výkresy posloužily krom jiného jako podklad pro návrh na prohlášení stavby za kulturní památku (zaměření a kresba J. Veselý, 2020).

16. a 17. století, což není v případě bádání o selských usedlostech vůbec běžné. Již tehdy statek patřil rodině Machových, která také na několik příštích generací dala statku jméno. Jinak strohé zápisy v pozemkových knihách dávají v tomto případě nahlédnout do reality venkova v průběhu třicetileté války. Tehdy během válečného tažení v roce 1631 byl statek vyplněn, vypálen a hospodář vojáky zabit. Následně zde dlouhodobě a ovšem ne příliš úspěšně hospodařily vdova s dcerou. V další generaci se sice podařilo hospodaření zlepšit, ovšem fakt, že se jednalo o největší statek ve vsi, mohl být pro majitele spíše zátěží než přínosem. Od velikosti statku se totiž odvozovaly jak daně placené státu, tak povinnosti vůči vrchnosti. Každý nastupující hospodář byl také nucen vyplatit podíl na otcovském majetku svým sourozencům. Pokud byla rodina rozvětvená, jako se to stalo právě na tomto statku na přelomu 17. a 18. století, nedokázal hospodář vyplatit sourozence do konce svého života a dluhy pak předal ještě synovi, který k nim připojil podíly svých sourozenců. Dluhové zatížení tak mohlo pohltnout velkou část výnosu statku. Příklad usedlosti čp. 1 v Mokřanech navíc nebyl ani zdaleka ojedinělý. (AN)

Nechvalice (okres Příbram) – dům čp. 15, archivní rešerše: Zkoumání lidové architektury je z hlediska archivních rešerší specifickou oblastí. Většinou nelze najít žádný účetní materiál či korespondenci, které by svědčily o stavbě jako takové. Majitelé a obyvatelé poddanských usedlostí také až na vzácné výjimky nezanechali žádný písemný materiál. Všechny písemné informace o jejich životě tak pocházejí z panských kanceláří, kde byly vedeny pozemkové knihy, soupisy poddaných a podobně. Doplňkovým pramenem jsou pak matriční zápisy. Po dlouhém hledání se tak dozvíme většinou pouze jméno majitele usedlosti. Ani to však není před koncem 18. století bez rizika. Teprve tehdy totiž byla pevně stanovena příjmení, zatímco ve starším období byli lidé označováni nejruznějšími přezdívkami, jako příjmení mohlo sloužit křestní jméno otce apod. Naprosto běžné bylo také přejímání jména po manželce, pokud se muž do vsi přistěhoval, nebo přejímání příjmení podle tradovaného označení gruntu. To se naplno projevilo právě při zkoumání domu čp. 15 v Nechvalicích. Vzhledem k tomu, že šlo o jeden z největších gruntů ve vsi, jehož označení bylo po mnoho let zažité, přijímal nový vlastník jméno po gruntu. Úředníci však současně používali i jeho příjmení (Švehla) a také jméno podle města, z něž zřejmě on, nebo jeho předkové, přišel (Soběslavský). Navíc se jednalo o poměrně rozvětvenou rodinu, u jejíž mužských příslušníků se střídalo jen několik křestních jmen, což zmatek při pokusu najít posloupnost majitelů gruntu a stanovit jejich rodové vazby ještě ztěžuje. (AN)

Nížbor (okres Beroun) – pivovarské sklepy pod školou čp. 25: Nenápadný objekt v centru obce náleží k jejím nevýznamnějším historickým památkám. Z iniciativy neúnavného místního ochránce pamětihodností byl v suterénu uskutecněn opakovaný průzkum upřesňující představu o podobě a provozu původních pivovarských sklepů. I přes zapojení řady historiků se stále nepodařilo rozluštit datovací nápisy na hlavicích pilířů barokní klenby. To ale nebrání soustředěnému postupu k prohlášení budovy za kulturní památku. (VJ)

Nížbor (okres Beroun) – zámek čp. 254: Dílčí průzkum zkoumal stavebněhistorické souvislosti prostor východního křídla a oratoře zámeckého kostela v návaznosti na postupné restaurátorské průzkumy. (VJ)

Osečany (okres Příbram) – zámek čp. 1: V rámci přípravy obnovy střechy a fasád zámku byl proveden sondážní průzkum nátěrového souvrství severní fasády severního křídla, s docho-

Turbovice (okres Mělník), lis-zámeček čp. 18. Samotná místnost barokní lisovny s lisy z roku 1727 (kládový na původním místě, druhý, vřetenový, rozebrán) je typologicky unikátní, s ochozem v patře (foto V. Jesenský, 2020).

vaným raně barokním plastickým členěním. Na základě analýzy stratigrafie zachycené v sondách realizovaných ze žebříku, tedy do výšky cca 6 m nad zemí, se zdá, že fasády měla v době vzniku monochromní, cihlově červenou barevnost. Na severozápadním pilastru při nároží byly objeveny navíc zbytky iluzivního kvádrování bílými linkami s předrývanou osnou. Na ostatních pilastrch však nalezeno nebylo. (JaVe)

Pakoměřice (okres Praha-východ) – zámek čp. 1: Další pokračování operativního průzkumu, který sleduje nové nálezy při postupné obnově barokního zámku, bývalé tvrze. Byly provedeno detailní zkoumání dvorních fasád z lešení. (VJ)

Poděbrady (okres Nymburk) – dům čp. 64: Areál pozdně klasicistního domu s hospodářskými křídly z 2. pol. 19. stol., součást městské památkové zóny, byl připraven na poměrně výraznou přestavbu s nástavbou a bylo třeba průzkumem

a dokumentací zachytit jeho stav a doplnit argumenty pro ochranu jeho památkových hodnot. (VJ)

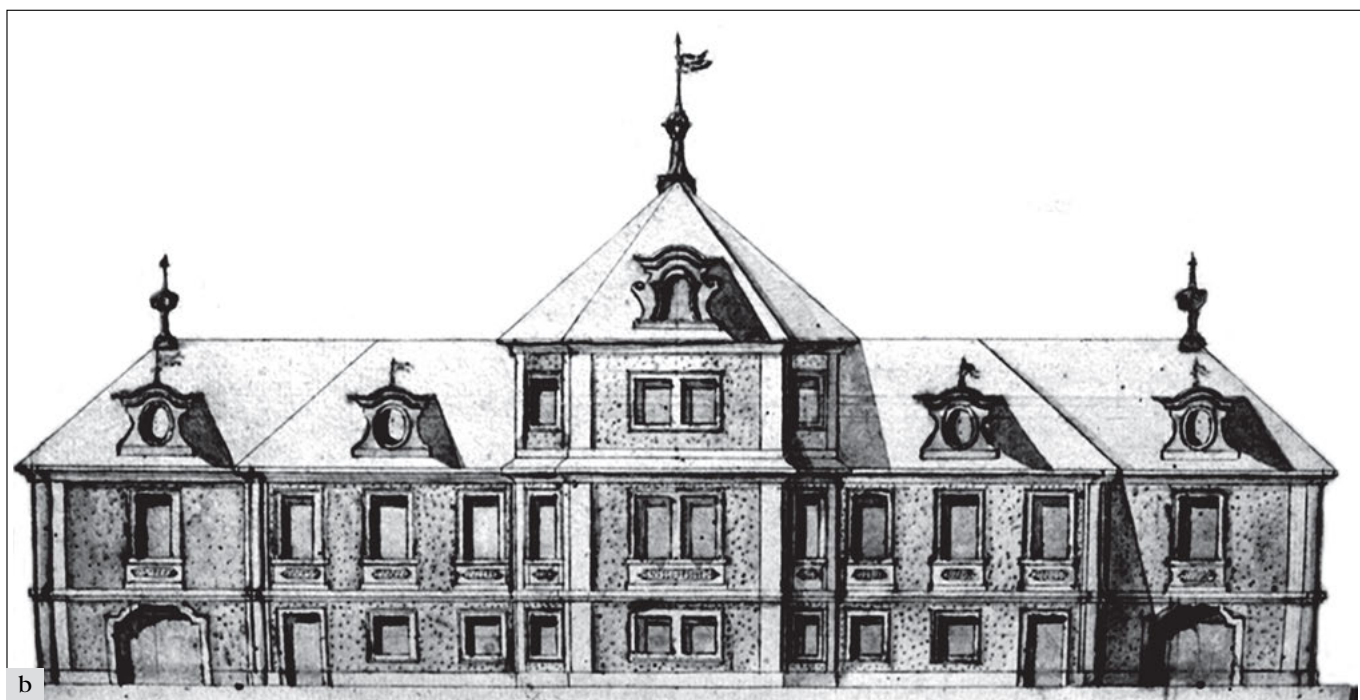
Poděbrady (okres Nymburk) – čp. 456: OPD před demolicí prvorepublikového rodinného domu v památkové zóně. (VJ)

Poděbrady (okres Nymburk) – hospodářské křídlo za děkanstvím na pč. 1938/1: Pozdně barokní hospodářská budova se v posledních desetiletích dostala do stadia ruiny a je zamýšlena její demolice. Průzkum a dokumentace zajistily základní poznatky o podobě a možném stavebním vývoji, jeho fázích a také původním symetrickém uspořádání stavby, která rozhodně nebyla bezcennou architekturou. (VJ)

Poděbrady (okres Nymburk) – zámek čp. 1: Průzkum se zaměřil na dílčí nálezy po menším požáru, který způsobil začouzení části zámeckého průčelí směrem k řece. Tuto pozornost

a

b

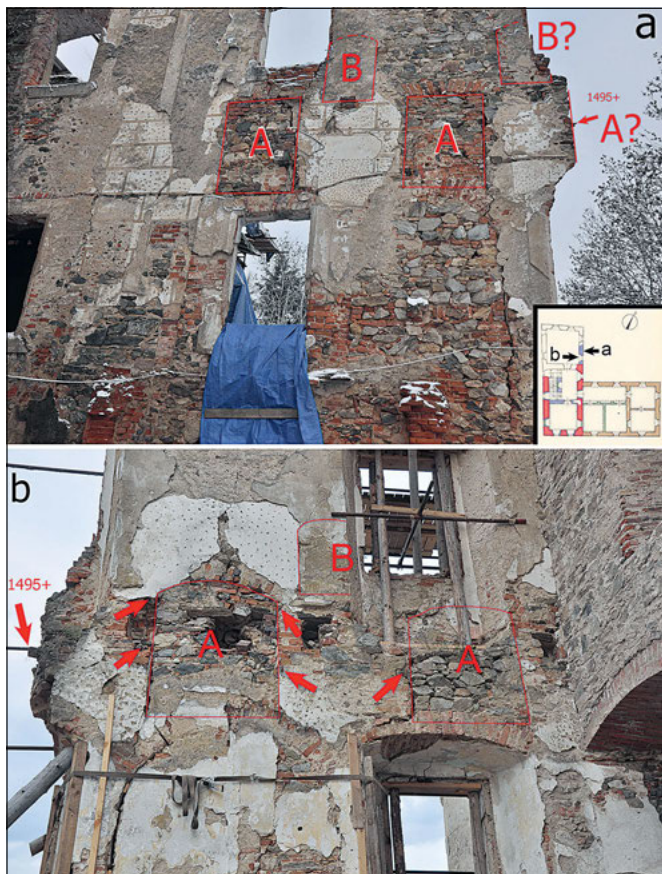
**Turbovice (okres Mělník), lis-zámeček čp. 18. Dnešní stav a plán fasády téhož objektu z viniční knihy z let 1727–1793. Byl daný zá-
měr realizován, a v 19. stol. zámeček ubourán? Prozatímni důkazy z archivní rešerše, zaměření a průzkumu stavby i lisu, výzkum
analogií ani dendrochronologie nepřinesly jednoznačnou odpověď (foto a zaměření V. Jesenský, 2020).**

si tento úsek novodobě opravené klasicistní fasády zasloužil mimo jiné proto, že za ním jsou prostory bývalé gotické kaple. (VJ)

Praha 5 (hl. m. Praha) – roubený kostel sv. Michaela archanděla v Zahradě Kinských: Na žádost ředitele NPÚ ÚOP v hl. městě Praze proběhla spolupráce při operativní dokumentaci volně ležících prvků okolo vyhořelého kostela. Byla stanovena koncepce evidence a deponování prvků, bylo provedeno jejich označení plechovými štítky s vyraženými čísly a následně byl dozorován jejich transfer do deponie. Bylo rovněž dozorováno vyklizení kostela a vytřídění hodnotných prvků ze sutí. (JaVe, M. Semerád a F. Flek)

Sázava – Černé Budy (okres Benešov) – bývalý klášterní kostel sv. Prokopa, zimní kaple: V návaznosti na archeologický výzkum zásypů klenby nad sakristií, v prostoru tzv. zimní kaple v roce 2019 byla provedena druhá fáze operativní dokumentace stěn v průběhu jejich očišťování a restaurátorského odhalování barokní výmalby. Podařilo se upřesnit představu o průběhu klenby gotické sakristie a rozsahu její přestavby v baroku. (JK, ZN, FL, JaVe)

Stránka (okres Mělník) – zámek čp. 1: Na žádost památkové garantky byl proveden průzkum nátěrových souvrství dosud neopravené severní fasády a zaměření zbytků jejího plastického členění. Dále byla provedena zjišťovací sondáž do omítek

Zvěstov (okres Benešov) – zámek čp. 1, nezřídka je vyznačení nálezoových situací přímo do fotografií tím nejspolehlivějším a nejproduktivnějším způsobem jejich záznamu i prezentace. Zde příklad mimořádně cenné a složité situace superpozice několika vývojových fází rozmístění otvorů s nejstarší vrstvou raně novověkého stáří (J. Veselý, 2020).

ostatních průčelí, opravených v 80. letech 20. století vápeno-cementovými omítkami. I zde byly zaměřeny dochované plastické prvky. Následně byla na základě výsledků průzkumu a na základě fotodokumentace zámku z let 1960 a 1972 uložena v archivu NPÚ ÚOPŠC vypracována rekonstrukce původního členění, jako podklad pro připravovanou obnovu. (JaVe)

Sulice – Hlubočinka (okres Praha-východ) – bývalý zájezdní hostinec čp. 874: V návaznosti na operativní průzkum a dokumentaci areálu realizovanou v roce 2018 byla sledována demolice budov a byla provedena fotodokumentace a odběr vzorků z barokního záklopového stropu někdejšího hostinského sálu. (JaVe)

Tuchoraz (okres Kolín) statek – stodoly pč. 435, a pč. 28/1: Doplnkový průzkum a dokumentace zaznamenaly podobu dvou křídel hospodářského dvora z 19. stol. před chystanými vestavbami. Objekty se nachází v ochranném pásmu pozdně středověké tvrze a sýpky. (VJ)

Tuklaty (okres Kolín) – bývalá fara čp. 1: Pro obnovu jižního průčelí se stopami více než 50 let odbourané barokní sýpky byl proveden terénní průzkum a dokumentace. Budova fary z 1. pol. 18. stol. je výjimečná svým půdorysem oktogonu s křídly v úhlopříčných osách. (VJ)

Turbovice – Velký Borek (okres Mělník) – viniční usedlost čp. 18 s lísou: Do předměstského areálu zanedbané barokní viniční usedlosti patří vedle hlavní budovy, obsahující patrně druhý nejstarší kompletně dochovaný lis v Česku (1727), dal-

ší samostatné klasicistní křídlo, původní studna a mimořádně rozsáhlé dvoupodlažní sklepy. Po nabytí novým majitelem začal být ve spolupráci Oddělení evidence nemovitých památek a Oddělení výzkumů, průzkumů a dokumentace po rekonstrukci v předchozím roce intenzivně zpracováván návrh na prohlášení za kulturní památku. Pro něj hlavní informace přinesl několikaetapový operativní průzkum a dokumentace. Kromě podrobného zkoumání staveb bylo provedeno půdorysné zaměření a dendrochronologie. Zpracována byla i archivní rešerše, která nejen přispívá k vyrovnání deficitu výzkumu daného typu staveb, ale navíc se zabývá proměnou usedlosti, jež byla původně barokním zámečkem rytířů z Turby. Zakladatelem rodu byl pražský měšťan povýšený do šlechtického stavu, právník Jindřich z Turby žijící na přelomu 17. a 18. století. Ten postupně v okolí Mělníka skupoval pozemky, zejména vinice. Po jeho smrti pokračoval v budování rodového panství jeho syn Jan František. Své úsilí završil v letech 1726–1727 vybudováním zámečku na místě staré viniční usedlosti. Architektem byl zřejmě královský vrchní stavitel Bartholomeo Scotti, který také pořídil účet za stavbu. Stavba měla podle písemných pramenů formu „krásného zámečku“, přičemž v přízemí se nacházely dva vinné lisy, z nichž jeden je v budově zachován dodnes. V roce 1796 koupili zámeček i s vinicemi Lobkowiczové a připojili jej k sousednímu mělnickému panství. Nejspíše tehdy bylo také vybudováno samostatné jižní křídlo. Areál ale

Žáky (okres Kutná Hora), nový zámek čp. 3. Jaké možnosti má památková péče a jakou pomoc mohou poskytnout její dokumentátoři a průzkumníci při neočekávaném odhalení částí empírových maleb, pokud vlastník pro insolventci odmítne platit restaurátorský zásah? I takové metodologické výzvy přináší terénní památkářská praxe (foto V. Jesenský, 2020).

byl nadále využíván už jen jako ubytování vinaře a k hospodářským účelům. Hlavní budova byla nakonec v závěru 19. století pravděpodobně zásadně zmenšena utilitární přestavbou. Ta zcela setřela její reprezentativní charakter i barokní tvarosloví. Nicméně skutečná podoba snad zaniklého barokního záměcku zůstává hypotézou pro další výzkum. (AN, JaVe, VJ)

Zvěstov (okres Benešov) – zámek čp. 1: V návaznosti na stavební práce v předchozích letech pokračovala dále obnova zříčeného západního křídla zámku sledovaná po celou dobu operativní dokumentací nálezů. Odhaleny byly starší, pozdně gotické či raně renesanční konstrukce dochované části nádvorní stěny, kde se podařilo identifikovat otvory v tzv. pyramidální sestavě, typické pro pobytové světnice a sály v daném období. V nikách těchto otvorů byly nalezeny dřevěné hmoždíky pro přichycení výdřevy (táflování), z nichž jeden se podařilo i přibližně dendrochronologicky datovat – byl vyrobený z dubu skáceného po roce 1485. (JaVe)

Žáky (okres Kutná Hora) – nový zámek čp. 3: Při postupné obnově klasicistního záměcku byla neočekávaně částečně odhalena dekorativní výmalba. Operativní průzkum se pokusil identifikovat stav interiérových omítek v celém objektu za situace, kdy majitel pro nedostatek financí rezignuje na restaurátorský průzkum. Obdobných zadání označovaných někdy jako „předrestaurátorský průzkum“ v poslední době přibývá a vyvolávají pro památkovou péči vážné metodologické otázky, mimo jiné kompetencí, financování (památkáři na rozdíl od restaurátorů provádí průzkumy pro majitele zdarma) atd. Navíc v konkrétním případě se jednalo minimálně o konzervaci pozůstatků velmi kvalitních empírových motivů. (VJ)

Ing. arch. Vít Jesenský (VJ); Mgr. Jan Kypka, Ph.D. (JK);

Mgr. Filip Laval, Ph.D. (FL);

PhDr. Alena Nachtmannová, Ph.D. (AN);

Mgr. Zdeněk Neustupný (ZN); Ing. arch. Jan Veselý (JaVe).

ODDĚLENÍ DOKUMENTAČNÍCH FONDŮ A KNIHOVNY

Archiv stavebně historických průzkumů, plánů, restaurátorských zpráv a další odborné dokumentace

Vedle běžné agendy pokračoval digitální zápis archivní dokumentace v evidenčním systému Tritius. Za rok 2020 bylo evidováno 559 přírůstků (viz příloha Zpracované přírůstky archivu za rok 2020), archiv navštívilo 95 badatelů. Celkový počet půjčených dokumentací – 279 (badatelé 164, zaměstnanci NPÚ 115). V měsíci listopadu a prosinci probíhala revize NZ, NZA, Ostatní. Ve spolupráci se správcem digitální fototéky ÚOP STČ probíhá dlouhodobá archivace datových nosičů uložených jako přílohy k archivní dokumentaci. Data z CD a DVD jsou ukládána na datovém úložišti NAS, kde jsou uspořádána dle lokalizací (okres, lokalita, signatura) a následně zpřístupněna zaměstnancům ÚOP po místní síti. V průběhu roku 2020 bylo archivováno 62 položek restaurátorských zpráv a 5 položek průzkumů. V další etapě budou archivovány zbývající restaurátorské zprávy, plánová dokumentace a nálezové zprávy OPD.

Olga Geislerová

Fotoarchiv

V průběhu roku 2020 zajišťovalo pracoviště všechny standardní činnosti spojené s jeho funkcí a chodem, mezi nimiž výrazně převažují dvě oblasti.

První z nich jsou služby pro odborné pracovníky a badatele, ať už z řad pracovníků ÚOP SC, nebo externích zájemců. Početně vyjádřeno, bylo během roku zpracováno 87 takovýchto dotazů, vyhledávání, badatelských návštěv apod., a to k celkem 116 památkám a objektům. Digitalizováno a zpracováno bylo v roce 2020 celkem 473 vybraných snímků. Dále bylo též identifikováno a lokalizováno 29 objektů z 20 lokalit na celkem 47 neurčených snímcích.

Druhou oblastí je průběžná editace dat v elektronickém evidenčním systému Tritius, v němž bylo za tento rok editováno celkem 940 záznamů.

Roman Juráček

Knihovna

V roce 2020 knihovna zajišťovala standardní služby odborné knihovny pro interní i externí badatele. Na nákup knih a periodik bylo knihovnou vynaloženo celkem 12545 Kč. Bylo zkatalogizováno 92 knihovních jednotek monografií a 16 periodik. Publikace koupené koncem roku budou zpracovávány v roce 2021.

Knihovna využívá meziknihovní výpůjční službu v České republice (MVS) i ze zahraničí (MMVS), v roce 2020 byly realizovány 2 žádosti o MMVS. Počet návštěv v knihovně – 182 čtenářů a badatelů. V průběhu roku 2020 bylo realizováno 289 absenčních a 90 prezenčních výpůjček.

Roman Juráček

ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2020 – RESTAURÁTORSKÉ ZPRÁVY

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Bělá pod Bezdězem	Mladá Boleslav	zámek	5857	výmalba nebytových prostor v 1. patře jižního křídla zámku	J. Kořenek	2013	rest. průzkum a záměr, 55 foto	CD
Bělá pod Bezdězem	Mladá Boleslav	radnice, Masarykovo náměstí	5958	pravá stojka portálu	P. Škarvan	2019	rest. zpráva, 9 foto	CD
Bělá pod Bezdězem	Mladá Boleslav	kostel sv. Václava, západní štít	6045	konzervace trojice soch a dvou váz	J. Pospíšil	2005	rest. záměr, 51 foto	
Benátky nad Jizerou	Mladá Boleslav	zámek	6044	tři andělů z podstavce kojící Madony	J. Vítvar	2012	rest. zpráva, 46 foto	CD
Benátky nad Jizerou	Mladá Boleslav	průčelí domu čp. 215, Smetanova ulice	6076	socha sv. Floriána	M. Pokorný	2017	rest. zpráva, 18 foto	
Benešov	Benešov	nový židovský hřbitov	6027	náhrobky	P. Škarvan	2019	rest. zpráva, 24 foto	CD
Beroun	Beroun	Jenštejnský dům	6022	renesanční portál	P. Gläser	2019	rest. zpráva, 16 foto	
Bezno	Mladá Boleslav	v centru obce	5988	socha sv. Notburgy s podstavcem	M. Pokorný	2016	rest. průzkum a záměr, 12 foto	CD
Brandýs nad Labem – Stará Boleslav	Praha-východ	židovský hřbitov	6098	náhrobní stély, 25 ks	L. Špatenka	2020	rest. zpráva, 50 foto	CD
Břežina	Mnichovo Hradiště	bývalá fara čp. 47	5989	nástěnné malby	D. Jakubů	2019	rest. zpráva, 36 foto	
Břežnice	Příbram	zámek	5872	dva okenní závěsy	Š. Dejmlová	2016	rest. zpráva, 22 foto	
Břežno	Mladá Boleslav	zámek	5858	štuková výzdoba suprafenester – fasáda – východ II. (tři okna) a jih I. (dvě okna)	J. Pospíšil	2010	rest. zpráva, 40 foto	
Břežno	Mladá Boleslav	před východním průčelím fary	5990	socha sv. Floriána s podstavcem	M. Pokorný	2017	rest. průzkum a záměr, 18 foto	CD
Břežno	Mladá Boleslav	kostel sv. Václava, severní fasáda	6046	busta sv. Šimona, busta sv. Judy Tadeáše, busta sv. Tomáše, busta sv. Matouše	M. Pokorný	2018	rest. zpráva, 21 foto	CD
Břežno	Mladá Boleslav	depozitář Litoměřického biskupství	6077	sousoší Piety	T. Čádrová, M. Pavlíková	2015–2018	rest. zpráva, 75 foto	CD
Čáslav	Kutná Hora	před kostelem sv. Petra a Pavla	5959	pomník Matouše Ulického	J. Rezler	2018	rest. zpráva, 94 foto	CD
Čáslav	Kutná Hora	kostel sv. Petra a Pavla, podvěžní kaple	6047	vznášející se andělé z oltáře Panny Marie Čáslavské a korpus Krista a kříž	E. Kolmanová	2016	dílčí rest. zpráva, 42 foto	
Čáslav	Kutná Hora	kostel sv. Petra a Pavla, podvěžní kaple	6048	korpus Krista a kříž z oltáře Panny Marie Čáslavské	E. Kolmanová	2017	závěrečná rest. zpráva, 28 foto	
Červené Pečky	Kolín	kostel Narození Panny Marie	5848	oválná nástropní malba v oratoři a dvě zdi oratoře kostela	H. Slavíková	2019	rest. zpráva, 21 foto	
Český Brod	Kolín	hradby	6010	revitalizace středověkých hradeb – úsek hradeb o délce cca 8 m, západně od západní bašty	M. Pokorný	2014	rest. průzkum, 6 foto	CD
Český Brod	Kolín	Nová radnice	6067	jižní fasáda, plastika chlapce, reliéf erbovního znamení města	M. Schebl, A. Souček	-	rest. průzkum, 49 foto	
Český Šternberk	Benešov	horní hrad	5866	severní část západní strany pláště	V. Špale	2017	rest. průzkum a návrh, 31 foto	
Český Šternberk	Benešov	Rytířský sál hradu	6023	obraz „Jan svobodný pán z Werthu“	P. Padevět	2018–2019	rest. zpráva, 20 ks foto	CD
Český Šternberk	Benešov	Rytířský sál hradu	6024	obraz „Heřman svobodný pán z Questenbergu“	P. Padevět	2019	rest. zpráva, 36 ks foto	CD
Český Šternberk	Benešov	Rytířský sál hradu	6025	obraz „Jan hrabě Aldringen“	P. Padevět	2019	rest. zpráva, 34 foto	CD

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Český Šternberk	Benešov	Rytířský sál hradu	6026	obraz Podobizna Otavio kníže Piccolomini, věvodá z Amalfi	M. Pavlíková	2019	rest. zpráva, 61 foto	CD
Čestín	Kutná Hora	kostel sv. Petra a Pavla	6078	kamenické a štukové prvky západní strany kostela	J. Pospíšil	2019	rest. zpráva, 79 foto	CD
Dobříš	Příbram	zámecká oranžerie a Francouzský park	5991	kamenošacharské prvky a kamenické uměleckořemeslné prvky, sochy v nikách, sloupky, putti, vázy, maskarony	F. Zeman	2019–2020	rest. záměr a rest. zpráva, 429 foto	
Dobříš	Příbram	zámeček, oranžerie	6049	malby ve vstupní místnosti	J. Mašek, T. Skořepa	2019	rest. zpráva, 15 foto	
Dobříš	Příbram	areál zámku	6050	kované prvky – tři zábradlí a branka	V. Marat	2019–2020	rest. zpráva, 29 foto	CD
Dobříš	Příbram	areál zámku	6051	žulové sloupky na ohradní zdi B	F. Zeman	2020	rest. zpráva, 33 foto	
Dolní Bousov	Mladá Boleslav	ulice Příhonská, u čp. 157	5859	krucifix – železný kříž s postavou Ježíše Krista malovanou na plechu, osazený na kamenném podstavci	M. Pokorný, E. Skarolková, P. Kůtek	2017	rest. zpráva, 52 foto	CD
Dolní Břežany	Praha-západ	v Břežanském údolí při stezce na Závist	6068	pomník Vítězslava Háška	M. Niubó – Klouzová	2019–2020	rest. zpráva, 64 foto	
Dolní Krnsko	Mladá Boleslav	před fází čp. 44	5960	příliš se sochou sv. Jana Nepomuckého	P. Gläser, R. Poláková, P. Novotný	2017	rest. zpráva, 63 foto	
Družec	Kladno	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5865	kamenické prvky – hlavice a patky pilastrů, koule se soklem, okna kruhová a půlkruhová, ostění dveří, schodiště, podezdívka	J. Brabec	2019	rest. zpráva, 29 foto	
Dřetovice	Kladno	kostel sv. Václava	6111	nástěnné malby	Z. Novotný	2001	rest. zpráva, 11 foto	
Dřevčice	Praha-východ	Sečenská výklenková kaple – před domem čp. 102	6004	stěny a strop výklenkové kaple	J. Lhoták	2020	rest. průzkum, 13 foto	
Dřevčice	Praha-východ	Šternberská výklenková kaple – při domu čp. 95	6005	stěny a strop výklenkové kaple	J. Lhoták	2020	rest. průzkum, 12 foto	
Grunta	Kolín	kostel Nanebevzetí Panny Marie, severní věž	6069	dva ciferníky věžních hodin	J. Rezler, I. Šmerda	2020	rest. zpráva, 51 foto	CD
Háječek u Červeného Újezdu	Praha-západ	františkánský klášter	6011	exteriérové omítky severní fasády	M. Šelemba	2019	rest. průzkum a záměr	
Háječek u Červeného Újezdu	Praha-západ	františkánský klášter	6012	nástěnná malba – secco, refektář	M. Koželuh	2018	rest. průzkum a záměr, 2 foto	
Horní Rokytá	Mladá Boleslav	výklenková kaple	5860	kamenný reliéf Nejsvětější Trojice	M. Pokorný	2016	rest. zpráva, 18 foto	CD
Hořovice	Beroun	zámeček	5873	obraz „Výjev s jelenem“	J. Brodský	2016	rest. zpráva, 12 foto	CD
Hořovice	Beroun	zámeček – fasády východního křídla a věže zámku	5874	nadokenní reliéfy s maskarony	M. Müllerová	2005	rest. záměr, 19 foto	
Hořovice	Beroun	zámeček	5875	barevné úpravy prostoru vestibulu pod barokní freskou	M. Scheib	2016	rest. průzkum, 21 foto	
Hořovice	Beroun	zámeček	5876	stropy západního křídla, severní a jižní části zámku – 1. patro, chodba, volná místnost	J. Plachý	2015	rest. průzkum, 41 foto	CD
Hořovice	Beroun	zámeček	5877	strop Slavíkova sálu v západním křídle	J. Plachý	2015	rest. průzkum, 35 foto	
Hořovice	Beroun	zámeček	5878	štuková výzdoba jihozápadního předního křídla	J. Plachý	2014	rest. zpráva, 4 foto	CD

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Hořovice	Beroun	zámek	5879	štuková výzdoba suprafenester jihovýchodního předního křídla	J. Plachý	2014	rest. zpráva, 6 foto	CD
Hořovice	Beroun	zámek	5880	dekorativní vázy a kamenné parapety na alicé rizalitu severní fasády, středního křídla	J. Plachý	2014	rest. záměr, 10 foto, rest. zpráva, 80 foto	CD
Hořovice	Beroun	zámek	5881	nástropní barokní freska nad vestibulem hlavní zámecké budovy	P. Šalfus, L. Matějková	2017	rest. zpráva, 175 foto	
Chýňava	Beroun	kostel sv. Prokopa	6028	tři oltářní obrazy – sv. Barbora, sv. Alois a sv. Řehoř	M. Slavík	2019	rest. zpráva, 10 foto	
Jemniště	Benešov	zámek	5936	benátské zrcadlové rámy JE 13046 – 63	P. Foltýn, L. Pechová	2020	rest. zpráva, 28 foto	
Jemniště	Benešov	zámek	6039	intarzovaný stolec, JE 4686	M. Zetek	2020	rest. zpráva, 28 foto	CD
Jemniště	Benešov	zámek	6040	skříňka domácího oltářníku, JE 4217	M. Zetek, V. Macho	2020	rest. zpráva, 39 foto	CD
Jenštejn	Praha-východ	hrad	5935	válcová věž z bosovaných kvádrů	B. Pánek	2019	rest. zpráva, 31 foto	
Jesenice	Rakovník	fara	5937	fragmenty rokokové malby v I. patře	K. Švuger	2019	rest. zpráva, 9 foto	CD
Jetřichovice	Příbram	kaple sv. Jana Nepomuckého	5938	oprava exteriéru a interiéru – vnitřní omítky, nástěnné malby, výzdoba stropu, dlaždice podlahy	H. Slavíková	2018–2019	rest. zpráva, 51 foto	
Jetřichovice	Příbram	oltář sv. Jana Nepomuckého	5939	terakotové sousoší sv. Jana Nepomuckého	T. Otoupal	2019	rest. zpráva, 54 foto	
Jindice	Kutná Hora	kostel sv. Václava	5961	kazatelna	V. Stádník	2016–2017	rest. zpráva, 34 foto	
Jizerní Vtelno	Mladá Boleslav	zámek Stránov	6002	nástropní malby místnosti v podvěží	J. Živný	2011	rest. zpráva, 76 foto	
Kaňk	Kutná Hora	dům čp. 1 – bývalá radnice hornické osady	5951	kamenný erb	M. Kulhánek	2019	rest. zpráva, 16 foto	
Kaňk	Kutná Hora	kostel sv. Vavřince	5992	hlavní dvounokřídlé vchodové dveře	T. Král	2019	rest. průzkum a rest. zpráva, 36 foto	CD
Kaňk	Kutná Hora	kostel sv. Vavřince	5993	kamenné články vnějšího pláště – vstupní portál, schodiště, nárožní kvádry věže, části operáků, ostění a parapety oken, římsy, sokl	J. Pospíšil	2019	rest. zpráva, 46 foto	
Karlštejn	Beroun	hrad	5882	okna – Hodínova věž a lapidarium	V. Adámek	2016	rest. zpráva, 18 foto	CD
Karlštejn	Beroun	hrad – purkrabství	5883	kamenné ostění okna v I. patře západní fasády	P. Justa	2016	rest. zpráva, 6 foto	
Karlštejn	Beroun	hrad – Císařský palác	5884	poškozené plochy omítek okolo dvou vstupních dveří ze sálu předků a ložnice do audienční síně	V. Adamec	2006	rest. zpráva, 16 foto	
Karlštejn	Beroun	hrad – purkrabství – inspekční pokoj	5885	omítkové a barevné vrstvy nástropní dekorativní malby	Z. Kurátková	2016	rest. průzkum, 14 foto	CD
Karlštejn	Beroun	hrad – 1. brána	5886	oprava fasád a průjezdu	P. Justa	2007	rest. záměr	
Karlštejn	Beroun	areál hradu	6105	keramická dlažba	L. Kryl	1997	rest. průzkum, technologická zpráva	
Kluky	Kutná Hora	jížní strana křížovatký okraje obce	5962	socha římského vojáka – ze souboru soch dvou světců	J. Pospíšil	2019	rest. zpráva, 57 foto	CD
Kněževés	Rakovník	kostel sv. Jana Křtitele	6029	oltář sv. Jana Křtitele	M. Slavík	2019	rest. zpráva, 24 foto	
Kolín	Kolín	Centrum pro vzdělávání a péči o zaměstnance	5963	relief „Ošetřovatelky s dědkem“	J. Pospíšil	2017	rest. zpráva, 37 foto	CD
Kolín	Kolín	evangelický kostel	5968	věžní hodiny	P. Skála	2017	rest. zpráva, 64 foto	

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Kolín	Kolín	obytný dům čp. 7, Karlovo náměstí, „U zlaté šitky“	5994	malby a omítky v interiéru domu	M. Gavenda, P. Navrátilová	2018	rest. zpráva, 34 foto	
Kolín	Kolín	zámek	5995	sgrafito na západní fasádě západního křídla	P. Prokopec	2018	rest. zpráva, 9 foto	
Kolín	Kolín	zámek	6052	fragmenty renesančního sgrafita na západní fasádě	J. Mašek, T. Skořepa	2016	rest. zpráva, 35 foto	DVD
Kolín	Kolín	Mariánský sloup na Karlově náměstí	6053	Mariánský sloup se sochou Immaculaty a sochami 4 světců – sv. Floriána, sv. Gotharda, sv. Jana a sv. Pavla	V. Míča	2017	rest. průzkum, 64 foto	
Kolín	Kolín	dům čp. 7, „U Zlaté šitky“, Karlovo náměstí	6054	dvorní fasáda domu	M. Gavenda	2017	rest. průzkum, 25 foto	
Kolín	Kolín	nový židovský hřbitov	6108	náhrobky	P. Škarvan	2020	rest. zpráva, 26 foto	CD
Konopiště	Benešov	zámek	5888	bílá kasule se stříbrnou výšivkou inv. č. K 35408	A. Kadavá Grendysová	2018	rest. zpráva, 41 foto	CD
Konopiště	Benešov	zámek	5889	7 ks lidových podmaleb na skle – sv. Jiří na koni zabíjí draka	J. Hrevušová	2015	rest. zpráva, 73 foto	CD
Konopiště	Benešov	zámek	5890	5 ks lidových podmaleb na skle – sv. Jiří na koni zabíjí draka	J. Hrevušová	2016	rest. zpráva, 82 foto	CD
Konopiště	Benešov	zámek	5891	5 ks lidových podmaleb na skle – sv. Jiří na koni zabíjí draka	M. Kadavý	2015	rest. zpráva, 52 foto	CD
Konopiště	Benešov	zámek	5892	5 ks lidových podmaleb na skle – sv. Jiří na koni zabíjí draka	M. Kadavý	2016	rest. zpráva, 33 foto	CD
Konopiště	Benešov	zámek	5893	závěsný obraz včetně dřevěného rámu – sv. Jiří	R. Novotná Zemanová	2016	rest. zpráva, 43 foto	DVD
Konopiště	Benešov	na hrázi rybníka pod zámek	5894	socha sv. Jana Nepomuckého	V. Gallist, P. Lesniaková	2018	rest. zpráva, 80 foto	
Konopiště	Benešov	zámek – rodinná jídelna, III. patro	6038	kachlová kamna, K 150436	E. Symonová	2004	rest. průzkum, 9 ks foto	
Kostelec nad Černými lesy	Kolín	zámek	6018	průčelí fasády zámku	S. Munzarová	2006	rest. záměr	
Kostelec nad Černými lesy	Kolín	zámek, uliční fasáda	6102	kamenné prvky východní fasády	S. Munzarová, V. Lampa	2009	rest. průzkum, 14 foto	
Kostelec nad Černými lesy	Kolín	zámek, dvorní trakt	6103	nástěnná freska, pravděpodobně postava světce Jana Nepomuckého	V. Hejčlová	-	rest. průzkum, 11 foto	
Kostelec nad Černými lesy	Praha-východ	kostel sv. Martina	5949	vitražová okna č. 5 a 6	J. Černohorský, J. Černohorský	2019	rest. zpráva, 19 foto	CD
Kostomlaty	Nymburk	kostel sv. Bartoloměje	6080	vitražové prosklení 5 figurálních oken – sv. Cecilie, Svátá rodina, 3× figury světců	J. Černohorský	2019–2020	rest. zpráva, 60 foto	
Kozomin	Mělník	na návsi obce	5851	mariánský sloup se sochami sv. Fr. Xaverského a sv. Rocha a vrcholným reliéfem Panny Marie s Jezulátkem	T. Korbelová	2019	rest. zpráva, 113 foto	CD
Krakovec	Rakovník	hrad, příčná zeď západního křídla – severní průčelí	5895	fragmenty historických omítek	Z. Kurátková	2018	rest. průzkum, 18 foto	DVD
Krakovec	Rakovník	hrad – kaple	5896	omítkové a nátěrové vrstvy	T. Rafl, J. Rafl, M. Rafl, Bursová	2016	rest. zpráva, 28 foto	DVD
Krakovec	Rakovník	hrad – jihozápadní část část	5897	komplex schodiště	T. Rafl	2016	rest. průzkum a záměr	

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Krakovec	Rakovník	hrad – zřícenina	5898	dřevěná vrata s kovaným plátováním	R. Ritschel, D. Ritschel	-	rest. zpráva, 15 foto	
Krakovec	Rakovník	hrad – zřícenina	5899	vrata s kovaným plátováním	R. Ritschel, D. Ritschel	-	rest. zpráva, 17 foto	
Kralupy nad Vltavou	Mělník	farní kostel Nanebevzetí Panny Marie a sv. Václava	6099	kamenná severní část soklu kostela	P. Kýrka	2020	rest. zpráva, 40 foto	
Křinec	Nymburk	zámek	6055	pískovcový vstupní portál	V. Míča, O. Marcín	2019–2020	rest. zpráva, 44 foto	
Křinec	Nymburk	zámecká kaple	6081	výzdoba – oltář se štukem provedenými figurami, štukový rám, štukové sloupy, na klenbě štuky vytváří tři zrcadla	M. Slavík	2017	rest. zpráva, 10 foto	
Křivoklát	Rakovník	hrad – kaple	5900	malované figurální vitraje – sv. Jiří, sv. Václav	J. Černohorský, J. Černohorský, M. Sejnová	2015	rest. zpráva, 30 foto	DVD
Křivoklát	Rakovník	hrad – kaple	5901	oltářní retábl s Korunováním P. Marie, zv. Oltář křivoklátský	A. Třeštíková, R. Ševců, Š. Chlumská, A. Nachtmannová	2013	rest. průzkum, 126 foto	DVD
Křivoklát	Rakovník	hrad – Prochoditá věž	5902	věžní hodiny	P. Skála	2016	rest. záměr a rozpočet, 18 foto	
Křivoklát	Rakovník	hrad – Prochoditá věž	5903	hodinový věžní stroj	J. Marek	2018	rest. zpráva, 94 foto	CD
Křivoklát	Rakovník	hrad – dveře skříňe	5904	dvě křídla dveří skříňe – inv. č. KTO 8329	J. Černohorský	2018	rest. zpráva, 3 foto	CD 2*
Křivoklát	Rakovník	hrad, boční křídla oltáře	6034	světiče sv. Kateřina, sv. Markéta a sv. Dorotea, sv. Barbora	L. Kocanda	2020	rest. zpráva, 92 foto	
Kutná Hora	Kutná Hora	Barborská ulice – parapetní zeď před jezuitskou kolejí	5952	soubor sousoší a váz včetně parapetní zdi	M. Kulhánek	2017–2019	rest. zprávy, 263 foto	CD
Kutná Hora	Kutná Hora	hřbitov	5953	náhrobek Felixe Jeneweina	M. Kulhánek	2017	rest. zpráva, 18 foto	CD
Kutná Hora	Kutná Hora	hřbitov	5954	náhrobek JUDr. Schneidera – Svobody	M. Kulhánek	2018	rest. zpráva, 18 foto	CD
Kutná Hora	Kutná Hora	Kamenný dům čp. 183/26, Václavské náměstí	5955	uliční průčelí	E. Fajmanová	2018–2019	rest. průzkum, 63 foto, rest. zpráva, 201 foto	DVD I–V
Kutná Hora	Kutná Hora	Rejskovo náměstí	5956	kamenná kašna	J. Ďoubal	2020	rest. zpráva, 75 foto	
Kutná Hora	Kutná Hora	kostel sv. Barbory	5957	socha sv. Václava a socha sv. Ludmily	E. Kolmanová	2019	rest. zpráva, 55 foto	
Kutná Hora	Kutná Hora	morový sloup, Šultysova ulice	6003	oblačný pylon se sochou Panny Marie Immaculaty, sochy světců, sochy havířů, balustráda, schody, kovaná mříž	J. Ďoubal, R. Kolář, P. Žitková	2016–2019	rest. zprávy, 563 foto	CD – 4*
Kutná Hora	Kutná Hora	Ústřední depozitář Vorskilky	6035	soubor nábytku pro SZ Duchcov	Z. Koušek	2020	rest. zpráva, 98 foto	
Kutná Hora	Kutná Hora	Ústřední depozitář Vorskilky	6036	busta hraběte Jindřicha Chotka	P. Žitková	2020	rest. zpráva, 34 foto	CD
Kutná Hora	Kutná Hora	při nároží domu čp. 110, v ulici Za Barborou	6082	socha Panny Marie s Ježíškem	M. Kulhánek	2017	rest. zpráva, 4 foto	CD
Kutná Hora – Kaňk	Kutná Hora	kostel sv. Vavřince	6079	kamenné architektonické články a náhrobník, severní strana hlavní lodi kostela	J. Pospíšil	2017	rest. zpráva, 8 foto	
Libeznice	Praha-východ	kostel sv. Martina	6006	zvon	P. R. Manoušek	2019–2020	rest. zpráva, 125 foto	CD
Lidčice	Kladno	památník Lidčice	5934	oprava opěrných zdí a fasády budovy In Memoriam	M. Hlava, L. Novák	2012	rest. zpráva, 72 foto	

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Lišno	Benešov	zámecká zahrada	5940	keramické nádoby – eteriérové vázy, 7 ks	T. Korbelová	2020	rest. zpráva, 89 foto	CD
Lišno	Benešov	vstupní brána do areálu zámku	6030	kamenné fragmenty architektury osazené do zdiva věže	T. Korbelová	2019	rest. zpráva, 25 foto	
Lubná	Rakovník	kostel sv. Jiří	6031	hlavní oltář	H. Jahodová	2018–2020	rest. zpráva, 31 foto	
Lysá nad Labem	Nymburk	ohradní zeď zámku	5861	kopie dvou byst (ženská a mužská)	V. Adamec	2019	rest. zpráva, 24 foto	
Lysá nad Labem	Nymburk	areál zámku	5996	váza z ohradní zdi zámku	J. Barbec	2016	rest. zpráva, 9 foto	
Lysá nad Labem	Nymburk	bývalý klášter bosých augustiniánů	6013	barokní dvoukřídle dveře, východní křídlo konventu	J. Majrych	2019	rest. zpráva, 22 foto	
Lysá nad Labem	Nymburk	Městský úřad, Husovo náměstí 23	6014	nástrovní kartuše, kancelář starosty	A. Černý	2017	rest. průzkum, 6 foto	
Lysá nad Labem – Litol	Nymburk	Beniasova vila, Mírova 50/1	6015	nástavba na terase domu	M. Hubeňák, J. Kučera, L. Štátný	2017	rest. zpráva, 50 foto	
Lysá nad Labem – Litol	Nymburk	Beniasova vila, Mírova 50/1	6016	sedm oken východní fasády	M. Hubeňák, L. Štátný	2018	rest. zpráva, 80 foto	
Malesov	Kutná Hora	kostel sv. Václava	6009	hlavní oltář – 4 ks soch andělů (malé), 2 ks soch biskupů, 1 ks sochy Immaculaty a oltární obraz	P. Ševčíková, R. Ševčík, O. Špás, O. Slenář	2017–2019	rest. zpráva, 202 foto	CD
Malesov	Kutná Hora	socha při severní straně obce	6056	socha sv. Barbory	J. Doubal, R. Kolář	2018	rest. zpráva, 52, foto	
Měchnov	Benešov	židovský hřbitov	6032	náhrobky	P. Škarvan	2019	rest. zpráva, 26 foto	CD
Mělník	Mělník	městský dům čp. 3/2, náměstí Míru	5948	proslavený ornamentální strop	J. Černožorský, J. Černožorský, V. Šejn, M. Šejnová	2019	rest. zpráva, 21 foto	CD
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	Střední průmyslová škola, Havlíčkova 456	5862	lev v lujkonos nad vstupem do budovy	M. Pokorný	2019	rest. zpráva, 24 foto	CD
Mnichovo Hradiště	Mladá Boleslav	zámek	5905	kachlová kamna	R. Bukovjanová	2015, 2016	rest. záměr, rest. zpráva, 115 foto	
Mnichovo Hradiště	Mladá Boleslav	zámek	5906	kachlová kamna	R. Bukovjanová	2016	96 foto na CD	CD
Mnichovo Hradiště	Mladá Boleslav	budova čp. 1, Masarykovo náměstí	5997	plastická výzdoba a sgrafita vnějšího pláště budovy	M. Pokorný	2015	rest. průzkum, 7 foto	
Mnichovo Hradiště	Mladá Boleslav	křížovatka ulic Zámecká a V lipách	5998	sousoší sv. Jana Nepomuckého s anděly, sv. Floriánem a sv. Barborou	M. Pokorný	2018	rest. průzkum a rest. záměr, 34 foto	CD
Mnichovo Hradiště	Mladá Boleslav	zámek	6043	Apoteóza rodu Valdštejnů	J. Náprstková	2020	rest. zpráva, 76 foto	
Mnichovo Hradiště	Mladá Boleslav	zámek	6083	truhlíčka MHO 3686	P. Janda	2017	rest. zpráva, 40 foto	CD
Mnichovo Hradiště	Mladá Boleslav	křížovatka ulic Zámecká a V lipách	6084	sousoší sv. Jana Nepomuckého s anděly, sv. Floriánem a sv. Barborou	T. Korbelová	2019	rest. zpráva, 250 foto	CD
Mochov	Praha-východ	kostel sv. Bartoloměje	5950	stratigrafický průzkum omítek a barevných vrstev v interiéru kostela	Z. Gläserová Lebedová, P. Gläser	2020	rest. průzkum, 89 foto	
Neustupov	Benešov	židovský hřbitov	6112	náhrobky	P. Škarvan	2010	rest. zpráva, 50 foto	
Nové Dvory	Kutná Hora	hřbitov – pohřební kaple sv. Kříže (rodiny Chotků)	5868	litinové zábradlí	L. Habermann, Fr. Brodecký	2018	rest. záměr, 6 foto	
Nové Dvory	Kutná Hora	hřbitov – pohřební kaple sv. Kříže (rodiny Chotků)	5869	kamenné prvky architektury	V. Míča	2018	rest. průzkum, 20 foto	
Nové Dvory	Kutná Hora	hřbitov – pohřební kaple sv. Kříže (rodiny Chotků)	5870	štukové prvky v interiéru i exteriéru	P. Hampel	2019	rest. průzkum, 38 foto	

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Nové Dvory	Kutná Hora	zámek čp. 1, Masarykovo náměstí 1	6085	štuky a malby na stropech sborovny, učebny č. 35 a 36	P. Hampel	2017	rest. zpráva, 86 foto	
Nové Dvory; Svätý Miluláš	Kutná Hora	zámek Kačina	6037	obraz Portrét Galeazza Maria von Thun-Hohenstein	R. Novotná-Zemanová	2020	rest. zpráva, 22 foto	
Nový Jáchymov	Beroun	lesní hřbitov	5941	náhrobek Františka Nittingera	I. Houska, P. Vitvar	2019	rest. zpráva, 31 foto	CD
Nový Knín	Příbram	kostel sv. Mikuláše, hlavní oltář	6033	socha sv. Václava	Y. Ďuranová	2007	rest. zpráva, 24 foto	
Nymburk	Nymburk	dům čp. 126, náměstí Přemyslůvců	5964	malovaný renesanční záklonový strop	L. Janečková Matějková	2019	rest. zpráva, 34 foto	CD
Nymburk	Nymburk	areál Starého děkanství čp. 29	5965	soubor náhrobků	J. Falus	2019	rest. zpráva, 48 foto	
Nymburk	Nymburk	areál děkanství	6057	náhrobek MUDr. Mikoláše Miksche a rodiny Dlabáčových, náhrobek Med. Dr. Jana Dlabáče	J. Vích	2017	rest. zpráva, 26, foto	
Ondřejov	Praha-východ	při kostele sv. Šimona a Judy	6070	socha sv. Jana Nepomuckého	P. Tůma	2013	rest. zpráva, 6 foto	
Osečany	Příbram	areál zámku - kaple	5942	sochařská výzdoba se sousoším sv. Anny s Pannou Marií nad vstupním portálem do kaple	D. Talavera, D. Janouch, O. Šimek	2019	rest. zpráva, 64 foto	
Paběnice	Kutná Hora	kostel sv. Jakuba, hlavní oltář	6058	plastiky a relikvie - plastika Boha Otce, plastika Krista, relikvie 2 ks, lektář, andělci, krucifix	E. Kolmanová	2016	závěrečná rest. zpráva, 32 foto	
Petrovice u Sedlčan	Příbram	kostel sv. Petra a Pavla	6104	centrální obraz na stropě v hlavní lodi a strop v hlavní lodi nad kůrem	T. Moravec	2000	rest. průzkum, 17 foto	
Pňov - Předhradí	Kolín	areál kostela Nanebevzeří Panny Marie	5849	kamenný sokl litinového misijního kříže	M. Šturm	2019	rest. zpráva, 12 foto	
Pňov - Předhradí	Kolín	areál kostela Nanebevzeří Panny Marie	5850	litinový misijní kříž s kamenným soklem	P. Hartmann	2019	rest. zpráva, 48 foto	
Poděbrady	Nymburk	lázeňská kolonáda	5852	secesní kovaná kašna s měděnou střechou „Eliščin pramen“	I. Houska	2019	rest. zpráva, 16 foto	CD
Poděbrady	Nymburk	jezdecký pomník krále Jiřího	5966	kovové prvky	I. Houska, J. Plachý	2019	rest. zpráva, 54 foto	CD
Poděbrady	Nymburk	kostel Nanebevzeří Panny Marie (havířský kostelík)	5971	plášť kostela	J. Plachý	2017-2018	rest. zpráva, 121 foto	CD
Poděbrady	Nymburk	kostel Povýšení sv. Kříže	5999	pískovcové okno č. 14	Z. Šmahel	2019	rest. zpráva, 45 foto	
Poděbrady	Nymburk	dům čp. 392/17	6000	malba na fasádě domu - Setkání Jiřího z Poděbrad s Matyášem Korvínem	M. Martan	2017	rest. zpráva, 38 foto	CD
Poděbrady	Nymburk	kostel Povýšení sv. Kříže, Náměstí Anežky České	6059	pískovcová okna č. 9, 14, 15	Z. Šmahel	2015	rest. zpráva, 47 foto	
Poděbrady	Nymburk	zámek - I. nádvoří	6060	kašna od B. Schnircha	J. Vích	2017	rest. zpráva, 25 foto	CD
Potěhy	Kutná Hora	kostel sv. Gotharda, biskupa - kaple Panny Marie	5871	omítkové vrstvy	M. Bielik, D. Bieliková	2017	rest. průzkum, 16 foto	
Přistoupim	Kolín	židovský hřbitov	6109	náhrobky	P. Škarvan	2020	rest. zpráva, 42 foto	CD
Rataje nad Sázavou	Kutná Hora	kostel sv. Matouše	6061	činová křtitelnice	M. Zdeněk	2020	rest. zpráva, 44 foto	
Rostoklaty	Kolín	hřbitovní kostel sv. Martina	6062	výbrané prvky v interiéru - presbytář, ilusivní malby klenbovního pásu, dekorativní malby stěn, nápisové desky, šablonový dekor	J. Chejn	2017	rest. zpráva, 66 foto	

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Roztěž	Kutná Hora	filialní kaple Panny Marie Pomocné	5969	vitraje šesti oken kaple	J. Skuhravý	2019–2020	rest. zpráva, 56 foto	
Rožďalovice – Záměstí	Nymburk	u hostince v Záměstí, před čp. 33	5863	socha sv. Jana Nepomuckého s podstavcem	M. Pokorný	2019	rest. zpráva, 35 foto	CD
Rožďalovice – Záměstí	Nymburk	v parčíku před zámekem, ulice U Barbořky	6001	socha sv. Jana Nepomuckého s podstavcem	M. Pokorný	2017	rest. průzkum a záměr, 14 foto	CD
Řepov	Mladá Boleslav	centrum obce	5864	socha Panny Marie s podstavcem	M. Pokorný	2018	rest. zpráva, 40 foto	CD
Říčany	Praha-východ	taneční sál bývalé radnice, Masarykovo nám. 83	5967	nástěnná a nástropní malba	H. Slavíková	2019	rest. zpráva, 42 foto	
Sadská	Nymburk	zelená plocha mezi ulicemi Jindřichova a Hájkova	6063	socha sv. Gotharda	M. Kulhánek	2019	rest. zpráva, 44 foto	CD
Sázava	Benešov	klášter – přízemí ambitu budovy konventu	5907	nástěnné malby klenbového pole č. 9 – sv. Prokop kříží utopeného znamením sv. Kříže	L. Kocanda, Z. Kuřátková	2017–2018	rest. zpráva, 72 foto	
Sázava	Benešov	kostel sv. Prokopa	5943	obraz „Svatý Prokop a kříže Oldřich“	P. Padevět	2019	rest. zpráva, 18 foto	CD
Sedlčany	Příbram	kostel sv. Martina	6110	nástěnné malby	P. Prokopec	2 000	rest. zpráva, 23 foto	
Sedlec – Přčice	Příbram	na okraji obce	5944	socha sv. Isidora	T. Otoupal	2019	rest. zpráva, 58 foto	
Sedlec u Kutné Hory	Kutná Hora	kostnice kostela Všech svatých, dolní kaple	6087	závěsná výzdoba z kosterních pozůstatků – část závěsné výzdoby, ověš „N“	T. Král	2015	rest. zpráva, 28 foto	
Sedlec u Kutné Hory	Kutná Hora	kostnice kostela Všech svatých, dolní kaple	6088	závěsná výzdoba z kosterních pozůstatků – část závěsné výzdoby, ověš „S“	T. Král	2015	rest. zpráva, 31 foto	
Sedlec u Kutné Hory	Kutná Hora	kostnice kostela Všech svatých, dolní kaple	6089	závěsná výzdoba z kosterních pozůstatků – část závěsné výzdoby, ověš „D1 – horní“ a „D2 – dolní“	T. Král	2018	rest. zpráva, 18 foto	CD 2×
Sedlec u Kutné Hory	Kutná Hora	kostnice kostela Všech svatých, dolní kaple	6090	závěsná výzdoba z kosterních pozůstatků – část závěsné výzdoby, ověš „G2 – dolní“	T. Král	2017	rest. zpráva, 10 foto	CD
Sedlec u Kutné Hory	Kutná Hora	kostnice kostela Všech svatých, dolní kaple	6091	závěsná výzdoba z kosterních pozůstatků – část závěsné výzdoby, ověš „E1 – horní“	T. Král	2017	rest. zpráva, 8 foto	CD
Sedlec u Kutné Hory	Kutná Hora	kostnice kostela Všech svatých, dolní kaple	6092	závěsná výzdoba z kosterních pozůstatků – část závěsné výzdoby, ověš „F1 – horní“	T. Král	2018	rest. zpráva, 10 foto	CD
Sedlec u Kutné Hory	Kutná Hora	kostnice kostela Všech svatých, dolní kaple	6093	závěsná výzdoba z kosterních pozůstatků – část závěsné výzdoby, ověš „A1“, „A2“, „A3“, „A4“, „A5“, „A6“, „A7“	T. Král	2019–2020	rest. zpráva, 26 foto	CD
Sedlec u Kutné Hory	Kutná Hora	kostnice kostela Všech svatých, dolní kaple	6094	závěsná výzdoba z kosterních pozůstatků – část závěsné výzdoby, sestava „A8P“, „A8L“	T. Král	2019	rest. zpráva, 6 foto	
Sedlec u Kutné Hory	Kutná Hora	kostnice kostela Všech svatých, dolní kaple	6095	závěsná výzdoba z kosterních pozůstatků – část závěsné výzdoby, sestava „A9P“, „A9L“	T. Král	2020	rest. zpráva, 9 foto	
Sedlec u Kutné Hory	Kutná Hora	kostnice kostela Všech svatých, dolní kaple	6096	závěsná výzdoba z kosterních pozůstatků – část závěsné výzdoby, ověš „A10“	T. Král	2019	rest. zpráva, 7 foto	
Sedlec u Kutné Hory	Kutná Hora	kostnice kostela Všech svatých, dolní kaple	6097	závěsná výzdoba z kosterních pozůstatků – část závěsné výzdoby, sestava „A11“	T. Král	2020	rest. zpráva, 12 foto	
Semice	Nymburk	filialní kostel sv. Máří Magdalény	6017	barevné vrstvy na klenbě, fabionu a římsě západní části lodi	Z. Gläserová Lebedová	2019	rest. průzkum, 10 foto	
Skalsko	Mladá Boleslav	před chalupou č. 36	6064	kříž s podstavcem a schody	O. Pospíchal, P. Kůtek	2018	rest. zpráva, 70 foto	

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Skalsko	Mladá Boleslav	depozitář litoměřického biskupství	6086	sousoší Pieti	Z. Žilková, M. Pavlíková	2015–2020	rest. zpráva, 153 foto	
Slaný	Kladno	kostel sv. Gotharda	5833	boční oltář Panny Marie – Panna Marie a andělé – I. etapa, oltářní architektura a plastická výzdoba – II. etapa	H. Slavíková	2018–2019	rest. zpráva, 30 foto	
Slaný	Kladno	Společenský dům (bývalý Okresní dům)	6071	štuková výzdoba, šablonová výmalba stěn, dřevěné zábradlí balkonu	H. Slavíková	2020	rest. zpráva, 25 foto	
Slaný	Kladno	areál kláštera Nejsvětější Trojice, výklenek	6072	socha Ježíše Krista, tabulka INRI a fasádní kříž	H. Slavíková	2020	rest. zpráva, 14 foto	
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel sv. Klimenta	5837	drobná architektura – 2 vstupní portály, vnitřní stupně, menza	B. Pánek	2000?	rest. průzkum a záměr, 8 foto	
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel sv. Klimenta	5838	nástěnné malby	P. Bareš, J. Brodský	2002	rest. zpráva, 86 foto	
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel sv. Václava	5839	socha sv. Václava a vstupní brána na kostele	P. Dufek	2006	rest. zpráva, 25 foto	
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel sv. Václava	5840	vrátka ze hřbitovní zdi	P. Hartmann	2006	rest. zpráva, 14 foto	
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel sv. Václava	5841	věž – omítky vnějšího pláště	M. Pokorný	2007	rest. a technologický průzkum, 14 foto	
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel sv. Václava	5842	věž – socha archanděla Michaela	M. Pokorný, H. Forstová	2007	rest. zpráva, 16 foto	
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel sv. Václava	5843	věž – socha Dábla	M. Pokorný, H. Forstová	2007	rest. zpráva, 24 foto	
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5844	severní věž – korintské hlavice svazkových pilastrů, dekorativní prvky šambrán věžních hodin	M. Široký	2001	rest. průzkum, 7 foto	
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5845	severní věž – korintské hlavice svazkových pilastrů, dekorativní prvky šambrán věžních hodin	M. Široký	2001	rest. zpráva, 58 foto	
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5846	severní věž – dvě okenní kované mříže	J. Můck, O. Šimek	2001	rest. zpráva, 11 foto	
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5847	hlavní západní průčelí – sv. Václav, sv. Ludmila, sv. Vojtěch, sv. Prokop, sv. Jan Nepomucký a sv. bl. Podiven	P. Dufek	2007–2008	rest. zpráva, 123 foto	
Stará Boleslav	Praha-východ	areál kostela Nanebevzetí Panny Marie	5975	socha sv. Jana Nepomuckého, náhrobek E. D. Kriegera, kamenné prvky na západním průčelí, socha sv. Prokopa, kamenné ostění štuková výzdoba se zlacením	J. Plachý	2018–2019	rest. zpráva, 58 foto	CD
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5976		M. Hlava, T. Skořepa, J. Mašek, J. Říha, M. Hulcer, J. Svítíl, R. Zahradníková	2018–2019	rest. zpráva, 189 foto	CD
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5977	nástěnné malby v bočních kaplích – kaple Berkovská, Černínská, Lazánská, Morzišská, Slavatovská, Valdštejnská	M. Hlava, T. Skořepa, J. Mašek, J. Říha	2018–2019	rest. zpráva, 292 foto	CD
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5978	nástěnné malby v presbytáři	M. Hlava, T. Skořepa, J. Mašek, J. Říha	2019	rest. zpráva, 108 foto	CD
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5979	štukové sochy v bočních nikách bočních kaplí	J. Plachý	2019	rest. zpráva, 171 foto	CD

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5980	sochy v nikách podkruchtí – Světec v kněžském rouchu s palmou a Římský mučedník ve zbroji s křížkem	J. Lukešová, A. Krahulíková	2019	rest. zpráva, 45 foto	CD
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5981	fasády	M. Hlava, M. Hulcer	2018-2019	rest. zpráva, 33 foto	CD
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5982	polychromie erbů bočních kaplí	M. Hlava, T. Skořepa, J. Mašek, J. Říha	2019	rest. zpráva, 107 foto	CD
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5983	oltář v Berkovské kapli – architektura bočního oltáře s plastickou figurální výzdobou	M. Hlava, J. Rafl, M. Rafl Bursová	2019	rest. zpráva, 78 foto	CD
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5984	oltář v Lažanské kapli – architektura bočního oltáře s plastickou figurální výzdobou	M. Hlava, J. Rafl, M. Rafl Bursová	2019	rest. zpráva, 68 foto	CD
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5985	socha Ježíše Krista v Lažanské kapli	A. Krahulíková	2019	rest. zpráva, 14 foto	CD
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5986	chórové lavice	P. Lavický	2019	rest. zpráva, 147 foto	CD
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5987	chórová mřížka	I. Houska, P. Douša	2019	rest. zpráva, 30 foto	CD
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel Panny Marie	6019	oprava zlacení plastik kříže a atributů soch světců západní strany fasády	I. Kašparová	2007	rest. zpráva, 52 foto	CD
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel Panny Marie	6020	ambity rajské zahrady, štuková a malířská výzdoba	P. Kadlec, D. Domanja	2010	předběžný rest. záměr	
Stará Boleslav	Praha-východ	chrám sv. Bartoloměje	6021	jižní fasáda a Svatojánská kaple	B. Pánek	2013	rest. zpráva, 29 foto	CD
Stránka	Mělník	zámek	6007	vstupní brána – kamenné ostění brány a branky, profílance obloukového štítového nástavce	T. Korbelová	2020	rest. zpráva, 32 foto	CD
Stránka	Mělník	zámek	6008	vstupní brána – 3 ks kamenných čútek	T. Korbelová	2020	rest. zpráva, 22 foto	CD
Svémýslice	Praha-východ	uprostřed návsi	5972	sloup se sochou sv. Prokopa	J. Brabec	2019	rest. zpráva, 19 foto	CD
Svojišče u Kouřimi	Kolín	u hlavní cesty, zelený pás mezi komunikací a zámkem	6100	socha sv. Jana Nepomuckého se zděnou ohrádkou	J. Plachý	2020	rest. zpráva, 54 foto	CD
Štěchovice	Praha-západ	kostel sv. Jana Nepomuckého	5947	malované vitraje v oknech č. 1, 2, 9 a 14	J. Černožorský, J. Černožorský	2019	rest. zpráva, 19 foto	CD
Tetín	Beroun	kostel sv. Ludmily	5945	hlavní oltář – dřevěná architektura, polychromované plastiky a řezby, obrazy na plátně, zlacení	M. Slavík	2019	rest. zpráva, 13 foto	
Tismnice	Kolín	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5970	nástropní a nástěnné malby	E. Skarolková, H. Slavíková	2016	rest. zpráva, 297 foto	CD
Točnick	Beroun	hrad	5908	obraz Panny Marie Svatohorské příbramské	L. Helfertová	2018	rest. zpráva, 26 foto	
Tuchoměřice	Praha-západ	poutní cesta Tuchoměřice – Malé Čičovice	6073	kopie kamenné sochy Panny Marie Immaculaty	M. Hron	2011	rest. zpráva, 5 foto	
Tursko	Praha-východ	kostel sv. Martina, hlavní loď	6101	obraz Oplakávání Krista	D. Cirmaciová	2019-2020	rest. zpráva, 120 foto	CD
Týnec nad Labem	Kolín	„Panský dům“, Masarykovo náměstí čp. 2	6074	barokní nástěnná malba na severní stěně nárožního pokoje č. 104 v 1. patře	T. Kusbach Kolářová, J. Stretti	2020	rest. zpráva, 9 foto	CD
Velké Popovice	Praha-východ	kostel Panny Marie Sněžné	6106	vitražové prosklení 10 ornamentálních oken	J. Černožorský, J. Černožorský, V. Šejn, M. Šejnová	2018 a 2020	rest. zpráva, 61 foto	CD

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Veltrusy	Mělník	zámek	5854	rokokový nábytek z mobiliáře zámku - 3 stoly VE 9a, VE 68a, VE 69a, 2 komody VE 71a, VE 72a, 1 etážér VE 75	N. Březinová	2018-2019	rest. zpráva, 32 foto	CD
Veltrusy	Mělník	zámek	5855	oválný rám obrazu „Dvě děti, Arnošt a Karolína Chotkovi“	N. Březinová	2019	rest. zpráva, 16 foto	CD
Veltrusy	Mělník	zámek	5856	obrazy - „Dvě děti, Arnošt a Karolína Chotkovi“, „Johan Karel Chotek“, „Marina, dvě plachetnice“, „Portrét Henriety z Eltzu“	J. Brodský	2019	rest. zpráva, 61 foto	CD
Veltrusy	Mělník	zámek - severozápadní křídlo	5909	malířské a omítkové vrstvy	Z. Kuřátková, A. Pokorná, L. Matějková, B. Bakule - Malá	2014	rest. průzkum, 93 foto	
Veltrusy	Mělník	zámek - knihovna (2.85)	5910	strop, zlacené štuky s monochromní výmalbou	J. Jeráčková	2018	rest. průzkum a záměr, 8 foto	CD
Veltrusy	Mělník	zámek - hlavní budova	5911	dřevěné prvky - vnitřní a vnější okenice, okna, dveře, drobné děštění, parketové podlahy	D. Ebel	2012	rest. záměr	
Veltrusy	Mělník	zámek	5912	dveře č. D3 - D97	D. Ebel	2012	rest. průzkum, 97 foto	CD
Veltrusy	Mělník	zámek	5913	okna	D. Ebel	2012	rest. průzkum, 28 foto	
Veltrusy	Mělník	zámek	5914	obklady stěn a špalet	D. Ebel	2012	rest. průzkum, 16 foto	
Veltrusy	Mělník	zámek	5915	kamenné prvky - ostění portálů, dlažby, kamenné ostění a balustráda balkonu, včetně opěrových sloupků, oblázková dlažba	P. Blazák	2011	rest. záměr, 10 foto	
Veltrusy	Mělník	zámek	5916	keramické dlažby v místnostech 1.95, 2.88, 1.72	P. Gläser	2011	rest. záměr, 8 foto	
Veltrusy	Mělník	zámek - hlavní budova	5917	kovaná brána, branka, zábradlí, mříže	J. Majrych	2011	rest. průzkum, 31 foto	
Veltrusy	Mělník	zámek - Čestný dvůr	5918	ochranný koš na sochu September	J. Mrázek	2008	zpráva, skica, návrh, 1 foto	
Veltrusy	Mělník	areál zámku	5919	socha sv. Januaria a socha sv. Jana Nepomuckého - zakrývání soch na zimu 2006/2007	V. Adamec	2006-2007	zpráva, 38 foto	
Veltrusy	Mělník	areál zámku - konírna a dům Iesního	5920	kamenné články	K. Granát	2011	rest. záměr, 20 foto	
Veltrusy	Mělník	zámek	5921	dvouramenné vstupní schodiště	K. Granát	2011	rest. záměr, 20 foto	
Veltrusy	Mělník	zámek	5931	závěsný obraz Chlapec se psem	A. Novák	2019	rest. zpráva, 14 foto	DVD
Veltrusy	Mělník	zámek	5932	závěsný obraz Dáma s perlovým náhrdelníkem (portrét Františky Čeninové)	A. Novák	2019	rest. zpráva, 7 foto	DVD
Veltrusy	Mělník	zámek - sál Marie Terezie	5933	krbová zástěna	A. Plesmídková	2019	rest. zpráva, 10 foto	CD
Veltrusy	Mělník	zámek	5973	deskový obraz sv. Anna Samořetí a závěsný obraz (portrét) Karel Schwarzenberg	A. Novák	2019-2020	rest. zpráva, 18 foto	
Veltrusy	Mělník	zámek	5974	závěsné obrazy Sochařská dílna a Malířský atelier	A. Novák	2019-2020	rest. zpráva, 36 foto	
Veltrusy	Mělník	zámek	6041	demontáž kachlových kamen, VE 5286	L. Teršová	2013	rest. zpráva, 16 foto	
Veltrusy	Mělník	zámek	6042	obrazový rám VE 070076 a dvě garnýže VE 00244 a VE 00245	N. Březinová	2020	rest. zpráva, 28 foto	

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Veltrusy	Mělník	zámek	6075	obraz „Madona s dítětem“ a obraz „Hrabě Ferdinand Chotek“	J. Brodský	2020	rest. zpráva, 19 foto	CD
Velvary	Kladno	kostel sv. Kateřiny	6107	3 okna osazená vitražemi s geometrickým motivem	M. Augustin, D. Voláková	2020	rest. zpráva, 98 foto	CD
Zruč nad Sázavou	Kutná Hora	zámek – Kolowratská věž – exteriér	5867	historické omítkové vrstvy	H. Joža	2014	rest. průzkum, 11 foto	
Žebrák	Beroun	na náměstí ve skleněném pavilonu	5946	sousoší sv. Jana Nepomuckého	J. Plachý	2018–2019	rest. zpráva, 63 foto	CD
Žleby	Kutná Hora	zámek	5922	dámské hedvábné karuselové šaty Wilhelminy Auerspergové	V. Lipská	2015	rest. zpráva, 39 foto	CD
Žleby	Kutná Hora	zámek – kaple	5923	fiály s kraby a kytkami F1 – F10	R. Levínská	2013	rest. zpráva, 164 foto	
Žleby	Kutná Hora	zámek	5924	kamenné části ostění oken a omítkové vrstvy vnější východní fasády	R. Levínská	2012	rest. průzkum a záměr, 66 foto	
Žleby	Kutná Hora	zámek	5925	kamenné a litinové prvky – fiály, římsa, balkon, sochy štítonoší nad vstupem, litinová kytka	R. Levínská	2013	rest. průzkum a záměr, 115 foto	
Žleby	Kutná Hora	zámek	5926	balkonové zábradlí se sochami štítonoší nad hlavním vstupem	R. Levínská	2013	rest. zpráva, 156 foto	
Žleby	Kutná Hora	zámek – štít na jižní fasádě	5927	kamenné a litinové prvky – římsa, fiály, litinová kytka na podstavci	R. Levínská	2013	rest. zpráva, 88 foto	
Žleby	Kutná Hora	zámek	5928	balkon na jihovýchodním nároží (holubí věž)	R. Levínská	2013	rest. zpráva, 86 foto	
Žleby	Kutná Hora	zámek	5929	železná kovaná konzole na vlnjku	R. Levínská	2013	rest. zpráva, 7 foto	
Žleby	Kutná Hora	zámek	5930	okna vnější východní fasády – kamenné a štukové prvky – ostění, nadokeníky, parapety, litinové rámy a kované nříže	R. Levínská	2013	rest. zpráva 270 foto	
Žleby	Kutná Hora	zámek	6065	portrét Fridricha Thun-Hohensteina, ZL 213	M. Kadavý	2017	rest. zpráva, 9 foto	CD
Žleby	Kutná Hora	zámek	6066	portrét Leo Thun-Hohensteina, ZL 212	M. Kadavý	2017	rest. zpráva, 11 foto	

ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2020 – ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZOVÉ ZPRÁVY

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	text	dokumentace	foto	druh akce / zkoumaná část objektu	CD
Domašín, Neustupov a Vracovice	Benešov	„Starý“ Domašín, „Hrádek“ a lokalita v poloze Za Částrovickým dvorem	43	R. Krivánek – AÚ AV	2004	+	+	+	NZA závěrečná zpráva o geofyzikálních průzkumech	CD

ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2020 – PROJEKTY, STUDIE, ZAMĚŘENÍ

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Benešov	Benešov	zřícenina minoritského kostela	5769	M. Fuchs a kolektiv	2015	projekt (1 : 50)	celková konservace – 1. etapa – havarijní zajištění	
Benešov	Benešov	Museum umění a designu, Malé náměstí 74	5770	M. Steinbachová, V. Holý	2018	jednostupňový projekt (1 : 1 000, 1 : 500, 1 : 50)	stavební úpravy přízemí	
Beroun	Beroun	Havlíčкова ulice	5861	P. Kratochvíl, Pohorelý, Karafiát, Krejča	1998	projektová dokumentace pro stavební povolení (1 : 100)	inženýrské sítě a komunikace pro výstavbu o.s., veřejné osvětlení	
Beroun	Beroun	dům čp. 175, Husovo náměstí	5893	J. Vinterová	-	projektová dokumentace (1 : 50, 1 : 10, 1 : 4, 1 : 1)	rekonstrukce	
Beroun	Beroun	areál děkanství – budova „Kaplanka“	5898	-	-	projekt (1 : 500, 1 : 50)	rekonstrukce tří dvorních bran, ohradní zdi a fasády na budově „Kaplanka“	
Beroun	Beroun	radnice, Husovo náměstí čp. 68, 69, ul. V Pražské braně, ul. Na Příkopě	5943	I. Pátková, J. Paroubková a kolektiv	1995	projektová dokumentace k územnímu řízení (1 : 1 000, 1 : 100)	rekonstrukce a přístavba	
Beroun 2	Beroun	Třída politických vězňů čp. 445, 153 – kino a knihovna	5874	O. Kantová	1998	projektová dokumentace k územnímu řízení (1 : 500, 1 : 400, 1 : 100)	rekonstrukce	
Brandýs nad Labem	Praha-východ	bytový dům, Ivana Olbrachta 201	5892	H.A.N.S. architekti	2008	architektonická studie (1 : 500, 1 : 200)	úprava objektu domu, úprava fasád	
Brandýs nad Labem	Praha-východ	rodinný dům U sv. Vavřince 214	5930	V. Axmannová	2016	studie – dokumentace pro stavební řízení (1 : 75)	stavební úpravy a přístavba rodinného domu	
Brandýs nad Labem	Praha-východ	dům čp. 183/1, Mělnická ulice	5931	M. Mádlová	2016	projekt pro stavební povolení (1 : 500, 1 : 50)	oprava fasády	
Brandýs nad Labem	Praha-východ	dům čp. 183/1, Mělnická ulice	5932	M. Mádlová	2016	projekt pro stavební povolení (1 : 500, 1 : 50)	vestavba podkrovní	
Brandýs nad Labem	Praha-východ	dům čp. 1314, ulice Petra Jilemnického	5857	J. Stuchlík	1995	dokumentace k územnímu řízení (1 : 1 000, 1 : 100)	současný stav domu	
Brandýs nad Labem	Praha-východ	dům čp. 15, Michalovická ulice	5858	I. Smolíková	2000	projektová dokumentace (1 : 100, 1 : 50)	vestavba dvou bytových jednotek do podkrovního domu	
Brandýs nad Labem	Praha-východ	dům čp. 709/4	5859	A. Mňuk, P. Bima	2005	projektová dokumentace pro stavební povolení (1 : 100)	stavební úpravy za účelem změny užívání stávajícího bytového domu na ubytovnu	
Brandýs nad Labem	Praha-východ	ulice Na Nižším hrádku	5860	-	-	projektová dokumentace (1 : 400, 1 : 200, 1 : 100)	dispoziční řešení sekcí A, B, C	
Brandýs nad Labem – Stará Boleslav	Praha-východ	areál zámku – chodba v zahradě	5807	J. Mrázek	2013	studie rekonstrukce (1 : 200, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 25, 1 : 10, 1 : 3)	rekonstrukce chodby Rudolfinky	
Brandýs nad Labem – Stará Boleslav	Praha-východ	Komenského náměstí	5906	P. Bima	2001	dokumentace pro územní rozhodnutí (1 : 500)	urbanistické řešení, stavební úpravy	
Brandýs nad Labem – Stará Boleslav	Praha-východ	budova bývalého Okresního soudu, PF UK	5919	T. Šantavý, S. Hladník, T. Spurná	2016	objemová studie (1 : 2 000, 1 : 250, 1 : 100)	funkční využití Báze Brandýs, revitalizace stávajícího prostor 3. NP a podkrovní	
Brandýs nad Labem – Stará Boleslav	Praha-východ	Masarykovo náměstí	5937	O. Kantová	1997	studie (1 : 1 000, 1 : 500, 1 : 250, 1 : 200, 1 : 100, 1 : 50)	návrh řešení plochy	

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Brandýs nad Labem – Stará Boleslav	Praha-východ	klientská pobočka Raiffeisenbank, Masarykovo náměstí	5940	J. Laurich, D. Kalinová, E. Horáková, D. Langer Černý	2016	dokumentace pro ohlášení stavby (1 : 500, 1 : 400, 1 : 50)	stavební úpravy části I. NP	
Brandýs nad Labem – Stará Boleslav	Praha-východ	dům čp. 1414/2, Komenského náměstí	5944	Černý	1998	projekt ke stavebnímu povolení (1 : 10 000, 1 : 100, 1 : 50)	rozšíření bytu – půdní vestavba	
Březnice	Příbram	mostní objekt ev. č. 006	5875	J. Papáček, B. Horák	2003	dokumentace pro provedení stavby / dokumentace pro změnu stavby (1 : 200, 1 : 100, 1 : 50)	rekonstrukce	
Budeč	Kladno	kostel sv. Petra a Pavla – „Vítězný oblouk“ rotundy	5920	J. Vinař, I. Malechová	1991	projekt (1 : 100, 1 : 50)	statický posudek a návrh zajištění, statické zajištění	
Byšice	Mělník	zámek čp. 25, Týršovo náměstí	5851	J. Cvach, P. Bartánius	2016	dokumentace pro stavební povolení (1 : 500)	statika	
Byšice	Mělník	zámek čp. 25, Týršovo náměstí	5852	J. Cvach	2016	dokumentace pro stavební povolení (1 : 150, 1 : 125, 1 : 100)	statika, kniha detailů	
Čáslav	Kutná Hora	budova bývalé Pickovy vily, Pražská 778/17	5809	V. Černý, A. Rákosníková, M. Stočes	2017	zaměření současného stavu (1 : 50)		
Čáslav	Kutná Hora	hradební zeď	5813	SATER – PROJEKT s.r.o.	2017	dokumentace pro stavební povolení (1 : 500, 1 : 250, 1 : 100, 1 : 50)	statické posouzení a návrh opravy	
Čáslav	Kutná Hora	Technocom, Žižkovo náměstí čp. 165	5842	Rajdová, SUTER+SUTER – Projekt, s.r.o.	1995	projekt stavby (1 : 500, 1 : 200, 1 : 50)	rekonstrukce prodejen	
Dobročovice	Praha-východ	zahradní jezírko a kamenné zídky	5885	V. Franěk, I. Kudrnovská	2004	projektová dokumentace ke stavebnímu řízení (1 : 2 880, 1 : 500, 1 : 25)	usměrnění a stabilizace odvodnění z vodního zdroje, stabilizace hranic pozemku	
Dobříchovice	Praha-západ	dům čp. 143	5838	E. Mayer	2007	projekt pro stavební povolení (1 : 100, 1 : 50)	stavební úpravy domu	
Dobříš	Příbram	kostel Povýšení sv. Kříže	5800	F. Chmel, M. Pilecká	2015	dokumentace pro vydání stavebního povolení (1 : 1 000, 1 : 200, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 20, 1 : 5)	oprava krovy, střechy a fasádních omítek	
Dobříš	Příbram	smuteční obřadní síň	5840	P. Vandas	1980	studie (1 : 200)	výtvarně architektonická koncepce	
Dobříš	Příbram	Mírové náměstí čp. 244 – „Hlasův domek“	5863	J. Línhart	1997	prováděcí projekt (1 : 1 000, 1 : 200, 1 : 50)	přístavba prodejný rekonstrukcí kolny	
Dolní Břežany	Praha-západ	areál hotelu (zámek)	5844	SHA – ŠAFER HÁJEK ARCHITEKTI, AES – AED PROJEKT, a.s.	2016	změna stavby před dokončením (1 : 100, 1 : 50)	vizualizace	
Drahenice	Příbram	zámek čp. 1 – 2	5891	D. Dlabal	2004	projekt pro stavební povolení (1 : 2880, 1 : 500, 1 : 50, 1 : 5)	rekonstrukce kostelny a skladu paliva	
Hájek – Červený Újezd	Praha-západ	františkánský klášter Hájek, čp. 43	5845	M. Chramosta, P. Rákosníková	2018	dokumentace pro stavební povolení	rekonstrukce stávajícího systému odvádění dešťových vod	
Hobšovice u Slaného	Kladno	kostel sv. Václava	5918	O. Hrdlička	1999	projekt (1 : 100, 1 : 50, 1 : 20)	oprava kostela, I. etapa	
Hořovice	Beroun	Starý zámek čp. 28 – hospodářské křídlo	5799	P. Bašta	2017	dokumentace pro provedení stavby (1 : 500, 1 : 75)	změna stavby – stavební úpravy, I. etapa – hospodářské křídlo – klubovny a kanceláře	
Hradištko	Praha-západ	obec – vodovod	5862	V. Míková	1987	projektový úkol (1 : 2880)	III. stavba, zásobní řady v ulicích obce	
Chloumek	Mělník	„Vinařské středisko Chloumek“, ČZU, Chlumcecká 1717	5855	M. Vokáč	2019	dokumentace pro stavební povolení (1 : 10 000, 1 : 1 500, 1 : 100)	rekonstrukce objektu, výměna střešní krytiny	
Chvatěruby	Mělník	zámek – jihovýchodní křídlo	5882	J. Wenig	1998	projekt pro provedení (1 : 50, 1 : 25, 1 : 20)	stavební úpravy rodinného sídla	

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Jabkenice	Mladá Boleslav	Památník Bedřicha Smetany	5835	K. Kadeřávek	1986	jednostupňový projekt	požární bezpečnost	
Jirny	Praha-východ	zámecký areál - oplocení	5876	J. Schindler, L. Seko, P. Hudiák, L. D. Agostino	2005	dokumentace pro ohlášení stavby (1 : 600, 1 : 250)	rekonstrukce jižního oplocení	
Karlštejn	Beroun	hrad - Velká věž	5832	Z. Slabý	2019	studie	zajištění požární ochrany Velké věže hradu	CD
Karlštejn	Beroun	budova čp. 90 a čp. 91	5921	EGIS	1998	projekt pro stavební řízení (1 : 2880, 1 : 400, 1 : 100, 1 : 50)	stavební úpravy krovu nad budovou	
Karlštejn	Beroun	dům čp. 90	5938	EGIS spol. s.r.o	1998	projekt (1 : 2 880, 1 : 400, 1 : 100)	stavební úpravy domu	
Kněžmost	Mladá Boleslav	kostel sv. Františka Serafinského	5827	M. Fuchs, J. Bártová	2013	prováděcí projekt (1 : 50 000, 1 : 500, 1 : 50, 1 : 20)	oprava stropu, krovu a střechy	
Kokořín	Mělník	hrad - severní hradba II. + klenbový pas	5825	J. Rineš	2012	projekt ohlášení stavby (1 : 100)	oprava narušené severní hradby II. + klenby pasu	
Kokořín	Mělník	hrad	5888	O. Hrdlička, N. Zachardová	1997	prováděcí dokumentace (1 : 200, 1 : 50)	oprava hlavního vstupu	
Kolín	Kolín	blok 1 - domy čp. 7, 8, 9, náměstí Obránců míru	5865	G. Wagner	1983	studie (1 : 1 000)	rekonstrukce	
Kolín	Kolín	kostel sv. Bartoloměje	5886	J. Vinař, J. Dluhoš, D. Štěrbová,	2008	III. projekt pro stavební povolení (1 : 100, 1 : 20, 1 : 10, 1 : 5, 1 : 2)	zastřešení kaplí, oprava terasy a balustrády	
Kolín	Kolín	kostel sv. Bartoloměje	5887	K. Potančoková, J. Stojan J. Morčuš	2009	projekt (1 : 100)	rekonstrukce elektroinstalace	
Kostelec nad Černými lesy	Kolín	areál a objekt	5867	Outlý	2002	projekt pro stavební řízení (1 : 100, 1 : 50)	změna užívání areálu na parc. č. 235/1 a objektu na parc. č. 231	
Kostelec nad Černými lesy	Kolín	rodinný dům, Lipanská 324	5907	P. Mejský, J. Studený, A. Postrháč	2010-2011	dokumentace pro ohlášení stavby (1 : 1 000, 1 : 100)	rekonstrukce domu	
Kouřim	Kolín	zvonice	5866	T. Šantavý, M. Jeřábek, M. Pašková	1991	zjednodušená projektová dokumentace	opravy vnějšího pláště věže	
Královice	Kladno	most přes Pozdeňský (Bakovský) potok	5841	D. Šembera, JHP spol. s.r.o.	2015	dokumentace skutečného provedení stavby (1 : 50, 1 : 25)	rekonstrukce mostu	
Lázovice - Nové Dvory	Beroun	rodinný dům na čp. 391/40	5878	V. Ruferová	1998	dokumentace pro stavební řízení (1 : 500, 1 : 50)	novostavba rodinného domu	
Lhotka u Hořovic	Beroun	kaple sv. Anny	5798	P. Kodras, T. Klumber	2019	projektová dokumentace (1 : 500, 1 : 100)	oprava vnitřních omítek - odstranění vlhkosti a oprava střechy	
Liběchov	Mělník	lázně čp. 178	5853	Z. Teplý, P. Pácalt, B. Slavcová	2012	studie (1 : 100)	návrh úprav střešní konstrukce	
Liběchov	Mělník	lázně čp. 178	5854	Z. Teplý, P. Pácalt, B. Slavcová	2012	studie (1 : 100, 1 : 150)	využití stavebního objektu	
Liblice	Mělník	zámek	5889	O. Hrdlička, N. Zachardová	1996	projekt ke stavebnímu řízení (1 : 100, 1 : 50)	oprava střechy a stropu druhého a třetího patra	
Lidice	Kladno	Památník Lidice	5830	J. Wenig	2013	jednostupňový projekt (1 : 100, 1 : 50)	oprava gloriety	
Lysá nad Labem	Nymburk	býv. augustiniánský klášter čp. 6	5826	P. Dostál, P. Fára, R. Gill	2001	technologický průzkum (1 : 200)	omítky a kamenné prvky fasád	
Lysá nad Labem	Nymburk	zámek	5846	M. Zrník, D. Fejglová, J. Kařka	2016	dokumentace pro provádění stavby (1 : 100, 1 : 50, 1 : 25, 1 : 20)	vestavba lůžkového výtahu	

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Mělník	Mělník	rodinný dům, Legionářů čp. 85	5850	R. Kotrbatý, L. Marečková	2019	dokumentace pro ohlášení stavby (1 : 1 000, 1 : 200, 1 : 100, 1 : 75, 1 : 50)	vestavba podkroví	
Mělník	Mělník	městské hradby	5908	Martinovský, Fanta, Stodola	1984	studie obnovy (1 : 1 000, 1 : 100)	městské hradby	
Mělník	Mělník	hradební zdi u Jungmannových sadů	5922	O. Hrdlička, N. Zachardová	1997	projekt (1 : 1 000, 1 : 200, 1 : 100)	rekonstrukce hradebních zdí	
Mělník	Mělník	opěrná zeď, Vodárenská 210	5923	R. Stenský, R. Bakos	1994–1995	projekt (1 : 1 000, 1 : 200, 1 : 100, 1 : 20)	rekonstrukce opěrné zdi, navrhovaný stav	
Mělník	Mělník	opěrná zeď, Vodárenská 210	5924	R. Stenský, R. Bakos, Stembera	1995	projekt (1 : 100)	rekonstrukce opěrné zdi, stávající stav	
Mělník	Mělník	dům čp. 159	5933	J. Sesták	1997	projekt pro stavební povolení (1 : 1 000, 1 : 50)	stavební úpravy domu	
Mělník	Mělník	kapucínský klášter – Okresní muzeum	5946	Blážek, Macholánová	1994	projekt pro povolení stavby (1 : 500, 1 : 50, 1 : 10)	rekonstrukce a přestavba kláštera na Okresní muzeum	
Milovice	Nymburk	kostel sv. Kateřiny Alexandrijské – sakristie	5847	M. Volejník	2020	dokumentace pro stavební povolení (1 : 500, 1 : 50)	oprava krovu a střešního pláště	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	dům čp. 17, Staroměstské náměstí	5767	M. Belica, L. Zeman, M. Bunganič	2019	dokumentace pro vydání společného povolení (1 : 1 000, 1 : 500, 1 : 200, 1 : 100)	nástavba a stavební úpravy za účelem změny využití části stavby	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	dům čp. 30, Staroměstské náměstí	5768	O. Kukral, O. Nevole	2019	dokumentace pro vydání společného povolení (1 : 1 000, 1 : 50)	nástavba středního traktu, změna dokončené stavby	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	dům čp. 97/II, Svatovítská ulice	5817	V. Sobotka, M. Boháčová	1994	zaměření stávajícího stavu (1 : 500, 1 : 100, 1 : 50)	modernizace domu	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	obytná budova čp. 130/II, Českobratrské náměstí	5818	V. Lang	1997	projekt organizace prací (1 : 1 000)	demolice budovy	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	objekt čp. 141, Českobratrské náměstí	5819	J. Horák	1995	zaměření stávajícího stavu (1 : 100, 1 : 50)	demolice objektu	
Mnišek pod Brdy	Praha-západ	zámek	5895	O. Kantová	2001	projekt pro realizaci stavby (1 : 100, 1 : 50, 1 : 20, 1 : 10, 1 : 1)	oprava střešního pláště, krovu a stropu nad 1. patrem – 1. etapa	
Mratín	Praha-východ	školka	5871	P. Novotný, E. Vidláková, K. Stránský	2009	dokumentace pro stavební povolení (1 : 100)	řešení školky, novostavba	
Mratín	Praha-východ	Dům pro seniory	5872	P. Novotný, J. Vidherová	2007	dokumentace pro stavební povolení (1 : 500, 1 : 250, 1 : 100, 1 : 50)	řešení domu, novostavba	
Mratín	Praha-východ	kaple sv. Michaela	5873	J. Vinař, K. Potančoková	2008	projekt ke stavebnímu povolení	celková oprava	
Načeradec	Benešov	kostel sv. Petra a Pavla – kaple P. Marie	5773	M. Fuchs, J. Bártová	2010	prováděcí projekt (1 : 30 000, 1 : 1 000, 1 : 50, 1 : 20), dodatek – statické zajištění (1 : 50)	oprava krovu a střechy	
Načeradec	Benešov	kostel sv. Petra a Pavla	5774	J. Šlechta, Šlechtová	2007	projekt (1 : 100, 1 : 20)	odvlhčení	
Neprobylice	Kladno	tvrz čp. 49	5945	S. Štros	2003	zaměření (1 : 100)	stavební úpravy tvrze	
Neustupov	Benešov	zámek čp. 1	5783	J. Červenák, I. Mzyková	2001	projekt (1 : 200)	komplexní terénní a sanační opatření	
Neustupov	Benešov	zámek čp. 1	5784	R. Fanta, J. Šimek	2002	návrh statického zabezpečení (1 : 200, 1 : 100, 1 : 20, 1 : 5)	vodorovné zružení objektu	
Neustupov	Benešov	zámek čp. 1 – část „A“ – severní křídlo	5785	R. Fanta	2004	ideová studie – záměr (1 : 100)	návrh dispozičních úprav	
Neustupov	Benešov	zámek čp. 1 – část „A“ – severní křídlo	5786	R. Fanta	2004	ideová studie (1 : 100)	návrh dispozičních úprav – úprava č. 1 – osobní výtah	

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Neustupov	Benešov	zámek čp. 1	5787	R. Fanta, R. Fanta	2005	ideová studie – záměr (1 : 500, 1 : 100)	návrh dispozičních úprav	
Neustupov	Benešov	zámek čp. 1 – část „A“ – severní křídlo	5788	R. Fanta, R. Fanta	2006	projekt oprav – 2. etapa (1 : 500, 1 : 100, 1 : 50)	dispoziční a ostatní stavební opravy	
Neustupov	Benešov	zámek čp. 1 – část „A“ – severní křídlo	5789	R. Jilemnický	2005	projekt oprav (1 : 500, 1 : 50)	zdravotní technika – 2. NP	
Neustupov	Benešov	zámek čp. 1 – část „A“ – severní křídlo	5790	R. Fanta, J. Červenák	2007	projekt oprav – 3. etapa (1 : 2880, 1 : 500, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 10)	dispoziční a ostatní stavební opravy, sanace vnitřních prostor	
Neustupov	Benešov	severní přístavba k zámku čp. 1	5791	R. Fanta	2006	projekt pro stavební povolení (1 : 2880, 1 : 500, 1 : 100, 1 : 50)	severní přístavba	
Neustupov	Benešov	severní přístavba haly s bazénem	5792	R. Jilemnický	2007	dokumentace pro stavební povolení (1 : 200, 1 : 100, 1 : 50)	zdravotní technika a dešťová kanalizace	
Neustupov	Benešov	severní přístavba k zámku čp. 1	5793	R. Fanta, A. Procházka	2007	projekt pro stavební povolení (1 : 50)	statika	
Neustupov	Benešov	zámek	5794	J. Vinař	2007	průzkum	oprava renesanční klenby a sloupků rizalitu, zřízení vjezdu do přízemí	
Neustupov	Benešov	zámek – hlavní vstup – portikus	5795	R. Fanta	2009	projekt oprav (1 : 50, 1 : 25, 1 : 10)	obnova hlavního vstupu	
Neustupov	Benešov	zámek – hlavní vstup – portikus	5796	–	2004	projekt (1 : 50)	do zámku	
Neustupov	Benešov	zámek – hlavní vstup – portikus	5797	R. Fanta	2009	projekt oprav (1 : 25, 1 : 10, 1 : 1)	odvětrání základů a odvodnění	
Nové Dvory	Kutná Hora	kostel sv. Anny	5811	V. Mláčovský, F. Chmel, P. Kopecký, M. Vávra	2017	dokumentace pro stavební povolení a provádění stavby (1 : 12 000, 1 : 200, 1 : 50, 1 : 20, 1 : 5, 1 : 2)	propojení hlavního schodiště zámku s gotickým suterénem	
Nové Dvory	Kutná Hora	hřbitov – pohřební kaple sv. Kříže (rodiny Chotků)	5812	T. Koreček, J. Hubáček, J. Mrázek	2017	projektová dokumentace – aktualizace (1 : 25 000, 1 : 500, 1 : 250, 1 : 50)	celková oprava hřbitovní kaple	
Nymburk	Nymburk	objekt čp. 35, Kostelní náměstí	5816	Kulhánek, Borecký	1994	zjednodušená stavební dokumentace (1 : 500, 1 : 50)	stávající stav objektu	
Osov	Beroun	kostel sv. Jana Křtitele	5909	J. Vinař	1994	návrh koncepce (1 : 500)	oprava konstrukce dřevěné klenby	
Panenské Břežany	Mladá Boleslav	areál Horního zámku	5839	M. Macháčeková, Z. Domincová	2012	projekt pro provedení stavby (1 : 500, 1 : 100, 1 : 50)	obnova objektu kaple sv. Anny a domku pro děti	
Panenské Břežany	Praha-východ	Památník národního útlaku a odboje, Hlavní 11	5868	P. Kováčik, J. Kryl	2015	dokumentace změny stavby před dokončením (1 : 50)	stavební úpravy SO.01, SO.03	
Petrovice u Sedlčan	Příbram	objekt čp. 26	5833	M. Hlinovský	2008	projekt pro stavební řízení ((1 : 100)	obnova fasády	
Poděbrady	Nymburk	zámek čp. 1	5814	J. Čiháček	2012	dokumentace pro stavební povolení (1 : 500, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 10)	rekonstrukce vybraných prostor ÚJOP UK	
Poděbrady	Nymburk	předzámčí	5815	J. Pilka	2013	projekt pro stavební řízení a realizaci (1 : 500, 1 : 100, 1 : 25)	půdní vestavba v předzámčí u věže	
Prčice	Příbram	Vitkovo náměstí	5902	T. Reml, M. Remlová	2003	studie – architektonická část, projekt pro stavební povolení – veřejné osvětlení (1 : 2 880, 1 : 1 000, 1 : 500)	rekonstrukce náměstí	
Prčice	Příbram	Vitkovo náměstí	5903	R. Tichovský	2009	dokumentace pro územní rozhodnutí (1 : 500)	rekonstrukce – revitalizace náměstí	
Prčice	Příbram	kostel sv. Vavřince	5925	L. Gregora, M. Kačer, E. Konečná	2006	zjednodušená dokumentace (1 : 100, 1 : 10)	obnova krovu věže	

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Prčice	Příbram	zámek, hlavní zámecká budova	5941	R. Kenderová, P. Pára	1997	průzkum stavu fasád (1 : 1 000, 1 : 100)	návrh technologie ochrany a obnovy omítek, štukových a kamenných prvků fasád	
Příbram VI	Příbram	rodinný dům, Husova čp. 37	5877	J. Fejks, A. Peltanová	2005	dokumentace změny stavby před dokončením (1 : 50)		
Psaře	Benešov	zvonice u kostela Nejsvětější Trojice	5775	M. Fuchs a kolektiv	2014	prováděcí projekt (1 : 50 000, 1 : 1 000, 1 : 500)	rekonstrukce	
Pšovka	Mělník	Domov seniorů Pšovka, Českolipská 1111/19	5856	T. Eckschlager, Z. Müller	2020	dokumentace pro současnou stavební a územní řízení (1 : 2 000, 1 : 1 000, 1 : 200, 1 : 100, 1 : 75)	návrh stavebních úprav bývalé internátní školy na Domov seniorů	
Přýrov – Maníkovice	Mnichovo Hradiště	lovecký zámeček	5828	M. Kareš, R. Rais, P. Klempa	2009	projektová dokumentace (1 : 750, 1 : 500, 1 : 100)	rekonstrukce zámečku	
Radič	Příbram	zámek	5947	J. Chmel, S. Kocychová, J. Klepal	2008	dokumentace pro stavební povolení (1 : 100, 1 : 50)	bourací práce, navrhované konstrukce	
Rakovník	Rakovník	tradiciční pivovar	5831	H. Šedivá, D. Pilařová, L. Bendáková, J. Kupr	2011	dokumentace bouracích prací (1 : 1 000, 1 : 750, 1 : 100, 1 : 50)	demolice stavebních objektů SO17 – Sociální zařízení a SO21 – Humna	
Rataje nad Sázavou	Kutná Hora	areál zámku – Pivovárěk	5806	P. Franta	2012	projekt (1 : 500, 1 : 100)	rekonstrukce Pivovárku	
Ratměřice	Benešov	zámek	5910	T. Východil, L. Východil	2011	architektonická studie (1 : 500, 1 : 150, 1 : 100)	stavební úpravy zámku s novým využitím na školící středisko ve 3. NP	
Rožmitál pod Třemšínem	Příbram	roubená stodola usedlosti čp. 237	5934	O. Hrdlička	2002	dokumentace	statické zajištění	
Rožmitál pod Třemšínem	Příbram	zámek čp. 1	5939	P. Havlas, B. Berka	2001	projekt (1 : 200, 1 : 200/100, 1 : 50)	dešťová kanalizace	
Sedlčany	Příbram	fara, Komenského náměstí 44	5911	H. Härtel	2008	dokumentace pro stavební povolení – změna a) (1 : 100)	vnitřní rekonstrukce stávajícího objektu	
Sedlec – Prčice	Příbram	rodinný dům, Náměstí 7. května čp. 3	5869	K. Hocke, J. Čadek	2008	dokumentace pro povolení stavby (1 : 100, 1 : 50)	vestavba obytného podkrovní a zřízení dvou bytových jednotek	
Sedlec – Prčice	Příbram	objekt čp. 43, Dr. Ed. Beneše 5	5899	Z. Parduba	2006	dokumentace pro stavební povolení (1 : 500, 1 : 50)	rekonstrukce rodinného domu	
Sedlec – Prčice	Příbram	ohradní zeď kostela sv. Vavřince v Prčici	5904	P. Štátný	2008	návrh sanace vlhkého zdiva	vlhkostní průzkum	
Sedlec – Prčice	Příbram	rodinný dům, Jetřichovická 23	5905	M. Švábová	2010	dokumentace ke stavebnímu povolení (1 : 1 000, 1 : 50)	rekonstrukce domu	
Sedlec – Prčice	Příbram	rodinný dům čp. 19, Blatenská ulice	5926	J. Barták, M. Vohánka	2003	projekt pro stavební povolení (1 : 2 8880, 1 : 500, 1 : 50)	přístavba a stavební úpravy	
Sedlec – Prčice	Příbram	rodinný dům čp. 128	5936	J. Černý	2003	projekt pro stavební povolení (1 : 1 000, 1 : 200, 1 : 100, 1 : 50)	rekonstrukce a přístavba rodinného domu	
Senohraby	Praha-východ	hrad Zlonice – zřícenina – altán předhradí	5808	P. Veverka, J. Vinař	2018	dokumentace pro stavební povolení (1 : 50)	stavba aljánu	
Skalsko	Mladá Boleslav	zámek čp. 1	5823	M. Sborwitz	2005	studie využití (1 : 200)	rekonstrukce zámku na filmovou školu	
Slaný	Kladno	areál bývalého hotelu Pošta, Masarykovo náměstí čp. 160	5900	R. Gibik, M. Sluka, V. Sladký	2003	projekt pro výběr dodavatele (1 : 500, 1 : 50)	dostavba jižního křídla	

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Slaný	Kladno	areál bývalého hotelu Pošta, Masarykovo náměstí čp. 160	5901	K. Fantýš	2003	projekt pro provedení stavby (1 : 50)	dostavba jižního křídla, opravy a částečná rekonstrukce západního a severního křídla	
Stará Boleslav	Praha-východ	areál kostela Nanebevzetí Panny Marie - Rajský dvůr	5766	O. Kantová	1997	dokumentace pro stavební povolení (1 : 1 000, 1 : 100, 1 : 20, 1 : 10)	rekonstrukce a odvodnění	
Stará Boleslav	Praha-východ	rodinný dům čp. 65, ul. U Staré školy	5843	V. Procházková, Králík	2013-2014	projektová dokumentace (1 : 1 000, 1 : 500, 1 : 100)	přístavba a stavební úpravy	
Stará Boleslav	Praha-východ	rodinný dům čp. 56, Na dolíku 5	5894	J. Pavlíček, H. Pavlíčková	2015	projekt pro stavební povolení (1 : 200, 1 : 75)	sanace objektu	
Stará Boleslav	Praha-východ	Mariánské náměstí	5896	M. Šafránek, Z. Rychtařík	-	studie (1 : 1 000, 1 : 500)	dostavba proluky na parc.č. 1540/1, 1540/3	
Starý Kolín	Kolín	obytné stavení usedlosti čp. 32	5829	O. Hrdlička	2019	dokumentace pro ohlášení stavby (1 : 100, 1 : 50)	celková obnova krovu a střechy	
Strančice	Praha-východ	bývalá synagoga, Kulturní centrum, Revoluční 33	5890	M. Kotík, T. Mosbauerová, L. Konopková, J. Procházka	2009	projekt pro stavební povolení (1 : 250, 1 : 100)	rekonstrukce	
Sřenice	Mladá Boleslav	tvrz Velké Horky	5820	M. Sedlák, M. Jiráková	1996	projekt zachrany KP (1 : 400, 1 : 200)	rekonstrukce tvrze	
Sřenice	Mladá Boleslav	tvrz Velké Horky - schodišťová věž	5821	M. Sedlák, M. Sedlák	1997	projekt (1 : 100)	schodišťová věž	
Sřenice	Mladá Boleslav	tvrz Velké Horky - jižní křídlo	5822	J. Vinař, J. Stojan, J. Kott	2011	projekt pro stavební povolení ((1 : 1 000, 1 : 400, 1 : 50, 1 : 10)	rekonstrukce krovu	
Studénka	Mladá Boleslav	zámek	5824	J. Vinař, M. Volejník, K. Potančoková	2005	projekt pro stavební povolení (1 : 50, 1 : 25, 1 : 10)	oprava krovu a střechy pláště	
Sv. Jan pod Skalou	Beroun	kostel Narození sv. Jana Křtitele	5927	J. Rineš	1998	projekt (1 : 100, 1 : 50, 1 : 10)	I. etapa obnovy - obnova krovu, střechy pláště nad lodí a presbytářem a konstrukce stropu lodi	
Svatý Jan pod Skalou	Beroun	čp. 2, Svatojánská kolej	5912	T. Šantavý, B. Svátková, M. Bubeníková	1998	dispoziční a hmotová studie	rekonstrukce objektu čp. 2	
Svatý Jan pod Skalou	Beroun	klášter čp. 1	5913	A. Polák	1996	projektová dokumentace	návrh rekonstrukce kláštera - požární zpráva	
Svatý Jan pod Skalou	Beroun	klášter čp. 1	5914	Řičář, Faltá	1995	prováděcí projekt (1 : 200, 1 : 50)	rekonstrukce bývalého kláštera - I. etapa - sanace proti zemní vlhkosti rekonstrukce fasád	
Svojišče	Kolín	zámek	5864	B. Burda, R. Jelínek, B. Fanta	1982	jednostupňový projekt (1 : 50)		
Škvorec	Praha-východ	dům čp. 50, Masarykovo náměstí	5836	Z. Nový	1991	projekt stavby (1 : 50, 1 : 25, 1 : 20, 1 : 10, 1 : 2)	rekonstrukce domu	
Škvorec	Praha-východ	dům čp. 50, Masarykovo náměstí	5857	Z. Nový	2003	projekt stavby - dokumentace skutečného provedení (1 : 50, 1 : 20, 1 : 2, 1 : 1)	rekonstrukce domu	
Škvorec	Praha-východ	zámek čp. 1	5879	M. Hulec, D. Špička	2002	předběžná studie	obnova, dostavba a využití	
Škvorec	Praha-východ	zámek čp. 1	5880	V. Kraupner, T. Vostatek	2003	zaměření stávajícího stavu (1 : 100)	rekonstrukce	
Škvorec	Praha-východ	zámek - severní palác	5881	O. Kantová	2004	studie (1 : 500, 1 : 200)		
Štířín	Praha-východ	hospodářský dvůr, objekty SO 01 - SO 04	5870	Wagner, Žádníková, H. Mládková	2000	projekt pro stavební povolení (1 : 100)	architektonické řešení dostavby severního a východního křídla, 3. etapa obnovy rekonstrukce hospodářského dvora	

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Štříln	Praha-východ	hospodářský dvůr	5935	V. Kačer, T. Zlatník, R. Ješina	1997	dokumentace	statické zabezpečení stávajících objektů B a C	
Tuchoměřice	Praha-západ	kostel sv. Víta	5848	V. Kosková	2014	dokumentace pro stavební povolení (1 : 1 000, 1 : 500, 1 : 50)	oprava střechy kostela	
Tuchoměřice	Praha-západ	bývalý jezuitský klášter, Školní 1	5849	R. Šmíd	2014	dokumentace pro stavební povolení (1 : 500, 1 : 250, 1 : 50)	obnova terasových zahrad a fasády	
Uhlířské Janovice	Kutná Hora	areál kostela sv. Jiljí – ohradní zeď	5805	J. Jelínek	2007	dokumentace k žádosti o stavební povolení (1 : 500, 1 : 100)	oprava ohradní zdi kostela	
Uhřetice u Sedce	Příbram	objekt čp. 13	5801	K. Hocke, Z. Bíbová	2006	projekt pro stavební řízení (1 : 200, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 25, 1 : 20, 1 : 10, 1 : 5)	stávající stav objektu, zaměření poruch a návrh statického zajištění, návrh statického zajištění	
Uhřetice u Sedce	Sedlčany	objekt čp. 13	5928	K. Hocke, Z. Bíbová	2006	projekt pro stavební řízení (1 : 100, 1 : 50, 1 : 25, 1 : 10, 1 : 2)	navrh statického zajištění	
Velvary	Kladno	zvonice	5942	Bílek	1983	jednotupňový projekt (1 : 1 000, 1 : 100, 1 : 50)	oprava zvonice	
Velvary – Malovary	Kladno	zvonice a hřbitovní zdi s bránou	5929	O. Hrdlička	2001	projekt (1 : 100, 1 : 50)	oprava zvonice a hřbitovních zdí s bránou	
Vlašim	Benešov	záložna	5777	J. Švanda, J. Chadim	2013	dokumentace pro ohlášení stavby (1 : 1 000, 1 : 500, 1 : 50)	udržovací práce	
Vlašim	Benešov	zámek – severní křídlo	5778	M. Fuchs	2011	prováděcí projekt (1 : 50, 1 : 20)	oprava krovu	
Vlašim	Benešov	zámek – restaurace U Blanických rytů	5779	H. Vavříková	2013	dokumentace ke stavebnímu řízení (1 : 200, 1 : 100, 1 : 50)	oprava kanalizace a vodovodu	
Vlašim	Benešov	zámek – interiér zámecké restaurace, pivnice a vinárny + pergola	5780	M. Krátký, P. Kostka	2013	projekt	renovace interiéru a stavba pergoly	
Vlašim	Benešov	kostel sv. Jiljí – západní předstín	5776	M. Fuchs a kolektiv	2015	prováděcí projekt (1 : 50 000, 1 : 500, 1 : 25)	statické zajištění	
Vlašim – Bolina	Benešov	kaple P. Marie, Loreta	5771	P. Dědič	2007	projekt pro stavební povolení (1 : 200, 1 : 50, 1 : 30, 1 : 20, 1 : 5)	celková oprava	
Vlašim – Bolina	Benešov	kaple P. Marie, Loreta	5772	P. Dědič	2007	projekt pro stavební povolení (1 : 100, 1 : 50, 1 : 10)	oprava terasy	
Votice	Benešov	klášterní kostel sv. Františka Serafinského	5802	M. Fuchs a kolektiv	2019	projekt (1 : 32 000, 1 : 1 000, 1 : 500)	oprava stropu nad lodí, krovu a střechy	
Votice	Benešov	klášterní kostel sv. Františka z Assisi	5803	T. Šantavý a kolektiv	2018	dokumentace pro stavební povolení (1 : 250, 1 : 100, 1 : 75, 1 : 50, 1 : 20, 1 : 5)	rekonstrukce kláštera	
Vrchotovy Janovice	Benešov	hospodářský dvůr zámku, dům čp. 218	5883	M. Frayer	2009	projekt pro stavební povolení (1 : 100, 1 : 50)	stavební úpravy severní fasády	
Vrchotovy Janovice	Benešov	hospodářský dvůr zámku, dům čp. 218	5884	D. Primusová	2007	návrh (1 : 100)	volná rekonstrukce severní fasády podle původních návrhů a starých fotografií	
Vrchotovy Janovice	Benešov	objekt čk 55/2	5915	F. Modlík, M. Bury	2000	změna stavby před dokončením (1 : 100)	vestavba 9 bytů do půdy objektu	
Vrchotovy Janovice	Benešov	objekt čk 55/2, čp. 218	5916	M. Frayer	2008	projektová dokumentace k územnímu řízení a stavebnímu řízení	stavební úpravy a přístavba bytového domu	
Všebořice	Benešov	kostel sv. Jiljí	5781	M. Fuchs, J. Bártová	2012	prováděcí projekt (1 : 50 000, 1 : 1 000, 1 : 500, 1 : 50, 1 : 20)	oprava stropů, krovů a střech	

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Všebořice	Benešov	kostel sv. Jiljí – ohradní zeď hřbitova	5782	M. Fuchs, J. Bártová	2012	prováděcí projekt (1 : 50 000, 1 : 1 000, 1 : 500, oprava ohradní zdi okolo kostela sv. Jiljí 1 : 200)		
Všeradice	Beroun	dům čp. 25	5834	Podhorský	1998	projekt pro stavební povolení (1 : 50, 1 : 8)	rekonstrukce půdních prostor	
Všeradice	Beroun	rodinný dům čp. 54	5917	R. Havlíj	1998	projekt pro stavební povolení (1 : 2 880, 1 : 200, 1 : 500)	stavební úpravy domu	
Vysoký Chlumec	Příbram	rodinný dům Mandlík, čp. 9	5897	L. Mládek, M. Bláha	2006	projekt pro stavební povolení (1 : 100)	stavební úpravy	
Zbraslavice	Kutná Hora	areál zámku, čp. 1	5804	R. Šaur	2007	projekt stavby (1 : 500, 1 : 50)	stavební úpravy a obnova torza hradu, zřízení chráněné dílny, prodejny výrobků a informačního centra	
Žáký	Kutná Hora	zámek čp. 3	5810	J. Vinař, P. Veverka	2017	dokumentace pro stavební povolení (1 : 2 000, 1 : 500, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 10)	oprava krovů a stropů	

ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2020 – STAVEBNĚHISTORICKÉ PŘÍRŮSTKY

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	text	dokumentace	foto	poznámky	CD
Brandýs nad Labem	Praha-východ	dům čp. 98	754	E. Vyletová	2007	+	+	+	operativní stavebněhistorický průzkum	
Kutná Hora – Sedlec	Kutná Hora	bývalý cisterciácký klášter – konvent	746	P. Macek	1994	+	-	-	stavebněhistorický průzkum	
Liběchov	Mělník	kaple sv. Duchy a Božího hrobu	751	P. Mandážíev, M. Patrný, M. Musilová	2019	+	+	+	stavebněhistorický průzkum	
Mělník	Mělník	dům čp. 40–41 – vila Karola, ul. Husova	750	M. Nový, E. Nová	2018	+	+	+	standardní stavebněhistorický průzkum	
Mratín	Praha-východ	panský dům, U školky čp. 26	742	K. Kibic, E. Kovalda	2019	+	+	+	standardní stavebněhistorický průzkum	
Mratín	Praha-východ	kočárovna u panského domu	743	K. Kibic, E. Kovalda	2019	+	+	+	standardní stavebněhistorický průzkum	
Osov	Beroun	areál zámku – zámek, zbytky pivovaru, sýpka, altán	744	J. Pešta, E. Nová	2013	+	+	+	standardní stavebněhistorický průzkum	
Prčice	Benešov	areál zámku a dvora	755	M. Rykl	1997	+	+	+	hloubkový stavebně historický průzkum	
Příbram	Příbram	kulturní dům, ul. Lagionářů čp. 400	749	J. Chmelenský	2019	+	+	+	stavebněhistorický průzkum	CD
Příbram	Příbram	dům čp. 82, ulice V brance	752	I. Bartoněk, M. Helman, V. Müllerová, P. Rekcoprojdo	1996	+	-	-	stavebněhistorický průzkum	
Slaný	Kladno	čp. 160, bývalý hotel Pošta	753	M. Rykl	2002	+	+	+	dílčí stavebněhistorický průzkum + doplněk	
Vlašim	Benešov	zámek	747	Fr. Kašička, H. Chvojková, N. Procházková	1974	+	+	+	stavebněhistorický průzkum	
Vysoká u Příbramě	Příbram	zámek čp. 69	748	J. Chmelenský	2019–2020	+	+	+	stavebněhistorický průzkum	CD
Žehušice	Kutná Hora	doměk čp. 38 (tzv. bednárna), ulice Ve Dvoře	745	J. Pešta, V. Černý	2017	+	+	+	stavebněhistorický průzkum	

ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2020 – OSTATNÍ PRŮZKUMY

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámky	CD
Brandýs nad Labem	Praha-východ	jihovýchodní zeď zámecké zahrady	475	J. Šulcek, J. Šulcková, M. Schreiber	2014	stavebně technický průzkum		CD
Brandýs nad Labem	Praha-východ	zámecká zeď, Fakultní 407/1	476	P. Fára, R. Gill	2014	základní průzkum zdiva	vlhkostní průzkum, koncepční řešení sanace	
Březnice	Příbram	dům a stodola, ulice Počápská č. 237	481	J. Cíkan	2003	znalecký posudek	posouzení statické stability objektů domu a stodoly, včetně návrhu na případnou stabilizaci	
Březnice	Příbram	konvent čp. 1, ulice V Koleji	487	J. Žák	2005	znalecký posudek	posouzení jakosti dřeva krovu, doporučení oprav, návrh mechanické sanace	
Byšice	Mělník	zámek – Týršova čp. 25	473	J. Havlíček	2016	znalecký posudek	cena stavby	
Byšice	Mělník	zámek – Týršova čp. 25	474	J. Cvach	2016	statický posudek + dodatek	statické úpravy objektu	
Čáslav	Kutná Hora	městské opevnění – úsek hradby za hotelem Grand	467	D. Michoínová	2019	protokol – technologická laboratoř	stanovení složení zdících malt	
Drachkov	Benešov	hospodářský dvůr	478	A. Nachtmannová	2020	archivní rešerše		
Drážkov	Příbram	usedlost čp. 10	479	A. Nachtmannová	2020	archivní rešerše		
Chlumín	Mělník	hospodářské budovy u zámku	472	J. Vinař	2019	stavebně statický posudek	návrh opatření pro zastavení devastace a budoucí obnovu	
Chržín	Kladno	kostel sv. Klimenta	477	J. Rimeš	1996	statický posudek	návrh nejnemějších konstrukčně statických úprav	
Kamýk nad Vltavou	Příbram	objekt č. 2	482	J. Cíkan	2003	znalecký posudek	posouzení nosných konstrukcí krovu a stropní konstrukce	
Kokořín	Mělník	objekty hradu	484	O. Hrdlička	1999	statický posudek	stav objektů hradu	
Kounice	Nymburk	zámek – hlavní budova	468	J. Vinař	2018	stavebně statický posudek	stavebně statický stav	
Kutná Hora	Kutná Hora	dům čp. 38, Komenského náměstí	463	T. Kyncl	2017	výzkumná zpráva	dendrochronologické datování dřevěných konstrukčních prvků	
Neprobylice	Kladno	zvonice	483	J. Rimeš	1998	statický posudek	návrh obnovy	
Nové Dvory	Kutná Hora	zámek	462	J. Kyncl	2016	výzkumná zpráva	dendrochronologické datování dřevěných konstrukčních prvků	
Nymburk	Nymburk	ohradní zeď Starého děkanství, Kostelní náměstí čp. 29	465	D. Mareček	2015	souhrnné statické posouzení	zpráva statika a statický výpočet	
Rožmitál pod Třemšínem	Příbram	stodola v areálu domu V oboře 237	489	J. Žák	2002	znalecký posudek	posouzení jakosti dřevěných roubených stěn stodoly, doporučení oprav, návrh mechanické sanace	
Říčany	Praha-východ	hrad	490	J. Felix	1996	statický posudek	prověření stability zbytků konstrukce při dominantním zatížení větrem	
Řítku u Mnišku pod Brdy	Praha-západ	areál zámečku – sýpka čp. 1	464	Javůrková	1971	posudek	stávající stav	
Sedlec – Přčice	Příbram	rodinný dům, ulice Dr. E. Beneše čp. 43	486	J. Rubek	2006	posudek	posouzení stavu konstrukce krovu a stropu v otevřených sondách v objektu RD z hlediska poškozování biologickými škůdci	
Skrýšov u Sedlčan	Příbram	zámek čp. 1	485	O. Hrdlička	2009	statický posudek	střecha, krov a strop pod půdou	
Starý Kolín	Kolín	stodola usedlosti čp. 32	470	O. Hrdlička	2009	statický posudek		

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámky	CD
Tochovice	Příbram	zámek, střední trakt budovy	491	J. Žák	2002	znalecký posudek	posouzení jakosti dřeva krovu, doporučení oprav, návrh mechanické sanace	
Tochovice	Příbram	kostel sv. Martina	492	J. Žák	2002	znalecký posudek	posouzení jakosti dřeva krovu a stropu nad lodí kostela, doporučení případných oprav, návrh mechanické sanace	
Tuklaty	Kolín	fara čp. 19, Na Valech	471	E. Kovalda	2016	archivní rešerše		
Velký Borek	Mělník	viničná usedlost Turbovice, čp. 18	480	A. Nachtmannová	2020	archivní rešerše		
Zásadka u Mnichova Hradiště	Mladá Boleslav	zřícenina hradu – tvrze	469	V. Jandáček	2007	posudek	posouzení a koncept konzervace zříceniny, statika	
Žáky	Kutná Hora	zámek	466	Z. Eitler	2018	posudek	zdravotní stav dřevěné konstrukce krovu	

ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2020 – NÁLEZOVÉ ZRÁVY

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	text	dokumentace	foto	druh akce / zkoumaná část objektu	CD
Bečváry	Kolín	budova zámku čp. 1	642	D. Havlíková	2017	+	+	+	NZ OPD dokumentace před rekonstrukcí oratoře / kaple v severním křídle / výplň oratoře	CD
Bělá pod Bezdězem	Mladá Boleslav	zámek – věž	625	E. Vyletová	2011	+	-	+	NZ OPD průzkum fasády věže a části západního průčelí / západní průčelí s věží	
Brandýs nad Labem	Praha-východ	dům čp. 98	637	E. Vyletová	2013	+	-	+	NZ OPD dokumentace náleзовých situací ve stěnách / stěny v přízemí	
Březnice	Příbram	panský pivovar čp. 30 a 31	640	D. Havlíková	2015	+	+	+	NZ OPD dokumentace před rekonstrukcí pivovaru / jižní křídlo / špaletové okno	CD 2x
Český Šternberk	Benešov	hrad, tzv. Dolní hrad čp. 1	643	J. Veselý, J. Kypka	2014-2015	+	+	+	NZ OPD operativní průzkum a dokumentace fasád tzv. Dolního hradu v průběhu celkové obnovy / fasády tzv. Dolního hradu	CD
Dlouhé Pole – Červený Dvůr	Benešov	hospodářský dvůr	638	J. Žizka	2012	+	+	+	NZ OPD průzkum a dokumentace větracího systému stodoly / stodola	
Dobříš	Příbram	obytný statek	652	V. Jesenský	2019	+	+	+	NZ OPD při probíhající obnově / průčelí 4. terasy	CD
Dobříš	Příbram	most na Pražské ulici přes Pilský potok	658	V. Jesenský	2019	+	+	+	NZ OPD před zamýšleným odstraněním / celý most	CD
Hořovice	Beroun	starý zámek čp. 27	660	A. Schubert	2019	+	-	+	NZ OPD dílčí průzkum zvýšeného přízemí bývalé věže / bývalá věž v severovýchodní části objektu	
Klášter Hradiště	Mladá Boleslav	bývalý cisterciácký klášter Hradiště	623	V. Mlázovský	2014	-	+	-	NZ OPD vyšetření geometrie	
Klášter Hradiště	Mladá Boleslav	kostel Narození Panny Marie	644	E. Vyletová	2016-2017	+	+	+	NZ OPD dokumentace gotických kružeb v průčelí věže / kružby v průčelí věže	
Kolín	Kolín	chodníkové dlažby	646	A. Schubert	2016	+	-	+	NZ OPD plošný průzkum a dokumentace kolínského a kourimského chodníkové mozaiky, úvod + 1. část: Kolín, historické centrum / chodníky městských ulic / kamenná dlažba, chodníková mozaika	
Kolín – Pražské předměstí	Kolín	chodníkové dlažby	648	A. Schubert	2016	+	+	+	NZ OPD plošný průzkum a dokumentace kolínského a kourimského chodníkové mozaiky, 3. část: Kolín – Pražské předměstí / chodníky městských ulic / kamenná dlažba, chodníková mozaika	

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	text dokumentace	foto	zkoumaná část objektu	CD
Kolín - Zálabí	Kolín	chodníkové dlažby	647	A. Schubert	2016	+	+	NZ,OPD plošný průzkum a dokumentace kolínské a kourimské chodníkové mozaiky, 2. část: Kolín - Zálabí / chodníky městských ulic / kamenná dlažba, chodníková mozaika	
Kosmonosy	Mladá Boleslav	roubené komory	626	J. Svobodová	2001	+	+	NZ,OPD odstranění / transfer hospodářského objektu / celek	
Kostomlátky - Brandýs nad Labem	Praha-východ	kapličky poutní Svaté cesty Praha - Stará Boleslav	661	V. Jesenský	2019	+	+	NZ,OPD před některými obnovami / jednotlivě celé kaple	DVD
Košice	Kutná Hora	kostel Narození Panny Marie	628	K. Kibic	2011	+	+	NZ,OPD dokumentace kostela Narození Panny Marie, zdivo na vnějšku kostela / zdivo a omítky patrné z podstřeší, situace odkryté v interiéru	
Kourim	Kolín	chodníkové dlažby	649	A. Schubert	2016	+	+	NZ,OPD plošný průzkum a dokumentace kolínské a kourimské chodníkové mozaiky, 4. část: Kourim / chodníky městských ulic / kamenná dlažba, chodníková mozaika	
Křinec	Nymburk	zámek čp. 1	656	V. Jesenský	2019	+	+	NZ,OPD při probíhající obnově / hlavní, jižní průčelí	CD
Kutná Hora	Kutná Hora	děkanství čp. 1, U Jakuba	611	J. Mrázek	2010	+	+	NZ,OPD dokumentace kachlových kamen / kachlová kamna	
Kutná Hora	Kutná Hora	dům čp. 293 v Mezibranské ulici	627	J. Mrázek	2011	+	+	NZ,OPD dokumentace okna v domě čp. 293 v Mezibranské ulici v Kutné Hoře / okno	
Kutná Hora	Kutná Hora	obytný dům čp. 38, Komenského náměstí	654	V. Jesenský	2019	+	+	NZ,OPD při obnově / krov a ostatní části domu	CD
Kutná Hora	Kutná Hora	kancelářský dům (bývalá škola), čp. 89, ul. Jiřího z Poděbrad	657	V. Jesenský	2019	+	+	NZ,OPD při obnově / přízemí, severovýchodní část	CD
Lhotice u Bosně	Mladá Boleslav	hospodářský dvůr	636	J. Žížka	2012	+	+	NZ,OPD průzkum a dokumentace větracího systému stodoly / stodola	
Lhotice u Bosně	Mladá Boleslav	hospodářský dvůr	639	J. Žížka	2012	+	+	NZ,OPD dispoziční a funkční uspořádání barokní budovy / hlavní budova s obytnými prostory a chlévy	DVD
Měšice	Praha-východ	zámek	667	V. Jesenský	2019	+	+	NZ,OPD před zamýšlenou údržbou / krov hlavní budovy s postranními křídly	DVD
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	obytný domek („katovna“)	653	V. Jesenský	2019	+	+	NZ,OPD před zamýšlenou demolicí / celý objekt	CD
Mnichovice u Vlašimi	Benešov	kostel sv. Filipa a Jakuba	612	M. Glosová	2008	+	+	NZ,OPD dokumentace při opravě zvonice / omítky s malbou na vnější straně západní zdi lodi v interiéru zvonice	CD
Mochov	Praha-východ	kostel sv. Bartoloměje	655	V. Jesenský	2019	+	+	NZ,OPD před obnovou / strop nad tribunou, krov	DVD
Nebovídy	Kolín	tvrz čp. 31	624	D. Havlíková	2014	+	+	NZ,OPD dokumentace objektu v havarijním stavu / chodba ke schodišti v přízemí / dveřní mříž	
Nižbor	Beroun	zámek - hrad	659	V. Jesenský	2019	+	+	NZ,OPD dílčí OPD před obnovou omítek / severní palácové křídlo, přízemí, východní čtvercová místnost vedle věžice, prostory ve východním křídle	DVD
Nové Strašecí	Rakovník	hospodářská stavba čp. 121	629	E. Volfová	2011	+	+	NZ,OPD hospodářský objekt ve dvoře domu / základní dokumentace stavby	DVD
Nymburk	Nymburk	kaple sv. Jana Nepomuckého	666	V. Jesenský	2019	+	+	NZ,OPD při obnově / přízemí, presbyterium, doplnkové pudy	DVD
Poděbrady	Nymburk	věžový vodojem v sadech S. K. Neumann, Kostelní předměstí	664	A. Rákosníková	2020	+	-	NZ,OPD průzkum barevnosti otvorových výplní v rámci celkové obnovy většího pláště / vybrané otvorové výplně	
Poděbrady	Nymburk	rodinný dům čp. 456, Palachova ulice	665	V. Jesenský	2020	+	+	NZ,OPD před zamýšlenou demolicí / celý objekt	CD
Poděbrady I.	Nymburk	zámek	668	V. Jesenský	2020	+	+	NZ,OPD před zamýšlenou obnovou, jižní průčelí jižního křídla	CD

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	text dokumentace	foto	druh akce / zkoumaná část objektu	CD
Rakovník	Rakovník	dům na předměstí čp. 59	630	E. Volfová	2008-2009	+	+	NZ OPD průzkum domovních fasád před opravou / domovní fasády	
Rakovník	Rakovník	městianský dům čp. 25, Husovo náměstí	631	E. Volfová	2011	+	+	NZ OPD dokumentace dispozice patra domu / interiér domu / dispozice patra domu	
Sázava - Černé Budy	Benešov	bývalý pivovar čp. 34	613	M. Glosová	2010	+	+	NZ OPD původní založení objektu pivovaru na pilotách / bývalý pivovar - základy	CD
Sázava - Černé Budy	Benešov	malá vodní elektrárna	614	M. Glosová	2010	+	+	NZ OPD MVE, nálež architektonických článků / zeď mezi turbinami MVE (propust)	CD
Skalsko	Mladá Boleslav	dům čp. 30	632	J. Svobodová	2011	+	+	NZ OPD stavební vývoj obytného domu z původního hrázdného špýcharu / obytný dům	
Stará Boleslav	Praha-východ	obytný statek, čp. 8, Mariánské náměstí	662	V. Jesenský	2019	+	-	NZ OPD při demolici / celý areál, pekařská pec	DVD
Sřenice	Mladá Boleslav	fara čp. 4	615	E. Vyletová	2009	+	+	NZ OPD dokumentace náleží v přízemí / přízemí	
Svojetín	Rakovník	kaple Panny Marie	616	E. Volfová	2010	+	+	NZ OPD dokumentace exteriéru kaple Panny Marie u Svojetina / stavba kaple / fasádní úprava	
Svojetín	Rakovník	dřevěný kříž	617	E. Volfová	2010	+	+	NZ OPD dokumentace zaniklého dřevěného kříže / celek kříže včetně zdobných detailů	
Týnec nad Labem	Kolín	tvrz čp. 12 a 13, ulice Na hradě	641	D. Havlíková	2016	+	+	NZ OPD dokumentace torza historické výplně / jihozápadní fasáda / okno	CD
Týnec nad Labem	Kolín	chodníkové dlažby	650	A. Schubert	2016	+	+	NZ OPD plošný průzkum a dokumentace kolínské a kourimské chodníkové mozaiky, 5. část: Týnec nad Labem / chodníky městských ulic / kamenná dlažba, chodníková mozaika	
Unhošť	Kladno	areál hospodářského dvora	618	E. Volfová	2010	+	+	NZ OPD stavebně historický vývoj severní části stavby / dvoukřídlý nárožní dům / střed severního průčelí	
Vápensko	Nymburk	dům čp. 4	619	J. Svobodová	2010	+	+	NZ OPD dokumentace domu čp. 4 / celek	
Velká Buková / Malá Buková	Rakovník	sušárna u čp. 4	620	J. Mrázek	2010	+	+	NZ OPD dokumentace sušárny u usedlosti čp. 4 v Malé Bukové / sušárna	
Vinec	Mladá Boleslav	kostel sv. Mikuláše	633	E. Vyletová	2011	+	-	NZ OPD průzkum malt / severní průčelí - portál - malty	
Viska / Březovice	Mladá Boleslav	roubený dům čp. 3	634	J. Svobodová	2011	+	+	NZ OPD podoba podstávký jihozápadního průčelí / jihozápadní průčelí / podstávka	
Viska / Březovice	Mladá Boleslav	dům čp. 5	635	J. Svobodová	2011	+	+	NZ OPD okenní otvory / západní průčelí	
Zásmuky	Kolín	kostel sv. Františka Serafinského, čp. 26, ulice Havlíčkova	645	D. Havlíková	2017	+	+	NZ OPD dokumentace barokních okenních výplní / sakristie kostela / okenní výplně s okenicemi	CD
Zásmuky	Kolín	chodníkové dlažby	651	A. Schubert	2016	+	-	NZ OPD plošný průzkum a dokumentace kolínské a kourimské chodníkové mozaiky, 6. část: Zásmuky / chodníky městských ulic / kamenná dlažba, chodníková mozaika	
Zlonice	Rakovník	domek u čp. 149	621	J. Mrázek	2010	+	+	NZ OPD dokumentace domu u čp. 149 ve Zlonicích / domek	
Žitovlice	Nymburk	venkovská usedlost čp. 24	622	J. Svobodová	2010	+	+	NZ OPD dokumentace domu čp. 24 / obytná část domu	

ODBOR PÉČE O PAMÁTKOVÝ FOND

Ačkoliv byl rok 2020 vlivem koronavirové pandemie obdobím skutečně turbulentním a náročným, základní pracovní náplň odboru, tedy činnost daná §14 zákona o státní památkové péči č. 20/1987 Sb. ve znění pozdějších předpisů, byla z naší strany vykonávána stejně svědomitě a zodpovědně jako v letech minulých. Jednotlivá oddělení, tedy oddělení garantů území, oddělení specialistů, oddělení restaurování a také referát památek s mezinárodním statutem, se na území Středočeského kraje věnovaly agendě rozdělené dle příslušných okresů na jednotlivé správní obvody obcí s rozšířenou působností. Tedy *Benešov, Beroun, Brandýs nad Labem-Starou Boleslav, Čáslav, Černošice, Český Brod, Dobříš, Hořovice, Kladno, Kolín, Kralupy nad Labem, Kutná Hora, Lysá nad Labem, Mělník, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Neratovice, Nymburk, Poděbrady, Příbram, Rakovník, Říčany, Sedlčany, Slaný, Vlašim a Vošice*. Příslušná odborná vyjádření byla zpracována v rámci správních řízení k obnově nemovitých a movitých kulturních památek, v dvaceti případech k obnově národních kulturních památek, dále pak k nemovitostem v památkových rezervacích a zónách a rovněž v ochranných pásmech. Posuzovali jsme záměry jak stavební, tak umělecko-řemeslné nebo čistě umělecké v režimu restaurování, zapomenout nelze ani na historické zahrady a parky. Z dalších činností uvedme posuzování územně plánovacích dokumentací a zajištění monitoringu MPR *Kutná Hora*, zapsané na seznam světového dědictví UNESCO, průběžně je sledován a aktualizován

seznam ohrožených památek. Vykonávání agendy v našem odboru kromě zpracovávání odborných vyjádření zahrnuje individuální dílčí konzultace, jednání na místě, pořizování fotodokumentace či sběr podkladů pro ověřovací operativní průzkumy. Při samotné realizaci záměrů jsme působili jako odborný dohled na stavbách, v dílnách či v ateliérech, kde se koordinují, kontrolují a upřesňují technologické postupy, použité materiály a relevantnost nastavené koncepce vůbec.

Naše práce je tedy do značné míry kontaktní a pandemie do jejího režimu logicky zasáhla, zmiňme přesunutí pracovníků na home office, využívání virtuálních médií a kontinuální dodržování všech hygienických zásad. Při této příležitosti proto chci svým pracovníkům osobně poděkovat, jejich práce ve ztížených podmínkách si vážím a situace také jasně ukázala, že jsme pracovní úsek velmi odolný a schopný mimořádného nasazení.

A svědčí o tom i následující kapitoly, kde jsou uvedeny nejdůležitější akce obnovy, na kterých jsme se z hlediska památkové péče podíleli, důležité momenty jsou vypíchnuty v komentářích jednotlivých fotografií. A jak je dále patrné z kapitoly Odborná publikační a přednášková činnost, mnozí z nás se zapojili i odbornými studiiemi a také odbornými přednáškami konanými v období mezi květnem a říjnem 2020, kdy pandemie dočasně zeslábla.

*Mgr. Eva Zápalková
vedoucí odboru péče o památkový fond*

Semice (správní obvod obce Lysá nad Labem), kostel sv. Maří Magdalény, detail vyprotézovaného krovu (foto O. Komorouš).

ODDĚLENÍ GARANTŮ ÚZEMÍ

Okres Benešov

Správní obvod obce Benešov

Nejvýznamnější obnovovanou památkou ve městě *Benešově* byl v roce 2020 *kostel sv. Anny*, který je součástí piaristické koleje. V tomto roce zde byla dokončena náročná oprava složité krovové konstrukce a v příštím roce bude položena nová krytina z pálených bobrovek. Dále v tomto městě pokračovala obnova novorenesanční budovy gymnázia zahájením náročné a dlouho připravované akce – výměny všech okenních výplní. Vzhled oken hraje v podobě této památky významnou roli, proto budou bohatě členěná špaletová okna nahrazena kopiemi, jejichž provedení bylo ověřeno na vzorku. V ochranném pásmu kulturních památek města – na Karlově byla projednána celková obnova několika obytných domů v blízkosti kostela sv. Mikuláše a torza minoritského kláštera, které jsou nejvýznamnějšími památkami města. Nejvýznamnější a nejrozsáhlejší obnovou památky ve správním obvodu města Benešova však byla v roce 2020 obnova hradu *Český Šternberk*, kde pokračovala obnova východní fasády hradního paláce včetně okenních výplní. Všechny soudržné plochy byly zachovány, nesoudržné a poškozené plochy byly odstraněny a nahrazeny omítkou stejného složení a provedení. Tesařsky opravena byla i přilehlá část krovu střechy paláce. Rozsah oprav krovu byl zvolen tak, aby při opravě střechy v budoucnu nemuselo jít do fasády zasahováno. Lokálně byla opravena v těchto místech i šindelová krytina. Práce jsou prováděny odborně

a v dobré kvalitě za spolupráce se specialisty – projektanty a restaurátory. V příštím roce má být obnova východní fasády dokončena opravou podnože, která je tvořena kameny přizděnými ke skále, na které hrad stojí. V ochranných pásmech kláštera v *Sázavě* a hradu *Český Šternberk* byly projednány a realizovány úpravy několika obytných domů, ale i stavby domů nových. Další velmi významnou akcí na území je započatá celková obnova výjimečně autenticky zachované gotické *tvrze v Mrači*. V tomto roce byla provedena razantní obnova přízemních domků na nádvoří, které jsou přistavěny k ohradní zdi tvrze. Rozsáhlé úpravy jsou možné vzhledem k tomu, že objekty pocházející z 19. století nejsou jmenovitě zapsanými kulturními památkami a byly v havarijním stavu. Na těchto domcích byly nově provedeny všechny střechy, které byly zakryté asfaltovými pásy, i výrazné zásahy do obvodového zdiva. Gotická ohradní zeď tvrze byla sanována citlivě. Na barokní budově bývalé *továrny na kameninu v Týnci nad Sázavou* byla provedena celková obnova mansardové střechy. Byla položena nová krytina z pálených bobrovek a provedeny drobné opravy krovu. Při té příležitosti byly odstraněny novodobé pultové vikýře v horní části střechy, čímž se výrazně zlepšil vnější vzhled budovy. Níže posazené sedlové vikýře však musely být ponechány, protože zajišťují osvětlení a větrání kulturního sálu, který byl při úpravách ve 2. polovině 20. století vložen do patra budovy. Na renesančním *zámku v Komorním Hrádku* byla v roce 2020 provedena obnova tří místností v patře. Byly odstraněny zazdívkové převětů a starých dveřních otvorů, které jsou prezentovány. Na stěnách byla odkryta a restaurována renesanční výmalba. Vedle ní však byly ponechány hodnotné

Český Šternberk (správní obvod obce Benešov), hrad, oprava východní fasády hradního paláce. Fasády hradu byly na počátku 20. století opatřeny tvrdou omítkou. Při nynější obnově dožívajících omítek byly všechny soudržné plochy zachovány, nesoudržné a poškozené plochy byly odstraněny a nahrazeny omítkou stejného složení a provedení. V příštím roce má být oprava východní fasády dokončena sanací podnože, která vznikla opláštěním skály kamenem (foto D. Primusová).

a

a

b

b

Poříčí nad Sázavou (správní obvod obce Benešov), kostel sv. Havla, oprava fasád: a – v posledních letech probíhá postupná oprava fasád, protože omítky z celkové obnovy kostela provedené v roce 1976, při které byla podle zbytků původních omítek rehabilitována vnější podoba barokně gotické úpravy kostela, jsou dožilé; b – detailní snímek ojedinělého nálezu původního rytého kvádrování, které bylo při opravě nalezeno (foto D. Primusová).

Netvořice (správní obvod obce Benešov), kostel Nanebevzetí Panny Marie, oprava střechy: a – po loňském zajištění trhlin v klenbách lodi a vítězném oblouku byl tesařsky opraven krov a posílen novými prvky, které mají zachytit vodorovné síly a zabránit vzniku dalších trhlin ve zdivu; b – detail opravy krovu (foto D. Primusová).

barokní štukové podhledy. Kromě toho zde bylo předlážděno nádvoří Nového zámku, protože stávající provedení (řezané desky a obláčky do betonu) nebylo vyhovující z hlediska užívání, údržby ani vlhkostních poměrů. Nově byly do drti položeny žulové desky většího formátu, které byly sestavené na vazbu, podél zdí byly položeny odseky. Na romantickém zámku v Líšně byla dokončena rozsáhlá obnova zámeckého parku, při které byly obnoveny altány, bazén, ohradní zeď, cesty, rybník, koryta potoků a mostky. Dále zde proběhly dílčí

stavební obnovy – např. fasád domu správce a severní fasády severního křídla zámku. Byla projednána oprava střech všech křídel zámku a úpravy domu čp. 16 v areálu zámku pro účely ubytování. Na barokním zámku v Třebešicích pokračovala obnova zámku opravou interiérů. Dále zde byla velmi zdařile obnovená postranní novogotická brána do hospodářského dvora, jejíž podobu se podařilo rekonstruovat podle dochovaných fragmentů, historických fotografií a dobového dětského výkresu. Brána byla nově zaklenuta z cihel a zakryta bobrovka-

Třebešice (správní obvod obce Benešov), areál zámku, rekonstrukce západní brány do areálu. Novogotická brána bočního vjezdu do hospodářského dvora zámku byla navržena a znovu postavena podle výsledků průzkumu dochovaných fragmentů, historických fotografií a dobového dětského výkresu. Brána byla nově zaklenuta z cihel a zakryta bobrovkami (foto D. Primusová).

mi. Nového majitele získal havarijní dům čp. 6 v areálu zámku v Pyšelích, který vznikl barokní přestavbou renesančního vstupního objektu do areálu. Nový vlastník okamžitě provedl provizorní zakrytí střechy a projednal její obnovu, která má proběhnout v příštím roce. Je plánována realizace mansardové střechy, která pohledově exponovanou budovu na náměstí pozvedne a bude korespondovat s jejím dynamickým zahradním průčelím. V areálu zámku v Chotýšanech byla opravena krytina střechy mladší ze dvou sýpek hospodářského dvora. Krov byl lokálně opraven a dožívající bobrovky byly nahrazeny novými. V barokním hospodářském dvoře v Mariánovicích pokračovala postupná obnova všech střech. V tomto roce byla opravena střecha bývalé stodoly. V areálu zříceniny hradu Stará Dubá bylo projednáno vyčištění pozůstatků podhradního městečka Odranec, jehož údržby se ujal nově vzniklé občanské sdružení. Na nejhroženější kulturní památce Benešovska, na renesanční *turzi* v Mlékovicích, stále trvá nepříznivá situace. Obnova střechy, která má být prvním krokem k její záchraně, je bohužel stále odkládána a vlastník odmítl finanční podporu z Havarijního programu MK, která mu byla přislíbena. Tak jako v minulých letech probíhala ve správním obvodu města Benešova dílčí obnova několika církevních objektů. Na velmi hodnotném, původně románském, kostele sv. Havla v Poříčí nad Sázavou byla opravena západní část jižní fasády, na níž bylo obnoveno iluzivní kvádrování. Oprava kostela Nanebevzetí Panny Marie v Netvořicích pokračovala opravou krovu nad východní polovinou lodí. Po loňském zajištění trhlin v klenbách lodí a vítězném oblouku byl tesařsky opraven krov a posílen novými prvky, které mají zachytit vodorovné síly a zabránit vzniku dalších trhlin ve zdivu. Na faře v Neveklově byla koncem roku započata dlouho připravovaná úprava všech místností v přízemí pro využití Klubu mládeže. Mají zde být opraveny vnitřní omítky, položeny nové prkenné podlahy a provedena repase oken. Celková obnova pro společenské využití je plánována i na chátrající barokní faře v Maršovicích, jejíž koncepce byla v tomto roce konzultována. Na území ORP Benešov bylo v roce 2020 opraveno také mnoho drobných sakrálních staveb, nejvýznamnější akcí byla celková obnova barokní kaple sv. Jana Nepomuckého v Čenovicích, která je kulturní památkou.

Ing. Dagmar Primusová

Správní obvod obce Vlašim

Přímo ve městě Vlašimi byly v roce 2020 prováděny drobné opravy na některých památkách, z nichž nejvýznamnější byly realizovány v areálu zámku. Zde byly provedeny dílčí opravy fasád a na prostranství před zámek byla umístěna nová socha nejvýznamnějšího rodáka města – Jana Očka z Vlašimi. Velmi smutným počinem na území města byla demolice barokního domu čp. 113 na Palackého náměstí, která nebyla orgány památkové péče schválena. Hodnotný historický objekt nebyl zapsán v ÚSKP, ani nebyl situován v plošně chráněném území, a tak byla demolice MÚ ve Vlašimi povolena. Na jeho místě má být postavena nová modlitebna Církve bratrské, jejíž podoba je s NPÚ konzultována. V městské památkové zóně Načeradec byly projednány i provedeny stavební úpravy několika objektů. Jednalo se zejména o opravy fasád a výměnu střešní krytiny. Kromě toho byla projednána a schválena celková obnova domů čp. 58 a 111. Stejně jako v minulých letech probíhala ve správním obvodu města Vlašimi obnova několika kostelů. V roce 2020 pokračovala na Vlašimsku obnova tří kostelů. Na kostele sv. Petra a Pavla v Pravoníně byla opravena střecha nad východní polovinou lodí. Byl zde lokálně opraven krov a položena nová krytina z modřínového štípaného šindele. Na kostele Nanebevzetí Panny Marie v Keblově pokračovala obnova krovu a krytiny nad lodí. Na kostele sv. Jakuba v Souticích byla opravena nosná konstrukce sanktusní věžičky. Pozitivní změna nastala také na nejvýznamnější ohrožené památce Vlašimska – eklektickém zámku v Pravoníně, který v tomto roce získal nového majitele. Během roku bylo dokončeno podepření havarijních konstrukcí a probíhala příprava postupného statického zajištění objektu. Kromě toho byly v tomto roce ve správním obvodu města Vlašimi projednány potřebné opravy v areálech několika památek. V areálu zámku v Čechtích jsme urgovali nápravu zanedbané údržby bohatě zdobené barokní brány do bývalého zámeckého parku. V areálu hradu v Trhověm Štěpánově byla projednána oprava střechy na jednom z nejstarších objektů. Úspěšná byla naše snaha o záchranu kostela sv. Petra a Pavla v Borovsku, který se po zániku okolní zástavby a napuštění přehrady ocitl osamocený v ochranném pásmu vodní nádrže Švihov, což zne-

Louňovice pod Bláníkem (správní obvod obce Vlašim), Malý Bláník, zřícenina kaple sv. Máří Magdaleny, sanace zdiva. V roce 2020 byly zahájeny zajišťovací práce na zřícenině barokní kaple sv. Máří Magdaleny na tomto významném poutním místě. Práce začaly na nejfrekventovanější západní stěně, ve které je vstup do vnitřního prostoru. Uvolněné kameny na korně zdi byly rozebrány a znovu vyzděny, spáry horní plochy byly zaplněny maltou a vyspádovány tak, aby do zdiva nezatékalo. Vyspárovány a vyklínovány byly také líce zdiva. Kromě toho byly zajištěny záklenky obou otvorů v této stěně. V příštím roce zde mají práce pokračovat (foto D. Primusová).

snadňuje jeho využití a je hlavní příčinou zanedbané údržby. V minulém roce se za podpory obce podařilo zajistit vypracování kvalitního projektu opravy střechy, který je základním předpokladem obnovy a možnosti čerpání dotací na tuto ohroženou památku.

Ing. Dagmar Primusová

Správní obvod obce Votice

V *Martinicích* pokračovala obnova gotického kostela *Nanebevzetí Panny Marie* statickým zajištěním valeně zaklenu-té předsíně s odklánějícím se štítem. Oprava drobné barokní stavby, kryjící cenný gotický portál, byla náročná pro její malé

rozměry těsně obemkající portál a nedostatečné provázání přístavby předsíně se zdívem lodi právě kvůli blízkosti portálu. V rámci obnovy krovu byly do kapes ve zdivu osazeny nové pozednice, jejichž profilovaný vnější líc tvoří zároveň římsy. Štít byl přitažen k vrcholové vaznici a pozednice zajištěny kovanými závlačemi. Obvod předsíně byl stažen nerez drátem systému HELI, což představuje spolu s táhlem základní statické zajištění. Osadit další táhlo při portálu by situaci vyřešilo, ale znamenalo by to rušivý prvek bezprostředně před cenným portálem, takže bylo dohodnuto stáhnout klenbu na rubu ve spárách nerez dráty systému HELI. Předsíň dostala novou krytinu z korunově kladených bobrovek. Původem románský

Vojkov (správní obvod obce Votice) kostel sv. Jakuba: a – hlavní brána před obnovou (foto J. Kořínková); b – první etapou obnovy ohradní zdi kostela byla obnova hlavní brány. Kromě oprav profilace a omítek byla repasována kovaná vrata, přeloženo schodiště a trubkové madlo zábradlí bylo nahrazeno pásovinou (foto H. Řepková).

Votice (správní obvod obce Votice), kostel sv. Františka, obnova nástupního schodiště: a – stav před zahájením prací, stupně jsou pokleslé, a mají proto různou výšku stupňů, horní podesta mírně stoupá ke kostelu, rozpadá se zídka s příliš nízkým a krátkým trubkovým zábradlím, zídka jen mírně přesahuje sokl rokokových podstavců nesoucích malované plechové postavy světců kompletně restaurovaných během obnovy schodiště (foto J. Kořínková); b – obnova nástupního schodiště, původně cihelné zídky jsou vyzděny z kamene a doplněny jednoduchým kovaným zábradlím prodlouženým nad krajní stupeň, stupně jsou vyrovnány, sklon schodiště se zvýšil, podesta je rovná, poprsní zídky nad schodištěm jsou zvýšeny a pohledově kryjí část rokokových podstavců (foto J. Kořínková).

a

b

Vojkov, (správní obvod obce Votice), zámecký špýchar: a – západní část adaptovaná na bydlení, sýpková okna měla být původně zvětšena snížením parapetu, vlastník se však rozhodl zachovat charakter budovy; b – sýpková okna přijatelně osvětlují i pracovnu (foto Krampera).

goticky upravený kostel sv. Jakuba s pozdně renesanční věží se tyčí nad jižním okrajem návsi ve Vojkově. Kostel byl ohrazený, severní část ohrazení na oválném půdorysu orientovaná do návsi je zachována, barokní brána byla na počátku roku opravena. Kovové dvoukřídlé dveře byly repasovány, profílance nástavce brány byla očištěna od nánosů. V závěru roku byl z důvodu nutného snížení vlhkosti kostelních zdí obnoven nefunkční odvětrávací kanál podél základů kostela. V rámci první etapy byla realizována jižní větev. Nepříliš úspěšně byla pro-

jednávána demolice objektu čp. 21 v sousedství zámeckého areálu. Jedno z nejstarších stavení ve Vojkově má ustoupit řadové zástavbě motorestového typu – na místě obdélného zčásti podsklepeného stavení, skládajícího se z nejstarší části s goticky strmým krovem, mladší klasicistní části a stodoly z 30. let 20. století, má vyrůst devět výškově posunutých identických garsonek s parkovacím stáním samostatně přístupných ze strany příjezdu k zámku. Přestože je hodnotné stavení v pohledové vazbě se zámek a zámeckým parkem a územní plán zde připouští bydlení v rodinných domech a nikoliv přechodné ubytování, nebylo umožněno podobu novostavby z hlediska památkové péče zásadněji ovlivnit. Náročné bylo i prosazení zdokumentování objektu. Úspěšnou stavební úpravou prošel **zámecký špýchar**. Část přízemí byla citlivě adaptována na bydlení. Původní záměr snížit parapet nízkých segmentově zaklenutých sýpkových okének orientovaných směrem k zámku byl samotnými vlastníky opuštěn ve prospěch autenticity historického objektu. Odměnou jsou překvapivě dobře osvětlené ložnice s nezaměnitelnou atmosférou. Obývací pokoj je osvětlen nedělenou prosklenou stěnou osazenou v druhotně zazděných vratech prolomených ve zdi orientované do zahrady. Ve *Vrchotových Janovicích* byla zahájena střídma modernizace *hasičské zbrojnice*, jež je součástí hospodářského dvora zámku, obnova ohradní zdi farní zahrady pokračovala letos pouze zajištěním západní části opěrné zdi. *Votice – Nový zámek* získal konečně vlastníka, který jej hodlá obnovit v původní kráse. Zahájil práce v zámeckém parku a připravuje obnovu zámku i okolních budov. Bývalá zámecká oranžerie, adaptovaná před více než sto lety na domek zahradníka, bude po citlivě obnově sloužit opět k bydlení. Tentokrát však pro samotného vlastníka zámku, aby mohl z blízka dohlížet na obnovu zámeckého

Zvěstov (správní obvod obce Votice), zámek, dozdivání západního křídla: a – stav v létě 2019, kdy bylo dokončeno statické zajištění torza západního křídla dozdiváním, klínováním a injektováním spár; b – stav v létě 2020, kdy bylo započato doplňování konstrukcí odstřelených v 70. letech 20. století. Zdivo bylo po odstranění suti dozdiveno podle zaměření, které bylo před demolicí provedeno, na fragmenty původních konstrukcí, jejichž stav byl prověřen statikem (foto D. Primusová).

areálu. Původní krov pultové střechy oranžerie se dochoval jako součást mladšího krovu, obnova bývalé oranžerie počítá s jeho uchováním v konstrukci podlahy. Kompletní obnovou prošlo *venkovní schodiště ke kostelu sv. Františka*. Kamenné stupně však byly bez konzultace přeloženy tak, že schody jsou nyní strmější. Degradované mladší poprsní zídky byly přezděny z kamene, novodobé trubkové zábradlí bylo nahrazeno jednoduchým zábradlím kovaným. Namísto navržených čtvercových kotvicích desek zábradlí byly osazeny drobnější rozety ve tvaru kvadrilobu odkazující na stavební detaily průčelí kláštera. V barokním měšťanském domě čp. 84 v Kaplířově ulici byla část prodejny v přízemí přeměněna na kavárnu.

Ing. arch. Hana Řepková

Ve správním obvodu města Votice je nejvýznamnější akcí záchrana ohrožené památky *zámku ve Zvěstově*, který vznikl postupnou přestavbou gotické tvrze. V posledních letech zde probíhá zajištění zbytku západního křídla zámku, které bylo odstřeleno v 70. letech 20. století. Po odstranění suti byly obnažené zdi a klenby zajištěny dozdiváním, klínováním a spárováním a v tomto roce již bylo křídlo z velké části dostavěno do podoby doložené zaměření, které bylo provedeno těsně před demolicí. V příštím roce je plánováno obnovení zdiva celého křídla v původním rozsahu a jeho zastřešení. V areálu *zámku v Ratměřicích* byly realizovány drobné úpravy, jako

oprava jižní a severní ohradní zdi parku, nové oplocení na východním okraji areálu, provedení pěšin v bývalém ovocném sadu atd. Dále byla v tomto roce započata stavba tří hospodářských objektů při jihozápadním okraji zámeckého parku, které mají sloužit jako hospodářské zázemí zámeckého hotelu. Kromě toho byla projednána a schválena úprava novodobého ubytovacího objektu v severozápadní části parku. V *zámeckém parku v Odlochovicích* byl v tomto roce opraven sklípek včetně terasy s balustrádou a oplocení severního okraje parku. Velmi zajímavá byla příprava a projednání koncepce celkové obnovy *areálu zámku ve Smilkově* včetně parku s barokním teatrem. Všechny budovy areálu jsou dlouhodobě nevyužívané a neudržované, proto bude jejich obnova náročná. V tomto roce zde probíhaly pouze vyklízecí a přípravné práce. Na barokní *faře v Neustupově* byla provedena obnova oken, vnitřní křídla byla repasována, vnější vyrobena nově. Dokončena byla obnova kaplanky, která bude sloužit jako útočiště majitelů během celkové obnovy fary, která má v příštím roce pokračovat zajištěním zdiva příčnými táhly. V *kostele Nanebevzetí Panny Marie v Neustupově* byla provedena nová elektroinstalace a výmalba interiéru. Byla zde také odstraněna novodobá podlaha z prken a odhalena žulová desková dlažba, která je v dobrém stavu. V *kostele sv. Vavřince v Bedřichovicích* byla před navrácením zrestaurovaného barokního bočního oltáře opravena vnitřní omítka severní stěny a do oken a vstupů byly umístěny mříže, protože v příštích letech je v tomto kostele plánovaná i obnova neméně cenného hlavního oltáře.

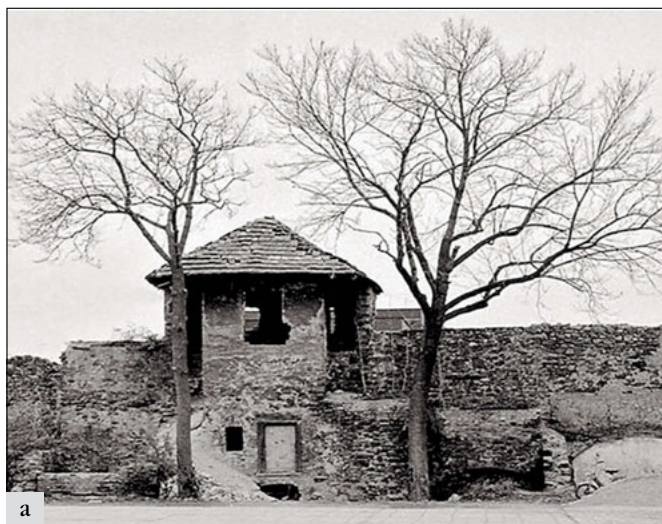
Ing. Dagmar Primusová

Okres Beroun

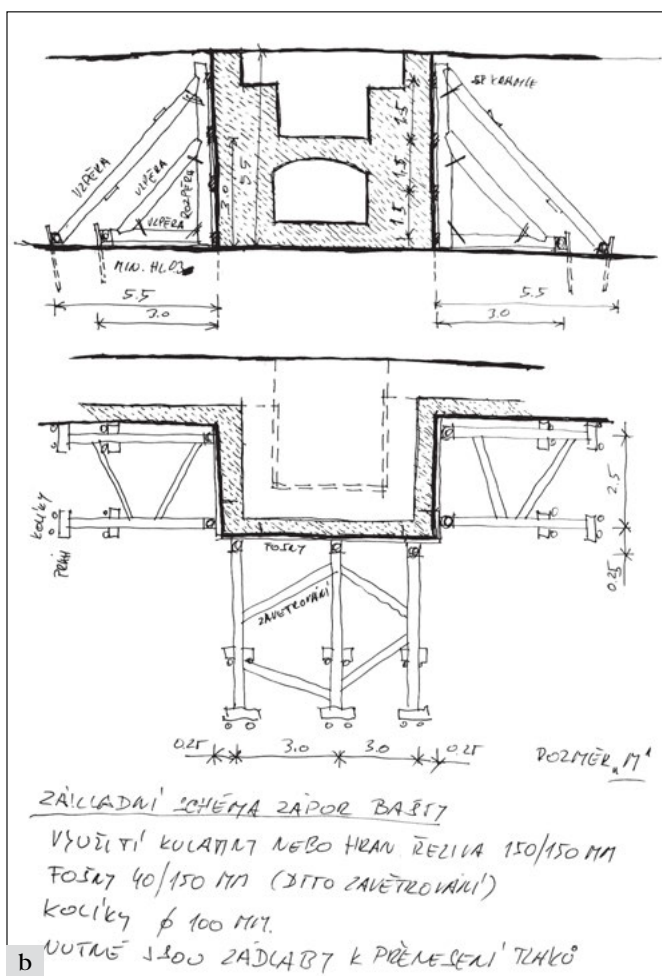
Správní obvod obce Beroun

V *městské památkové zóně Beroun* lze jako prioritní opravu vnímat zahájení rekonstrukce jižní části *městské fortifikace* – I. etapa spočívající v opravě havarijního stavu bašty IX městské hradby financovanou za spoluúčasti MK z Programu regenerací MPZ. Vnější nároží bašty bylo odtržené, havarijní stav byl konstatován i u klenby vnitřní části. Po statickém zajištění stěn bylo možné postavit lešení a zahájit práce. Při opravě byl zpřístupněn a zdokumentován zapuštěný prostor ze strany města, na korunu byl položen drn. V dalších letech by se mělo v opravě hradby pokračovat dalšími úseky. Na celkovou opravu čeká krov Pražské brány limitovaný dostupnými městskými finančními prostředky. Další opravou za finanční spoluúčasti MK byla oprava barokních vstupních dveří na *faru čp. 24*. Mimo MPZ byla v Berouně dokončena oprava krovu včetně výměny krytiny zábranského *kostela Zvěstování Panny Marie*. Agenda v *KPZ Osovsko* se týkala lokálních úprav, běžné stavební údržby a zejména posuzování početné nové výstavby. Mimo Beroun se pokračovalo v opravě budovy konventu ve *Svatém Janu pod Skalou* pokračováním v rekonstrukci knihovny v jižním křídle (původní dvouloďný oratoř). Z důvodu nedostatku financí byla položena provizorní podlaha a nebyla dotazena výmalba soklové části v studovně s iluzivními kazetami dle nálezové situace z počátku 20. století. Byla zrestaurována balustráda z počátku 20. století, která je věrnou kopií barokní předlohy a osazeno prosklení v oblouku všech tří polí mezi dolní a horní místností. Akce byla podpořena z Fondu obnovy památek Středočeského kraje. Další stavební práce na klášteře probíhaly v dotyku terénu s vnějším obvodovým zdivem východního křídla konventu a prelatury s částí severní fasády, kde byl realizován provětrávací kanál s injektáží dle projektu doc. Balíka (dotace PZAD). Při výkopových pracích bylo zjištěno, že severovýchodní nároží prelatury je posazeno přímo na skálu a okolní zdivo je patrně staršího data. Může se jednat o opatský palác zbouraný při výstavbě prelatury v letech

a

b

c

d

Beroun (správní obvod obce Beroun), MPZ, městská hradba, bašta IX: a – historická fotodokumentace z 2. poloviny 20. století; b – výkres pohledů na dotčený úsek hradby, projektová dokumentace ke stavebnímu povolení (autor ing arch. Lukáš Hudák, 12/2017); c – pohled na vnější plochu bašty po rekonstrukci (foto D. Havlíková); d – fotodokumentace hradby z dronu po ukončení opravy (fotobířka MěÚ Beroun).

1726–1731. Další etapa bude pokračovat v roce 2021. Na zámku v Nižboru se pokračovalo v opravě krovu hospodářského objektu čp. 264 v jihozápadním nároží prvního nádvoří včetně výměny krytiny dle projektu Ing. M. Fuchse. V Počáplech u školy pokračovala výměna krytiny na školní budově. V OP hradu Karlštejn byla vyřizována běžná agenda stavebních prací. Na Tetíně probíhají nepovolené zásahy do archeologické památky hradiště, např. výstavbou zapuštěného bazénu do valu u čp. 86 v ulici Na Valech. V obci Tmaň započala postup-

ná oprava fasádních výplní objektu Husova sboru s finančním příspěvkem MK prostřednictvím obcí s rozšířenou působností. Nejrozsáhlejší a nejkomplikovanější rekonstrukce na území ORP Beroun probíhá v areálu zámku ve Vysokém Újezdu pro ne zrovna nejvhodnější využití, a to pětihvězdičkový hotel dle stavebního povolení z roku 2009. Úbytek autentických konstrukcí je na památce výrazný. Práce budou pokračovat i v dalším roce.

Ing. arch. Dorota Havlíková

a

b

Hořovice (správní obvod obce Hořovice), Starý zámek, Domeček: a - v první etapě obnovy byl objekt staticky zajištěn, nutné bylo stažení táhly v obou směrech. Opraveny byly všechny interiéry včetně dvou zazděných vikýřů, repasováno bylo klasicistní okno ve vikýři a klasicistní dveře do přístěnku. Okna se dochovala v různé podobě, projektant navrhl všude osadit okna do ostění. Okna byla obnovena shodně s konírnou do podoby z 1. poloviny 20. století. Na bočním a zadním průčelí, pohledově méně exponovaných, byla novodobá jednoduchá nedělená dvoukřídlá okna nahrazena šestitabulkovými s dvojsklem v ostění, ve vikýřích a na průčelí však byla repasována a doplněna špaletová dovnitř a ven otevíravá okna. Zachováno zůstalo i zdvojené okno vedle vstupu, prozrazující, že v minulosti byla místnost za oknem přepažená. Dveře v průčelí nebylo z provozních důvodů možné obnovit jako dvoukřídlé, prosklený však měl zůstat pouze horní díl. Oprava fasád obou křídel bude předmětem další etapy; b - obnoveny byly i do mansardy vestavěné příčky. Vazné trámy mansardového krovu, o něž se opíraly rohové sloupky se začepovanou ližinou nesoucí zdi vo příček, byly pokleslé, jeden byl dokonce roztržený. Pokleslá podlaha byla staticky zajištěna, pokleslé části krovu, jehož je součástí, bude řešeno až při obnově krytiny, která je zatím v bezvadném stavu (foto H. Řepková).

a

b

Lochovice (správní obvod obce Hořovice), zámek, dílčí oprava trojstupňového mansardového krovu: a - zdvojená podpěra středního průvlaku vynášejícího obě stojaté stolice spodní části krovu před začepováním šestého pásku; b - použity byly tradiční kolíkové spoje (foto Hana Řepková).

a

b

Osov (správní obvod obce Hořovice), kostel sv. Jana Křtitele: a, b – jednoduchý dřevěný oltářní stůl byl nahrazen kamennou oltářní menzou z mramoru a žuly. Kromě osobité nové oltářní menzy citlivě osazené do kamenné dlažby je největším přínosem odstranění koberců a prezentace dlažby (foto V. Ottová, stav 2013 a H. Řepková, stav 2020).

Město Králův Dvůr od roku 2012 postupně obnovuje zámecký areál. V letošním roce byla provedena obnova jedné z ohradních zdí. Dále byla osazena nová okna v přízemí, provedená podle již dříve schváleného vzoru oken v rekonstruovaných prostorách jihozápadního křídla. V patře východního křídla byly provedeny drobné dispoziční změny pro zahájení provozu mateřské školky.

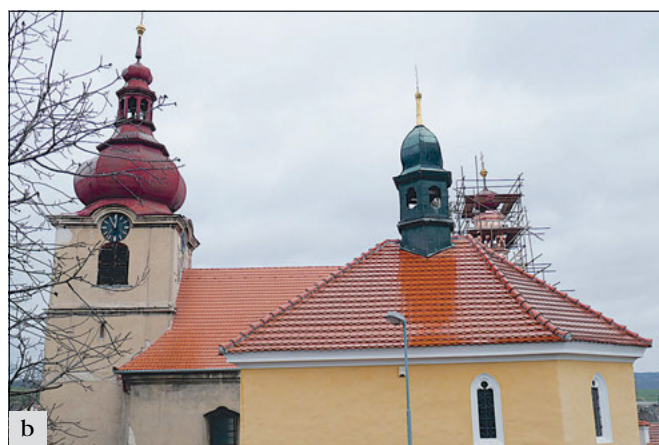
Ing. arch. Eva Kosová

Správní obvod obce Hořovice

V Hořovicích byla dokončena obnova Domečku, obytného západního křídla hospodářského dvora Starého zámku pro kulturní instituce města. Bez celkové opravy mansardového krovu byl opraven a staticky zabezpečen strop, hrázděné stěny a podlaha pokleslé konstrukce západní části domu mezi přízemím a patrem. Ke staršímu stažení objektu byla přidána další táhla v obou směrech. Byly obnoveny dva zazděné vikýře, klasicistní okno ve třetím vikýři a klasicistní dveře do přístěnku byly repasovány, novodobá okna byla nahrazena okny evokujícími meziválečnou podobu hospodářského dvora. Všechny nepůvodní dveře byly nahrazeny novými. V městečku Žebrák pokračuje citlivá obnova památkově nechráněného měšťanského domu čp. 23 v těsné spolupráci s památkáři. Přípravená poslední etapa obnovy mansardového krovu v jádru gotického domu pražského arcibiskupa Konráda z Vechty čp. 97, spočívající v posílení a obnově spodní části krovu a krytiny dvorní části střechy, musela být kvůli soudnímu sporu těsně před

a

b

Praskolesy (správní obvod obce Hořovice), kostel sv. Mikuláše, na kompletní obnovu krovu navázala oprava sanktusní věžičky, spočívající v obnově degradovaných dřevěných konstrukcí jako např. korunní římsy a v novém oplechování měděným plechem: a – detail věžky (foto P. Kodras); b – celkový pohled z jihu v průběhu obnovy (foto H. Řepková).

zahájením zrušena. Na zámku Lochovice proběhly řemeslně velmi citlivé lokální opravy unikátního krovu dvojité mansardové střechy za použití tradičních tesařských spojů. V kostele sv. Jana Křtitele v Osově byl jednoduchý dřevěný oltářní stůl nahrazen kamennou oltářní menzou z mramoru a žuly. Ve stejném duchu byl zhotoven i ambon v podobě kamenného sloupu. V *krajinné památkové zóně Osovsko* probíhala agenda novostaveb rodinných domů, přestaveb, dostaveb a stavebních úprav objektů v souladu se zachováním charakteru komponované zemědělsky využívané krajiny. V *památkovém ochranném pásmu hradů Žebrák a Točnick* se agenda týkala rovněž novostaveb a stavebních úprav, nejvíc novostaveb bylo opět v Točnickém dvoře. Na *hostomickém židovském hřbitově* na vrchu Chlumek u Běštína byla poslední etapou ukončena několikaletá obnova kamenné ohradní zdi.

Ing. arch. Hana Řepková

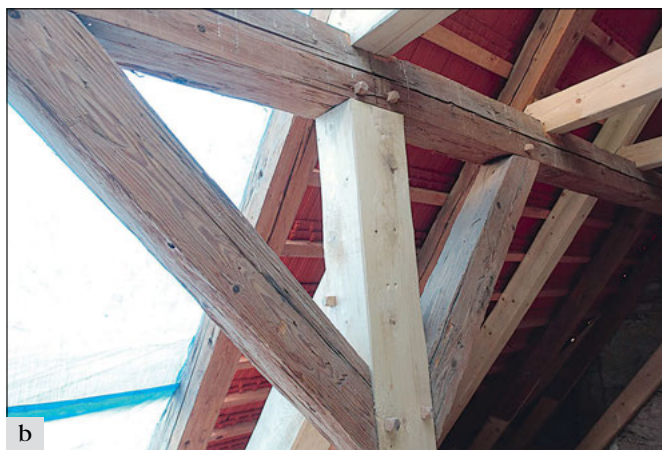
Okres Kladno

Správní obvod obce Kladno

V roce 2020 pokračovaly obnovou vnějšího pláště práce na věži *farního kostela Nanebevzetí Panny Marie v Družci*. V rámci těchto prací došlo také k obnově předsíně kostela. Obnova vnějšího pláště věže spočívala v provedení štukátérských prací, opravě omítek věže a předsíně, tesařské opravě krovu a položení nové prejzové krytiny střechy předsíně. Ka-

a

b

Lukov (správní obvod obce Kladno): a, b – etapa roku 2020 tesařsky prováděné opravy krovu kostela (foto M. Lindauerová).

menné články věže byly restaurovány a byla jim navracena původní povrchová úprava. Barevnost věže byla od začátku diskutována a byla provedena s ohledem na ostatní fasádní plochy kostela. Počátkem roku došlo v *Buštěhradě* na zámku k pracím na opravě stropů v patře severního křídla. Na dokončenou obnovu střechy *kostela sv. Vojtěcha ve Slatině* navázala oprava stropů a střež sakristie, předsíně a schodišťových věžiček. Novodobý krov sakristie byl vyměněn za nový z tesařsky opracovaných dřevěných prvků a byla položena nová krytina z tašek bobrovek, které jsou pro nízký sklon střechy sakristie vhodnější. Oprava konstrukcí západního průčelí, které byly ke kostelu přistavěny později, se dotkla také jejich stabilizace. Nová krytina položená v dostatečném spádu byla v souladu se střechou kostela provedena prežzová. V Lidicích na místním hřbitově, který je umístěn v areálu *NKP Památníku Lidice*, byly zahájeny práce opravy stávající cestní sítě hřbitova a márnice.

Ing. Markéta Lindauerová

Správní obvod obce Slaný

V *MPZ Slaný* na Masarykově náměstí došlo u *městského domu čp. 87* ke zrušení podloubí a obnovení výkladních skříní se vstupem do provozovny. Tento dům byl historicky bez podloubí, to vzniklo až později ve 20. století. V přízemí historické budovy bývalé *piaristické koleje* byly dokončeny práce na obnově veřejného sociálního zařízení. Do prostředí kostela svatého Gotharda v historickém jádru *MPZ Slaný* se promítly práce na rekonstrukci domu čp. 157, kde před několika lety došlo v rámci neprojednaných prací ke stržení štítu a zvýšení celého objektu. Při změnách proporcí a zjednodušení průčelí napodobuje poslední historickou úpravu. Obnova střechy *kostela sv. Jakuba Většího v Otrubách* pokračovala pá-

tou etapou. Nad částí lodi s presbytářem došlo k obnově stropu. Práce na obnově střechy kostela pokračovaly také na *kostele sv. Jiří v Lukově*. Nad další částí lodi se obnovil krov, práce spočívala ve výměně již neopravitelných částí a v kompletní výměně krytiny. V *areálu bývalých lázní Ledce – Šternberk, lázeňském domu čp. 58*, kulturní památce původem z první poloviny 19. století, byla zahájena obnova zachovaného souboru historických interiérových dveří. Poškozené dřevěné části byly doplněny, vytmeleny, ručně přebroušeny a opatřeny nátěrem. Zámky se štítky a klikami byly renovovány a mechanika opravena. V *MPZ Smečno* byla obnovena mansardová střecha bývalé *konírny v areálu děkanství čp. 115*, kde byla plechová krytina vyměněna za prežzovou, a došlo k tesařské obnově poškozených částí krovu. V areálu *zámku ve Smečně* byla obnovena střecha *sala terreny*. Oprava zahrnovala tesařskou obnovu historického krovu a výměnu prežzové krytiny za novou. V rámci těchto prací se nad štítem sálu podařilo navrátit prežzovou krytinu do střešní roviny pod mansardovou římsou. V *MPZ Velvary u městského domu čp. 56* se obnovily historické vstupní dveře v průčelí a byl opraven předsazený výkladec. V *areálu kostela Věch svatých ve Velvarech* byla spravena ohradní zeď. Oprava spočívala v přezdění uvolněných částí a doplnění chybějícího zdiva z kamene původní zdi. *Bývalý poplužní dvůr čp. 5 ve Vyšínku* se statutem kulturní památky se dočkal provedení zajištění stropů ve střední části stájí. Značně poškozené zdivo kleneb bylo zajištěno tradičními způsoby vyklínováním, doplněním a tvarově bylo aktivováno vyzvednutím.

Ing. Markéta Lindauerová

Okres Kolín

Správní obvod obce Český Brod

V roce 2020 byla opravena *věž kostela sv. Šimona a Judy ve Vitčci*. Byla provedena oprava omítky, včetně zednického zapravení trhlin, přeštukování fasád a provedení výsledného fasádního nátěru. Omítky vitické věže nebyly již původní. Jednalo se o novodobé cementové omítky s ostrými rohy. Byla také opravena kamenná římsa, ostění dveří a oken věže z měkkého červeného nučického pískovce. Byla provedena i oprava dřevěných výplní věže a plechových dveří kostela. V *Chotouňi* v ochranném pásmu souboru kulturních památek byla provedena oprava fasády a výměna oken *vesnického domu čp. 21*. Oprava fasády byla připravena dobře a její realizace se vydařila. V *Českém Brodě* byla v budově neorenesanční *sokolovny čp. 314* od architekta Jana Kouly z let 1884–1885 provedena obnova fládrů dveří ve vstupní hale sokolovny. Na části fasády *radnice čp. 1 v Českém Brodě* byla instalována nová špaletová okna.

Ing. arch. Anna Švejdarová

V obci *Štolmíř* byla zahájena první etapa kopie krovu samostatně stojící barokní *věže u kostela sv. Havla*, u níž bylo v minulém roce po rozkrytí krytiny zjištěno rozsáhlé biotické poškození. V první etapě byla zednický zapravena koruna zdiva a kvalitním způsobem provedena kopie spodní část krovu věže podle projektu Ing. J. Rineše z roku 2008, po úroveň mansardové římsy a se sloupky po vrchní rošt lucerny. S ohledem na špatný stav dřevěných prvků byly prozatím znovu použity po ošetření alespoň čtyři původní prvky. V obci *Chotouň* pokračovaly obnovné práce zahájené v minulém roce na střeše barokního *kostela sv. Prokopa*. V tomto roce byla provedena oprava poškozených prvků v krovu, výměna střešního pláště včetně oplechování, obnovení makovice a prozatím nahrubo zapravena korunní římsa.

Bc. Petra Kalinová DiS.

Vitice (správní obvod obce Český Brod), kostel Šimona a Judy, oprava věže (foto A. Švejdarová).

Správní obvod obce Kolín

V městské památkové zóně v Kouřimí probíhaly stavební úpravy objektů v rozsahu udržovacích prací a několik celkových rekonstrukcí bez vědomí památkové péče či stavebního úřadu. Probíhá celková rekonstrukce nechráněného *Panského mlýna* čp. 245 v Podskalí. Pozornost památkové péče se soustředila na obnovu hlavní dominanty a nejhodnotnějšího objektu ve městě – na *kostel sv. Štěpána* (fond PZAD), kde pokračovala další etapa obnovy kamenného zdiva obvodového pláště tentokrát jižní fasádou jižní lodě panem Lutzem ml. včetně okenních ostění a vitráží. V rámci této etapy byla restaurována raně středověká kružba a pískovcové ostění velkého okna, která vykazovala velký rozsah degradace kamenných prvků. V 19. století byla profilace prutů modelována omítkou, při letošní etapě umělým kamenem. Na starých profilacích je viditelná polychromie v pískovcové barevnosti či šedé. Muselo být kompletně vyměněno kamenné zakrytí bankálu tohoto okna. Historická deformace/posun v kružbě byl zachován a reguluje na něj i nová vitráž. Práce na opravě *městské fortifikace* (NKP) pokračovaly v úseku u vstupu do zahrady v parkánu východně od objektu bývalé střelnice u Pražské brány dle projektu Ing. arch. J. Gulbise. Další celkové rekonstrukce domů v MPZ probíhají u rodinných domů čp. 157 v ulici Nové Město a čp. 147–148 v ulici Československé armády. U čp. 9 na Mírovém náměstí je v zahradě budován objekt „stodoly“ pro zahradní restauraci. K nepovolené demolici objektu došlo v místě zaniklého hradebního příkopu s hradební fortanou v ulici Na Schodech, čp. 392. Vně městského opevnění pokračovala oprava fasád *hrbitovního kostela Nejsvětější Trojice* z roku

1591 s původním krovem (viz Ročenka 2019), byla řešena úprava přístupového chodníku k hlavnímu portálu obnově historického stavu v délce cca 3 m včetně obnažení historického dláždění. Proporce portálu tím byly obnoveny. V *městské památkové zóně Týnec nad Labem* pokračovala z příspěvní financí z Programu regenerace MPZ obnova památkově chráněného domu čp. 74 vedle radnice restaurováním předsazeného historizujícího výkladce, restaurováním vstupních barokních dveří radnice čp. 2, celkovou rekonstrukcí fasád budovy pošty čp. 87 na Masarykově náměstí s rekonstrukcí výkladců dle historické fotodokumentace. Další obnova fasád včetně osazení kopií oken proběhla na budově staré školy čp. 135 na Komenského náměstí a byla zahájena rehabilitace prostoru *Komenského náměstí se sochou sv. Jana Nepomuckého* před kostelem Stětí sv. Jana Křtitele. Práce pozastavil probíhající archeologický průzkum, který posunul poznání dějin města na „akropoli“ o zásadní poznatky. Na střeše *fary* čp. 84 (kulturní památka) zatím ještě stále odolává plachta proti totální zkáze, s opravou krovu se má začít v roce 2021 z prostředků Programu regenerace MPZ. V *Plaňanech* pokračovala oprava *kostela Zvěstování Panny Marie* (fond PZAD) opravou fasád presbytáře, zahájené v roce 2015, v úseku s režnou omítkou na ploše zdiva a úpravou římsy a nárožního armování pomocí malované imitace barevných kvádrů. Restaurování prováděl restaurátor pan Jarmil Plachý. V interiéru byla dokončena výmalba lodi kromě sloupů nesoucích kruchtu a spodní římsy krucht, které mají být restaurovány. Na objektu barokní *fary* ve *Svojší-*

Kolín IV (správní obvod obce Kolín), budova bývalé Obchodní akademie čp. 41 v Kutnohorské ulici, stav po celkové rekonstrukci fasád a výměně socialistických oken za dřevěná (foto D. Havlíková).

a

b

Kouřim (správní obvod obce Kolín), chrám sv. Štěpána: a – raně středověká kružba jižní lodi, stav před opravou; b – raně středověká kružba jižní lodi, horní část kružby s viditelnou mírou poškození kamenných prvků z červené arkózy, stav před restaurováním po vyjmutí vitráže (foto D. Havlíková).

a

b

Kouřim (správní obvod obce Kolín), dům čp. 392: a – stav před jeho zbořením v roce 2016; b – pohled na zbouraný dům s viditelným otiskem štítu na sousedním domě čp. 22, spodní část tvoří středověká hradba (NKP) (foto D. Havlíková).

cích pokračovala oprava šindelové krytiny i krovu (Havarijní program MK ČR) bez jediné konzultace památkové péče či povědomí stavebního technika pana Šustka. Jednalo se o úsek krovu nad kuchyní. Naopak za zdražilou lze považovat obnovu pláště včetně katuru na márnici s výklenkovou kaplí sv. Václava. Sice byla použita bez vědomí zástupce NPÚ v soklové části sanační omítka a míra finální výměny dřevěných prvků katuru

není do dnešní doby známa, ale obnovení barevnosti dle nálezo-
vé situace je velice zdařilé. Ve *Starém Kolíně* se pokračovalo v opravě *areálu kostela sv. Václava* – II. etapou opravy krovu včetně výměny krytiny z českých šablon a opravou sanktusní věžičky (fond PZAD). Další rozsáhlá obnova střechy pokračovala na *kostele sv. Gotharda* v *Žehuni* pod vedením obce. V makovici byla nalezena listina z roku 1929, dokládající obno-

a

b

Týnec nad Labem (správní obvod obce Kolín), pošta: a – fotografie uličního průčelí pošty po celkové rekonstrukci. Bylo obnoveno řešení výloh se zachováním stavebních otvorů. Bohužel nebyla umožněna rekonstrukce domovních dveří na ose průčelí ani obnova ušlechtilých kamenických omítek v uličním parteru, k jejichž odkrytí došlo po otlučení dlaždiček lepených na betonovou stěrku. Každopádně tato hodnotná omítka je zachována pod dnešní omítkou (foto D. Havlíková); b – archivní fotografie města z 30. let 20. století s pohledem na východní frontu domů Masarykova náměstí s objektem pošty čp. 87 vpravo (zdroj neznámý).

vu kostela v tomto roce. Z církevních objektů byla započata obnova hřbitovní zdi kostela sv. Václava ve Vrbčanech a pokračovala obnova interiérů františkánského kláštera v Zámukách. Kromě církevních staveb probíhaly opravy i na soukromých či státních objektech. Pokračovala a byla dokončena obnova fasád barokní sýpky na bývalém velkostatku Ratboř, v areálu zámeckého poplužního dvora, nebo spíše toho, co

z něj zbylo. V Kolíně IV, vně MPR, v území ochranného pásma MPR proběhla celková obnova fasád včetně oken a domovních dveří domu čp. 212 na základě archivních výkresů. Další zdařilá obnova mimo památkově chráněná území, avšak s podílem konzultací památkové péče, je viditelná na novorománském objektu bývalé *Obchodní akademie* naproti kapucínskému klášteru v Kutnohorské ulici v předpolí zaniklé horské brány. Málo známá *Budilova Vila* od architekta Jaroslava Fragnera z let 1928–1929 v Kolíně II, nyní bez využití, dostala příspěvek na obnovu památky prostřednictvím ORP, který byl čerpán na repasi původních oken severní fasády. Objekt bývalého zájezdního hostince *Zlaté Slunce* v *Chocenicích* u zemské silnice nadále chátrá, do střechy masivně zatéká. Největší stavební akce na území *městské památkové rezervace Kolín* je již čtvrtým rokem realizovaná rekonstrukce objektů v areálu národní kulturní památky chrámu sv. Bartoloměje – kostnice, zvonice, čp. 24 tzv. „stará škola“, část městské hradby a povrchů bývalého hřbitova v okolí chrámu (IROP), která je rozšířená o rekonstrukci suterénu *Dvořákova muzea* čp. 35, revitalizaci prostoru parkánu v okolí chrámu a muzea na městský park, kde je investorem město Kolín. Akce byla ukončena jako celek v létě 2020. V roce 2020 byla ještě realizována retenční nádrž na sběr dešťové vody ze střech chrámu, která je umístěná v parkánu, jižně od zahradního domku. Protože nádrž nebyla dostatečně zahloubena a trčela nad terén pěší plochy u vstupu do parkánu, bylo řešeno její zapojení do celkového využití městského parku její úpravou na sachovnici. S odstupem času jsme rádi za mělčí zapuštění nádrže, protože pod parkánem jsou do hradby vysekány od 18. století sklepy u čp. 28 v ulici Politických vězňů, které jsou nyní zmáčené vodou z parkánu. Dno nádrže je patrně 50 cm nad vrcholem klenby. Sklepy nejsou vedeny v katastrální mapě a příliš se o nich neví. Z pří-

a

b

c

d

Kolín (správní obvod obce Kolín), čp. 90 Karlovo náměstí: a – celkový pohled na uliční fasádu po obnově; b, c – detail zdobení levého pilastru severního štítu se zdobnou korintskou hlavicí pilastru s rostlinnými prvky, je viditelná vysoká kvalita tažených profilů; d – detail založení štítu uliční fasády na dubové kleštině, jejíž stav je dobrý (foto D. Havlíková).

spěvku ministerstva kultury v rámci Programu regenerace MPR byla značná částka přidělena na II. etapu obnovy krovy a výměnu střešní krytiny zámeckého křídla čp. 545, pokračovala oprava havarijního stavu krovy čp. 17 spojená s výměnou zhlaví stropních trámů a výměnou střešní krytiny, ale i opravou dvorní fasády. Další akcí z Programu regenerace MPR se podařilo realizovat u domu čp. 90 na Karlově náměstí zvaný „U zlatého lva“, kde byla panem Zdeňkem Roudenským restaurována zdobná barokní uliční fasáda od Josefa Jedličky. Dům s gotickým jádrem je součástí řadové zástavby středověkých měšťanských domů vymezujících Karlovo náměstí na zá-

Svojšice (správní obvod obce Kolín), areál kostela sv. Václava: a – výklenková kaple dodatečně přistavěná k fasádě márnice, stav před rekonstrukcí; b – stav po rekonstrukci s odbornou opravou katuru včetně jeho barevnosti (foto D. Havlíková).

padní straně. V přízemí je fasáda proražena čtyřmi oblouky zrušeného loubí, dnes slepými s dodatečnými výlohami, je členěná pásovou rustikou. Dům vrcholí dvěma stejnými plastickými štíty se sochařskou výzdobou – alegorií čtyř ročních období po stranách. Štíty jsou prolomeny oválnými okny s dřevěnými výplněmi, jejich zdivo je v některých místech řešeno jako duté, je vystavěno na dřevěné dubové kleštině, která je v dobrém stavu. Na objektu *radnice čp. 77* byla restaurována dvoukřídlá vrata, bez mříže nadsvětlíku, u *čp. 18* v Kouřimské ulici osazena nová okna jako repliky historických výplní. Obě akce velice pozitivně přispěly k výrazu veřejného prostoru MPR. V Zlaté uličce u vstupu do židovského ghetta je postupně realizována novostavba bytového domu *na pozemku kulturní památky čp. 7*. K nepovedeným realizacím lze zařadit „obnovu“ dvorní fasády *čp. 113* provedenou bez stanoviska MĚÚ Kolín či jakékoliv konzultace s NPÚ. Dvorní fasáda přitom přímo sousedí s baštou tzv. Staré školy *čp. 24* v areálu chrámu sv. Bartoloměje. Nepovedená akce se bohužel rozšířila i na historický zahradní altánek v těsné blízkosti bašty. Altánek i dvorní fasáda se pohledově značně uplatňují při pohledech z parkánu. Ostudou MPR zůstává i nadále bašta parkánové hradby poblíž zaniklé Pražské brány ve vlastnictví Pekařny Hankovec s.r.o. Kvůli neúdržbě a dlouhodobé stavební ignoranci majitele se zřítla střecha do interiéru bašty. Po sto letech byla obnovena jednání mezi městem Kolín a panem Hankovcem o odprodeji bašty městu, avšak neúspěšně. Velice důležité pro území historického jádra je od roku 2018 probíhající schvalovací proces Návrhu regulačního plánu MPR Kolín, který má nastavit limity v památkově chráněném území.

Ing. arch. Dorota Havlíková

Okres Kutná Hora

Správní obvod obce Čáslav

Ve správním obvodu Čáslav pokračovala postupná obnova původem renesančního kostela sv. Jana Křtitele v Nové Lhotě. V roce 2020 se práce soustředily především na obnovu zastřešení věže. Vedle opravy krovu byla na věži vyměněna šindelová krytina a dokončena lokální obnova bednění patra. Tato akce byla finančně podpořena z Havarijního programu MK ČR. Mimo tento program probíhala na kostele i obnova šindelové střechy a krovu sakristie a započata byla obnova stropu sakristie. Zkušenost realizačních firem a dobrá spolupráce všech zúčastněných stran zaručily dobrý výsledek. Za přispění k Programu Podpory obnovy KP prostřednictvím ORP probíhala celková obnova klasicistní *výklenkové kapličky Panny Marie v Krchlebech*, situované při křižovatce severovýchodně od obce. Zjednodušená fasáda kaple byla obnovena na základě průzkumu přesných tvarů původního členění i barevnosti. Při obnově fasády bylo nutné odstranit novodobé cementové omítky, které překrývaly více jak polovinu průčelí. Obnoveno bylo i zastřešení kaple a vrcholový kříž a byla provedena úprava okolního terénu, jehož špatné vysvahování a blízkost silnice vedly dlouhodobě k výraznému zavlhčování kaple. Ze stejného programu byla podpořena i obnova východního průčelí *kostela sv. Jakuba Většího ve Vlkanči*, jednalo se o poslední etapu, kterou byla zakončena postupná obnova všech fasád kostela. Z Programu Podpory obnovy KP prostřednictvím ORP pokračovaly také práce na celkové obnově *areálu fary v Krchlebech čp. 56*. V roce 2020 se práce soustředily zejména na obnovu dveří hospodářského objektu. V *Čáslavi*, mimo městskou pa-

Čáslav (správní obvod obce Čáslav), bašta č. 8 (čp. 158): a – hradební bašta s klasicistní dozdívkou na vnitřní straně byla v 1. polovině 20. století doplněna o přístavky v souvislosti se zřízením bytu kostelníka evangelického sboru. Později sloužila také jako skautské středisko. V roce 2017 došlo k odstranění přístavek (foto B. Schmidová); b – archeologický nález původního půdorysu bašty (foto F. Velímský); c – stav bašty po obnově (foto J. Černochová).

mátkovou zónu, probíhala oprava střechy barokního obytného domu čp. 108. Poměrně mohutná mansardová střecha je výrazným prvkem přízemního domu, který je příkladem barokní předměstské zástavby Čáslavi. Eternitová krytina, která nahradila původní šindel, byla nyní vyměněna za krytinu z vláknocementových šablon. Vedle lokálních oprav v krovu došlo v rámci akce na přání majitelky i k provedení větracích volských ok, u kterých lze vyzdvihnout zdařilé vykrytí z vláknocementových šablon. Také úprava komínové hlavice spolu s odstraněním systémové plechové stříšky a obnovení druhé komínové hlavice, má pozitivní dopad na vzhled památky.

Na území městské památkové zóny Čáslav probíhala u evangelického kostela celková obnova bašty čp. 158, která je součástí historického opevnění města. Na opravě bašty, která bude nově sloužit jako společenský prostor pro evangelickou komunitu, je znát citlivý přístup architektky i majitele – evangelického sboru. Při obnově byla lokálně opravena stropní konstrukce, nově provedena podlaha a opraveny omítky i vnitřní okenní výplně. Venkovní okenní křídla byla provedena nově. Za zmínku stojí i archeologický nález zdiva pod podlahou, který naznačuje původně více uzavřený půdorys bašty. Obnova bašty probíhala za přispění z „Programu 2019

a

b

Nová Lhota (správní obvod obce Čáslav), kostel sv. Jana Křtitele: a – v návaznosti na opravu krovu a položení nové šindelové krytiny v roce 2012 nad lodí a předsíní, pokračovala obnova zastřešení kostela nad věží a sakristií; b – při opravě barokního krovu věže bylo nutné vyměnit a místy protézovat některé prvky, nastavované trámy byly spojovány pomocí dřevěných kolíků (foto J. Černochovej).

pro poskytování dotací z rozpočtu Středočeského kraje na obnovu památek určených ke společenskému využití, finanční příspěvek poskytlo i město Čáslav. Na hlavním městském kostele sv. Petra a Pavla probíhala dílčí obnova západního průčelí za finanční podpory z Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón. Konkrétně se jednalo o restaurování narušených kamenných prvků a obnovu omítky v okolí náhrobníků. Akce by měla v roce 2021 pokračovat na jižním průčelí. Práce probíhaly i na další kulturní památce, klasicistním obytném objektu čp. 251, jehož součástí je i středověká hlavní hradební zeď. Dům, který byl

v minulosti v havarijním stavu, prochází celkovou opravou. V roce 2020 pokračovala akce opravou interiéru a výměnou zcela dožilých okenních výplní. Nové okenní výplně byly rovněž finančně podpořeny z Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón. Ze stejného programu byla poskytnuta dotace i na výměnu relativně novodobých okenních výplní ve střední části dvorního průčelí *radnice čp. 1*. Významná byla i realizace II. etapy obnovy fasády a výměny výplní na objektu *bývalého okresního soudu čp. 75*, který není prohlášen za KP. Jedná se o jednu z dominant náměstí a obnova průčelí objektu byla dalším příspěvkem k postupné rehabilitaci historického jádra. Mezi důležité a výrazné akce patří také rekonstrukce *Komenského náměstí*, při které byly odstraněny stávající asfaltové povrchy a vozovka i chodníky byly zadlážděny v žulové dlažbě. Akce tak provedením navazuje na již realizované úseky v *ulici Jana Karafiáta a Váchova*. V *ochranném pásmu zámku Žleby* byla započata celková oprava bývalé opatrovny Chudých školských sester P. Marie – čp. 15. Dům, který není KP, byl negativně poznamenán úpravami v 2. polovině 20. století, současné práce lze i přes určité památkové nedostatky chápat pozitivně, objekt se podařilo očistit od nevhodné přístavby a po delší době bude opět využíván. V *krajinné památkové zóně Žehušicko* se výkon památkové agendy soustředil především na konzultaci novostaveb a drobnějších stavebních akcí na objektech, které nejsou prohlášený za KP.

Ing. Jindřiška Černochovej

Správní obvod obce Kutná Hora

Na území *městské památkové rezervace Kutná Hora* patřily ke stěžejním akcím obnovy historického centra tři velké projekty podpořené dotačními prostředky z evropských fondů. V prvním případě šlo o dokončení celkové obnovy *parku pod Vlašským dvorem*. Tento nejrozsáhlejší nově založený park v období první republiky u nás prošel v několika předchozích letech jednotlivými fázemi obnovy, až dospěl v tomto roce k finalizaci v podobě nových povrchů cest, mobiliáře a osvětlení, opláštěním socialistických záchodků hoblovanými latěmi z modřínu nebo instalací prvků pro návštěvnickou veřejnost v podobě vodních trysek či tubusu dětské skluzavky z nerezu pohledově zakomponované do zeleně bývalého alpína. Pokud jsme v tomto roce pohlédli z dokončeného parku směrem ke středu historického centra, neunikl nám nezvyklý pohled na *kostel sv. Jakuba* doslova obalený lešením. Pokračovala totiž kompletní obnova vnějších fasád lodě a presbytáře (dvouvěží bylo provedené v letech 2015–16) včetně náročného statického zajištění konstrukcí. Stavebně-restaurátorská obnova zdíva koncepčně navázala na dvouvěží, kde musely být některé havarijní úseky kvádrového zdíva nahrazeny novými kusy vysekanými z mušlového vápence dovezeného z Rakouska. Dlouhodobým problémem tohoto kostela je narušená statika jižní strany. V první řadě šlo o podchycení základů sakristie metodou tryskové injektáže, kdy je do vrtů vhlávena speciální směs, která po promísení se zeminou postupně ztuhne a vytvoří základům oporu. Dále to bylo řešení havarijního stavu klenby nad Ruthardovskou kaplí, jejíž konstrukce byla poškozena mnohačetnými trhlinami, proto bylo rozhodnuto o jejím přezdění. Křížová žebrová klenba sice nebyla původní ze 14. století, protože klenby v jižní lodi byly několikrát ze stejného důvodu přezděny v 19. století a v období 2. sv. války, nicméně z dokumentačního hlediska šlo o zcela unikátní akci. Třetím velkým projektem obnovy KP v centru města bylo započítí adaptace bývalé *školy J. A. Komenského* na městskou knihovnu. Vzhledem k tomu, že z důvodu zvýšení kapacity suterénních prostor bylo požadováno podstatnou část objektu dodatečně podsklepit, sehrál zde prim nejprve archeologický průzkum. V rámci něj byly nalezeny relikty předchozí zástav-

by, ale také autenticky zachovaná studna písemně doložená již v 16. století, která bude prezentována pod podlahou konferenčního sálu. Pozitivní roli ve vnějším výrazu objektu sehrála nová špaletová okna s profilovaným poutcem, osazená kopiemi historického zasklení a tabákovým nátěrem. Kvalitně opravena byla polovina neorenesančních fasád a provedena oprava střechy s osazením tří pásových vikýřů s krytinou z předzvětrávaného titaninku v břidlicové barevnosti. K obnově historického centra také přispěla řada realizací v oblasti střešního pláště a fasád. Výjimečnou akcí představovalo pokrytí cylindrické střechy schodiště *kláštera sv. Voršily*, které je vybudováno na půdorysu oválu. Stejně jako na přilehlých sedlových střechách zde byl použit prež s původním kladením. Tato architektonicky a umělecky nejvýznamnější část kláštera prošla také restaurováním interiéru včetně nástropní malby v kopuli schodiště. Pokračovaly práce na střechách *Hrádku*, kde byla dokončena oprava krovu a položena nová krytina z břidlice na jihozápadním křídle a započaly práce na navazujícím jihovýchodním křídle. Střešní krytina z přírodní břidlice se znovu objevila také na střeše gotického objektu tzv. *Celnice* v areálu Kouřimské brány a na secesním činžáku čp. 635. Obnovou střešního pláště dále prošly domy čp. 35 (Hlouška), 408 a 495. Nový fasádní plášť včetně barevného nátěru získaly domy čp. 15 a 56 (boční fasády), 387 a 479 (celková obnova členění). Započaly práce na velkorosé adaptaci domů čp. 37 a 38 na hotelový komplex, kde novostavbě dvorního křídla předcházela archeologický průzkum se zajímavými nálezy sutérénních prostor i gotických dlaždic. V rámci dalších akcí se na území MPR byl např. přeložen okapový chodník z pískovcových desek při patě *kostela P. Marie na Náměti* a předlážděna přilehlá část *ulice Uhebná* z valounů na vozovce a drobného štetu na chodnicích. Ale abychom jen nechválili – hlubokou jizvu v samém srdci historického centra, dokonce na dohled od hlavního náměstí, způsobila demolice podstatné části bývalého *hotelu Černý kůň*. Mimořádně rozlehlý gotický palác s nástavbou pater v období 19. a počátku 20. století se stal

obětí svého majitele, který dlouhodobě zanedbal údržbu až do situace, kdy bylo odstranění poškozených částí nevyhnutelné a statikem nařízené. Práce se naštěstí zastavily nad přízemím, kde zůstaly nejhodnotnější konstrukce z období gotiky a pochopitelně i rozsáhlé sklepy. Na území *ochranného pásma MPR* začal pomalu ožívat rozsáhlý areál bývalého *Tellerova cukrovaru*, a to obnovou střešního pláště nízkého křídla s použitím bobrovky, v *Hloušce* se pracovalo na obnově secesní *vily čp. 188* a fasádách dvou významných prvorepublikových staveb – *modlitebny církve bratrské* a *Tylově divadle*, na předměstí *Žižkov* pak byla započata první etapa prací na obnově ohradních zdí *městského hřbitova*. V *Sedlci* patří dlouhodobě čestné místo celkové rekonstrukci *kostela Všech Svatých s kostnicí*, i když výrazný úbytek návštěvníků kvůli opatřením proti šíření koronaviru letošní práce značně zpomalily (akce je financována výhradně z výnosu ze vstupného). Velice zajímavý byl způsob podezdění severozápadního pilíře ossaria, a to ručně bez jakékoliv mechanizace, z důvodu stabilizování náklonu objektu horní kaple. V novostavbě přilehlého návštěvnického centra pak v letních měsících došlo k realizaci omítek vnějšího obvodu stěn z dusané hlíny, které koncepčně zapadají do celkově ponurého prostředí suterénu a mají evokovat stratigrafický „řez“ okolního terénu hřbitova. Do správy farnosti patří také *kostel sv. Vavřince na Kaňku*, kde pokračovaly práce na obnově vnějších fasád a restaurování kamenných prvků jižní strany věže. V širším kutnohorském obvodu připomeňme slavnostní rozeznění zvonů osazených na novou, ručně tesanou stolici ve věži románského *kostela sv. Jakuba v Jakubu* nebo první etapu celkové obnovy fasád *NKP zámku Kačina*, již předcházelo vzorkování finální barevnosti stěn a oken. V obci *Solopysky* byla dokončena rekonstrukce bání věže *kostela sv. Bartoloměje* aplikací falcovaných plechů z mědi a do realizační fáze se dostaly práce na obnově interiéru včetně oken v budově bývalého *děkanství v Kácově*.

PhDr. Aleš Pospíšil

Kutná Hora (správní obvod obce Kutná Hora), park Pod Vlašským dvorem. V 30. letech minulého století si Město Kutná Hora pronajalo terasy pod Vlašským dvorem a bývalé zahradnictví podél toku říčky Vrchlice a po etapách zde vybudovalo nejrozsáhlejší nově založený park v období první republiky u nás. Po letech devastace započala v roce 2012 celková obnova parku, rozdělená do několika etap, se závěrečnou fází v letošním roce, kdy byly realizovány mlatové cesty, rekonstrukce hudebního altánu, osazený mobiliář a osvětlení a také prvky pro veřejnost. Park se tak díky této náročné obnově stal zpět významným rekreačním a společenským místem pro obyvatele i návštěvníky města (foto A. Pospíšil).

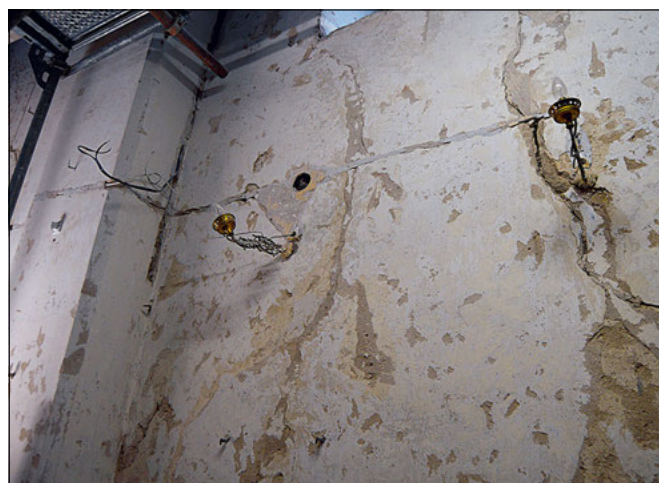
Kutná Hora (správní obvod obce Kutná Hora), kostel sv. Jakuba. Dlouhodobým problémem tohoto kostela je narušená statika jižní strany. V roce 2020 muselo tedy v první řadě dojít k podchycení základů sakristie metodou tryskové injektáže a následovalo řešení havarijního stavu klenby nad Ruthardovskou kaplí, jejíž konstrukce byla poškozena mnohačetnými trhlinami, proto bylo rozhodnuto o jejím přezdění. Křížová žebrová klenba sice nebyla původní ze 14. století, protože klenby v jižní lodi byly několikrát ze stejného důvodu přezděny v 19. století a v období 2. sv. války, nicméně z dokumentačního hlediska šlo o zcela unikátní akci (foto A. Pospíšil).

Kutná Hora – Sedlec (správní obvod obce Kutná Hora), kaple Všech svatých s kostnicí. Na rozdíl od kutnohorského kostela sv. Jakuba, kde v témže roce probíhalo podchycení základů sakristie metodou tryskové injektáže s využitím moderní techniky, v případě severozápadního pilíře ossaria byl též statický problém řešen výhradně pomocí ruční práce bez jakékoliv mechanizace. Po obvodu pilíře byl do jámy vyzděn věnec z kvádřového zdiva, sepjatý křížem kovovými táhly, přičemž jádro ze spráše bylo pod pilířem ponecháno (foto A. Pospíšil).

Kutná Hora (správní obvod obce Kutná Hora), klášter sv. Vršily. Vrcholně barokní schodiště s progresivní konstrukcí je architektonicky a umělecky nejvýznamnější částí kláštera. Cylindrická střecha na půdorysu oválu představuje značně složitý geometrický útvar (foto A. Pospíšil).

Záboří nad Labem (správní obvod obce Kutná Hora), kostel sv. Prokopa, interiér jižní předsíně, pohled na západní stěnu po restaurování omítek, pod omítkou v úseku pod svícny je zachováno zdivo z románských pískovcových kvádrů (foto D. Havlíková).

V areálu kostela sv. Prokopa v Záboří nad Labem se pokračovalo v obnově východní a západní stěny jižní předsíně neboli lodi, byla provedena injektáž zdiva vápennou směsí, restaurovány omítky a zajištěny trhliny styku předsíně s nárožními kameny románské fasády původního kostela (dnešní presbytář). Při odstranění degradovaných dodatečných omítek bylo zjištěno, že vnitřní líc západní stěny je zděný z románských pískovcových kvádrů. Po ukončení prací v únoru 2021 byla možná demontáž lešení. Začínají konzultace ohledně stabilizování statické poruchy styku románského obvodového pláště s přízdívkou předsíně a ještě dodatečnou přízdívkou sakristie, vše v poměrně malém úseku zdiva v jižní stěně schodiště na oratoři. Práce prováděl kameník Martin Tamchyna, restaurování omítek pan restaurátor Jan Bradna, statické řešení Ing. Vítek.

Ing. arch. Dorota Havlíková

Kácov (správní obvod obce Kutná Hora), zámek, detail severního průčelí s nově restaurovanými iluzivními okny s figurami (foto J. Žižka).

Obnova zámku v *Kácově* pokračovala úspěšnou obnovou jižní střechy s fasádou lucerny a celého jižního průčelí. Opravena a doplněna byla štuková výzdoba, prozatím bez obnovy barevných nátěrů. Restaurovány byly iluzivní figurální okenní výplně. Na spojovací chodbě ke kostelu a přilehlém domu se podařilo provést rekonstrukci barokního členění fasád, obnovu okenních a dveřních výplní, dokončena byla obnova interiéru chodby. Nezůstalo pouze u opravy budov. Zahájena byla rozsáhlá oprava ohradních a opěrných zdí ohrazení zahrady pod jižním průčelím, které vrcholí pozdě romantickým cimbuřím.

Ing. Jan Žižka

Okres Mělník

Správní obvod obce Mělník

Na území *městské památkové zóny Mělník* byla v roce 2020 řešena obvyklá agenda obnovy a výměny oken, opravy fasád a střech, umístění reklamních zařízení, apod. Z běžné agendy je nutno vyzvednout další etapu obnovy *kostela sv. Petra a Pavla*, při které byla úspěšně dokončena oprava krovové konstrukce a výměna prejzové krytiny na severní střešní rovině lodi. V příštím roce by obnovné práce měly navázat na započaté práce v interiéru kostela. Na městské neorenesanční *vile sv. Julie čp. 72* byla provedena citlivá repase dubových výplní. Z větších akcí s významným dopadem na celkový vzhled města byla obnova fasád nárožního *domu čp. 264, budovy soudu*, kde byla kvalitně opravena obě uliční průčelí do ulice Fibichova a Krombholcova. Ve vrcholu nároží byl citlivě opraven československý státní znak s dvouocasým lvem, na jehož rubové straně je zachován původně habsburský znak monarchie s dvouhlavou korunovanou orlicí, který byl v roce 1924 z ideologických důvodů otočen a přetransformován. Na *objektu čp. 343, bývalé dětské nemocnici*, byla kvalitně provedena oprava nárožní věžičky s lucernou a ochozem. V příštím roce bude dokončeno doplnění a nátěr kovových prvků po jejich stabilizaci. V závěru roku byla zahájena oprava soklové partie *kostela sv. Ludmily*. Z důvodu již špatných klimatických pod-

mínek byla provedena jen část plánovaných prací, a to odstranění poškozených omítek a provedení odvodňovací drenáže při severovýchodní straně lodi kostela. Ve správním obvodu *Mělník*, mimo MPZ, byly převážně realizovány obnovné práce navazující na již v minulosti zahájené akce. Na barokní *faře v Cítově* pokračovala výměna oken a obnova fasád. Při obnově jižní a východní fasády bylo přistoupeno k plnohodnotné rehabilitaci zaniklého nebo zkomoleného architektonického členění, které bylo doplněno ve vysoké řemeslné kvalitě firmou se zkušenostmi s obnovou historických budov. V *Čečelicích na kostele sv. Havla* byla provedena obnova západní fasády presbytáře, kterou byla dokončena řadu let probíhající obnova kostela, kromě přilehlé románské věže, kterou obnova teprve čeká. Byla dokončena obnova ohradní zdi z pískovcových kamenů, zvaných štuků, uzavírající areál *kostela sv. Jiří* v obci *Hradsko*. Na *zámku ve Stránce u Mšena* byla provedena obnova vstupní brány, která byla v havarijním stavu. Zdobné kamenické prvky byly citlivě obnoveny v restaurátorském režimu. Novodobá a nevhodná kovová vrata a vrátka byly nahrazeny tradičními dřevěnými výrobky podle analogie jiných bran, neboť podoba původních nebyla zjištěna. Finální vápenný nátěr brány zhatil výsledné působení, při dobrých klimatických podmínkách je třeba provést nový nátěr. Rovněž byly zahájeny stavební úpravy v přízemí *budovy zámku*, kde byly započaty adaptační práce za účelem vytvoření bytů. Na barokním *kostele sv. Jana Křtitele v Byšicích* byla provedena kvalitní obnova krovu a střešního pláště sanktusníkové věžičky. Rovněž byla projednána příprava pro plánovanou obnovu fasád kostela.

Na *zámku v Byšicích* se pokračovalo v pozvolném tempu v udržovacích a sanačních pracích za účelem zajištění jeho stability a zachování, nicméně se nadále nachází v havarijním stavu. V tomto roce byla zejména dokončena oprava základů včetně odvodnění na jihovýchodní a severní fasádě. Na ojedinelém *vinicním domě čp. 1717* v obci *Mělník-Chloumek*, zvaném *Kartuziánský lis*, kde se udržuje tradice vinařství od 16. století po současnost, byla provedena náhrada vláknocementové krytiny za tradičnější břidlicovou včetně výměny souvisejících prvků. Nejrozsáhlejší akcí probíhající v mělnickém obvodu

Mělník (správní obvod obce Mělník), okresní soud čp. 264, stav po obnově (foto P. Kalinová)

a

b

Měno (správní obvod obce Mělník), Mělnická ulice čp. 253, podoba domu daná úpravami realizovanými asi v závěru 20. století: a – snímek z roku 2018 zachycuje prostředí ulice v průběhu zahájené regenerace, při které byly odstraněny asfaltové povrchy a velkoformátové betonové dlažby; b – stav objektu po rekonstrukci fasády a výměně oken. Rehabilitace tradičního vzhledu vnějšího pláště domu, spojená s kultivací veřejného prostranství, vytvořila z tohoto prostoru s charakterem náměstí, příjemný kout města (foto J. Berková).

s přesahem do roku 2021 byly adaptační práce na léta nevyužívané budově konventu v areálu bývalého augustiniánského kláštera v obci Mělník-Pšovka za účelem nového využití pro domov důchodců. Stavební práce na střízlivě působící budově s jádrem z 60. let 13. století, jejíž dnešní podoba vychází zejména ze dvou barokních etap, byly bohužel ve většině prováděny jen jako přizpůsobující se charakteru nového účelu, bez obnovujícího rázu. Nicméně hodnotné historické konstrukce a prvky byly povětšinou alespoň zakonzervovány. Samotný průběh prací doprovázela řada neshod a nesrovnalostí způsobených zejména velkým objemem prací v krátké době, nedůkladnou projektovou dokumentací a podceněnou předprojektovou přípravou. Na území ochranného pásma zámku Liběchov byla převážně řešena běžná agenda. Na budově zámku v Libě-

chově pokračovala další etapa opravy krovy a střešního pláště, prováděná opět ve vysoké řemeslné kvalitě.

Bc. Petra Kalinová DiS.

V městské památkové zóně Měno pokračovala další etapou obnova fasády kostela sv. Martina. V tomto roce byla realizována střední část severního průčelí se štítem včetně obnovy klempířských prvků. V budově sokolovny čp. 22 v ulici Na Skaličkách pokračovala postupná obnova interiérových dveří s fládrovaným povrchem. Obě akce byly podpořeny z Programu regenerace MPZ. Hlavní stavební ruch ve městě byl zaměřen na běžnou údržbu a obnovu městské zástavby. S podporou z Fondu regenerace, zřízeného městem Měno, bylo realizováno několik oprav objektů, které mají velký vliv na charakter

Cítov (správní obvod obce Mělník) fara: a – celkový pohled na vstupní fasádu po obnově; b – stav před obnovou (foto P. Kalinová).

této části města. Jedná se např. o obnovu původního výkladce na domě čp. 262 v Masarykově ulici, kde byly dřevěné rámy výkladních skříní repasovány a opatřeny novým nátěrem, výměnu oken na domě čp. 132 v Karlově ulici, kde byla novodobá nečleněná okna nahrazena tradičními špaletovými okny s poutcem. Na městských domech bylo obnoveno rovněž několik fasád. V tomto smyslu nejvýznamnější byla rekonstrukce fasády na nárožním domě čp. 253 v Mělnické ulici. Tento dům situovaný v rozšířené části ulice s charakterem náměstí měl novodobá nečleněná okna, hladkou fasádu zbarvenou většinou zdobných prvků a nevhodný zelený nátěr fasády. V průběhu projednávání záměru vlastníka na opravu domu se pracovníci orgánu památkové péče podařilo jej přesvědčit o potřebě re-

Vidím (správní obvod obce Mělník), kostel sv. Martina: a – přístavek v západním průčelí byl postaven jako otevřená předstíň bočního vchodu, jehož vstup byl rámován profilovanou kamennou římsou, která byla odstraněna zřejmě již v období první třetiny 20. století, kdy byl vstup zazděn a uzavřen dveřmi. Členění fasády štítu bylo obnoveno podle úpravy hlavního vstupu v návaznosti na dochované kamenické články. Oprava soklu včetně nátěru bude dokončena v klimaticky vhodnějším období příštího roku; b – pohled na závěr kostela s obnovenou fasádou (foto J. Berková).

habilitace tradičního vzhledu této pro vzhled města zásadní budovy. Na základě jejího návrhu byla novodobá okna nahrazena dřevěnými tradičně členěnými a zejména obnovena tradičně členěná fasáda, která zcela zásadně zlepšila nejen vzhled dané stavby, ale zejména velmi pozitivně ovlivnila celkový charakter dané části města. Ve VPZ Vidím byla v návaznosti na předchozí obnovu střechy a okenních výplní zahájena celková obnova fasády na kostele sv. Martina. Tato jednodolní stavba ze 70. let 19. století měla novodobou reznou nečleněnou omítku, realizovanou v 70. letech 20. století, která byla již lokálně poškozená, zejména v soklových partiích, v okolí říms a okapních svodů. Kostel byl postaven jako novostavba v novogotickém stylu, kdy poměrně jednoduchou fasádu s přiznaným

kamenným soklem člení vyšší omítaný soklový pás zakončený profilovanou ke stěně ustupující římsou a bohatě profilovaná římsa hlavní. Hladké plochy stěn člení jen okna s analyticky přiznanými kamenickými články v podobě pískovcových bankálů a sloupků sdružených oken na lodi. Tyto články jsou pak doplněny plastickými, v omítce provedenými volně umístěnými patkami a kvádrováním, lemuujícím lomené oblouky okenních záklenků. V rámci průzkumu fasády před zahájením prací se podařilo dohledat stopy straších nátěrů jen na hlavní římsě, ostatní plochy fasády byly při poslední opravě nahrazeny novou omítkou. Jedinou větší plochu původního nátěru se podařilo objevit ve špaletách oken presbytáře při obnově vitrají, před které byla nedlouho po jejich dokončení umístěna přesazená okna pro jejich ochranu. Tento šedo-hnědo-zelenkavý nátěr byl použit nejen ve špaletách oken, ale také na hlavní římsě a na kamenických člancích, jak dokládá také několik dobových fotografií. Díky těmto podkladům bylo překročeno k rekonstrukci původní podoby kostela s bílou, do šeda lomenou hlavní plochou doplněnou šedo-hnědo-zelenkavým nátěrem článků. Díky podpoře akce z Programu VPZ a stejně štedré podpoře obce, která je vlastníkem kostela, bylo možno obnovit fasádu v jedné etapě na celé lodi. V příštím roce bude navazovat obnova fasády na věži včetně obnovy ciferníků věžních hodin a dalších prací.

Mgr. Jana Berková

Správní obvod obce Kralupy nad Vltavou

Na území obce Kralupy nad Vltavou bylo na neogotickém kostele *Narození Panny Marie a sv. Václava* pokračováno další etapou v opravě soklové partie. V pozitivním duchu je třeba zmínit obnovu funkcionalistického *Dvořákova gymnázia* ve městě, které, přestože není památkou, ani se nenachází na chráněném území, bylo konzultováno s památkáři a citlivě obnoveno s respektováním původní hmoty a detailů. Na nedostavěném *zámku ve Chvatěrubech* s pozůstatky středověkého hradu probíhala opět další z etap pod vedením firmy se zkušenostmi s opravami historických památek. V roce 2020 bylo realizováno dokončení konsolidace zdiva soklové partie zámecké budovy směrem k mostu a byly zahájeny konsolidační práce zdiva schodišťové věže. V areálu *kostela sv. Jana Křtitele* na návrší v obci *Zeměchy* byla realizována výměna dožilé šindelové krytiny, v tomto roce na spodní mansardě jižní strany lodi kostela, dále byla opravena levá část západní ohradní zdi, která byla v havarijním stavu a ke konci roku byla zahájena obnova *kříže* přesahující do dalšího roku. Projekčně byla důkladně připravena obnova dožívající šindelové krytiny na přilehlé *zvonici*, a také vstupních dveří kostela, kde byla požadovaným průzkumem pod novodobou vrstvou ze šindelů překvapivě zjištěna starší podoba dveří s iluzivními kazetami z profilovaných lišt, kterou je plánováno navrátit. V obci *Hostín u Vojkovic* byly realizovány obnovné akce u obou sakrálních památek na území této obce. U *kostela Nanebevzetí Panny Marie* byla řešena obnova havarijního vstupního kamenného schodiště v restaurátorském režimu. S ohledem na špatný stav kamenných stupňů z olovnického pískovce byly ve velké míře v I. etapě nahrazeny za nové z božanovského pískovce. U centrální stavby hřbitovní *kaple Božího těla*, postavené v roce 1736 podle projektu Girolama Costy, byly zahájeny stavební práce na poškozeném krovu a střešním pláští. Po odklizení holubího trusu byly řešeny tesařské opravy krovů a výměna prejzové krytiny na jižní a severovýchodní absidě. Práce v I. etapě byly provedeny pečlivě a příkladně, za úzké spolupráce se zhotovitelem, vlastníkem, projektantem a památkáři. V rámci *ochranného pásma zámku Veltrusy* byla řešena běžná agenda, týkající se zejména posuzování stavební činnosti na nepřiměřeně rozsáhlé zastavitelné ploše jižní a východní části.

Bc. Petra Kalinová DiS.

Na území *ochranného pásma Nelahozeves* byl v rámci běžné agendy zpracováván záměr úpravy zabezpečovacího zařízení na železniční trati a návrh nového čekárenského přístřešku *zastávky Nelahozeves*. V souvislosti s modernizací trati Praha – Drážďany nepřetržitě probíhají složitá jednání ve věci protihlukových zábran nevhodně řešených v pohledové vazbě na zámek a v přímé blízkosti kostela sv. Ondřeje a zvonice. O to méně úspěšně se zdařilo korigovat necitlivý návrh stavebních úprav *domu čp. 19 v ul. Školní*, kde jednoznačnému zadání zvýšení bytové kapacity musí ustoupit stoletý opěrák z pískovcových kvádrů. V budoucnu je obcí plánována vedle Památníku A. Dvořáka revitalizace parku, doufáme, že se spolupráce zlepší. Zdárně probíhala dalším rokem náročná záchrana hradní zříceniny *zámku Chvatěruby* z 18. století. Vloni se práce soustředily na konsolidaci zdiva soklové partie zámecké budovy směrem k mostu a pokračovala obnova ohradní zdi pod hradem. Ve věci obnovy vlhké soklové partie v lodi *kostela Narození Panny Marie ve Vepřku*, původně gotického, zvelebeného hrabětem Rudolfem z Chotku v polovině 18. století, bylo vypracováno písemné vyjádření. Je na místě zmínit, že o kostel a jeho areál se bedlivě starají místní lidé. Ve správním obvodu Kralupy nad Vltavou nelze opomenout akci snížení energetické náročnosti kralupského *Dvořákova gymnázia*, postaveného v roce 1932 architektem Bedřichem Adámkem, které se uskutečnilo i bez památkové ochrany velmi zdařile díky zodpovědnému přístupu projektantů. Kvalitní prvorepubliková stavba získala nové vápenocementové omítky vzhledem, barveností a zrnitostí co nejbližší původním omítkám. V uličním průčelí byly osazeny repliky špaletových oken, schodišťová věž byla nově zasklena a na základě dobových fotografií byly zhotoveny nové hlavní vstupní dveře.

Ing. Dita Hofreiterová

Správní obvod obce Neratovice

Na území městské památkové zóny *Kostelec nad Labem* byla v roce 2020 řešena obvyklá agenda týkající se obnovy výplní, opravy fasád a střech nebo novostaveb. Na dominantním *kostele sv. Víta* v centru města byla dokončena obnova krovu a střešního pláště. V roce 2020 byla provedena výměna střešního pláště na sakristii, jižní předsíni a schodišťovém přístavku. Práce byly provedeny pečlivě, za úzké spolupráce se zhotovitelem, vlastníkem, projektantem a památkáři. Při rozkrytí jižní předsíni byly zdokumentovány, zakonzervovány a opět zakryty krytinou tři podstavce vyzděné z cihel, po původních třech sochách, které prozatím není plánováno navrátit s ohledem na jejich stav. V rámci MPZ byly bohužel řešeny velmi špatné příklady pro ostatní majitele v památkově chráněném území. Zejména zástavba proluky po zdemolovaném havarijním přízemním *objektu čp. 159 na pozemku p. č. 1641* při hlavní komunikaci T. G. Masaryka, kde i přes nespočet předběžných konzultací a schválené podobě novostavby byla provedena stavba v rozporu se závazným stanoviskem i projektovou dokumentací. Podoba novostavby měla být ztvárněna do období první republiky, aby se harmonicky zakomponovala do okolního prostředí MPZ, nicméně výsledkem je novostavba pojatá v moderním rázu odpovídající stavební produkci 21. století (tj. zateplené, strohé, jednoduché členění), která svou podobou není pro MPZ obohacující. Dále je třeba odmítnout postup majitele *objektu čp. 77* na náměstí Komenského, který bez závazného stanoviska upravil uliční průčelí, odstranil jedny z mála dochovaných dřevěných výplní z 2. poloviny 19. století a obložil přízemí novodobým obkladem. Ačkoliv je plánováno ze strany majitele navrátit uliční průčelí do původního stavu, došlo již k nenahraditelnému ponížení hodnot MPZ. Ve správním obvodu *Neratovice*, mimo MPZ Kostelec nad Labem, byly zejména řešeny obnovné práce na sakrálních objektech. Na *kostele sv. Máří Magdalény* v obci *Chlumín* bylo pokračováno

v opravách krovu a střešního pláště. Tento rok byla realizována obnova konstrukce sanktusníkové věže, jejíž konstrukce byla nově provedena v 70. letech 20. století. S ohledem na poškození konstrukce věže, a také jejímu špatnému řemeslnickému provedení, byla věž opravena nově, řemeslně a tvarově v odpovídající kvalitě. Patriarchální kříž umístěný ve vrcholu věže byl citlivě obnoven v restaurátorském režimu a makovice s ohledem na její stav byla vytvořena nová. V obci *Obříství* bylo realizováno provizorní zajištění havarijního střešního pláště renesanční dřevěné zvonice nacházející se v areálu zámku s kostelem *Narození sv. Jana Křtitele* kvůli zabezpečení stavby před další degradací, což vyžaduje celkovou rekonstrukci. Okolo areálu kostela *sv. Nanebevzetí Panny Marie v Lobkovicích* byla realizována projednaná revitalizace návsi se zástupci památkové péče, která výrazně přispěla ke zkvalitnění veřejného prostranství a vytvoření důstojného prostředí místním památkám. Na středověkém, později barokně upraveném kostele *sv. Víta v Kojeticích* byly zodpovědně provedeny udržovací práce ve výměně dožilých svodů a žlabů, za účelem zajištění dobrého stavebně-technického stavu objektu, kde se nacházejí cenné gotické malby.

Bc. Petra Kalinová DiS.

Okres Mladá Boleslav

Správní obvod obce Mladá Boleslav

Na bývalém luštěnickém panství v roce 2020 navázala další etapou obnova kostela *sv. Martina*. Byla položena nová krytina a tesařsky opraven krov nad schodišti na kruchtu, která přiléhají z jižní i severní strany k věži kostela. V *Jabkenicích v areálu kostela Narození Panny Marie* proběhla druhá etapa obnovy střechy jehlancové, dřevěné, šindelem kryté zvonice se čtyřhrannou věží a vysokou střechou. Došlo k obnově poškozených, dřevěných prvků konstrukce zvonice a kompletní výměně šindelové krytiny na části střechy. Pracemi na obnově interiérových omítek pokračovala další etapa opravy *hřbitovního kostelíka sv. Jiljí v Rejšicích*. V *Dobrovicích* byla zahájena druhá etapa obnovy fary, práce pokračovaly především v interiérech a mají zde vzniknout prostory pro základní uměleckou školu. V *Předměřicích nad Jizerou* probíhala další etapa rekonstrukce objektu fary pro společenské využití. V roce 2020 byla dokončena obnova střechy, probíhaly práce na obnově interiéru, došlo k výměně oken a obnově vnějších omítek. Výsledek nelze hodnotit výborně. V MPZ Mladá Boleslav navázala na loňskou rehabilitaci okenních výplní kulturní památky *Bývalý Masarykův dům sociální péče* úprava původního přístřešku pro zahradní náčiní a kočárky v severní části areálu. Negativně je nutno pohlížet na poškozující výměnu okenních výplní původního přístřešku, která proběhla i přes připomínkování památkové péče v rozporu se stanovenými požadavky, a byl tak poškozen vnější vzhled této části.

Ing. Markéta Lindauerová

V *Bělé pod Bezdězem* pokračovaly opravy památek i dalších objektů na území památkové zóny. V *areálu zámku* byly zahájeny práce na obnově části místností přízemí jižního křídla, které mají být využity pro výtvarnou dílnu. Došlo k obnově původní klenuté místnosti odstraněním novodobých příček včetně druhotně podvlečeného stropního podhledu pod klenbou. Zajímavým nálezem z restaurátorského průzkumu je sgrafitová omítka pokrývající západní stěnu místnosti na celou její výšku. Z průzkumu vyplývá, že se jednalo původně o exteriér stavby. Nález sgrafitové omítky tak zároveň posouvá dosavadní poznatky o stavebním vývoji zámku. V objektu *fary* byla zahájena oprava střechy. Poškozená krytina mansardové střechy z eternitových šablon je nahrazována vláknocemen-

tovými šablonami. V budově *radnice* byla provedena výměna oken. Stávající okna, která ve 2. polovině 20. století nahradila klasicistní okna s vnějšími křídly v líci fasády známé ze starších fotografií, měla zdvojenou konstrukci osazenou uvnitř špalety. Základní členění oken s poutcem a šesti tabulkami odpovídalo stavu na starších fotografiích, a bylo tak i při současné výměně zachováno. Předmětem konzultací byly zejména detaily profilů nových oken. Dílčí opravy probíhaly i v interiéru. Jednalo se o úpravy části kanceláří, při nichž byly opraveny podlahy a obnoveny dřevěné dveře členěné výplněmi. Úprava *parkánu s příkopem městského opevnění před Českou branou* zahrnovala odstranění druhotných zásahů včetně novodobé zidky a oplocení z pletiva. Z památkového hlediska bylo požadováno, aby byl zachován stávající profil bývalého příkopu a nebyly prováděny úpravy terénu, které by zasahovaly do jeho tvaru. Plocha parkánu zůstala zatravněna. V budově bývalého *augustiniánského kláštera* byla provedena výměna plechové krytiny za novou. Mělo se tak jednat o dočasně zajištění objektu před zatékáním. Při obnově však nebyly dodrženy požadavky památkové péče na zpracování odborného posudku, který by zhodnotil stav krovu a stropních trámů zejména v místech viditelného poškození a stanovil nezbytná opatření k zabezpečení poškozených nosných konstrukcí. Posudek měl být podkladem pro rozhodnutí o způsobu opravy včetně typu krytiny. Z oprav na území památkové zóny lze uvést opravu *domu čp. 88–89* stojícího vedle radnice. Při opravě fasády byly napraveny některé závady z minulých oprav včetně doplnění členění části oken. Obnovy byly dřevěné výkladce s deštěním špalet. U *domu čp. 152*, který stojí naproti kostelu a patří k tradiční zástavbě centrální části památkové zóny, byla opravena střecha s výměnou krytiny za vláknocementové šablony dle dochovaného stavu. Dokončena byla *oprava chodníků v České ulici*. Z mozaikové dlažby, kterou zachycují fotografie z 1. poloviny 20. století, se zachovaly pouze fragmenty. Původní kostky byly při mladších úpravách sice částečně znovu využity, ale pouze jako materiál bez respektování původního vzoru. Důležitým podkladem pro obnovu dlažeb

Zvířetice (správní obvod obce Mladá Boleslav), zřícenina hradu, západní průčelí vstupního objektu po provedené konzervaci. Z památkového hlediska bylo požadováno, aby konzervační zásahy respektovaly v maximální míře dochovaný stav včetně siluety koruny zdi a otisků po zaniklých konstrukcích. Pozornost byla věnována především doplnění chybějící malty ve spárách a zajištění koruny zdi před zatékáním. Součástí prací byla restaurátorská konzervace pískovcových ostění a fragmentů omítek (foto E. Vyletová).

a

b

Bělá pod Bezdězem (správní obvod obce Mladá Boleslav), obnova chodníků v ulici České: a – chodníky byly při předchozích opravách předláždány s částečným využitím původního materiálu doplněného žulovými kostkami bez obnovy vzoru. Důležitým podkladem pro obnovu dlažeb tak byly dobové fotografie ze sbírek muzea; b – na části chodníku se podařilo obnovit mozaikovou dlažbu, která vychází z podoby zachycené na starší fotografii. Pro dlažbu byly použity původní kostky vytržité po rozebrání povrchů (foto E. Vyletová).

tak byly dobové fotografie. Z dochovaných kostek ze štípaného mramoru vytržité po rozebrání byla na části chodníku vyskládána třibarevná mozaiková dlažba vycházející z podoby zachycené na fotografii. I když se jednalo pouze o černobílou fotografii, podle odstínů tmavosti bylo možné skladbu mozaiky odvodit. Z původního materiálu byly znovu použity také žulové obrubníky.

V *Benátkách nad Jizerou* byla dokončena oprava s výměnou oken v budově *děkanství*. Budova *děkanství* je barokního původu upravovaná v závěru 19. století. V objektu se zachovala špaletová šesti- a osmitabulková okna s vnějšími křídly osazenými v líci fasády. Část z nich ale byla při poslední opravě vyměněna za nová se zjednodušenými detaily. Požadavkem památkové péče tak při současné obnově bylo, aby v objektu alespoň část původních historických oken zůstala zachována. Vybraná okna byla repasována, ostatní byla nahrazena truhlářskými kopiemi. K opravám na území památkové zóny, které přispěly k rehabilitaci vzhledu objektu, patří obnova *domu čp. 10*. Průčelí domu bylo poškozeno utilitárními opravami s výměnou oken, při nichž bylo původně šest oken výškového formátu nahrazeno třemi trojdílnými okny. Při současné obnově byla trojdílná okna zpětně nahrazena šesti dvoukřídlovými okny. Tato úprava výrazně přispěla ke zlepšení vzhledu fasády a návratu k jejím původním proporcím. V *Březně* byla dokončena obnova barokního oplocení *areálu zámku*. Práce byly soustředěny na obnovu zaniklých vrat vstupní brány s restaurováním kamenných váz. Nová dřevěná vrata byla zhotovena na základě návrhu, který vycházel z podoby zachycené

na archivních fotografiích. V *kostele sv. Václava* pokračovaly práce statického zajištění. Kromě sanace trhlin zdiva zahrnovala letošní etapa i opravu střechy nad oratoří, kde bylo nutné provést dozdnění havarijní části římsy. V *kostele v Dolním Slivně* pokračovala další etapou oprava fasád, jejíž součástí byla i oprava oken a dveří sakristie. V *kostele v Kování* pokračovaly práce na opravě střechy obnovou sanktusníkové věžičky. Z důvodu značného poškození musela být z podstatné části provedena nově. V areálu *zříceniny hradu Zvířetice* pokračovaly další etapou konzervační práce, které zahrnovaly dozdnění havarijní části zdi ve sklepech gotického paláce, částečné doplnění zdiva u prostupu skrze zeď uzavírající příkop na jižní straně, a zejména pak konzervaci vstupního objektu na západní straně při severní věži. Jádro vstupního objektu tvoří gotická hradební zeď, která měla podle otisků po dřevěných prvcích na vnější straně vykonzolovaný ochoz. Při renesanční přestavbě byl ochoz nahrazen zděnou nástavbou patra, z něhož se zachovala čelní stěna s kamenným ostěním oken s výběhy kleneb a lunetové římsy. Navržený konzervační zásah řešil zejména stabilizaci destruovaného čela zdi, dále pak částečné doplnění zdiva nad průchodem z vnitřní strany a konzervaci koruny zdi. Z památkového hlediska bylo požadováno, aby provedené konzervační zásahy respektovaly v maximální míře dochovaný stav včetně siluety koruny zdi a otisků po zaniklých konstrukcích. U koruny zdi byly rozvolněné kameny znovu osazeny na původní místo. Součástí prací byla restaurátorská konzervace pískovcových ostění a fragmentů omítek.

Ing. arch. Eva Vyletová

Správní obvod obce Mnichova Hradiště

V Mnichově Hradišti byla zahájena rozsáhlá akce *revitalizace náměstí*. Práce byly zahájeny obnovou dlažeb v jižní části náměstí. Nové dláždění je řešeno převážně nepravidelnou dlažbou v kombinaci s plochami z žulových kostek. Z oprav objektů na území památkové zóny, které nejsou kulturními památkami, je třeba zmínit opravu fasády *domu čp. 185*. Přízemní dům s valbovou střechou je důležitou součástí původní roubené zástavby městské části zvané Dvorce. Jeho současná podoba je bohužel poškozena novodobými stavebními úpravami včetně nedávné výměny oken provedenými v rozporu s podmínkami památkové péče. Dům si ale z podstatné části zachoval roubené konstrukce včetně tradiční povrchové úpravy s latěmi a hliněnou mazaninou pod omítkou. Při opravě byla snaha v maximální míře původní konstrukce a prvky zachovat. Obnova omítky byla provedena v souladu s původním stavem na konstrukci z latí. Přízemní dům čp. 70, který je součástí drobné zástavby uliček ve svahu pod kostelem, byl rovněž do značné míry poškozen utilitárními úpravami 2. poloviny 20. století s výměnou oken za trojdílná, tvrdými stříkanými omítkami fasády a plechovou krytinou. Zahájeny byly práce celkové obnovy, které by měly kromě opravy střechy rehabilitovat i štítové průčelí výměnou trojdílného okna za dvě dvoukřídlá okna s dělením na tabulky. Další etapou pokračovaly také práce obnovy novogotické *hrobky rodin Hendrichovy a Švermovy* související s odvlhčením stavby. Mimořádný význam má obnova zaniklé střechy *loveckého zámečku Bažantnice u Loukova*. Klasicistní objekt byl vystavěn na panství Rohanů pravděpodobně na počátku 19. století. Jednalo se o objekt zařazený do seznamu ohrožených památek, který bez střechy a základního zajištění dlouhodobě chátral. Práce na obnově byly zahájeny před třemi lety. V letošním roce se podařilo dokončit obnovu střechy. Návrh vycházel ze starší fotodokumentace, která byla podkladem i k obnově vikýřů ve tvaru volských ok. Byla provedena tesařská obnova krovu včetně položení pálené krytiny z tašek bobrovek. Náležitá pozornost byla věnována detailům včetně provedení vikýřů. Celkovou obnovu je třeba hodnotit velmi kladně. V areálu *kostela v Bosní* pokračovala oprava a statické zajištění ohradní zdi hřbitova, která vzhledem k převýšení terénu plní současně funkci opěrné zdi. Zeď byla narušena trhlinami a docházelo k jejímu vyklápení. Statické zajištění bylo řešeno přízděním opěrných pilířů v nárožích a lokálním přezděním narušeného zdiva. Součástí prací byla kamenická oprava krycích pískovcových desek koruny zdi, které se podařilo z podstatné části zachovat. Poškozené části byly doplněny umělým kamenem. V *kostele v Březíně* byla dokončena oprava střech nad lodí a presbytářem. Kostel gotického původu s renesanční přestavbou a úpravami 19. a 20. století má zachován velmi hodnotný krov, dendrochronologicky datovaný do 1. čtvrtiny 16. století. Oprava střech zahrnovala tesařské opravy v krovu a výměnu krytiny z dřevěného štípaného šindele včetně sanktusové věžičky. V areálu *kostela v Loukově* pokračovaly práce na opravě schodiště u Rohanské hrobky, která je vestavěna do svahu na východní straně kostela. Byla dokončena oprava parapetních zdí schodiště včetně profilovaných madel a oprava pískovcových stupňů. Na ploše terasy před vstupem do hrobky byla obnovena pískovcová dlažba. Pokračovala oprava fasád klasicistního *kostela v Kněžmostě*. V letošním roce probíhala oprava jižního průčelí, která navázala na předchozí etapy dobře provedenou štukatérskou obnovou poškozených profilací říms a architektonických článků. V *Klášteře Hradišti* byla dokončena oprava fasád bývalého laického *kostela* náležejícího k cisterciáckému klášteru. Byly obnoveny omítky zbývajících dvou polí severního průčelí a restaurován portál. V *kostele v Mohelnici* byla opravena střecha nad lodí s výměnou prejzové krytiny. Součástí prací byly i nezbytné tesařské opravy

Loukov (správní obvod obce Mnichovo Hradiště): a – lovecký zámeček zv. Bažantnice, zařazený do seznamu ohrožených památek, byl v havarijním stavu bez střechy a s propadlými stropy; b – v letošním roce byla dokončena obnova střechy. Návrh obnovy včetně vikýřů ve tvaru volských ok vycházel z podoby zachycené na starších fotografiích. Dobře provedená obnova je výsledkem kvalitní projektové přípravy i úrovně řemeslných prací (foto E. Vyletová); c – detail vikýře v průběhu pokládky krytiny (foto T. Tomsa).

v krovu, které se týkaly zhlaví části vazných trámů a krokví. Nastavení prvků a způsob provedení spojů byly řešeny s ohledem na související konstrukci kazetového stropu.

Ing. arch. Eva Vyletová

a

b

Březina (správní obvod obce Mnichovo Hradiště), kostel má zachován jeden z nejstarších krovů v této oblasti datovaný dendrochronologickým průzkumem do doby kolem roku 1519: a – z důvodu poškození dřevokaznou houbou a měkkou hnilobou musela být část prvků protézována nebo vyměněna za nové. Detail tesařské opravy; b – pohled na kostel po obnově krytiny z dřevěného šindele (foto T. Novák).

Okres Nymburk

Správní obvod obce Lysá nad Labem

V areálu *lyského zámeckého parku* byla z kraje roku 2020 dokončena celková rekonstrukce *domku zahradníka* čp. 1756, původně *Dětského domku*. Šlo o stavbu, kterou nechal mezi léty 1900–1903 postavit baron Leitenberg pro své děti. Konstrukčně šlo o sezónní stavbu, která v sobě kombinuje konstrukce roubené a zděné, zděné s povrchem buď imitujícím roubení nebo opatřené deštěním, zásadně se zde uplatnily typické vápenopískové cihly z místní cihelny Kruhovky, již velkostatkář Leitenberg rovněž vlastnil. V rámci obnovy byly z objektu odstrojeny všechny nehodnotné a druhotné konstrukce a prvky a stavbě navrácen předpokládaný vzhled k době výstavby, doplněný o zachované prvorepublikové prvky. Vzhledem k celkové degradaci byl vystavěn nový sokl, želez bez původní skarpny, nově musel být zhotoven i komín s rehabilitovanou masivní hlavou. Veranda byla vydlážděna pískovcovou dlažbou a byly doplněny chybějící schůdky, rovněž z pískovce. Barevnost vnějších okenních rámců byla dle průzkumu navržena do červené barvy, ladící s barevností cihel tvarovek. Celkovou obnovou prochází v *Lysé nad Labem* také *Kněbtův dům* čp. 253, který ačkoliv není jmenovitě chráněnou kulturní památkou, je vysoce hodnotnou stavbou v rámci MPZ. Jeho

a

b

Lysá nad Labem (správní obvod obce Lysá nad Labem), domek zahradníka, původně dětský domeček: a – stav v rámci odstrojení stavby (foto E. Zápalková); b – stav po obnově, již bez druhotně vložené nárožní verandy (foto B. Šejulová).

jádrem byly přízemní městské lázně ze začátku 18. století, vystavěné z opukového zdiva, se sklepem ve východní části dispozice. Funkce lázní ve 2. polovině 19. století zanikla, objekt koupila rodina Kneblů. Bohumil Knebl, zednický mistr, nechal po roce 1922 původní shluk domů přestavět se zvýšením o jedno patro, čímž vznikl velký modernistický objekt s architektonicky kvalitním širokým uličním průčelím s prvky art deco a pozdního kubismu, stejné znaky nesou také obě scho-

a

diště. V rámci celkové obnovy byl obrovskou komplikací požár v úrovni střechy a podstřešních bytů, který vypukl na podzim, přičemž jeho likvidace s sebou nesla další ztráty, obdivuhodným nasazením provádějící firmy se však rekonstrukce blíží ke svému úspěšnému konci. V areálu římskokatolické fary čp. 7 v *Lysé nad Labem* byla zahájena celková obnova *kočárovny*, stavby z 1. třetiny 18. století. Její konstrukce z opukového zdiva na principu silnějších pilířů ustoupených do interiéru, se slabšími poli dozdívek, trpěla již řadu let závažnými poruchami. A to zejména ve svazité části na východní straně, kde byla část zdiva vykloněná cca o 10–15 cm přes okapovou linii střechy, ve zdivu byly trhliny a výraznější kaverny. Po pečlivém uvážení bylo rozhodnuto z objektu sejmout krov jeřábem ve dvou částech a zdivo přezdíť. Soudržnost opukového zdiva a hubené hlinitovápenné malty byla ovšem tak tristní, že muselo být zdivo rozebráno kompletně. Toto ne právě ideální řešení nicméně alespoň umožnilo lepší založení stavby na východní straně a rovněž vypuštění železobetonového ztužujícího věnce, jenž byl původním požadavkem vlastníka. V rámci znovuvystavění stavby byl věrně dodržen konstrukční princip a vazba kladení opuky, za úspěch lze považovat i úplnou recyklaci původního písku z ložné malty v nové staveništní maltě. V letošním roce proběhly další etapou práce na celkové rekonstrukci *Beniesovy vily* čp. 147 v *Lysé nad Labem – Litoli* z let 1912–1913, tentokrát byly repasovány okenní výplně na severní a západní straně objektu a dveře na balkony. Jako tomu bylo v minulých etapách, tyto výplňové prvky byly opraveny tradiční cestou

b

Lysá nad Labem (správní obvod obce Lysá nad Labem), Kněblův dům po celkové rekonstrukci, objekt v MPZ: a – detail východního schodiště ve stylu Art Deco, starorůžová barevnost nebyla konzultována se zástupci památkové péče; b – hlavní průčelí ve stylu pozdního kubismu, zvolená barevnost vycházela z původního nálezu modrošedých nátěrů (foto E. Zápalková).

Lysá nad Labem (správní obvod obce Lysá nad Labem), kočárovna v areálu římskokatolické fary čp. 7. Z důvodu havarijního stavu byl stavbě vcelku sejmuto původní krov, rozdělený na dvě části, obvodové zdivo objektu bylo rozebráno a východní část objektu ve svahu nově podzákladována. Na fotografii je stav v rámci nového vyzdívání z původního opukového zdiva a původního prosátého písku, zachován byl konstrukční princip a skladba zdiva. Nově byly vytvarovány okenní otvory v rámci využití stavby jako zázemí komunitního centra (foto E. Zápalková).

truhlářského repasování, opraveny byly také originální kliky, klíčové štítky, mosazné olivy a půl olivy, chybějící budou doplněny až v rámci větší série. *Kostelu sv. Vojtěcha v Přerově nad Labem*, původně vystavěnému v letech 1681–1682, v polovině 19. století radikálně přestavěnému, je od roku 2017 postupně opravován střešní plášť. V letošním roce byla z východního závěru sejmuta a deponována sanktusníková vížka, následně byl sejmuto i krov, včetně krovu na sakristii. Na apsidu východního závěru a na sakristii byla položena syntetická kopie krovů, kopírující tvar a sklon střech a charakterově lépe odpovídající než provizorně sejmuté konstrukce, které nebyly považovány za historicky hodnotné. Na barokním *kostele sv. Maří Magdalény v Semicích* bylo ve druhé etapě pokračováno v nutné opravě mohutného krovu typu ležaté stolice z 30. let 18. století, letos v rozsahu jižní partie nad centrální lodí. Krov je opravován systémem protézování, části zničené hnilobou jsou nahrazeny novými prvky s hoblovaným lícem a sraženými hranami, při dodržení dalších specifik včetně způsobu spojování (čepování). V *Milovicích*, na *kostele sv. Kateřiny Alexandrijské* byla letos také sanována havárie střešní konstrukce nad sakristií po vichřici. Kostel z roku 1907 jako novostavba nahradil zrušený farní kostel sv. Kateřiny v sousední obci Mladá, přízemní sakristie s pultovou střechou je k presbytáři přisazena z jihozápadu a ačkoliv byla přistavěna dodatečně, je materiálově shodná s kostelem. Nově byla pultová střecha opatřena vláknocementovou českou šablonou ve světle šedé barvě, čímž se sjednotila s vlastním kostelem, součástí prací byla také výměna dožilých stropních trámů, na rub stropu se vrátila půdová dlažba z pálených cihel.

Mgr. Eva Zápalková

Správní obvod obce Nymburk

Na území MPZ *Nymburk* klesl za rok 2020 počet stavebních úprav objektů menšího i většího rozsahu. Mezi ty významnější bezesporu patří *započetí celkové rekonstrukce budovy vlastivědného muzea*, která se nachází na nároží ulic Týršova a Eliščina třída. Hlavním cílem projektu je realizace nových expozic a vytvoření nezbytného technického a pro-

vozního zázemí muzea. Následovat by měla též přístavba ke stávající budově muzea pro prezentaci díla Alfonse Muchy. V rámci stavebních prací, které tento rok proběhly, byly učiněny nové archeologické nálezy ve sklepech muzea, které nyní čekají na podrobnější analýzu a interpretaci. Proběhla také *obnova eklektické, historizující fasády domu čp. 90 v ulici Dlouhá třída*. Dům jako celek je významným dokladem stavební produkce závěru 19. století a je nejen v ulici Dlouhá třída jeden z mála, který si zachoval svoji autentickou výzdobu hlavního průčelí (patra a částečně přízemí). U okolních domů převažuje břizolitová omítka a až na výjimky jen jednoduché členění. Za zmínku stojí též provedení repase oken a dveří u domu čp. 216 v ulici Malé Valy. Ačkoliv jsou okenní výplně z roku 1958, tak stále představují kvalitní truhlářské prvky, které jsou dokladem řemeslné kvality zpracování z doby svého vzniku a korespondují se stávajícím provedením fasády. Navíc vzhledem k přetrvávajícímu trendu výměny původních okenních výplní za nová dřevěná okna typu euro, budou brzy i původní dřevěná okna z doby okolo poloviny 20. století spíše vzácností než běžným prvkem. Mimo jiné proběhla též obnova vydláždění a stromové výsadby náměstí Přemyslovců. Zejména díky úzké spolupráci s pracovníci památkové péče ORP

Nymburk (správní obvod obce Nymburk), dům čp. 90 v Dlouhé třídě, obnova historizující eklektické fasády uličního průčelí (foto R. Vančurová).

Nymburk (správní obvod obce Nymburk) náměstí Přemyslovců, obnova dlažby a stromové výsadby v prostoru náměstí (foto E. Markusová).

Sadská (správní obvod obce Nymburk), kostel sv. Apolináře, proběhla obnova dubové stolice zvonu ve věži kostela. Zvonová stolice může být starší než z doby barokní úpravy kostela, která proběhla ve 30. letech 18. století. Povrch dubových trámů je totiž vyžilý a celá konstrukce působí archaicky. Nakonec byly přes veškerou snahu pracovníků památkové péče vzpěry dubové stolice protézovány běžným způsobem pomocí ocelových svorníků (foto M. Gottwaldová).

Nymburk pí. Markusovou lze tuto akci hodnotit jako velmi kvalitně povedenou a prospěšnou. Dále pokračovala též obnova interiéru kaple sv. Jana Nepomuckého, která je jediným pozůstatkem dominikánského kláštera v Nymburce. Koncem září 2020 proběhl v interiéru kaple nedestruktivní archeologický průzkum a geofyzikální prospekce, které byly zaměřeny na lokalizaci krypty v jejím prostoru. Průzkum potvrdil, že krypta se nachází pod krycí kamennou deskou a je prázdná. Závěr průzkumu nebyl překvapivý, jelikož dle archivních pramenů místního muzea byly ostatky Jana Zedricha vyzvednuty z hrobky v 70. letech 20. století. Mezi akce týkající se obnovy církevních kulturních památek na území ORP Nymburk patřilo pokračování obnovy střešního pláště kostela sv. Václava ve Veleliblech, dále obnova dubové stolice zvonu kostela sv. Apolináře v Sadské. Ačkoliv zde práce probíhaly v dobré řemeslné kvalitě, došlo k rozporu mezi církevním technikem a památkovým dohledem ohledně provedení původně navržených celodřevěných spojů protézovaných vzpěr. Nakonec byly přes veškerou snahu pracovníků památkové péče včetně Ing. O. Hrdličky stávající vzpěry protézovány běžným způsobem pomocí ocelových svorníků. Další významnou akcí bylo dokončení obnovy exteriéru kostela Nanebevzetí Panny Marie v Kostelní Lhotě, který je v majetku obce. V této etapě došlo k obnově vnějších dveří kostela místním truhlářem, provedení

Kráňec (správní obvod obce Nymburk): a – zámek čp. 1, pokračování obnovy fasády západního a východního průčelí hlavního křídla zámku a jižního průčelí západního křídla. V rámci této obnovy byly též osazeny dvojice nové historizující dveře odpovídající současné klasicistní podobě zámku z 1. poloviny 19. století, na snímku fasáda jižního průčelí západního křídla zámku po obnově; b – fara, původní stav před provedením statického zajištění fary, vnější opěráky (skarpy) byly postupně přezděny s využitím druhotně použitých cihel a nově omítnuty. Nakonec byla provedena též injektáž ve větší míře, než se původně předpokládalo; c – stav po provedení statického zajištění fary (foto M. Gottwaldová).

odvodnění, realizaci obnovy ohradní zdi někdejšího hřbitova a obnovy kamenných prvků. Větší akcí týkající se obnovy soukromých kulturních památek bylo pokračování obnovy fasády zámku v Kráňci. V roce 2020 proběhla obnova východního a západního průčelí jižního křídla zámku a také jižního průčelí západního křídla. V rámci této obnovy byly též osazeny dvojice nové historizující dveře odpovídající současné klasicistní

podobě zámku z 1. poloviny 19. století. Dále proběhlo *statické zajištění fary v Křinci*, které bylo financováno z Havarijního programu ministerstva kultury. Fara čp. 9 představuje střídmy klasicistní objekt a byla postavena pravděpodobně koncem 18. století. Objekt fary si dodnes uchoval klasicistní trojdielnou dispozici spolu s některými vnitřními detaily (štuková výzdoba stropů v patře, vnitřní výmalby, schodiště se zábradlím, některá vnitřní okna apod.) Spolu s kostelem sv. Jiljí a nedalekým zámekem vytváří fara architektonicky a urbanisticky působivý celek a výraznou dominantu obce Křinec.

Ing. Markéta Gottwaldová

Správní obvod obce Poděbrady

V prvním pololetí uplynulého roku probíhalo plnění úkolů památkové péče na území ORP Poděbrady v trendu několika minulých let a opět mnoho autentických prvků a dokonce staveb zmizelo. Největší ztráta je zaznamenána v ulici *Na Bělidlech demolici čp. 120*, přízemního stavení venkovského rázu, zčásti zřejmě ještě roubeného, zastřešeného šindelovou sedlovou střechou. Šlo o jediný dochovaný příklad původní historické zástavby Bělidel a zároveň celých Poděbrad. NPÚ se nepodařilo předejít demolici, a nezdarem skončilo i úsilí provést nezbytný památkový průzkum a zajistit odpovídající dokumentaci, a to z důvodu neumožnění vstupu zástupcům NPÚ do objektu ani na pozemek. V ulici *Na Dláždění*, jedné z nejstarších uliček ve městě, jež byla od středověku spojnicí mezi kostelem a dřívějším hradem, byla zahájena stavba na místě odstraněného *přízemního rodinného domu čp. 88*, demolici NPÚ rovněž nepodpořil. V dubnu roku 2020 hořel na terase jižního křídla *zámku Poděbrady* dřevěný přístřešek venkovního baru, náležející restauraci v přízemí. Požár zasáhl až do čtvrtého patra pouze vnější omítky (jádrovou a štukovou), k poškození interiéru nedošlo. Odborníkem NPÚ, Ing. arch. Jesenským, byl proveden průzkum omítek, které jsou ve velké míře novodobé vápenné nastavované. Obnova omítek proběhla šetrně v zdařilé kvalitě. *Dům čp. 561 provázaný s kostelem krále Jiřího z Poděbrad Československé církve husitské v ulici Milady Horákové* si vzhledem k neudržovanému stavu (nefunkční okapní systém, zavlhčené zdivo, poškozený krov) vyžádal kompletní rekonstrukci. Jde o význačný projev moderní církevní architektury promítnutý do hodnotné funkcionalistické stavby, postavené v letech 1936–1937 poděbradským architektem Josefem Semerádem. Citlivý přístup k obnově dává naději zachování původních špaletových oken a dveří navrženou repasí. Z běžících realizací nelze opomenout kompletní rekonstrukci bytového domu *čp. 293 v ulici Proftova* s rondokubistickými prvky, postaveného v roce 1928. Nepodařilo se zde uhájit špaletová okna, avšak jejich repliky byly vyrobeny v dobré kvalitě. I přes poměrně dobře zachovalý stav tvrdé probarvené omítky majitel upřednostnil cestu sjednocení celé fasády krycím nátěrem v odstínu blízkém původní barevnosti. Na území správního obvodu Poděbrady v *Libici nad Cidlinou* probíhaly převážně menší akce v rozsahu výměn oken a fasádních úprav, které výkonný orgán posuzuje pouze z hlediska vztahu k archeologické lokalitě ve smyslu zásahu pod terén. V *archeologické lokalitě zaniklé středověké vsi ve Vlkově pod Oškobrhem* byly posuzovány záměry novostaveb rodinných domů, které musí respektovat jak požadavek provedení záchranného archeologického výzkumu, tak udržování venkovského charakteru zástavby. Pro vytvoření komfortnějšího prostředí pro návštěvníky *kostela sv. Markéty v Městci Králové* byla provedena instalace elektricky vyhřívaných deček položených na lavicích. V další etapě je plánována rekonstrukce elektroinstalace včetně odstranění již nefunkčního vedení a instalace nových vypínačů a zásuvek. Následně má být dořešeno osvětlení oltářů a přisvětlení lodi kostela.

Ing. Dita Hofreiterová

V druhé polovině roku 2020 nadále představovaly převážnou část agendy v ORP Poděbrady akce týkající se plošně památkově chráněných území, tj. MPZ Poděbrady a APR a OP archeologické lokality Slavníkovská *Libice*. Jednalo se především o konzultace a písemná vyjádření k běžným udržovacím pracím, stavebním úpravám a rekonstrukcím objektů, instalacím reklamních poutačů apod. Za všechny akce lze jmenovat záměr na celkovou rekonstrukci někdejšího lázeňského *domu Purkyně čp. 687* a jeho stavební úpravy pro potřeby pobytového zařízení sociálních služeb. Budova není jmenovitě chráněnou památkou, nicméně se jedná o architektonicky velmi kvalitní dílo z 2. poloviny 20. let 20. století, spjaté s III. řádem Šedých sester sv. Františka. Téměř autenticky dochovaná stavba z období „zlaté éry“ poděbradského lázeňství má být nyní v interiéru i exteriéru razantně upravena. Zástupci NPÚ přijali navržené změny včetně nástavby pátého podlaží a výrazné úpravy středového rizalitu v důsledku zrušení kaple jako krajní kompromis s ohledem na specifické požadavky nového využití objektu. Prostřednictvím rámcových konzultací se alespoň snažili docílit co nejcitlivějšího řešení, ve finále se nicméně vedle některých požadavků na materiály a barevnost nepodařilo uhájit ani repasí cca osmi původních vzorových okenních výplní. Pozitivně lze hodnotit dlouho připravovanou výměnu částí dožilých okenních výplní v budově *zámku Poděbrady*, která se odehrála na sklonku roku. Návrh nových výplní a jejich finální provedení byly se zástupci NPÚ řádně projednány a byly jimi předem odsouhlaseny na fyzickém vzorku.

Mimo Poděbrady pokračovaly již dříve započaté práce na církevních památkách. V *kostele Zvěstování Panny Marie v Dymokurech* probíhala další etapa opravy krovu a střechy, finančně podpořená z Havarijního fondu ministerstva kultury. Stejně tak již několikátým rokem pokračovala obnova krovu a střechy na *kostele sv. Markéty v Městci Králové*, a to za přispění z programu Podpory obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností. Zde by měla být obnova střechy dokončena v roce 2021 a završena osazením dvou nových křížů namísto starších, nedochovaných.

Ing. arch. Barbora Schmidová

Okres Praha-východ

Správní obvod obce Brandýs nad Labem – Stará Boleslav

Na barokním *zámečku v Mratíně* z konce 18. století byla provedena oprava fasády. Výběr barvy nátěru fasády proběhl na základě sondážního průzkumu. Původně byla architektem navrhována červeno-bílá kombinace barev nátěru, inspirována nynějším nátěrem blízké budovy konírny s kočárovnou. Červená barevnost se při sondážích nepotvrdila. Nakonec jsme se rozhodli pro nátěr zámečku okrovou barvou v kombinaci s lomenou bílou, která odpovídala sondážnímu průzkumu pasivních ploch a plastických štukových prvků zámečku. V další fázi výstavby proběhne výměna oken. Nezvyklá posloupnost prací je podmíněna dotačními řízeními. V *Kostelním Hlavnu* byla provedena oprava věže klasicistního *kostela sv. Petra v okovech*. Byla realizována zednická oprava trhlin zdiva věže, oprava omítky a výměna původních žaluzií oken věže ve špatném stavu za repliky. Dále byla uskutečněna oprava strojku a ciferníku hodin. Sondážemi omítek byly prokázány původní barvy nátěru v odstínu okru, bílé a cihlově červenavé. Přesné rozbarvení fasády nebylo možné z důvodu špatného stavu vzorků určit, neboť věž byla v minulosti již nově omítnuta. Zelená barevnost žaluzií byla určena na základě sondážního průzkumu. V roce 2020 byla také konečně dokončena náročná oprava *kostela sv. Bartoloměje v Mochově*. V tomto roce byla dokončována oprava interiéru kostela, kterému v minulých

Mratín (správní obvod obce Brandýs nad Labem – Stará Boleslav), oprava fasády zámku, zajímavými prvky jsou historicky hodnotné háky pro uchycení okapních žlabů (foto A. Švejdarová).

letech předcházela oprava střechy, včetně krovu a trámového stropu. Byla provedena zednická oprava trhlín zdiva v havarijním stavu. Byly udělány nové rákosové podhledy, které byly následně opatřeny vápennou štukovou omítkou včetně profilované fabionové římsy. V interiéru byly provedeny nové omítky, podlaha a vnitřní nátěr. Vzhledem k tomu, že je kostel postaven na staticky nestabilním podloží, je pohyb obvodových zdí kostela i nadále aktivní. Na novorenesančním kostele *Nanebevzetí Panny Marie v Klecanech* od architekta J. Vejrycha bylo provedeno statické zajištění přístavby schodiště pomocí helikálních výztuží. Výztuže jsou esteticky zapraveny v omítkce, tak že je není možné postřehnout. Byla provedena oprava střechy sakristie a východní fasády barokního kostela *sv. Klimenta v Odolena Vodě*, postaveného podle návrhu K. I. Dientzenhofera v letech 1732–1735. Oprava střechy sakristie zahrnovala výměnu střešní krytiny z prejzů a drobnou opravu původního krovu. Na východní fasádě hlavní lodi kostela byl proveden nový štuk a finální krycí nátěr. Firma prováděla opravu příkladně. V další etapě bude pokračovat obnova na jižní fasádě. Venkovský zámek *v Pakoměřicích* je výsledkem složitého stavebního vývoje od středověké tvrze přes renesanční, barokní a klasicistní úpravy až po současný stav. Na zámku *v Pakoměřicích* byla v loňském roce provedena oprava fasády a finální nátěr na nádvoří ve dvou odstínech okru. Na nádvoří byla položena nová cihelná dlažba. Byly instalovány nové vstupní skládané dveře do objektu zámku a exteriérové dveře na nádvoří. V interiéru zámku bylo instalováno nové dřevěné reprezentativní schodiště. Na barokním kostele *sv. Anny ve Škvorci* – na severní straně sedlové střechy byla provedena výměna některých poškozených prvků a provedena nová pokládky keramické pálené střešní krytiny – bobrovky. V *Brandýse nad Labem* byla provedena oprava krovu kulturní památky *městského domu čp. 38* ulice Ivana Olbrachta 15. V *Čelákovicích* se citlivě opravil krov barokního objektu *děkanství* za dozoru ing. O. Hrdličky st. Byly vyměněny pouze poškozené části krovu.

Ing. arch. Anna Švejdarová

Na k. ú. *Dřevčice* začala obnova dalších kaplí, které jsou součástí barokního souboru výklenkových kaplí „Svaté cesty“ vedoucí z Prahy do Staré Boleslavi. V roce 2020 byly řádně projekčně připraveny dvě kaple v intravilánu obce *Dřevčice, Sečenská a Šternberská*, přičemž realizace proběhla u Sečenské kaple. Tato kaple byla ve stabilním stavu, ale se značně zchátralým omítkovým souvrstvím, zapříčiněným zejména použitím nevhodných nekompatibilních materiálů, čímž docházelo lokálně k odloupení velkých ploch omítek včetně kamenného zdiva. Nicméně bylo v maximální míře zachováno původní vápenné souvrství, které bylo citlivě zpevněno za pomoci vápenné vody. Architektonické články byly kvalit-

Odolena Voda (správní obvod obce Brandýs nad Labem – Stará Boleslav), oprava střechy sakristie a východní fasády kostela sv. Klimenta: a – stav před opravou; b – stav po opravě (foto A. Švejdarová).

ně a promyšleně navraceny do původních profilací. Samotná obnova kaple a jejího prostředí proběhla ve vysoké řemeslné kvalitě v úzké spolupráci se zkušeným zhotovitel, zástupci památkové péče a vlastníkem, obcí Dřevčice.

Bc. Petra Kalinová DiS.

V roce 2020 byla úspěšně realizována hlavní etapa obnovy kostela sv. Václava ve Staré Boleslavi, financovaná z IROP, patřící mezi nejvýznamnější probíhající akce obnovy v kraji. Proběhly veškeré práce stavební, stavebně restaurátorské s restaurováním prvků spojených se stavbou jak na vlastním kostele, tak na ohrazení areálu. Postup prací odpovídal klimatickým podmínkám. Všem pracím předcházely průzkumy. V interiéru došlo k opravě všech povrchů, štukových nebo pískovcových architektonických článků, obnově monochromní výmalby, odstínem navazující na podobu raně barokní barevnosti. Náročná byla zejména oprava renesančních polopilířů, pilastrů a síťových kleneb bočních lodí s překvapivě „živým“ povrchem. Sejmutí přemalby ze svorníků odkrylo jemné provedení heraldické a symbolické výzdoby se zbytky polychromií. Došlo k restaurování výzdoby vstupu do krypty a obnově schodiště do presbytáře po jeho bocích. V kryptě sv. Kosmy a Damiána byly restaurovány románské sloupky, povrchy s bohatou štukovou výzdobou okolí oltáře. Do obnovených povrchů v jižní lodi se podařilo citlivě začlenit některé analyticky uplatněné prvky,

Pakoměřice (správní obvod obce Brandýs nad Labem – Stará Boleslav), zámek: a – instalace dveřních výplní exteriéru; b – instalace reprezentativního schodiště v interiéru (foto A. Švejdarová).

a

b

Dřevčice (správní obvod obce Brandýs nad Labem – Stará Boleslav), Sečenská kaple: a – stav před obnovou; b – stav po obnově, finální nátěr bude řešen v roce 2021 (foto P. Kalinová).

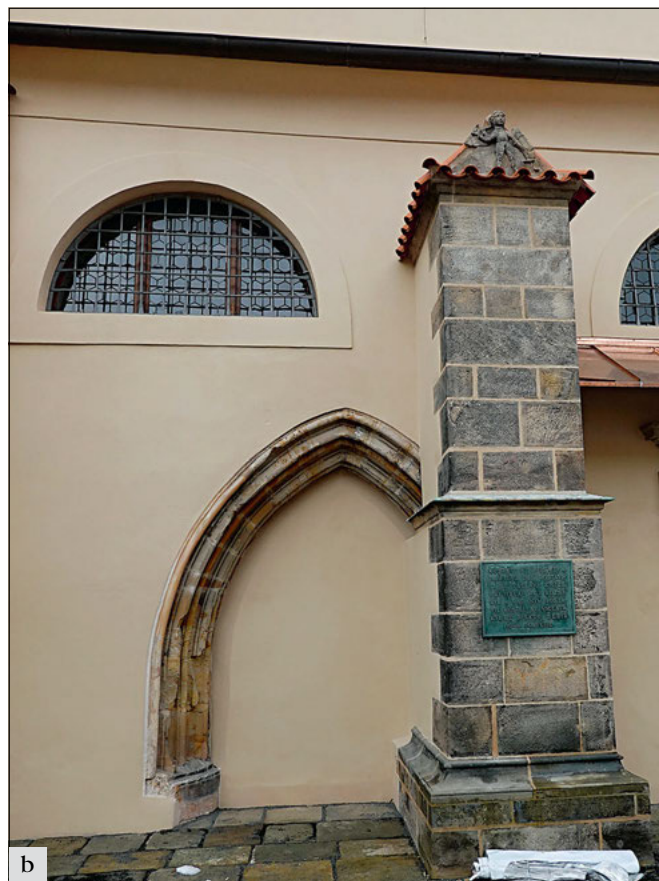
Jenštejn (správní obvod Brandýs nad Labem – Stará Boleslav), pohled na obnovenou hradní věž od jihozápadu (foto J. Žižka).

zejména mimořádnou románskou kubickou hlavicí. Opravena byla cementová dlažba a obnovena schodiště sestupující od vstupních portálů. Koncepce obnovy exteriéru kostela, které předcházelo zřízení odvětrávacího kanálu, vycházela ze stavu, který mu dala poslední velká oprava realizovaná v roce 1900. Restaurované kamenné prvky opěráků zůstaly rezné, opravené plochy omítky i architektonické články byly opatřeny světle okrovým nátěrem. Restaurovány byly vstupní portály včetně analyticky uplatněného gotického portálu a repasovány vstupní dveře. Poměrně rozsáhlý zásah znamenal jinak vcelku uspokojivě realizované přezdění vykloněného velkého úseku jižní ohradní zdi, po kterém následovalo omítnutí zdiva ohrazení a obnova prejzové koruny po celém obvodu. Restaurovány byly oba renesanční portály areálu a opravena vrata. Došlo k úplné obnově elektroinstalace s vložením nových svítidel do interiéru i na exteriér s reflektory slavnostního nasvětlení, osazenými na ohradní zeď. S uvedenými pracemi bylo spojeno restaurování dalších prvků a výzdoby, třeba figurálních reliéfů na vimpercích opěráků, mřížových zábradlí v interiéru, baldachýnu s oltářem Věšch svatých, u maleb ve Vrábské kapli, nebo restaurování náhrobků atd., o kterém bude podána zpráva v oddílu restaurování. Dokončení opravy horní části a lokální opravy spojené s rozebíráním lešení uzavřely náročnou, kvalitně provedenou, několik let trvající konzervaci věže hradu Jenštejna.

Ing. Jan Žižka

a

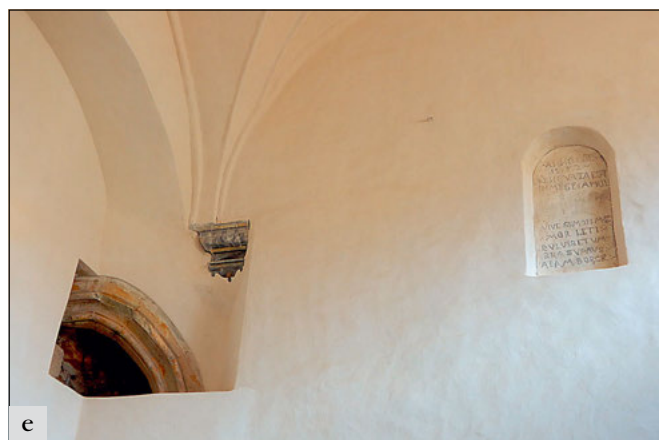
b

c

d

e

Stará Boleslav (správní obvod obce Brandýs nad Labem – Stará Boleslav), kostel sv. Václava: a – pohled na obnovený kostel od jihozápadu; b – restaurovaný gotický portál, analyticky odhalený od roku 1900, s nově odkrytou částí soklu; c – restaurovaný pozdně renesanční západní portál kostela s repasovanými dveřmi; d – průhled arkádou do románské krypty s restaurovanými sloupy, omítkou a repasovanými svítidly (foto J. Žižka); e – detail východního čela severní boční lodi s analyticky odhalenou nikou zazděného románského okna s nápisem, část gotického portálu průchodu k horní sakristii a konzolou renesanční klenby s malovaným dekorem (foto L. Maděrová).

Správní obvod obce Říčany

Na kostele sv. *Bartoloměje v Březí* byla za přispění z Programu Podpory obnovy KP prostřednictvím ORP provedena repase svlakových pobíjených dvoukřídlých dveří do areálu kostela, olejový nátěr pak vycházel z nalezené barevnosti v zeleném odstínu. Opravou prošla také západní část ohradní a opěrné zdi *kostela sv. Václava v Hrusicích*. Ohradní zeď, která je v majetku obce, byla v této části již novodobě přezděna z betonových cihel do podoby tenké zdi s pilířky a v kratším, severozápadním úseku byla zeď betonová. Tato novodobá zeď byla na rozdíl od okolních původních úseků v havarijním stavu a lokálně zborcená. Bylo tedy přistoupeno k obnově novodobých úseků, po zpevnění základů a opěrné části byla zeď přezděna a tvarově i povrchově sjednocena s navazujícími, historickými úseky. Na korunu nového úseku zdi i jižní části historické zdi byla také (v návaznosti na ostatní dochované úseky) položena prejzová krytina. Oprava a sjednocení ohradních zdí bylo úspěšnou akcí, která přispěla k rehabilitaci okolí hrusického kostelíka. Pokračovala také obnova západního úseku kamenné ohradní zdi v *areálu kostela Všech svatých v Olešce*, jejíž oprava byla podpořena dotačním programem SZIF. V předešlém roce byla vyzděna zborcená část zdi, letošní etapa navázala obnovou omítek a krytím koruny zdi ze starší bobrovkové krytiny, pocházející ze střechy kostela. Podobným způsobem byla obnovena i zchátralá zídka se vstupem mezi areálem kostela a areálem fary. Práce byly odvedeny v požadované kvalitě a bylo by vhodné v příštích letech pokračovat opravami dalších úseků i samotného kostela. V *areálu kostela* proběhla i oprava *pomníku obětem světových válek*, který byl poměrně výrazně poškozen po autohavárii. V *Tehově* byla na *kostele sv. Jana Křtitele* provedena lokální oprava plechové krytiny věže, oprava vrcholového kříže a nátěr střechy věže. Spolu s tím byla vyměněna i krytina stříšky schodiště za tašku bobrovku, navazující patrová římsa věže a krytina západního štítu kostela byly taktéž vykryty bobrovkovou krytinou. Na tyto práce byl poskytnut příspěvek z Programu Podpory obnovy KP prostřednictvím ORP. Ve *Zlenicích v areálu zříceniny hradu* proběhla výstavba turistického altánu. Realizace byla zajímavá především tím, že trámy byly opracovávány ručně, tradičním způsobem na místě (tesař O. Protiva), často i ze dřeva okolních stromů. Altán je tak především pěknou ukázkou tradičního tesařského řemesla. Na území *městské památkové zóny Kostelec nad Černými lesy* byla v letošním roce v *Kutnohorské ulici* dokončena konverze bývalého *elektrického válcového mlýna* z první třetiny 20. století na budovu ZŠ. I když ne všechny zásahy při úpravě lze z památkového hlediska považovat za ideální, je podstatné, že objekt dostal nové využití, a bude tak ve hmotě i nadále zachován. Velmi negativním zásahem však byla akce výstavby splaškové kanalizace v severní části MPZ. Bez povolení a vědomí památkové péče byly v dotčené části – především v *ulicích Poustka, Zahradní, Na Skále, K Hošti, části ulice Tuchorazská a severní části ulice Lázeňská* původní dlažby, které se skládaly převážně z červeného křemence ve skladbě na divoko, místy ještě se zachovalým vydlážděním stružek na odvod vody, odtěženy do městské deponie. Povrch těchto ulic byl nově zalit asfaltem. Při zmíněné realizaci byl uchráněn pouze jižní úsek *ulice Lázeňská*, kde nedošlo k odstranění dlažeb, i zde však byl povrch „provizorně“ zaasfaltován s tím, že je přislíbená obnova dlažeb včetně využití zádlazby uložené v deponii alespoň v tomto úseku. V budoucnu by však bylo zapotřebí rehabilitovat i povrchy zmíněných dalších ulic. Negativním zásahem na území městské památkové zóny byla také nepovolená a z části realizovaná demolice klasicistního domu čp. 187, který byl dochován v poměrně autentickém stavu. Po zjištění probíhající demolice byly tyto práce zastaveny a nařízena obnova domu dle schválené dokumentace. Bohužel, do konce roku 2020

Kostelec nad Černými lesy (správní obvod obce Říčany), dlažba z červeného křemence ve skladbě na divoko s vymezením pojízdných ploch pomocí větších kamenů, patrná pod doživující asfaltovou vrstvou v ulici Lázeňská. V podobném stavu byla před výstavbou kanalizace i velká část dalších komunikací v severní části historického jádra města (foto J. Černochovej).

nebyly tyto práce zahájeny. Mimo tyto akce probíhaly menší rekonstrukce objektů a dílčí zásahy, jako výměny výplní apod. Mezi realizovanými akcemi lze jmenovat např. repasi oken a výměnu vrat, dveří i opravu fasády čp. 1079, tyto práce vizuálně rehabilitovaly zmíněný objekt. V *městské památkové zóně Ondřejov* probíhaly spíše drobnější práce, zahrnující výměny krytin, či opravu fasád. Také na území *ochranných pásem Stříbrná Skalice, Svatbín a Konojedy* byly na objektech realizovány spíše drobné zásahy a činnost památkové péče se tak soustředila především do přípravy plánovaných akcí.

Mgr. Jindřiška Černochovej

V ORP Říčany probíhaly stavební úpravy a obnova konstrukcí *zámecké budovy v Nebřenicích*.

Ing. Jan Žižka

Správní obvod obce Černošice

I v roce 2020 pokračovaly záchranné práce areálu bývalé *Nové hospody v Tursku*. Opětovně byla vyspravena šindelová střecha, a aby se předešlo poškození dřevěných vazných trámů, byla započata pokládka hliněné podlahy v prostoru krovu (dotace z PZAD). Obnova interiéru hospodářského zázemí – stájí, stravovny a bývalé pošty je projektově připravena, ale práce nebyly zatím zahájeny. Celková rehabilitace *vily čp. 125 v Tichém údolí v k. ú. Roztoky* byla velmi zdařile ukončena a plynule na ní navázala oprava sousední *vily čp. 110* (dotace z HP). V letošním roce pokračovala obnova vily opravou venkovní terasy kryté dřevěnou řezbářsky velmi zdařile zhotovenou konstrukcí. Dřevěné prvky byly ve špatném technickém

Roztoky u Prahy (správní obvod obce Černošice), vila čp. 110, terasa opět získala svou podobu z přelomu 19 a 20. století, dřevěná konstrukce s výplněmi ve stylu švýcarský a skleněné výplně s ornamenty celou stavbu rozzářily (foto A. Musilová).

stavu a hrozilo jejich zřícení. Konstrukce byla již několik let provizorně podepřena dřevěnými podporami. Dřevěné části byly kvalitně řemeslně vyspraveny a získaly nový nátěr. Hnědá barevnost byla nahrazena zeleným odstínem, který byl objeven při stratigrafickém průzkumu. Celkově zdařilou obnovu dotvářejí skleněné vitráže s pískovanými rostlinnými motivy (původních skel se dochovalo jen pár, jsou doplněny kvalitními replikami). V rámci *areálu zámku Roztoky* pokračovala přestavba bývalé *stodoly* na další výstavní prostory. Část nové prejzové krytiny získal původní *kostel sv. Klimenta*, který byl nejstarší křesťanskou svatyní v Čechách založenou v 1. polovině 80. let 9 století a je součástí *NKP areálu hradiště Levý Hradec (dotace PZAD)*. Konkrétně byla vyměněna krytina nad předsíní a nad severní stranou lodi. Pokrývačské práce nebyly provedeny příliš kvalitně a nad předsíní se střecha musela 2× překládat než bylo dosaženo uspokojivého výsledku. Projektově se připravila obnova *letní čekárny roztockého nádraží*, která pochází z roku 1911. Její obnova bude součástí modernizace celého roztockého nádraží. I v letošním roce pokračovaly záchranné práce v rámci *bývalé jezuitské rezidence v Tuchoměřicích*, a to dokončením obnovy *rajského dvora* včetně zasypané studny. Pokračovaly dílčí úpravy interiéru klášterní budovy. Projektově se připravovala repase hlavních vstupních dřevěných vrat a rehabilitace jižních zahrad. Nového majitele získal *hospodářský dvůr*, který provozně s bývalým klášterem nesouvisí, ale podléhá stejné památkové ochraně. Klášter s hospodářským dvorem tvoří jeden celek. Hospodářský areál byl vyklizen, byly odstraněny havárie a položena nová střešní krytina. Všechny střechy hospodářských objektů i novorene-

sanční vily se sgrafitovou fasádou byly pokryty bobrovkami. Projektově je navržena rehabilitace celého areálu na různé typy bydlení. Těž *hospodářský dvůr v Jenči* se dočkal zatím alespoň v projektové fázi zasloužené pozornosti. Celková rehabilitace rozsáhlého areálu má být zahájena obnovou jihovýchodního křídla, které se skládá ze čtyř stavebně oddělených částí, různého stáří a rozdílné funkce (příslušenství bývalého mlýna a pivovaru). U kostela *Štětí sv. Jana Křtitele v Ořechu* byla snesena sanktusová věžička, která bude vyspravena a krov hlavní lodi staticky posílen (dotace z HP). Připravovala se výměna oken fary. Významnou akcí bylo též zahájení opravy vnějšího pláště kostela *sv. Jana Nepomuckého ve Štěchovicích* od arch. Kamila Hilberta. Oprava hrubozrnné omítky započala věži kostela. Před realizací byla prověřena řada vzorků omítky různé zrnitosti. Na území *MPZ města Jílové u Prahy* byla rehabilitována dolní část náměstí. Parkové úpravy spočívaly ve vydláždění cest žulovými kostkami a osazením nového mobiliáře v historickém pojetí. Velmi zdařile byla opravena eklektická fasáda domu *čp. 55 z roku 1903*, stejně jako břizolitová fasáda *Občanské záložny* z roku 1912. Nejvíce písemných vyjádření se týkalo návrhu více či méně zdařilých novostaveb a stavebních úprav v *ochranných pásmech Hostivice, Litovice, Průhonice a NKP Levý Hradec*.

Ing. arch. Andrea Musilová

Ve *františkánském klášteře v Hájku* bylo pokračováno v opravě fasád vnějších průčelí, a to partií jižní části východního křídla a přiléhající části jižního křídla. Konceptně bylo zcela navázáno na předchozí etapu z roku 2019, v rámci níž

byla provedena rekonstrukce malovaného nárožního kvádrování, soklu a mezipatrového pásu v rytých konturách, doplněná o obnovu plastické hlavní římsy. Po rozměření jednotlivých prvků proběhlo rytí kontur do zavadlé omítky, na to byl aplikován vápenný nátěr dvou odstínů od firmy Aqua Bárta. Součástí letošního etapy bylo také pokračování v řízeném odvedení dešťové vody pomocí drenáže, a to ve vnitřním dvoře v prostředí lorety. Drenáže byly z větší části vloženy pod stávající kamenné okapové chodníčky, tedy prakticky se pohledově neuplatňují, což je žádoucí.

Mgr. Eva Zápalková

Okres Příbram

Správní obvod obce Dobříš

Bezesporu nejvýznamnější akcí v roce 2020 na území ORP Dobříš bylo dokončení a zkolaudování stavebních prací, které probíhaly na *obnově francouzského parku a budovy oranžerie v areálu zámku Dobříš*. Mimo jiné též proběhlo restaurování sochařské výzdoby parku a nadále pokračuje restaurování iluzivní malby na severní stěně oranžerie. Byla provedena komplexní rekonstrukce objektu oranžerie, v jehož skleníku bylo nově vybudováno pódium. Skleník byl rozdělen příčkou na výstavní prostor s galerií a palmový skleník. Obnova parku zahrnovala zejména opravu opěrných stěn, schodišť mezi jednotlivými terasami, balustrád, obnovu bazénů a kašen, nové rozvody elektřiky a kanalizace v celém areálu francouzského parku, obnova a rozšíření závlahového systému apod. Nad rámec původního záměru proběhla též celková obnova vstupního objektu do podzemí, který se nachází uprostřed travnatého svahu na předělu mezi třetí a čtvrtou terasou parku, a také obnova mlátových cest v parku. Z bezpečnostních důvodů též vzniklo nové zábradlí na druhé terase parku a při opěrné stěně v severní části kaštanové aleje. Veškeré práce probíhaly v úzké spolupráci s pracovníky památkové péče a byly z velké části spolufinancovány Evropskou unií z programu IROP.

Ing. Markéta Gottwaldová

Nejvýznamnější akcí uplynulého roku 2020 na území správního obvodu města Dobříš byla celková obnova barokní *kaple sv. Jáchyma*, jejíž výstavba je datována rokem 1758, tedy v období hlavní přestavby dobříšského zámku. Jde o kapli s protilehlými bočními konchami a průčelím členěným dvěma pilastry, vynášejícími segmentový štít. Během úprav interiéru byl na zadní stěně odkryt nápis letopočtu 1741, jehož spojitost s kaplí se však nepodařilo zatím objasnit. Nález byl zakonzervován a zopakován na jemném vápenném štku opatřeném bílým nátěrem. V průběhu prací byl odborníkem NPU ÚOP středních Čech Ing. arch. Jesenským proveden průzkum souvrství nátěrů a omítek a profilací říms. Na základě výsledku bylo určeno finální barevné pojednání fasády v kombinaci růžové na pasivní plochy a bílé krémové na plastické články. Součástí opravy střechy bylo zhotovení nového hambalkového krovu a položení nových pálených bobrovek v režném provedení na husté laťování. Prejzy na segmentovém nástavci byly vyměněny za nové, avšak prejzy nad hlavní římsou až na několik poškozených kusů zůstaly ponechány původní barokní. Prejzy a hřebenáče byly kladeny tradičně do nebarvené pokrvačské malty. Použité maltové směsi byly výhradně na vápenné bázi bez přídavku cementu. V pískovém loži byla uložena nová dlažba z „topinek“. Vstupní prostor před kapličkou byl upraven dlažbou ze středně velkých valounů, které byly použity i na okapový chodníček. Nadměrnou vlhkost vztlínající od základů snížila drenáž vyvedená do vsakovací jímky. V restaurátorském režimu v úrovni kvalitní umělecké práce bylo repasováno dřevěné mřížoví zakončené půlkruhem a v něm

Dobříš (správní obvod obce Dobříš), francouzský park zámku Dobříš, celková obnova vstupního objektu do podzemí. Balkón s vchodem do podzemí se nachází v ose krátkého, uprostřed výrazně konkávně prohnutého travnatého svahu, který tvoří předěl mezi 3. a 4. terasou francouzského parku zámku Dobříš. Jedná se o vstup k technickému zařízení regulující rozvod vody k fontánám a kašnám v zahradě. Samotný vstup je výrazně architektonicky komponován: a – původní stav vstupního objektu do podzemí před provedením obnovy; b – stav po obnově (foto M. Gottwaldová).

vložené pravoúhlé dveře, a to včetně obnovy původního kování a zámku. Nátěr na bázi přírodních olejů byl v souvislosti se změnou barevného pojednání kapličky zvolen v červenohnědé barevnosti. Do interiéru byl vrácen zrestaurovaný mobiliář, dřevěná menza a klekátko. Písemné vyjádření obnovy kaple sv. Jáchyma bylo vypracováno v první polovině roku garantkou Ing. Markétou Gottwaldovou, akci realizovanou v druhém pololetí lze hodnotit za velmi zdařilou. Na území MPZ *Nový Knín* byla v první polovině roku 2020 dokončena adaptace podkroví dvou historických budov místní základní školy na nové učebny a obnova fasády menší budovy (dříve čp. 52). Účelové využití podkroví vedlo k přehlcení střechy větším počtem střešních oken a taktéž bylo přistoupeno ke kompromisu při rekonstrukci značně zjednodušené podoby původní eklektické fasády, z níž se dochovala pouze část korunní římsy. V druhé polovině roku se běžná agenda týkala konzultací zaměřených zejména na standardní stavební úpravy, dále se projekčně pracovalo na přípravě rekonstrukcí *domu čp. 3 a čp. 51 na Náměstí Jiřího z Poděbrad* a *čp. 70 v ulici Na Smíchově*. Kulturní památka *Včelařská škola čp. 9 v ul. Žižkova* získala nového majitele, jenž se rozhodl pro vítanou celkovou obnovu památkově cenné stavby. Vzhledem k havarijnímu stavu téměř všech konstrukcí je nutné zahájit práce co nejdříve. Oblast *OP Stará Huť* s památkovou ochranou kolem areálu Památníku Karla Čapka ve Strži je v dnešní době vyhledávanou stavební lokalitou, proto zde nejvíce byly posuzovány žádosti staveb nových domů s cílem udržení urbanistické a architektonické

a

b

Dobříš (správní obvod obce Dobříš), kapele sv. Jáchyma: a – stav před obnovou 2019; b – stav po obnově (foto M. Gotwaldová).

kvality obce. S novým vedením *Památníku Karla Čapka* byly konzultovány menší udržovací práce v rozsahu opravy vstupní dřevěné verandy a posílení okapního systému, jež by měly proběhnout v následujícím roce. V obci *Hříměždice* pokračovala úspěšně další etapa obnovy obvodového pláště *kostela sv. Anny*. Zajímavostí je, že kostel byl původně zámeckou kaplí pocházející z roku 1702 a rozšířením v roce 1797 proměněnou na farní kostel. V průčelí v nise nad hlavním vchodem je umístěna plastika sv. Anny Samotřetí v životní velikosti.

Ing. Dita Hofreiterová

Správní obvod obce Příbram

V *Příbrami* pokračují drobné opravy objektů v ochranném pásmu kostela sv. Jakuba Staršího. Probíhá rekonstrukce výrazného domu *U Podařilů* na náměstí T. G. Masaryka. Byla obnovena uliční fasáda na základě průzkumu původní barevnosti a architektonických prvků. Okna byla vyrobená jako kopie původních. Takto výjimečně kvalitně provedená fasáda může být vzorem pro obnovu fasád v Příbrami. U navrhované demolice tří historických domů čp. 104, čp. 105 a čp. 106 a schválené KÚ, v čele Václavského náměstí probíhaly celý rok konzultace o nové zástavbě. Bylo také provedeno několik oprav fasád objektů v majetku města. Na *Březových Horách* pokračují opravy a přestavby jednotlivých objektů. Největší investiční akcí letošního roku jsou pokračující opravy *KP kulturního domu od Ing. arch. Hilského na Březových Horách*. V tomto roce byla úspěšně dokončena obnova hlediště divadla. Byla provedena úprava sklonu podlahy hlediště, obnovena původní barevnost interiéru a repase všech dřevěných prvků a dveří. Rekonstrukce proběhla úspěšně, aniž by byla porušena autenticita interiéru. Rekonstrukce objektu by podle záměrů investora, města Příbram, měla pokračovat i v dalších letech. Vzhledem k velikosti objektu památková péče doporučuje zpracování záměru na celou budovu, aby bylo možno lépe koordinovat rekonstrukční práce. Zásahem do podoby interiéru ochranného pásma byla výměna oken v místech nejvíce zatížených hlukem projíždějící nákladní dopravou, kterou podle RSD nelze odklonit (v územním plánu města Příbram je zakreslen obchvat Březových hor ovšem bez doby předpokládané realizace), ani provést opatření bez zásahu do objektů. V dotčených objektech byla prohlédnuta okna, jednalo se převážně o okna novodobá. V *Březnici* pokračují další drobné opravy domů v památkové zóně. Pokračují také opravy *KP zámeckého pivovaru*, včetně opravy střechy. V městské části Lokšany na *KP Lokšanský palác* (Popperův dům) v majetku města byl vyměněn novodobě upravený výkladec za zdařilou kopii historického podle dochované fotodokumentace. Na domě v *Lokšanech* čp. 663, který byl postaven mezi rokem 1726 a 1747

Lokšany (správní obvod obce Příbram), pokračující rekonstrukce KP čp. 635, statické zajištění a obnova střešního pláště (foto Tlučkovi).

a

b

Hvoždany (správní obvod obce Příbram), špýchar: a – 1. patro před rekonstrukcí; b – po obnově (foto M. Balková).

v době výstavby ghetta, a po požáru upraven klasicistně, pokračuje celková rekonstrukce objektu. V tomto roce opravy pokračovaly stažením východního křídla a přezděním jeho zcela degradovaného zdiva. Dále byla provedena hydroizolace a podřezání jižní části domu. Důvodem je velmi vysoká hladina spodní vody (stejný problém byl řešen při rekonstrukci naproti stojící synagogy). Dále byla opravena další část krovu, vyměněna střešní krytina, přezděna a omítnuta nadstřešní část velkého komínu. Opravy byly provedeny za finanční podpory MK a v následujícím roce budou pokračovat. V tomto roce započala projektová příprava rekonstrukce patra fary a statického zajištění této části areálu v havarijním stavu, způsobeného neodbornými zásahy v nedávné době. V *Rožmitále pod Třemšínem* nadále pokračovaly drobné opravy městských domů v památkové zóně a byla dokončena výstavba nového obchodního centra u autobusového nádraží na místě již dříve postaveného a provozně nevyhovujícího objektu. Velikost a umístění je sporné z hlediska urbanistického, je pravděpodobné že bude znamenat odliv stávající vybavenosti z náměstí, a tím bude narušena přirozená struktura historického centra. *Zámecký pivovar* se svou zřícenou střechou dosud čeká na statické zajištění. Požadavky památkové péče o urychlené zajištění havarijních částí konstrukcí byly částečně, díky iniciativě paní Evy Heyd, manažerky Czech National Trust, splněny, byla provizorně zastřešena část střechy, navazující na pivovar. Začaly také úpravy okolí zámku odstraněním náletových dřevin a provedením revize dřevin v parku. Byly odvezeny naváž-

ky ze stavební sutě v okolí zámku. Částečně byla obnovena elektroinstalace. Byla opravena a doplněna dlažba v průchodu pod věží a provizorně opraven most přes hradní příkop. Tyto úpravy umožňují alespoň občasný vstup na nádvoří zámku, a tím roste zájem veřejnosti o stav zámeckého areálu. Zmíněné iniciativy jsou velmi vítané a věříme, že spolupráce s touto organizací by mohla pomoci zachránit významnou památku, která by jinak vzhledem k nečinnosti vlastníka dále chátrala. Na rožmitálském náměstí proběhla další část opravy fasády *kostela sv. Jana Nepomuckého*. Ve *Hvoždanech* po dokončení opravy krovu *špýcharu* v západním křídle *původní tvrže* byla provedena náročná rekonstrukce interiéru včetně konstrukčních prvků, podlah, oken, dveří a fasády. V přízemí se budou po skončení protiepidemických opatření konat svatební obřady a kulturní akce, patro začne sloužit jako výstavní prostory.

Ing. arch. Eva Kosová

Správní obvod obce Sedlčany

Na *zámku čp. 1 v Kosově Hoře* pokračovala v roce 2020 za přispění z Programu Podpory obnovy KP prostřednictvím ORP další etapa obnovy sgrafitové fasády. Oprava, která probíhala na dvorní fasádě – v jižní části hlavního křídla, navázala na předchozí etapy. Vedle obnovy sgrafitových obdélníků bylo nutné vyměnit i zcela dožilou cihelnou korunní římsu nižšího přístavku. Jednou z největších akcí v regionu bylo zahájení celkové obnovy monumentální *sýpky čp. 45* (označované také jako tvrz), která má obytné přízemí a je součástí rozlehlého hospodářského dvora v centru obce *Krásná Hora nad Vltavou*. Barokní, klasicistně upravená sýpka s částí staršího, snad ještě gotického či renesančního jádra, byla naposledy využívána pro účely JZD a od té doby chátrala. Po předchozí přípravě sýpku s hospodářským dvorem ke konci roku 2019 zakoupilo město *Krásná Hora nad Vltavou* a pomocí získané dotace na brownfieldy z MMR bylo přistoupeno k celkové obnově. Etapa za rok 2020 zahrnovala práce především v interiéru, přičemž se jednalo hlavně o obnovu komína, menší úpravu dispozice, opravu omítek a provedení hrubých podlah včetně odsoušecích kanálů. Po dokončení celkové obnovy má přízemí objektu sloužit jako prostory městského úřadu a infocentrum, v prvním patře prostory muzea a ve druhém patře archiv. Akce probíhá v dobré spolupráci města i prováděcí firmy. Na *zámku čp. 1 v Osečanech* byla započata obnova barokního oplocení na západní straně areálu, které je tvořené klenutou brankou a zděnými pilířky, mezi kterými byla původně osazena dřevěná výplň z latí. Oplocení bylo značně poškozené neúdržbou i úpravami z průběhu 20. století. Oprava v roce 2020 tak zahrnovala mimo jiné odstranění novodobého oplocení s betonovou podezdívkou, narovnání vykloněného sloupku, či přezdívání opěrné zdi a rozvolněných částí a další zednické práce. Před zásahem do omítek proběhl pro upřesnění návrhu obnovy průzkum a dokumentace původního členění. Kvůli pozdějšímu zahájení opravy byly práce na zimní období přerušeny a obnova jednovrstvých omítek a členění, vrcholových váz z terakoty i plotových výplní byla přesunuta do dalšího roku. Akce byla podpořena z Fondu obnovy památek Středočeského kraje. V *areálu zámku Příčovy* probíhala celková obnova barokní *sýpky*. Po nutném statickém zajištění a přezdívkách rozpadlých štítů byla opravena tesařská konstrukce patra i krovu a položena nová taška bobrovka. Následně, prozatím bez finálního nátěru, byly obnoveny i omítky včetně původního členění. Vyzdvihnout lze i uplatnění některých tradičních řemeslných detailů, které se ne vždy podaří na stavbách realizovat. Jedná se např. o absenci klempířských prvků u štítů, nebo kolíkování veškerých protěz tesařských prvků. Na *zámku v Radčici* probíhala v letošním roce obnova fasády. Jednalo se především o převýšené východní křídlo s náročným archi-

tektonickým členěním. Při obnově byla opatrně snímána druhotná štuková vrstva a nesoudržné nátěry, barokní omítka byla lokálně doplňována navazující novou jednovrstvou omítkou, podařilo se tak zachovat původní charakter poměrně hrubého povrchu točených omítek. V průběhu opravy se podařilo nalézt i zbytky původní výmalby slepých oken polopatra a tato iluzivní výmalba byla následně obnovena. Na navazujících křídlech, jejichž oprava byla provedena v poměrně nedávné době, proběhla revize nové štukové vrstvy a potřebné lokální opravy. Jako finální barva byla zvolena kombinace zelených ploch a okrových článků. Zelená barevnost byla zachycena v mladší vrstvě na původní červeno-bílé barevnosti. Barevnost byla vy-

brána v návaznosti na fasádu zámecké kaple i s ohledem na některé druhotné stavební úpravy zámku. Spolu s opravou fasády pak probíhala i obnova nátěru okenních výplní. V *areálu radičského zámku* proběhla také oprava krovu a výměna bobrovkové krytiny na *kolně* a *stodole* na západní straně. V *Sedlčanech* byla na středověkém *kostele sv. Martina* provedena lokální oprava omítek presbytáře a obnova fasádního nátěru. Akce byla podpořena z Programu Podpory obnovy KP prostřednictvím ORP. Pokračovala také oprava interiéru přízemí *sedlčanského děkanství čp. 44*, která navázala na práce provedené v předešlém roce, v letošním roce se jednalo o opravy omítek, pokračování opravy podlah a obnovu interiérových

Radič (správní obvod obce Sedlčany), zámek čp. 1: a – pohled na východní křídlo zámku se zachovalými barokními omítkami pod druhotnou štukovou vrstvou; b – při snímání štukové vrstvy byly ve slepých okenních otvorech nalezeny zbytky iluzivní výmalby okenních výplní, fotografie zachycuje stav po obnově iluzivní výmalby – před nátěrem fasády. Při obnově omítek byl kladen důraz na zachování charakteru hrubě točeného povrchu původních omítek; c – zámek po obnově omítek východního křídla a před dokončením nátěrů okenních výplní. Oprava omítek na jižním křídle proběhla v poměrně nedávné době, před nátěrem fasády tak došlo na těchto úsecích pouze k drobným korekcím v plochách a členění (foto J. Černochová).

a

b

Příčovy (správní obvod obce Sedlčany), sýpka v areálu zámku čp. 16: a – největším statickým problémem sýpky byly vyklápějící se štíty, ty byly v minulosti provizorně zajištěny traverzovými závlačkami (foto H. Prixová); b – při obnově sýpky bylo nutné částečné přezdění rozvolněného zdiva v horních částech štítů, původní stažení bylo odstraněno a nahrazeno novým v nižší úrovni, s kotvicími deskami, skrytými pod fasádou. Narušené tesařské konstrukce byly protézovány pomocí celodřevěných spojů s kolíky. Jednoduchý hambalkový krov byl nově posílen vložením stojaté stolice. Na fasádách bylo obnoveno členění včetně obnovy bedněné korunní římsy, na kterou byla následně vynesena štuková profilace. Při výměně krytiny byly tašky u štítů položeny do malty. Na štíty je plánováno doplnění chybějících piniových šišek a výhledově bude obnovena i omítka soklu a proveden nátěr fasády v návaznosti na zámek (foto J. Černochová).

dveří. Ve Skryšově na zámku pokračovaly stavební práce v interiéru za pomoci příspěvku z programu PZAD. Pokračovala tak obnova stropů s fabiony v dalších místnostech a oprava podlahových konstrukcí. Na kostele sv. Jana Nepomuckého ve Svatém Janu bylo za příspěvku z Programu Podpory obnovy KP prostřednictvím ORP opraveno členění západního štítu. Práce pokračovaly i na objektu chlévů v areálu tvrze v Uhřetech. V tomto roce se jednalo o statické zajištění narušených kleneb, akce byla podpořena příspěvkem z Havarijního programu MK ČR. V městské památkové zóně Sedlec-Prčice probíhalo statické zajištění vykloněné brány kostela sv. Vavřince v Prčici. Oprava byla řešena zesílením a přizdřením opěrných pilířků na vnitřní straně brány. V Prčici probíhaly také práce na statickém zajištění kleneb a stažení obvodových zdí v hospodářské části čp. 6. Zajištění kleneb čp. 6 i zesílení pilířů kostelní brány byly finančně podpořeny příspěvkem z Programu regenerace MPZ. V druhé části souměstí, v Sedlci, probíhala celková oprava budovy bývalého okresního soudu čp. 89, kte-

rý není prohlášen za kulturní památku. Objekt byl adaptován pro sociální bydlení, zázemí sociálních služeb a komunitní centrum. Práce v exteriéru se týkaly především opravy fasády a výměny okenních výplní, které jsou opět ve špaletovém provedení. Ostatní akce na území MPZ byly spíše drobnějšího stavebního charakteru, či probíhaly v rámci přípravy. Na území ochranného pásma ve Vysokém Chlumci se stavební činnost soustředila především na novostavby a drobnější úpravy objektů, které nejsou prohlášeny za KP.

Mgr. Jindřiška Černochová

Okres Rakovník

Správní obvod obce Rakovník

Budova fary při kostele sv. Cyrila a Metoděje v Hořovičkách, využívaná pravoslavnou církví, je po dokončených opravách opět obydlená. Zvýšený zájem církve o objekt se navelenek projevil odstraněním předchozího oplocení se sloupky z bílých cihel a drátěnkovými výplněmi. Starší funkční oplocení nově nahradila plná vysoká zeď vystavěná ze štípaných betonových bloků se sekčními vraty s plastovými lištami na mezeru. Na pohled nápadná vysoká a neprůhledná zeď vážně ovlivnila a narušila vzhled celého památkového areálu. Stavba nebyla předem konzultována se zástupci památkové péče, a proto se zahájilo řízení na odstranění stavby. V Jesenicích, v areálu farního kostela sv. Petra a Pavla, se zahájila první etapou oprava havarijního stavu statiky barokní sakristie. Obvodové zdi byly vážně narušené řadou rozestoupilých trhlin, způsobených podle statika poruchami v podloží a poškozeným krovem. Součástí první etapy oprav bylo provizorní podepření zejména rozvolněných nadpraží otvorů, odkopání základů a lokální přezdění základového a soklového zdiva. V další etapě by se měly přezdít poškozené partie obvodového zdiva a opravit krov. Práce byly provedeny řemeslně kvalitně. Další etapou pokračovala tolik potřebná oprava statiky barokní fary v Kněževsi. Po předchozím dokončení statického zajištění krovu objektu, se pokračovalo opravami v patře domu. Obvodové zdi se směrem vzhůru rozestupovaly, následkem staletí

Pšovky (správní obvod obce Rakovník), sklep na tvrzišti, vazba nového dřevěného krovu určená k zakrytí klenby sklepa (foto E. Volfová).

a

b

Mutějovice (správní obvod obce Rakovník), kaple sv. Prokopa:
 a – interiér lodi, podhled opukové klenby, její kotvení k rubové železobetonové skořepině (z roku 1988) pomocí vrtaných kotev – svorníků; b – podkroví, rubová železobetonová skořepina (z roku 1988) a místa po kotvách kotvení svorkami s opukovou klenbou (foto E. Volfová).

trvajících roztláčování poddimenzovanou vazbou krovu, navíc přetíženou těžkou krytinou z bobrovek. Provádělo se stažení obvodových zdí pod fabionem stropů místností patra domu, pomocí ocelových táhel. Do drážek ve zdivu pod omítkou se instalovala tyčová táhla, pod dozorem památkového statika ing. O. Hrdličky. Oprava se zdárně vydařila. Také v Kněževsi, ve dvoře zájezdni hospody čp. 102, se dokončilo statické zajištění patrového hospodářského objektu se sušárnou chmele při východním štítu, podle projektu ing. V. Jandáčka. Provádělo se příčné stažení budovy táhly a oprava kleneb v přízemí s dozráním segmentových polí. Práce byly provedeny zkušenou památkovou firmou v dobré kvalitě. Na hradě Krakovci se v rozpracovanosti konzultovala projektová příprava na téma opětovného zpřístupnění hradní kaple po dřevěných schodištích a lávkách umístěných v interiéru. Na území OP hradu Krakovce se konzultovala projektová příprava a následně také sledovaly probíhající opravy několika domů (také příprava novostaveb) a rekreačních objektů. Na území OP NKP Křivoklát se uskutečnila řada konzultací projektů přestaveb domů, jejich částečných oprav a stavebních úprav, konzultovaných v průběhu projektové přípravy a sledovaných při realizaci v terénu. Ve Mšeci, kdysi sídlu schwarzenberského velkostatku, zůstává do dnešní doby zachovaná celá řada významných památek, v čele se zámek, přilehlým hospodářským dvorem, kostelem sv. Kateřiny s farou a domem U Světeckých, čp. 51, mimo další objekty. Bohužel většina ze jmenovaných památek je dnes ve špatném nebo havarijním stavu. Za stav hrozící bezprostředně destrukcí lze označit zejména budovy hospodářského dvora, v čele s barokní sýpkou i kdysi půvabný měšťan-

a

b

Olešná (správní obvod obce Rakovník), zámek: a – hlavní střední křídlo; b – hlavní střední křídlo, severní strana, oprava tesařské vazby krovu, spodní části pod mansardovou římsou (foto E. Volfová).

ský dům čp. 51, stojící na náměstí. Přes řadu proběhlých konzultací se zástupci vedení městyse, při nichž se opakovaně poukazyvalo na tristní stav zdejších památek, se nepodařilo dosáhnout obratu k lepšímu. Přínosem je, že vedení městyse alespoň zadalo vypracování projektu na rekonstrukci stodoly u zámku pro občanské využití a odevzdán byl také projekt repliky západní brány vjezdu do dvora z náměstí. Oba projekty a návrh rekonstrukce mostku přes zámecký příkop se opakovaně konzultovaly. Nezbývá než doufat, že dojde i na jejich realizaci. Další etapou pokračovala celková oprava kaple sv. Prokopa v Mutějovicích. Provádělo se zajištění korunní římsy, její provázání s železobetonovým věncem a zahájilo se zajištění stability opukové klenby uvnitř, jejím provázáním vrtanými spojkami s rubovou skořepinou. Práce kontinuálně probíhají pod dohledem statika ing. V. Jandáčka. V Novém Strašecí se konzultovaly stavební úpravy uvnitř farní budovy a ve zdejším farním kostele Narození Panny Marie, týkající se odvodnění, vysoušení objektu a nové elektroinstalace. V loňském roce nastal pozitivní posun v přípravě záchrany zámku v Olešné, obklopeném rozlehlým hospodářským dvorem. Zámek získal nejprve podporu z PZAD, na uskutečnění celkové opravy s postupným odstraněním havarijního stavu. V roce 2020 se začalo opravou nejhorší havárie, vybočené severní obvodové zdi se shnilými pozednicemi a uhnulým přilehlým krovem. Vyklopenou římsou bylo nutné v nejnútnejším rozsahu rozebrat, přezdíť, zapracovat nové železobetonové pozednice a opravit přilehlou spodní část tesařské vazby krovu, ve spodní části pod mansardou, kterou bylo nutné nejdříve v přilehlé části vyhebovat. Poměrně malé zdvihnutí konstrukce bylo velmi riskant-

a

b

Rakovník (správní obvod obce Rakovník), opěrná zeď mezi kostelem sv. Bartoloměje a zvonící: a – stav před rekonstrukcí; b – stav po rozebrání a opětovném složení na opravených základech a s novým kovářsky zpracovaným zábradlím (foto E. Volfová).

ní, protože krov nad opravovaným místem je mohutný, složitý i těžký a stále hodně poškozený. Zvláště tesařské opravy byly provedeny odborně a ve velmi dobré řemeslné kvalitě. Současně pokračovala projekční příprava oprav budov východní části sousedního dvora, kde v nejbližším jihovýchodním nároží zůstává doposud poslední nevelká budova v havarijním stavu s propadlým krovem. V místech bývalého lihovaru v jižním křídle dvora pracuje už déle jak 2 roky minipivovar a v letní sezóně se tu konají kulturní akce. Na opravě návesní kaple sv. Prokopa v *Pochvalově* se pokračovalo další etapou přezdívaní degradovaného soklového zdiva, s odvodněním systémem obvodových drenáží a sešitím trhlin systémem Hellifix. Dokončilo se stažení objektu ocelovými táhly probíhajícími pod stropem uvnitř stavby. U jedné z nejvíce ohrožených památek Rakovnícka se tak podařilo ještě včas zabránit destrukci. Další etapou pokračovala oprava sklepa s lednicí na tvrzišti obklopeném vodním příkopem v *Pšovkách*, stojící v areálu hospodářského dvora. Nad opravenou zděnou částí byl vztyčen nový dřevěný krov valbové konstrukce i s laťováním a připraven pro položení krytiny z bobrovek. Velmi pěkně provedená práce. V *Rakovníku* pokračovala oprava fasád radničních domů čp. 29 a čp. 30, z dvorní strany na obou jižních fasádách i na východní straně západního křídla. Omítky byly vcelku dobře zachované, opravovaly se hlavně soklové partie. Barva nátěru odpovídala dříve použité na severních průčelích. Kvalitně provedená oprava se vydařila. Ve Vysoké ulici na patrové domě se změnila dřevěná okna opět za dvojí, dovnitř otvíraná, truhlářsky řemeslně vyrobená, opatřená krycím nátěrem slonová kost. Okna jsou velmi pěkně zhotovená zkušeným řemeslníkem a správně osazená. Cenný patrový památ-

a

b

Rakovník (správní obvod obce Rakovník), NKP Sokolovna v Rakovníku: a – severní průčelí vysoký řád s čtveřicí pilastrů a plochým tympanonem s keramickou mozaikou sokola; b – detail keramické mozaiky sokola (foto E. Volfová 2019).

kový dům bývalého židovského ghetta čp. 227 získali noví vlastníci. V průběhu roku se opakovaně konzultovalo zpracování projektové přípravy. Odevzdán byl také podrobně zpracovaný SHP objektu. Na věži Vysoké brány se opravoval vnitřek ochozu, provedlo se omytí kamenného ochozu, přespárování dlažby s použitím pružné izolace do hloubky spár, doplnění styčných spár zábradlí ochozu, lokální oplechování olověným plechem koutové spáry mezi stěnou věže a dlažbou na jižní a západní straně a další drobné udržovací práce menšího rozsahu. Uvnitř věže se opravovalo také dřevěné vřetenové schodiště vedoucí v přístavku do 1. patra, vyměňovaly se jednotlivé poškozené stupně a podstupnice. V prostoru mezi kostelem sv. Bartoloměje a zvonící se začala opravovat cca 120 cm vysoká opěrná zeď (v havarijním stavu) se zábradlím podle projektu ing. O. Hrdličky. Opěrka drží stoupající svah s dvoupatrovou zvonící a průjezdnou komunikací. Zeď, vyzděná z opracovaných pískovcových kvádrů, se postupně po částech rozebrala a na opravený, nebo obnovený základ, se vyzdívala zpět do původní výšky. Korunu zdi kryjí kamenné desky s mezerami pro kamenné sloupky, kotvící železné kovářsky zpracované nýtované zábradlí. Oprava zdi je dokončena z větší části, zbytek se bude opravovat v dalším roce. Vzhled opravené části je příznivý. Uvnitř sousedního děkanského kostela sv. Bartoloměje se začala opravovat kamenná dlažba v lodi. V presbytáři je oprava už hotová. Kamenné desky se vyzvedly, očistily a třídily. Dobře se vracely zpět, kdežto poškozené se použily ve zlomcích po obvodu a v ploše je nahradily desky nové, stejné (nebo velmi podobné) barvy a velikosti. Na opravený podklad do lože z vápenné malty se ukládaly definitivně. Opravu prováděla specializovaná restaurátorská firma profesí-

a

b

**Lány (správní obvod obce Kladno): a – Plečnickova branka s koho-
houtem v severní ohradní zdi s kostelem Nejsvětějšího jména
Ježíš v pozadí po opravě; b – kostel Nejsvětějšího jména Ježíš,
výřez se severní fasády se supraportou hlavního portálu po
opravě (foto E. Volfová).**

onálním způsobem. Opakovaně se konzultovala architektonická studie přístavby Rabasovy galerie ve Vysoké ulici. Všechny postupné kroky zpracování byly předmětem projednání a odsouhlasení vedením oddělení garantů území NPÚ. Uvnitř MPZ města se uskutečnila v roce 2020 také celá řada konzultací připravovaných stavebních úprav a rekonstrukcí domů a staveb, včetně projednání projektové přípravy v rozpracovanosti. V budově Sokolovny v Rakovníku, NKP, proběhlo několik schůzek, při nichž se konzultovaly drobné stavební opravy, oprava parketové podlahy, instalace osvětlení a venkovního kamerového systému. Průčelí jedné z nejvýznamnějších památek moderní architektury v Rakovníku vrcholí v ose nad vchodem tympanonem, v jehož ploše je zajímavá barevná mozaika, kombinace keramického obkladu s mozaikou, s motivem sokola s činkou v pařátech. Autor pozoruhodného díla není patrně známý, ale výrobce je jasný, jde o produkci zdejších kdysi slavných keramických závodů z doby výstavby v roce 1914. Vzhledem k exponované poloze by se měl prověřit stav díla a případně provést jeho konzervaci (restaurování). Se starostou *Rynholce* se předem konzultovaly plánované opravy vnitřku návesní kaple sv. Isidora, s výměnou vnitřních dveří, úpravou oltáře a restaurováním původní výmalby z konce 19. století. V kapli sv. Martina ve *Žďáru* pokračovala další etapou oprava tesařské vazby krovu nad presbytářem. Sanktusník byl opraven už roku 2019, poškozené části krovu se protězovaly. V presbytáři se opravoval z větší části spadlý strop, kde se doplňovalo chybějící bednění. Místní občanské sdružení, které převzalo péči o kapli, připravuje uvnitř kaple program návštěvníky. Ještě před opravami proběhl v interiéru restaurátorský průzkum zachovalých omítek s nátěry. V průběhu celého roku 2020 pokračovala oprava farního kostela Nejsvětějšího jména Ježíš v *Lánech* (pověřená obec Kladno). Opravovaly se (jen lokálně) vcelku zachovalé venkovní i vnitřní omítky, které se po zavadnutí opatřily vápenným nátěrem. Vnitřní omítky se natřely dvěma odstíny velmi světlých okrových nátěrů, ve valérech lomené bílé. Fasádní nátěr se opakoval v podobné barevnosti jako předchozí, aktivní články lomené bílé, výplňová pole okrová. Výraznější změnou prošla oprava barevnosti severního vstupního portálu. Součástí architektury plastické supraporty, s výplní v kameni provedeným fürstenberským aliančním znakem, je dvojice štukových konzol umístěných na bocích. Přínosem bylo přizpůsobení povrchu štukových konzol (scelení), do té doby bílých, barevnosti kamene, provedené s naznačeným mramorováním v nátěru. Zbarvení na stavbě použité arkózy „žehrováku“ je výrazně okrové s karmínovými žilkami, na pohled působivé. Překrytí režného kamene krycím vápenným nátěrem se nepodařilo proti zájmu zřizovatele prosadit. Kromě jmenovaných prací se také odstranilo málo funkční podlahového topení (nahrazené vyhřívanými sedáky), rekonstruovala se kamenná dlažba v interiéru, nová elektrifikace a osvětlení, dále oprava krovu, zřízení dvou nových vikýřů volských ok, vybudování půdní lávky v krovu a další práce. Celková oprava kostela byla projekčně připravena profesionálním způsobem a velmi kvalitně realizována.

Ing. arch. Eva Volfová

ODDĚLENÍ SPECIALISTŮ

Oddělení specialistů zajišťuje péči o specifické druhy památek, zejména lidovou architekturu, technické památky a historické zahrady a parky. Řeší rovněž agendu urbanistickou. Práce celého oddělení byla zaměřena na průzkumy, dokumentaci a památkový dohled při obnově památek.

LIDOVÁ ARCHITEKTURA

V roce 2020 byla s ohledem na pandemickou situaci, která značně komplikovala činnost oddělení, práce zaměřena zejména na památkový dohled akcí obnovy, především těch, které byly spolufinancovány z dotačních programů MK ČR i jiných poskytovatelů.

Okres Beroun

Správní obvod obce Beroun

Ve VPZ *Mořinka* byla dokončena novostavba na místě původní stodoly v areálu usedlosti čp. 8. Demolice torza stodoly a zahájení novostavby bylo v minulých letech provedeno bez vědomí památkových orgánů a bez vědomí stavebního úřadu. Výsledkem požadovaných úprav je hmotově tradiční objekt neutrálního charakteru. Podoba vnějšího pláště není ideální, ale vzhledem ke svému umístění v hloubce pozemku nebude objekt působit v plošně chráněném území rušivě.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Správní obvod obce Hořovice

Největší rozsah agendy se tradičně dotýkal prostoru VPZ *Olešná*. Dokončena byla obnova průčelí usedlosti čp. 34+102 na návsi. I když výsledek není zcela bez chyb, lze konstatovat, že opravené průčelí působí v prostředí návsi příznivým dojmem. Na území VPZ *Kleštěnice* se opravovala zadní hospodářská část domu čp. 5, zaměřená na opravu střechy. Nejzajímavější a nejrozsáhlejší akcí obnovy byla celková obnova krovu a střechy chlévů usedlosti čp. 10 v *Lázovicích*, na území KPZ *Osovsko*, navazující na již dříve provedené jedinečně statické zajištění kleneb. Tesařská oprava krovu i přeložení krytiny byly provedeny ve vzorové kvalitě s důrazem na zachování autentického materiálu i solidní řemeslné práce. Západní, z hle-

Lázovice (správní obvod obce Hořovice), KPZ, hospodářské stavení v usedlosti čp. 10 po opravě krovu a přeložení krytiny. Díky uplatnění tradičních technologií (použití přebraných recyklovaných tašek, pokládka do malty, minimalizování klempířských prvků) lze výsledek hodnotit jako mimořádně zdařilý (foto J. Pešta).

diska povětrnosti exponovaná strana střechy byla položena z nového materiálu, zatímco na východní straně do dvora byly použity přeskládané a přebrané staré bobrovky. Tento postup, dnes již ojedinělý, lze hodnotit jednoznačně pozitivně.

Ing. arch. Jan Pešta

Okres Kladno

Správní obvod obce Kladno

V areálu usedlosti čp. 17 v *Kamenných Žehrovicích* byla postavena nová brána volně inspirovaná klasicistním tvaroslovím, která nahradila autentickou pilířovou bránu s nýtovanými kovovými vraty z 20. let minulého století. Z odborného hlediska se jedná o spornou realizaci, která ovšem byla v minulosti povolena KÚSČ. Současně proběhla obnova fasády hlavního štítového průčelí domu. Částečná obnova fasády špýcharu se zde již tradičně neobešla bez komplikací, neboť byla vlastníkem zahájena bez povolení stavebním úřadem. Usedlost čp. 52 v *Kačici* je cenným areálem vesnické klasicistní architektury Kladenska s dochovanou stodolou, stájemi a dvojicí vjezdových bran. Hmotovou skladbu doplňují drobné hospodářské objekty z první poloviny 20. století. Nejhodnotnější stavbou je dům usedlosti s poloroubeným přízemím a hrázděným patrem, který je jednou z posledních dochovaných hrázděných staveb Kladenska. Areál byl dlouhodobě neudržovaný. Nový vlastník zahájil jeho celkovou obnovu bez vědomí památkových úřadů. Výsledkem opakovaných náročných jednání byla částečná eliminace nedostatků již realizovaných prací. Současně byla provedena lokální obnova krovu a střešního pláště domu a stodoly. Havarijní poslední vazba krovu při zadním štítě domu způsobovala vychýlení krovu, které bylo obnovou sanováno. Havarijní konstrukce krovu stodoly měly vliv na vznik statických poruch obvodového zdiva, a bylo proto nutné současně s obnovou krovu vložit do koruny zdí skrytý železobetonový věnec. Dožilé střešní pláště obou staveb byly nahrazeny tradiční pálenou krytinou. V příštím roce je zamýšlena hmotová dostavba zaniklé hospodářské stavby, která navazovala na stávající chlévy. V areálu usedlosti čp. 32 v *Honicích* proběhla lokální obnova krovu a střešního pláště stodoly.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Správní obvod obce Slaný

V areálu tzv. Cífkova statku čp. 1 ve VPR *Třebíz* byla za podpory PPVPZ realizována další etapa obnovy krovu a střešního pláště špýcharu. Krov byl před zahájením obnovy v interiéru skrytý za umakartovým opláštěním z konce 20. století, neboť podkroví bylo využíváno jako depozitář. Při postupném snímání vnitřního obkladu je odkrýván vážně poškozený krov s necitlivými zásahy z 80. let minulého století. Ve špatném stavu jsou také stropní trámy, jejichž zhlaví byla ve stejné době nastavena betonovými plombami, případně zhlaví zcela chybí a trámy jsou v kapsách zdiva uloženy pouze pomocí fošnových přílozek. Z těchto důvodů bylo nutné přistoupit k většímu rozsahu výměn, než bylo původně předpokládáno a v důsledku byla obnovena relativně malá část krovu. Ani přes opakovaná náročná jednání se nepodařilo přimět vlastníka čp. 15 v *Hořešovičkách* k provedení nařízených prací, provizornímu zajištění stavby a zahájení celkové obnovy domu a areálu této cenné klasicistní usedlosti. Vlastní dům se nachází v havarijním stavu a hrozí jeho destrukce, proto bylo nutné zahájit přestupkové řízení, proti kterému se vlastník odvolal. Zanedbanou údržbou trpí také hospodářská stavba s dochovaným hrázděným patrem, která je jedním z posledních příkladů tzv. slánské lepenice.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Chotouň (správní obvod obce Český Brod), stav po celkové obnově fasády a doplnění čučků (prosinec 2020, foto M. Hanzlíková).

Okres Kolín

Správní obvod obce Český Brod

V areálu usedlosti čp. 8 v *Chotouni* probíhala od srpna do konce roku závěrečná etapa obnovy barokního špýcharu, podpořená příspěvkem z PORP. Podle návrhu vytvořeného začátkem roku, vycházejícího z historické fotodokumentace, byla rekonstruována podoba čučků. Doložené šišky z vrcholů a koule z křídel štítů byly provedeny z umělého kamene s patinovaným povrchem. Původní dveře, které jsou ve špatném technickém stavu, budou deponovány ve výstavních prostorech muzea zemědělské techniky, které je v areálu usedlosti zřízeno. Do vstupů sýpky byly osazeny jejich kopie. Pouze v přízemí západního štítového průčelí se dochoval fragment zelené pozdně barokní malované výzdoby – iluzivního psaníčka a navazujícího malovaného lesenového pásu pod plastickou korunní římsou. Náročná jednání s prováděcí firmou ve věci obnovy malovaného členění fasády probíhala ve spolupráci s Ing. ach. Rákosníkovou, která v průběhu dozoru předchozích etap obnovy shromáždila všechny dostupné starší průzkumy a fotografickou dokumentaci. Na základě těchto podkladů, poznatků z nálezové situace a s respektem k typologii barokního malovaného členění fasád a po zevrubné diskusi s dalšími účastníky akce vytvořila variantní návrhy pro rekonstrukci fasády špýcharu. Navzdory kvalitně provedenému a odsouhlasenému vzorku se výsledná realizovaná malba blížila více podobě renesančních sgrafit v odstínech šedé, než dochované nálezové situaci. Malba si vyžádala opakované korekce barevného i výtvarného řešení. Konečnou

podobu obnovené fasády je možné považovat za relativně zdařilou.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Správní obvod obce Kolín

Ve *Starém Kolíně* byla zahájena první etapa obnovy krovu a střešního pláště obytného stavení usedlosti čp. 32. V rámci toho byl demontován stávající provizorní nevyhovující krov se střešní krytinou z asfaltových pásů a nahrazen novým, jenž svým sklonem, nasazením na spodní stavbu a provedením, rehabilituje tvar střechy dle dochovaných fotografií. Vlivem nešťastného výběru tesaře, kdy vlastník preferoval nízkou cenu namísto zkušenosti a řemeslné zručnosti, došlo k provedení opravy pouze na jednom křídle stavení a výraznému prodloužení doby opravy. Pokládka vláknocementové střešní krytiny byla nakonec zahájena až v prosinci. Další pokračování je závislé nejen na finančních prostředcích, ale též na zajištění kvalitních a zkušených řemeslníků.

Ing. Otakar Hrdlička

Okres Kutná Hora

Správní obvod obce Kutná Hora

V areálu bývalé usedlosti čp. 2 ve *VPZ Losiny* pokračovala další etapou postupná obnova domu, zaměřená na obnovení hliněných interiérových omítek na opravených roubených konstrukcích výměnku a podlah, dále na obnovu roubených stěn světnice a výměnu střešní krytiny hlavní části domu.

Mgr. Jana Berková

Vepřek (správní obvod obce Kralupy nad Vltavou), areál vodního mlýna čp. 19, stav po celkové obnově mlýnice, v pravé části fotografie kolmo navazuje obytný dům, jehož celková rekonstrukce proběhla v minulých letech (listopad 2020, foto M. Hanzlíková).

Vepřek (správní obvod obce Kralupy nad Vltavou), areál vodního mlýna čp. 19, stav před celkovou obnovou mlýnice, pohled od severozápadu na mlýnský náhon a částečně destruovaný turbínový přístavek (duben 2012, foto M. Hanzlíková).

Vepřek (správní obvod obce Kralupy nad Vltavou), areál vodního mlýna čp. 19, stav po celkové obnově mlýnice, pohled od severozápadu na západní průčelí mlýnice s obnoveným turbínovým přístavkem (listopad 2020, foto M. Hanzlíková).

Okres Mělník

Správní obvod obce Kralupy nad Vltavou

Zahájení schválené celkové přestavby domu čp. 9 v domkářské a chalupnické enklávě ve VPR *Debrno* provázely nepovolené práce na sanaci zvětralého skalnatého svahu. Eliminace nedostatků a kultivování konečné podoby svahu je předmětem probíhajících konzultací. Ve *Vepřku* byla dokončena obnova barokní mlýnice, která je součástí rozlehlého areálu vodního mlýna čp. 19, jež probíhala řadu let. Dokončeny byly omítky v interiérech stavby a obnova výplní, které byly repasovány nebo provedeny jako kopie. Obnova fasád západního, východního a jižního průčelí respektovala dochovanou poslední technicistní stavební fázi související s modernizací mlýnské technologie, která částečně setřela tektonická pravidla barokního členění fasád. Ve štítě hlavního průčelí mlýnice byl rekonstruován nápis „VÁLCOVÝ MLÝN VOJTĚCHA SATRANA“. Dokončena byla také dostavba turbínového přístavku z režných struskových cihel. Před zahájením obnovy byla přístavba pouze v torzálním stavu, ale s dochovanou technologií. Pulťová střecha i patro zcela chyběly, přízemí se nacházelo v havarijním stavu. Dostavba patra byla realizována z druhotně použitých struskových cihel. Přístavba vznikla v první polovině 20. století a při její obnově byl rehabilitován stav z doby výstavby. Dokončení obnovy bylo standardně provedeno ve velmi solidní řemeslné kvalitě. Akce byla realizována za spoluúčasti programu KÚSČ. Unikátně dochovaná technologie včetně turbín by měla být postupně po jednotlivých strojích restaurována v následujících letech, a to nejen v závislosti na finančních možnostech, ale především s ohledem na skutečnost, že problematice restaurování mlýnské technologie se věnuje jen několik odborníků v celé republice. Od příštího roku bude mlýnice otevřena pro veřejnost.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Správní obvod obce Mělník

Ve VPR *Dobřeň* byla realizována tesařská oprava roubených stěn světnicového dílu domu čp. 3. Původní trámy, zejména ve stěně do zápraží, byly ve zcela havarijním stavu, napadené dřevokazným hmyzem tak, že bylo třeba je ve spodních partiích stěny zcela nahradit. Po vyschnutí nových trámů bude v příštím roce provedena obnova hliněných vymazávek. V návaznosti na tyto práce byla provedena také celková oprava zápraží, které tvořily rozpadlé pískovcové desky, částečně v minulosti zalité a doplněné cementovou maltou. Celé zápraží

Dobřeň (správní obvod obce Mělník), VPR, roubený patrový dům čp. 3. Stav po tesařské obnově roubených stěn světnice a navazující obnově dlažby v zápraží, která byla nově přeložena a poškozené pískovcové desky nahrazeny materiálem stejného druhu (foto J. Berková).

Jestřebice (správní obvod obce Mělník), VPZ, usedlost čp. 1. Hospodářská budova vznikla v 2. polovině 19. století jako kolna, která byla později z větší části upravena jako chlév. Krov a střešní plášť byly v havarijním stavu. Obnova proběhla ve dvou etapách v letech 2019–2020 (foto J. Berková).

Vidim (správní obvod obce Mělník), VPZ, roubený dům čp. 80. Štít hlavního průčelí prošel v roce 2021 zásadní proměnou. Jeho dosavadní podoba s horizontálně členěnou lomenicí pocházela z poslední třetiny 20. století a svým členěním neodpovídala stylu lidových staveb na Kokořínsku. Stav před zahájením prací (foto J. Berková).

Jestřebice (správní obvod obce Mělník), VPZ, dům čp. 20. V rámci opravy krovu a výměny krytiny byl pečlivě obnoven také první předsazený pár krokví s ozdobnými detaily, které dávají štítu estetickou kvalitu (foto J. Berková).

Vidim (správní obvod obce Mělník), VPZ, roubený dům čp. 80. Pod bedněnou lomenicí se zachoval původní štít z roku 1872 s tradiční konstrukcí z tyčí vyplétaných slaměnými povříšly. Vnější omítka byla před osazením dřevěného štítu odstraněna, což umožnilo dokumentovat tuto dnes již vzácnou stavební lidovou techniku a ocenit jak vysokou zručnost tehdejších řemeslníků, tak rovněž estetickou kvalitu díla (foto J. Berková).

bylo nově založeno a přeskládáno s částečným nahrazením poškozených desek opět pískovcem. Na roubeném patrovém domě čp. 8 byla provedena zdařilá obnova okenních výplní s tím, že původní okna v patře byla repasována a novodobá okna v přízemí nahrazena replikami oken původních. Obě akce byly podpořeny z Programu péče o VPZ a VPZ. Ve VPZ *Jestřebice* probíhal, stejně jako v předchozím roce, nebývalý stavební ruch zaměřený na obnovu místní historické zástavby. V usedlosti čp. 1 byla dokončena obnova krovu a střechy na hospodářském stavení. V rámci dokončovacích prací byla provedena také obnova štítu hlavního průčelí. Vzhledem k technickému stavu krovu a střešního pláště lze akci hodnotit jako záchranu stavby s velmi pozitivním dopadem na danou část VPZ. V usedlosti čp. 4 pokračovala postupná obnova roubeného patrového domu dokončením hliněných omítek v části přízemí, obnovou hmoty bývalé černé kuchyně s přezděním na ni navazujícího průlezného komína, který byl ve špatném stavu a z vnější strany poškozen neodbornou opravou, realizovanou v 70. letech 20. století s použitím betonových směsí. Komínové těleso bylo nově vyzděno z plných pálených cihel v původním tvaru. Součástí akce bylo také doplnění části konstrukce krovu jako příprava na celkovou výměnu krytiny, kte-

Vidim (správní obvod obce Mělník), VPZ, roubený dům čp. 80 – stav štítu po dokončení obnovy tradičně členěné fasády rekonstruované podle dochované dobové fotografie. Vzhled hlavního průčelí domu se tak navrátil do své původní podoby z roku 1872 (foto J. Berková).

Nosálov (správní obvod obce Mělník), VPR. Drobná stavba staré hasičské zbrojnice je cenným dokladem tradiční vybavenosti vesnice na přelomu 19. a 20. století. V 2. polovině 20. století byla k objektu přestavěna čekárna autobusové zastávky s pultovou střechou navazující na hlavní průčelí, která původní objekt vzhledově velmi poškozovala, stejně jako krytina z vlnitého eternitu. V rámci obnovy byla čekárna nahrazena kvalitnější zděnou stavbou odsazenou od líce průčelí. Stavba dostala novou pálenou taškovou krytinu a nová vrata. Ačkoli se nejedná o kulturní památku, objekt velmi pozitivně dotváří prostředí rezervace a je příkladem citlivého přístupu obce k místní historické zástavbě (foto J. Berková).

Kanina (správní obvod obce Mělník), dům čp. 17 je výměnkem větší usedlosti z 1. poloviny 19. století, která náleží mezi nejstarší zděné vesnické stavby na Kokořínsku. Střecha z bobrovek byla natolik poškozená, že došlo k částečné destrukci stropů a stav krovu byl havarijní. Jeho kvalitu poškodila rovněž neodborná oprava realizovaná někdy v 2. polovině 20. století. Stav po dokončení krovu (foto J. Berková).

rá je naplánována do příští etapy prací. Na roubeném domě čp. 13 byla zahájena obnova krovu s nahrazením rozpadající se betonové taškové krytiny z 30. let 20. století eternitovými čtvercovými šablonami. Práce obsáhly první polovinu střešního pláště a budou dokončeny v následujícím roce. Eternitové šablony byly zvoleny jako náhradní materiál za tašky, které se dnes již nevyrábějí. Stejná práce byla realizována také na roubeném patrovém domě čp. 20, kde byly eternitové šablony nahrazeny stejným typem krytiny. Obnova krovu si vyžádala jen lokální zásah. Nejviditelněji se projevila v hlavním štítovém průčelí, kde musela být první, před štít předsazená vazba s ozdobnými detaily z větší části nahrazena velmi zdařilou replikou. Všechny uvedené akce byly podpořeny z Programu péče o VPR a VPZ. Ve VPZ *Lobeč* pokračovaly práce na obnově areálu pivovaru, v jejichž rámci byla provedena oprava soklů hlavní budovy, poškozených vzlínající vlhkostí, a provedena

oprava opěrných zdí z pískovcových kvádrů, zejména opěrné zdi za zaniklým objektem starých sklepů a spilky. Horní partie stěny byly nově přezděny a doplněny pískovcovými kvádry. Práce byly odvedeny ve vysoké kvalitě. Rovněž na území vesnické památkové rezervace *Nosálov* probíhal velmi cílý stavební ruch zaměřený na obnovu tradiční tváře vesnice. Na hlavním obytném stavení usedlosti čp. 9 došlo k výměně střešní krytiny, kdy dosavadní eternitové šablony z 90. let 20. století byly na přání vlastníka nahrazeny pálenými režnými bobrovkami. Na domě bývalé usedlosti čp. 12 byla provedena celková obnova roubeného vnějšího pláště, zahrnující opravu a částečnou výměnu hliněných vymazávek a obnovu hnědočerveného nátěru trámů. Na domě čp. 25 byla realizována obnova komorového dílu domu s tím, že obezdívkou překryté roubené stěny, značně poškozené, musely být nově vyroubeny. Akce souvisí s celkovou obnovou domu k trvalému bydlení. V usedlosti čp. 34 byla realizována obnova hliněných interiérových omítek v patře a také obnova okenních výplní, zaměřená na rehabilitaci původního stavu, který byl narušen necitlivými zásahy do podoby oken a zejména řazení okenních os v hlavním průčelí. Velký význam pro vzhled a prostředí návěsného prostoru VPR mají dvě akce, realizované obecním úřadem. První z nich je celková obnova vodní nádrže v centrální části návsi, kdy původní rozpadající se pískovcové stěny již nedokázaly zadržet vodu a někdejší nádrž byla celoročně vyschlá a zarostlá trávou. V rámci akce byly obvodové stěny přezděny s použitím vytríděného původního materiálu – pískovcových kvádrů, které byly doplněny materiálem stejného druhu, rovněž druhotně použitým. Ve východní části návsi byla provedena oprava bývalé hasičské zbrojnice, k níž byla v minulosti necitlivě přisazena autobusová čekárna. Tato část byla odstraněna a nahrazena nově architektonicky kultivovanější čekárnou. Na vlastní zbrojnici byla nahrazena dosavadní střešní krytina z vlnitého eternitu pálenými taškami a opravena věžička. Ve VPR *Nové Osinalice* byla realizována celková obnova krovu a střechy stodoly v usedlosti čp. 11. V rámci prací byly provedeny rovněž zásahy do nosného systému této pilířové stavby, kdy v prostoru mlatu byly doplněny dřevěné sloupky. K dokončení obnovy chybí rekonstrukce přístodůlku na straně do dvora a obnovení dřevěných výplní stěn. Na území VPZ *Vidim* pokračovala další etapou celková obnova roubeného patrového domu čp. 80 v Dolní Vidimi, zaměřená na obnovu okenních výplní a zejména obnovu štítu hlavního průčelí. Tento dobový prvek, tvořený konstrukcí z latí s výpletem ze slaměných povřísel, byl v 2. polovině 20. století zbaven omítek a překryt novodobou dřevěnou lomenicí, která neodpovídala místní tradici. Po jejím odstranění došlo k obnovení původní podoby štítu s fasádou členěnou podle stavu doloženého na dobových fotografiích. Velmi cenným detailem jsou také výplně větracích otvorů, které byly provedeny jako repliky v objektu nalezených, byť poškozených, původních plechových výplní z poslední třetiny 19. století, kdy tento štít vznikl. Mimo plošně chráněná území probíhala obnova několika památek lidové architektury. Mezi nimi je třeba zmínit zejména celkovou obnovu krovu na domě čp. 17 v *Kanině*, který je součástí někdejší usedlosti z první třetiny 19. století, jež se řadí k nejstarším zděným vesnickým stavbám Kokořínska. Krov původně výměnkářského stavení byl v důsledku dlouhodobě zanedbané údržby střešního pláště a nevhodných utilitárních úprav realizovaných někdy v 2. polovině 20. století ve zcela havarijním stavu. V rámci obnovy muselo být přikročeno k výměně většiny prvků včetně vazných trámů a pozednice zazděné v koruně obvodové stěny. S ohledem na velký objem prací byl v této etapě realizován krov s tím, že krytina a další práce budou následovat v další etapě. Významným počinem je rovněž zahájená obnova patrové roubené sýpky v usedlosti čp. 12 v *Libovicích*. Sýpka s pavlačí je v přízemí doplněna roubenou komorou a kolnou, vy-

nášenou zděnými pilíři z pískovcových kvádrů. V důsledku nestability svažitého terénu a poškození roubených stěn přízemí došlo k výraznému naklonění objektu a vychýlení pilířů od svislé osy. Objekt byl v havarijním stavu. V první etapě došlo ke statickému zajištění a přezdění pilířů i podezdívky přízemí na novém základu a následnému vyrovnání vychýleného patra. Akce bude pokračovat v příštím roce tesařskou opravou roubených stěn přízemí. V osadě *Ráj*, která se součástí města Mšena, byla zahájena obnova roubeného patrového domu čp. 9 výměnou patních trámů obvodových stěn a tesařskou opravou napadených navazujících úseků stěn. Součástí akce byla také oprava s doplněním pískovcového zdiva v přízemí komorového dílu. Zdařilá akce bude pokračovat v následujícím roce potřebnou rehabilitací okenních otvorů v přízemí. Vedle uvedených zdařilých akcí obnovy je třeba zmínit také dva zásadní negativní zásahy. Ve VPZ *Vrbno* došlo ke změně vlastníka jediné památkově chráněné usedlosti čp. 21, který bez předchozího jednání s památkovými orgány zahájil odstranění krovu na patrové zděné sýpce. Střešní pláště i krov byly v havarijním stavu a byla připravena jejich obnova, namísto které však vlastník narušené konstrukce bez podrobnější dokumentace z velké části rozebral a objekt provizorně zakryl v rovině podlahy podkroví. Příprava celkové obnovy bude úkolem následujícího roku. V usedlosti čp. 38 v *Želízích* došlo v důsledku dlouhodobého zanedbání údržby střešního pláště k destrukci části krovu nad roubeným hospodářským objektem. Pro zahájení obnovy bude třeba důkladná projektová příprava.

Mgr. Jana Berková

Vrátno (správní obvod obce Mladá Boleslav), brány usedlostí čp. 31 (b) a 32 (a) jsou posledními doklady někdejších roubených usedlostí a jejich bohatá štuková výzdoba a krása je zachránily v 2. polovině 20. století před demolicí. Obě stavby náležejí k mimořádně cennému souboru bran se štitovými nástavci, pocházejících z 2. čtvrtiny 19. století. Obě brány byly v letošním roce nákladně obnoveny do původní krásy (foto J. Berková).

Okres Mladá Boleslav

Správní obvod obce Mladá Boleslav

Ve vesnické památkové zóně *Střehom* pokračovala obnova roubeného patrového domu v usedlosti čp. 11. V rámci této etapy byla nahrazena provizorní stěna v přízemí západního průčelí světnicového dílu roubením podle původního stavu a provedena navazující tesařská oprava stěn v jižním průčelí. Akci hodnotíme jako velmi zdařilou a řadíme ji k velkým úspěchům památkové péče v dané lokalitě, neboť přináší po několika desetiletích rehabilitaci původního vzhledu této cenné památky. Na roubeném domě čp. 16 byla realizována v souvislosti s požárem z jara tohoto roku celková obnova krovu a výměna střešní krytiny. Díky včasnému důslednému jednání orgánů památkové péče s vlastníkem se podařilo dosáhnout výměny již zakoupené nevhodné černé taškové krytiny za tradiční režné pálené tašky. Obnovená střecha tak na rozdíl od předchozího stavu pozitivně dotváří střešní krajinu VPZ.

Střehom (správní obvod obce Mladá Boleslav), VPZ. Dům usedlosti čp. 11 se po letech příprav dočkal obnovy roubení v západní stěně, která byla zcela necitlivě přezděna v poslední třetině 20. století. Ve dvou na sebe navazujících etapách, realizovaných v letech 2019 a 2020, byla nevhodná zděná konstrukce nahrazena opět roubenou a opraveno roubení navazujících původních stěn. Obnova stavby má zásadní vliv na danou část VPZ a je základním předpokladem k postupné opravě interiéru domu a vhodného využití (foto J. Berková).

Řehnice (správní obvod obce Mladá Boleslav), usedlost čp. 18 je příkladem citlivé obnovy kulturní památky s maximálním respektem k původním stavebním technikám a technologiím. V souladu s přístupem k obnově vlastního domu je zde přistupováno rovněž k obnově prvků dotvářejících prostředí usedlosti, např. oplocení. Zaniklý plot byl nahrazen opět tradičním plaňkovým z loupané kulatiny, osazeným do druhotně použitých pískovcových sloupků (foto J. Berková).

V závěru roku byla realizována obnova veřejného osvětlení v obci, při které byla nevhodná zastaralá svítidla, osazená vesměs na sloupech elektrického vedení, nahrazena vhodnějšími kovovými svítidly s vlastními stožáry, což se pozitivně odráží v celkovém vzhledu prostředí VPZ. Na území VPR *Viska* byla provedena oprava krovu a celková výměna střešní krytiny na roubeném domě usedlosti čp. 7, kde byly položeny opět režné pálené tašky. Současně byla opravena koruna zdi zadního štítového průčelí a obnovena jeho fasáda. Akci lze hodnotit jako velmi zdařilou. Byla spolufinancována z Programu péče o VPR a VPZ. Z akcí obnovy kulturních památek mimo plošně chráněná území je nutno opět zmínit celkovou obnovu areálu chalupnické usedlosti čp. 18 v *Řehnicích*. Vedle obnovy hliněných omítek a mazanin v hospodářském stavení je třeba vyzdvihnout zejména obnovu oplocení, která je zcela příkladná. Zaniklé oplocení na straně k přístupové cestě bylo rekonstruováno v místně tradiční podobě s použitím pískovcových sloupků a plotových polí z loupané kulatiny. Tento plaňkový plot je zcela typickou ukázkou oplocení dané oblasti a velmi pozitivně dotváří tradiční podobu areálu i prostředí vesnice. V lokalitě *Líny* pokračovala další etapou postupná celková

obnova roubeného patrového domu čp. 26, jejíž podstatou byla obnova roubených obvodových stěn, obnova okenních výplní a interiérových hliněných omítek. Na stropě světnice a kuchyně v přízemí byla zachována velmi poškozená původní hliněná omítka se zrcadly s koutovými výplněmi, doplněnými v jednotlivých polích stropu odsazeným fabionem. V rámci obnovy se však zhotoviteli nepodařilo tento vysoce estetický dobový detail obnovit a doplnit v potřebné kvalitě a bude nutno tyto části opravit. Ve Vrátně došlo po delších přípravách k velmi zdařilé obnově vjezdových bran dnes zaniklých usedlostí čp. 31 a 32. Obě brány náleží k souboru bran se štítovými nástavci a vyznačují se velmi bohatou štukovou výzdobou. V rámci obnovy podpořené příspěvkem z Programu ORP byla přeložena dožívající pálená krytina a opravena fasáda. Na bráně čp. 31 bylo bohužel nutno nahradit původní, již velmi poškozené drobné atypické prejzy novými dle současných možností omezeného sortimentu jezdecké krytiny. Na bráně čp. 32, jejíž omítka byla v minulosti částečně doplněna směsí s podílem cementu, docházelo k uvolnění původní omítky od zdiva a opadávání částí štukové výzdoby. Při obnově proto bylo třeba uvolněné kry původní omítky injektovat a některé prvky, zejména listových závěsů pod římsami, provést nově. Výsledek obnovy, realizované štukatérem p. Volským, hodnotíme jako velmi zdařilý.

Mgr. Jana Berková

Správní obvod obce Mnichovo Hradiště

Ve VPZ *Loukov* byla realizována první etapa obnovy střechy na hospodářském patrovém stavení v usedlosti čp. 9. Práce zahrnovaly lokální obnovu krovu a výměnu dožilé střešní krytiny za břidlice eternitovými šablonami. Druhá etapa obnovy bude následovat v příštím roce. Zásadní změnou v prostředí VPZ je stavba nového mostu přes Jizeru. V navazující části komunikace naproti kostelnímu návrší tak dochází ke změně výšky staré opěrné zdi z pískovcových bloků, která byla v důsledku korekce tvaru nájezdu na nový most nahrazena betonovou zdí s pískovcovým obkladem. Akce bude dokončena v roce 2021. V návěsním prostoru byla zahájena revitalizace vodní nádrže se stěnami z pískovcových kvádrů, které byly v 2. polovině 20. století překryty betonem. V rámci akce měla být obnovena původní podoba stěn s pískovcovými kvádry. Výsledek doposud realizovaných prací je však třeba označit za zcela nepřijatelný, a to jak technologicky, tak esteticky. Zdivo tohoto druhu se vyznačuje přesně opravovanými kvádry a tenkými spárami. Zde však dodavatel použil neupravené starší

kameny, které spojil PUR pěnou, z čela překrytou cementovou spárovací směsí. Nebyla dodržena ani skladba kamene, a výsledek je tudíž zcela nevyhovující.

Mgr. Jana Berková

Okres Nymburk

Správní obvod obce Lysá nad Labem

V *Byšičkách* bylo bez vědomí památkových orgánů provedeno odvodnění a nový živičný povrch s hlubokým šterkovým podkladem na příjezdové cestě, která vede severozápadním směrem od Byšické tůně a ústí v návěsním prostoru. Cesta je nedílnou součástí záměrně komponovaného půdorysu vsi Byšičky, která byla založena roku 1717 Františkem Antonínem hrabětem Šporkem jako součást uměle komponované barokní krajiny na území panství Lysá nad Labem. Nezpevněný povrch cesty překryl, pravděpodobně ve 2. polovině 20. století, částečně dochovanou historickou kamennou dlažbu, která byla při nepovolené realizaci vytěžena a deponována. V souvislosti s druhotným navýšením docházelo k zadržování a nedostatečnému odvedení srážkové vody. Realizovaný úsek dešťové kanalizace a asfaltový povrch s betonovými obrubníky je pro historickou cestu tvořící kompoziční osu okrouhlíce zcela nevhodným utilitárním degradujícím řešením, které nerespektuje výjimečnost unikátně dochovaného barokního sídla. Realizované práce byly vzaty na vědomí pouze jako dočasné řešení. Do budoucna by mělo být rehabilitováno původní dláždění s tradičními okapními chodníky podél usedlosti. V Polabském národopisném muzeu v *Přerově nad Labem* pokračovala obnova transferovaného památkově chráněného poloroubeného domu čp. 65 z *Oskořínku*. První vrstva hliněné mazaniny byla aplikována z vnější strany roubené části domu. Dokončení tzv. „kožichu“ by mělo být provedeno v příštím roce.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Správní obvod obce Nymburk

Na území tohoto správního obvodu probíhaly v tomto roce pouze dílčí opravy objektů v plošně chráněných sídlech. Z akcí většího rozsahu je třeba zmínit obnovu věžních hodin na evangelickém kostele ve VPR *Bošín* včetně restaurování hodinového stroje. Obnova byla dotována významným příspěvkem z Programu péče o VPR a VPZ.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Správní obvod Poděbrady

Na území VPZ *Vinice* pokračovala druhou, rozsahem menší etapou, obnova roubeného domu v usedlosti čp. 9. V návaznosti na předchozí práce byla provedena tesařská oprava roubené stěny dvorního a hlavního štítového průčelí včetně podezdívky.

Mgr. Jana Berková

Okres Praha-východ

Správní obvod obce Brandýs nad Labem – Stará Boleslav

Drobná lokální oprava šindelové střechy rodného domu Vítězslava Háčka v *Dolínku* čp. 3 byla realizována za spoluúčasti Programu péče o KP prostřednictvím ORP. Restaurování unikátně dochované sgrafitové výzdoby renesanční brány původně náležející zaniklé usedlosti čp. 11 v *Kostomlátkách – Podolance* proběhlo v gesci oddělení restaurování. Práce navázaly na předchozí stavební etapy zahrnující statické zajištění, obnovu štítu, doplnění poškozených kamenných ostění,

odvodnění terénu a obnovu omítek zadního průčelí brány a branky. V režimu stavebních prací byl v letošním roce řešen pouze drobný fragment zdiva po zaniklé stavbě navazující kolmo na dvorní stranu brány. V úzké spolupráci s oddělením restaurování se podařilo najít klasicistní vrátka branky pro pěší, která obětavě zachránil pan Šimáček z Podolanky před zničením. Celková obnova brány by měla být v příštích letech završena obnovou výplní a úpravou terénu v prostoru původního dvora usedlosti.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Správní obvod Říčany

Ve VPZ *Lensedly* byla roce 2017 po opakovaných složitých a velmi náročných jednáních schválena projektová dokumentace obnovy zděného hospodářského dílu, který navazuje na roubený dům památkově chráněné usedlosti čp. 14, se změnou využití k trvalému bydlení. Výsledkem konzultací je projekt kultivované konverze, která respektuje charakter hospodářské stavby i nároky na současné bydlení. Schválení této dokumentace předcházela negativní stanoviska k zamýšlené demolici této hospodářské části a k novostavbám utilitárního charakteru na místě uvažované demolice. Obnova hospodářského dílu nebyla do současnosti zahájena. Naopak, vlastník usedlosti navzdory informacím ze strany orgánů památkové péče podal žádost o novostavbu na nezastavitelném území v hranicích VPZ, kterou bylo nutné z hlediska ochrany historického urbanismu sídla zamítnout. V letošním roce byl v zastoupení vlastníka předložen nový záměr, tentokrát novostavby ve dvoře areálu. Předložený elaborát nespĺňoval parametry architektonické studie ani projektové dokumentace. Po vydání negativního stanoviska MěÚ v Říčanech byla autorkou elaborátu podána stížnost Památkové inspekci MKČR na pochybení úřadu. MKČR si vyžádalo v této věci naše vyjádření, které dokládalo jednotlivé kroky ze strany orgánů památkové péče sahající až do roku 1997. Z rozhodnutí MKČR vyplynulo, že stížnost byla v zásadních bodech zcela neopodstatněná.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Okres Praha-západ

Správní obvod Černošice

Obnova zděné brány s rovným nadpražím z konce 19. století a dvoukřídlých točnicových vrat byla realizována v areálu usedlosti čp. 10 v *Kněževesi*. Zdařilá akce byla podpořena z programu PORP. V OP *Holubice* byla obnovena cihelná dlažba zá-

Kněževs (správní obvod obce Praha-západ), obnovená brána a vrata usedlosti čp. 10, říjen 2020 (foto M. Hanzlíková).

praží v areálu památkově chráněné kovárny čp. 10. Nahrazením novodobé utilitární pochozí betonové mazaniny z druhé poloviny 20. století cihelnou dlažbou kladenou naplocho do rámu byla rehabilitována tradiční podoba charakteristického prvku dotvářejícího podobu areálu kovárny. Za spoluúčasti PORP byla v *Sázavě – Davli* provedena obnova vaznicového krovu a střešního pláště klasicistního domu se zdobně pojednanou fasádou hlavního štítového průčelí a charakteristickými prolamovanými štíty v areálu usedlosti čp. 2. Pověřenou obcí povoleným, avšak z odborného hlediska sporným, je provedení nadkroevního zateplení, které si z důvodu eliminace negativního optického působení navýšení střešní roviny vyžádalo odstranění původních přesahů profilovaných zhlaví krokví a jejich nahrazení pouze pohledovými prvky v jiné výšce. Přes tuto skutečnost je zahájení obnovy domu velmi důležitým krokem, neboť celý areál byl vinou předchozího vlastníka dlouhodobě neudržován a poznamenán necitlivými nepovolenými úpravami.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Okres Příbram

Správní obvod obce Příbram

Nejrozsáhlejší stavební činnost byla jako obvykle soustředěna na území VPR *Drahenice a VPZ Račany*, tvořících jednu obec. Na území VPR Drahenice byla největší akcí obnova interiéru domu čp. 6, částečně podpořená z Programu péče o VPR a VPZ. V Račanech se s podporou téhož programu opravoval vjezdová brána a přílehlé ohrazení a chlívek usedlosti čp. 31. Podařilo se vyrovnat havarijně nakloněný pilíř ohrazení bez nutnosti jeho rozebrání a přezdění. Z dalších akcí můžeme jmenovat výměnu střechy domu čp. 51 v Račanech, provedenou v uspokojivé kvalitě. Nejdůležitější a z hlediska rozsahu a náročnosti největší akcí byla v daném správním obvodu celková oprava krovu mlýna čp. 23, situovaného v katastru obce mimo hranice VPR. Původní mansardová střecha z počátku 19. století byla poznamenána mnoha nevhodnými úpravami nové doby – rozměrnými pultovými vikýři s oblými náběhy, dožilou krytinou z řezaného šindele a dalšími neodbornými zásahy. V rámci opravy, prováděné s důrazem na kvalitu tešařské práce, byl komplexně opraven krov. Po dohodě s novými majiteli se podařilo domluvit úpravu či zrušení některých novodobých vikýřů, což nesporně přispělo k budoucímu zlepšení vzhledu stavby. Další náročnou akcí byla obnova roubené světnice mlýna čp. 4 ve *Starosedlském Hrádku*. Po sejmutí omítky bylo nutné přistoupit k opravě a zpevnění roubených stěn, která byla provedena s důrazem na autenticitu originálního materiálu. Po dokončení byla obnovena hlíněná omítka (mazanina, kožich). I tato akce byla podpořena z HP. V areálu mlýna se dále opravovala kamenná ohradní zeď a doplňovaly detaily již dříve postavené přenesené roubené sýpky. Neméně významnou akcí obnovy v regionu bylo zahájení celkové rekonstrukce patrové klasicistní sýpky v usedlosti čp. 5 v *Kozárovicích*, taktéž s podporou z HP. Zcela havarijní stavba byla zajištěna výměnou stropních konstrukcí a celkovou technicky náročnou obnovou krovu. I zde je výsledek zdařilý a povede, doufejme, k záchraně této dosud fatálně ohrožené stavby.

Ing. arch. Jan Pešta

Ve *Starém Rožmitále* navázala na předchozí etapy obnovy roubeného domu čp. 59 dostavba zaniklé hospodářské části. Nově vyrouben byl jednoprostorový chlév a doplněna přílehlá kolna rámové konstrukce s bedněným pláštěm. V příštím roce, s dostatečnou prodlevou pro vyschnutí nových trámů, by měly být obnoveny vymazávky roubení obytné části domu.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Drahenice (správní obvod obce Příbram), mlýn čp. 23. Celkový pohled na stavení mlýna před zahájením opravy, stav v srpnu 2020 (foto J. Pešta).

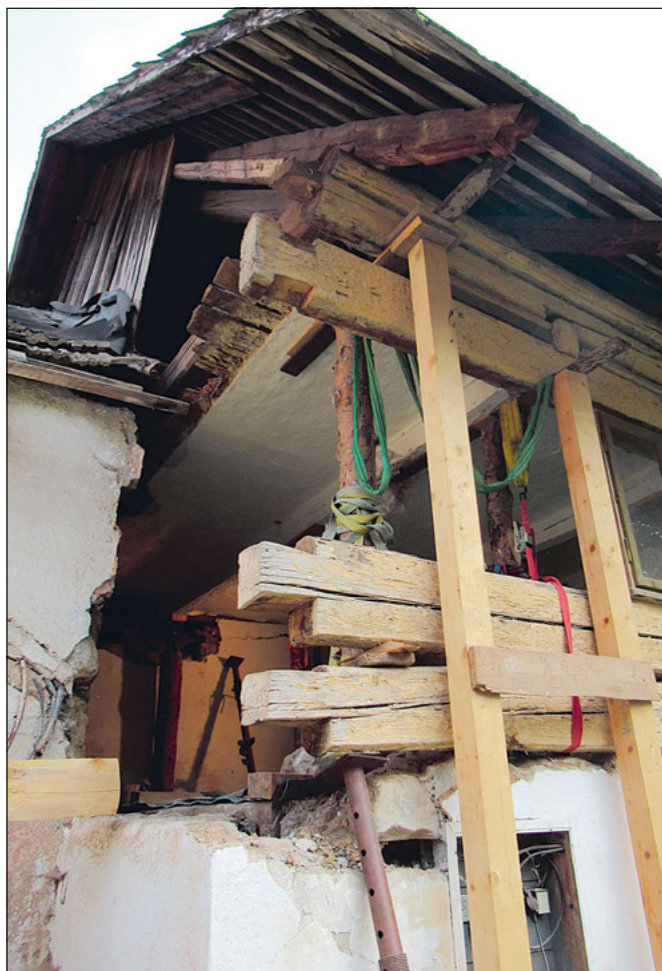

Drahenice (správní obvod obce Příbram), mlýn čp. 23. Pohled do krovu během opravy ukazuje velký rozsah nutných výměn dřeva (foto J. Pešta).

Drahenice (správní obvod obce Příbram), mlýn čp. 23. Celkový pohled na stavení mlýna po dokončení opravy krovu, stav v listopadu 2020. V roce 2021 bude oprava pokračovat položením taškové krytiny (foto J. Pešta).

Obděnice (správní obvod obce Sedlčany), usedlost čp. 20. Pohled na roubené nároží zadní světnice v procesu opravy. Nutná byla výměna obtížně přístupných stěnových trámů v celé zadní štítové stěně (foto Jan Pešta).

Obděnice (správní obvod obce Sedlčany), usedlost čp. 20. Tentýž detail stav po dokončení opravy. Práce byly díky nadstandardnímu přístupu vlastníka i zhotovitele provedeny v příkladně kvalitě s důrazem na autenticitu materiálu i technologických postupů, včetně použití ručně tesaného dřeva (foto Jan Pešta).

Správní obvod obce Sedlčany

Nejvýznamnější akcí obnovy, podpořenou z HP, byla oprava zadní roubené světnice domu čp. 20 v *Obděnicích*, spojená s výměnou části stěn. Díky mimořádně osvětlenému přístupu vlastníka i poučeným a vysoce kvalifikovaným postupům tesaře byla obnova provedena ve vzorové kvalitě s důrazem nejen na zachování autentického materiálu a konstrukcí, ale také na použití tradičních technologií (ručně tesané dřevo). V prostoru VPZ *Kojetín* probíhala obnova roubených komor v památkově nechráněné, ale mimořádně hodnotné usedlosti čp. 6 (oprava krovu a roubení, výměna střešní krytiny za recyklovanou keramickou drážkovou). Práce prováděná svépomocí vlastníka byla realizována v dobré kvalitě a zajistila další život této drobné stavby, která představuje nemalou hodnotu v rámci VPZ.

Ing. arch. Jan Pešta

Okres Rakovník

Správní obvod obce Rakovník

Ve VPZ *Rousínov* byla provedena kabelizace vedení nízkého napětí. Jednotlivé rozvodové skříně se převážně podařilo upravit tak, aby svým vzhledem a umístěním nerušily historické prostředí plošně chráněného sídla. Současně zde bylo bez vědomí památkových orgánů instalováno Obecním úřadem ve Slabcích nové pouliční osvětlení. Druhá etapa obnovy špýcha-

Kojetín (správní obvod obce Sedlčany), vesnická památková zóna, usedlost čp. 6. Celkový pohled na roubené komory po dokončení opravy. Použití recyklované drážkové krytiny namísto vlnitého eternitu přispělo ke zlepšení vzhledu nechráněné hodnotné stavby v prostředí VPZ (foto Jan Pešta).

ru s hrázděným patrem u čp. 97 v *Jesenici* byla spolufinancována z programu PORP. Na předchozí obnovu krovu navázala obnova hrázděných konstrukcí a střešního pláště. V příštím roce by mělo proběhnout statické zajištění obvodových stěn a kleneb zděného přízemí.

Mgr. Markéta Hanzlíková

HISTORICKÉ ZAHRADY A PARKY

Součástí činnosti na úseku zahrad a parků je především péče o památky zahradního a krajinářského umění, historické zahrady a parky. Vedle toho však značnou část agendy zabírá také zpracování odborných vyjádření k zásahům do zeleně v městských, vesnických a krajinných památkových zónách či rezervacích, v památkových ochranných pásmech a vyjádření ke komplexním pozemkovým úpravám. V průběhu celého roku jsou též konzultovány záměry a připravovány projekty, jejichž realizace se teprve uskuteční.

Obnovy zahrad a parků

V uplynulém roce byla v zámeckých parcích věnována pozornost vodním plochám, které byly obnovovány či zvětšovány. Během předchozích suchých let se téma vody v zahradách a parcích dostalo do popředí. V zámeckém parku v *Býchorech* na Kolínsku byly obnoveny dvě vzájemně propojené vodní plochy, které jsou napájeny přirozeným přítokem. Břehy vodních ploch i dno byly tradičně vyjílovány. Nová vodní plocha v místě původní tůně byla vybudována v zámeckém parku v *Kamenné* na Příbramsku a částečně plní funkci kdysi sousedícího velkého rybníka, přimykajícího se k zámeckému parku, jenž byl v minulosti zrušen. V zámeckém parku v *Líšně* na Benešovsku byla dokončena stavba rybníka na místě někdejších sádek a rozsáhlé mokřiny. Posílila se tím krajinářská hodnota parku a zlepšilo se mikroklima. I v tomto areálu byl historicky rozsáhlý rybník, který byl přeměněn na louku.

Pokračovaly též dlouhodobé obnovy zámeckých zahrad. K nejvýznamnějším, jak z hlediska rozsahu, tak i hodnoty, patří francouzská zahrada v zámeckém parku v *Dobříši*, jejíž revitalizace byla téměř dokončena. Obnovy se dočkaly vybrané opěrné zdi, síť mlatových cest a došlo též k výměně již nevhovujících habrových stěn. Výměna rostlin proběhla i v části buxusových broderií na hlavním parteru. Druhou rozsáhlejší akcí bylo zahájení prací na revitalizaci prvorepublikové zahra-

dy vily Ferdinanda Příbyla ve *Slaném*. Zahrada byla založena podle návrhu významného architekta Josefa Kumpána. Absencí vhodné péče hlavní parter zarostl nálety a bylo proto nutné přistoupit k celkové restituci. V rámci zásahů do půdy byla obnovována původní výška terénu a řešena byla problematika hladiny spodní vody. Nevyhnutelnými se staly též úpravy dřevin. Předchozí, na srážky chudé roky zapříčinily zkrácení délky života některých dřevin, které by za normálních okolností v kompozici dále působily. Výměny dřevin na základě jejich špatného stavu či z pěstebních nebo kompozičních důvodů byly v průběhu roku realizovány v následujících zámeckých parcích: *Kolešovice a Slabce* na Rakovnicku, *Přestavky a Prčice* na Sedlčansku, *Komorní Hrádek, Třebešice a Soutice* na Benešovsku, *Ratměřice a Vrchotovy Janovice* na Voticku, *Bukovany, Tochovice a Vysoká u Příbramě* na Příbramsku, *Kačina* na Kutnohorsku, v *Kosmonosech* u Mladé Boleslavi, v *Kostelci nad Černými lesy* na Říčansku a *Vlašim* a v zahradě kláštera ve *Svatém Janu pod Skalou* na Berounsku. Náhrada za uschlé dřeviny se uskutečnila i v areálu památníku v *Lidicích* na Kladensku. V zámeckém parku na výše zmíněné Kačině započala náhrada především borovic a modřínů, které uschly a pro svoji důležitost v kompozici parku musely být doplněny. Další kompoziční výsadby proběhly v zámeckém parku v *Suchomastech* na Berounsku (mj. náhrada vichřicí rozlomeného významného převislého buku) a *Osečanech* na Sedlčansku (lipová alej). V dalších areálech byly práce zaměřeny na redukci náletových dřevin. Rozsáhlejší zásahy proběhly například v zámeckém parku v *Liběchově* na Mělnicku, v rajském dvoře a zahradě kláštera na Pšovce v *Mělníku* a v zahradě pivovaru v *Březnici*. Zodpovědná péče o dřevinnou složku parků a zahrad zajišťuje prodloužení jejich života na stanovišti. Odborné ošetření vybraných dřevin se uskutečnilo v zámeckém parku ve *Smečně* na Slánsku, kde jsou po etapách ošetřovány vzrostlé stromy. Významnější péče se též dostalo dřevinám v zámeckých parcích ve *Vojkově* na Voticku a *Kamenici u Říčan* či v zahradě památníku *Karla Čapka u Staré Huti*.

Líšno (správní obvod obce Benešov), dokončená revitalizace rybníka v zámeckém parku (foto A. Rudl).

Býchory (správní obvod obce Kolín), obnovené vodní plochy v zámeckém parku (foto A. Rudl).

Kačina (správní obvod obce Kutná Hora), nové náhradní výsadby za uschlé borovice, které mají v kompozici parku nezastrupitelné místo (foto A. Rudl).

Obnovy sakrálních areálů

Péče o dřeviny probíhala též v areálech sakrálních památek, kde stromy často umocňují hodnotné stavby a zároveň těmito územím dodávají tradiční výraz. Výměny a výsadby dřevin se uskutečnily zejména v areálu evangelického kostela v *Lysé nad Labem*, kostela *ve Vrážci u Berouna*, u kostela sv. Jakuba v *Jakubu* na Kutnohorsku, v areálu kostela sv. Mořice v *Řevnici* a kostela Zvěstování P. Marie v *Berouně*.

Úpravy dřevin v památkových zónách, rezervacích a ochranných pásmech

Nezastupitelné místo zaujímá historická zeleň také v plošně chráněných územích, kde spoluvytváří dochované prostředí. V těchto územích je rovněž z hlediska památkové péče usměrňována výměna dřevin či nové výsadby. V městské památkové rezervaci *Kutná Hora* a jejím ochranném pásmu, v památkových zónách *Bělá pod Bezdězem*, *Březnice*, *Český Brod*, *Kouřim*, *Slaný*, *Mladá Boleslav*, *Nymburk*, *Nové Dvory*, *Březínka*, ochranných pásmech památek v *Příbrami* a v ochranném pásmu zámku v *Dobříši* proběhly standardní zásahy týkající se péče o zeleň a posílení její hodnoty v historickém sídle. V ochranném pásmu památníku bitvy u *Lipan* u Českého Brodu začalo odstranění suchých a nevhodných náletů, zastíňujících návrší ze severního směru.

Ing. Aleš Rudl

INDUSTRIÁLNÍ PAMÁTKY

Řešené akce a připravované projekty se týkaly rozmanitého spektra staveb, převážně mostů, vodních děl a průmyslových památek. Oprav mostů přibývá, je patrný značný dluh z minulosti, kdy se ve větší míře opravy mostů neprováděly, mnohdy neprobíhala ani základní údržba. Toto má následně negativní vliv na stavebně technický stav mostů a spolu s nereálným požadavkem majitelů, příp. jejich správců na zvýšení únosnosti starších mostů na úroveň současně požadovaných hodnot novostaveb, hrozí jejich demolice a náhrada architektonicky nezajímavými novotvary.

Okres Kladno

Správní obvod obce Kladno

Ve *Vinařicích*, v hornickém skanzenu *Mayrau*, byla projekčně připravována oprava objektu lampovny a její využití pro expozici hornictví. Plánovaná je kompletní oprava objektu včetně vybudování nového technického zázemí a sociálních zařízení. Oprava bude probíhat značně citlivě, mottem skanzenu je uchování modelu posledního pracovního dne, proto je nutné dbát na zachování maximálního množství původních prvků a povrchů v autentické podobě. V areálu skanzenu proběhlo osazení převezeného Thomasova konvertoru do objektu bývalé kompresorovny, která se též stane součástí expozice. Vzhledem k velikosti a váze konvertoru proběhlo jeho osazení na nové betonové základy jeřábem přes otvor zřízený ve střeše objektu. Konvertor byl převezen ze zahrady vily Bachrovna, kde byl v minulých letech součástí expozice muzea Poldi SONP – nyní zaniklého. Po změně majetkových poměrů byl jeho osud nejistý, navíc dlouhodobě trpěl umístěním ve venkovním prostoru. Thomasův konvertor je jedinečnou dochovanou technickou památkou na bývalý hutnický provoz ve *Vojtěšské*, později *Koněvově* huti. Je jedním z pěti konvertorů, které byly postupně v provozu od zahájení výroby oceli v nich kolem roku 1880 až do doby ukončení výroby oceli v *Koněvově* huti v roce 1975.

Správní obvod obce Slaný

Po přerušení opravy mostu v *Tmáni* v minulém roce byla oprava s novým dodavatelem opět zahájena v podzimních měsících. Vzhledem k blížící se zimě, byly pouze urychleně provedeny práce nutné ke zkolaudování mostu, který byl jen v provizorním provozu. Byla dozděna kamenná zábradlí na potřebnou výšku, osazeny podstavce kříže a sochy sv. Jana

Tmář (správní obvod obce Slaný), most přes Zlonický potok, stav při ukončení letošních prací (listopad 2020, foto O. Hrdlička).

Nepomuckého. Dále bylo zahájeno spárování kamenných kleneb a poprsních zdí, které ale bylo v listopadu přerušeno v důsledku nízkých nočních teplot. Dokončení je plánováno na jaro příštího roku. Ve *Zlonicích* byla provedena demolice nechráněného mostu přes Zlonický potok a výstavba nového železobetonového. Most se nacházel v ochranném pásmu památek Zlonic, jeho stav byl vlivem nedostatečné údržby velmi špatný. V záměru novostavby železobetonového mostu se alespoň podařilo prosadit provedení nového zábradlí volně napodobujícího původní a obložení kamenem nových železobetonových opěrných zdí navazující silnice. Most bude dokončen v příštím roce.

Okres Mělník

Správní obvod obce Mělník

V *Hoříně* po celý rok probíhaly poměrně rozsáhlé práce na úpravě velké komory hořinského zdymadla, jež je součástí kulturní památky. Tyto úpravy mají zajistit výrazné zvýšení podjezdné výšky pro lodě pod mostem zdymadla a rozšíření plavební šířky. Cílem je, aby mohly projíždět velké výletní lodě, což se zvláště v současné době jeví značně kontroverzní. V letošním roce byly dokončeny kamenné obklady rozšířeného horního a dolního ohlaví, kamenné obložení nové vodící zdi v dolní rejdě. Pro zajištění podjezdné výšky bylo vybu-

Hořín (správní obvod obce Mělník), zdymadlo vraňansko-hořinského plavebního kanálu, most ve zdvižené pozici (říjen 2020, foto O. Hrdlička).

Hořín (správní obvod obce Mělník), zdymadlo vraňansko-hořinského plavebního kanálu, most ve své normální poloze (listopad 2020, foto O. Hrdlička).

váno nové přemostění dolního ohlaví, provedené z ocelové konstrukce, na kterou bylo navěšeno rozebrané kamenné obložení původního mostu. Ocelová konstrukce je uložena na čtyři hydraulické písky, které celou konstrukci mostu v případě průjezdu lodí budou zdvihát. Dokončení obkladu mostu, včetně znovusložení rozebraného původního kamenného zábradlí, obnovení kamenné dlažby komunikace mostu a navazujících úprav v okolí se předpokládá na konci května příštího roku. Po té by celé dílo mělo být dokončeno a předáno k užívání. V průběhu roku byla dokončena výměna většiny nechráněných mostů na *Vraňansko-hořinském plavebním kanále* za nové, a to buď zdvižné, nebo výše položené. Zachována zůstala pouze ocelová konstrukce hospodářského mostu v Chramostku, která byla opětovně osazena na zvýšené opěry. Ve stadiu rozpracovanosti zůstal pouze nový most ve Vrbně, který bude dokončen na jaře příštího roku. V dalších letech je ještě plánováno celé prohloubení kanálu, které celou akci zajištění průplavu velkých lodí *Vraňansko-hořinským kanálem* ukončí. V lokalitě *Ráj u Mšena* byla projekčně připravena oprava památkově chráněného kamenného klenutého mostu přes Pšovku. U mostu došlo k částečnému propadu kamenné klenby, oprava je tedy již velice nutná.

Okres Mladá Boleslav

Správní obvod obce Mnichovo Hradiště

V prostředí vesnické památkové zóny *Loukov* probíhala po celý rok výměna provizorního ocelového mostu přes řeku Jizeru za nový ocelový s dolní mostovkou zavěšenou do oblouků. Toto poněkud nešťastné řešení vytváří novou dominantu vjezdu do obce a zastíňuje stávající dominantu, kterou tvoří areál usedlosti čp. 1 a areál kostela Nejsvětější Trojice. V letošním roce byl osazen nový most, zahájeno provádění kamenných obkladů opěr. V příštím roce budou provedeny kamenné chodníky, obložení svahů pod mostem a obložení nové opěrné stěny svahu silnice pískovcovými kvádry.

Okres Nymburk

Správní obvod obce Poděbrady

V *Poděbradech* byla provedena oprava fasády a střech památkově chráněného vodojemu. Omítky byly poškozené trhlinami prakticky v celé ploše, na mnoha místech již odpadávaly. Střešní krytinou na kupoli vodojemu zatékalo a docházelo k poškození říms pod ní. K největšímu zatékání docházelo na ploše kruhového ochozu v úrovni 2. NP a ploché střeše částečně jej zakrývající. Terrazová deska přízemního ochozu vodojemu byla vlivem neprovedených dilatací rozpraskaná, místy již byla nahrazena betonovou deskou. V rámci oprav byla provedena nová měděná krytina kupole vodojemu, nové povlakové krytiny ochozů, nové měděné oplechování. Na fasádě byla opravena poškozená místa, povrch byl přetažen krycí vrstvou omítky, včetně barevného nátěru. Bylo sanováno značně poškozené betonové zábradlí ochozů, doplněny dilatace, jejichž neprovedení v době výstavby zapříčinilo vznik mnoha trhlin. Všechna okna a vnější dveře byly repasovány, obnoveny nátěry. Jinak poměrně zdařilou akci poškodilo provedení betonové desky v přízemním ochozu v rozporu s našimi požadavky na obnovení původního terrazza. Nakonec bylo opraveno vstupní žulové schodiště před vodojemem, poškozené poklesem jednotlivých stupňů, jejich přeskládáním. V *Poděbradech* byla dále opakovaně řešena problematika opravy jezové lávky vodní elektrárny a jezu, které jsou zapsány jako národní kulturní památka. Vlivem dlouhodobě zanedbané údržby došlo k poškození hydroizolace lávky a přilehlých balkonů. Důsledkem toho dochází k velkým průsakům vody do konstrukce lávky a pilířů, které ji a balkony podpírají. Majitel jezu, Povodí Labe, nechal v minulém roce zpracovat diagnostický posudek, který konstatoval havarijní stav lávky, podpěr a balkonů. U ně-

Poděbrady (správní obvod obce Poděbrady), vodojem, stav po dokončení opravy fasády a střech (červen 2020, foto O. Hrdlička).

Stříbrná Skalice (správní obvod obce Říčany), most přes Jevanský potok. Současný stav mostu po letech zanedbávání údržby. Obec jako majitel mostu usiluje o zapsání mezi kulturní památky a provést příkladnou opravu. Přejme jim hodně štěstí (září 2020, foto O. Hrdlička).

kterých prvků konstatoval jejich aktuální možnost zřízení. Výsledkem diagnostického průzkumu je konstatování nerealnosti opravy více poškozených částí lávky. Na základě toho majitel navrhl demolici všech těchto poškozených částí, to je prakticky celé lávky, balkónů a některých pilířů. Tento rozsah demolice byl námi shledán jako neakceptovatelný a na vzájemném jednání bylo dohodnuto dopracování podrobnějšího průzkumu, který prověří každý jednotlivý prvek samostatně s ohledem na námi navržené možnosti sanace.

Okres Praha-východ

Správní obvod obce Říčany

Ve *Stříbrné Skalici* vedení obce vyjádřilo zájem prohlásit most přes Jevanský potok za kulturní památku. Jedná se o šikmý klenbový zděný most o třech polích s horní mostovkou, který byl dle dostupných informací vystavěn v 50. letech 19. století. Nosná konstrukce mostu o třech polích je tvořena klenbami vyzděnými z lomového kamene na vápennou maltu. Stav mostu je poznamenán nedostatečnou údržbou a nevhodnými opravami prováděnými v průběhu 20. století. Došlo k propadnutí klenby mostního oblouku při pravém břehu, což bylo „vyřešeno“ zasypaním prostoru pod klenbou štěrkem a obetonováním, byly odstraněny kamenné poprsní zdi. Obec plánuje provést opravu mostu a navrácení jeho vzhledu do stavu z počátku 20. století. Inspirovala se zdařilou opravou mostu v Kamenných mostech u Čáslavi, provedenou v roce 2018. Oprava mostu je plánována tak, jako by již byl most prohlášen za kulturní památku. Byly jsme proto požádáni o odbornou pomoc, kterou jsme rádi poskytli.

Ing. Otakar Hrdlička

URBANISMUS A ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

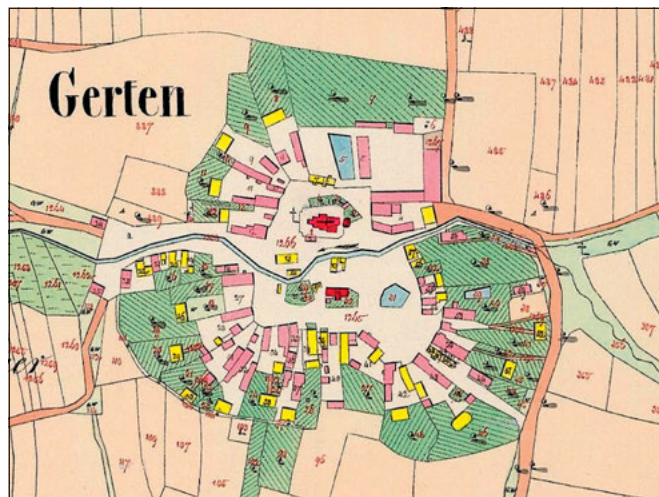
Kompletní územně plánovací agenda Středočeského kraje přešla v roce 2020 na garanta územního plánování. Čestnou výjimku tvoří *Berounsko* a *Kolínsko*, které si ve své gesci ponechala garantka těchto území. Agenda byla během roku 2020 řešena samostatně i ve spolupráci s územními guaranty pověřených obcí, odděleními specialistů ÚOP SČ a generálního ředitelství NPÚ.

V součinnosti s oddělením specialistů GR byly zpracovávány podklady k vyhodnocení územně plánovací dokumentace obcí, na jejichž území se nacházejí městské památkové rezervace (regulační plán MPR *Kolín*) vesnické památkové rezervace (změna ÚP *Dobřeň* a ÚP *Drahenice*), obcí, na jejichž území se nachází národní kulturní památky a archeologické rezervace (změna ÚP *Roztoky* a *Levý Hradec*) či památky UNESCO (změna ÚP a regulační plány několika rozvojových lokalit *Průhonice*). Podklady pro oddělení specialistů GR byly zpracovány i pro aktualizaci zásad územního rozvoje Středočeského kraje (návrh 5. aktualizace ZÚR Středočeského kraje) nebo pro regionální dopravní koridory.

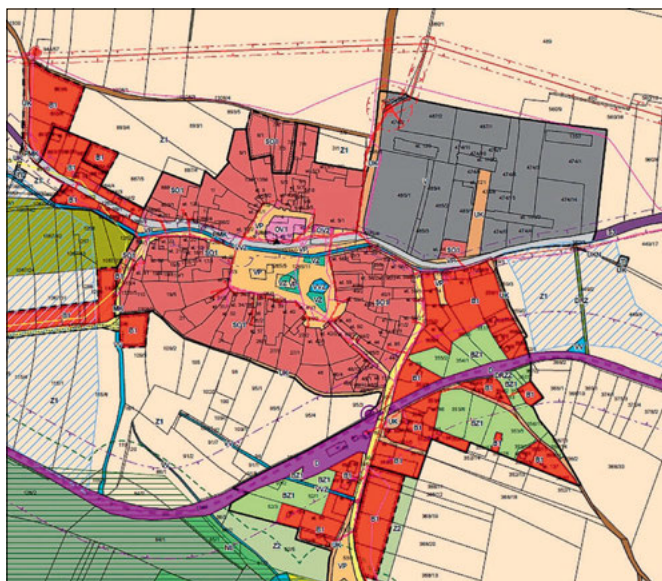
V rámci spolupráce s odborem kultury a památkové péče Krajského úřadu Středočeského kraje byly vyhotoveny podklady pro posouzení regulačních plánů či územních plánů a jejich změn u obcí s městskými památkovými zónami (zadání RP *Brandýs nad Labem*, RP *Stará Boleslav* a RP *Nový Knín*, změna ÚP *Čáslav*, změna ÚP *Brandýs nad Labem-Stará Boleslav*, návrh RP *Mělník*), vesnickými památkovými zónami (návrhy ÚP VPZ *Medonosy*, *Mořinka* a *Kleštěnice*), územních plánů a jejich změn v Krajině památkové zóně (změny územních plánů v KPZ *Osovsko*). Významnou část agendy tvoří území obcí bez plošné ochrany, pouze s jednotlivými kulturními památkami a menším či větším množstvím cenných, ale nezapsaných objektů lidové i slohové architektury, technických památek a drobné sakrální architektury. V těchto územích probíhá při zpracování vyjádření k ÚP rovněž průzkum a revize hodnot. U hodnotných lokalit je obcím doporučováno uplatňování regulativů, aby nedocházelo ke znehodnocování obrazu sídla včetně panoramatického působení jak v jádrové části, tak v rozvojových lokalitách. Významnou součástí agendy bylo v roce 2020 např. vyjádření k RP *Panenské Břežany*, který navrhoval zástavbu na dožďné nezastavěných lukách mezi Novým zámekem a bývalou oborou s hájenkou, pohledově komponovanou jako architektonický akcent krajiny. Díky kontinuitě

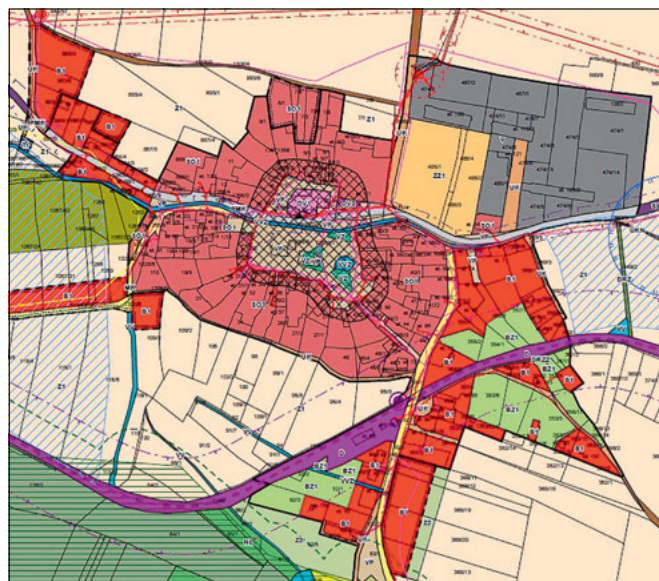
Krty (správní obvod obce Rakovník), ortofotomapa. Vesnice Krty představuje nenarušený příklad návsního sídla s dochovanou půdorysnou a hmotovou strukturou. Hodnotná je zvláště urbanistická skladba do okrouhlice postavené obce s návsi s dominantou kostela sv. Vojtěcha a hospodářského dvora vystavěného Černíny. Jednotlivé objekty (vesměs klasicistní domy a hospodářské stavby) dosud nebyly výrazněji narušeny modernizacemi, náves působí uceleným dojmem. Pravidelný jižní okraj vsi a ohradní zeď na jihozápadě vsi jsou patrně pozůstatkem staršího opevnění sídla. Pro zachovalost dochované původní zástavby s hodnotnými stavbami lidové architektury byly v roce 1998 Krty vybrány do užšího výběru vesnických památkových zón. Od vlastního prohlášení bylo na přání zástupců obce upuštěno. Přesto hodnoty sídla zůstávají i nadále vysoce nadprůměrné.

Krty (správní obvod obce Rakovník), císařský otisk mapy stabilního katastru z roku 1841. Plocha sousedící na východě s hospodářským dvorem je dodnes nezastavěná, pro zachování obrazu sídla je žádoucí její zachování. Územní plán začlenil plochu pole sousedícího s jádrem vsi do výrobního areálu. NPÚ požadoval její vyjmutí ze skladových a výrobních ploch a zařazení jako nezastavitelné plochy pro zemědělské či pěstitelské účely – pole, sady, zahrady, neboť plocha by měla sloužit spíše k odclonění ploch výroby a skladování, než je vtahovat do samého jádra obce.

Krty (správní obvod obce Rakovník), návrh územního plánu pro společné jednání z roku 2019.

Krty (správní obvod obce Rakovník), návrh pro veřejné jednání z roku 2020: pole bylo z ploch skladových a výrobních převedeno do funkce zemědělská půda v zastavěném území, z požadovaných konkrétně specifikovaných památkových hodnot byla vyznačena pouze náves.

ve vyjadřování ÚOP bylo možné argumentovat opakovaným zamítáním zástavby této lokality ještě z doby, kdy Nový zámek nebyl zapsanou kulturní památkou (hájenka jí není dodnes). Ve vesnických památkových zónách i obcích s jednotlivými památkami často kvůli snaze nerozšiřovat sídla do krajiny hrozí zastavování historicky nezastavěných ploch v jádrech obcí či těsné vazbě na jádrové oblasti. Díky spolupráci s garaty území se daří upozorňovat na nevhodnost takových počínů (VPR Dobřeň, MPZ Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, VPZ Medonosy, Panenské Břežany, Krty a další).

Oddělení evidence a dokumentace byly předávány podněty k vložení hodnotných objektů z terénních průzkumů do seznamu sledovaných jevů pro územně analytické podklady. Garantům území byly poskytovány konzultace a součinnost z hlediska urbanismu a územního plánování při jednáních v agendě novostaveb, přestaveb, dostaveb a demolice v plošně chráněných územích i v areálech či prostředí kulturních památek.

Ing. arch. Hana Řepková

ODDĚLENÍ RESTAUROVÁNÍ

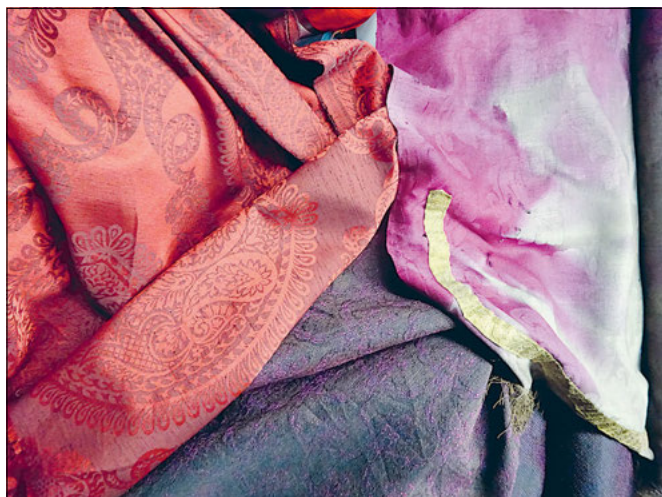
Pracovnice oddělení dle požadavků průběžně zpracovávaly odborné podklady pro účely výkonných orgánů památkové péče. Značný podíl pracovní doby byl věnován aktivní účasti v rámci celého procesu restaurování, kdy formou kontrolních dnů i konzultačních schůzek probíhal památkový dozor na jednotlivých akcích. V rámci předávacích řízení byla mimo jiné kontrolována také úplnost restaurátorských zpráv. Značná pozornost byla věnována akcím zařazeným do Programů MK ČR. Oddělení PPF/R hraje významnou roli při zabezpečování a alokaci příspěvků z Programu restaurování movitých kulturních památek MK ČR.

Nadále pokračovaly velké akce podpořené z projektu IROP v areálu *kostela sv. Bartoloměje v Kolíně*, v *kostele sv. Jakuba v Kutné Hoře*, v *areálu zámku v Dobříšsi*, v *kostele sv. Prokopa v Sázkavě a v kostele sv. Václava ve Staré Boleslavi*.

V roce 2020 byla dokončena celková obnova areálu *kostela sv. Bartoloměje v Kolíně*, která zahrnuje řadu restaurátorských prací v různých oborech. Mimo předměty druhotně umístěné v rámci areálu, kterými jsou především kamenné prvky (náhrobníky, architektonické články) a práce z kovu, byla pozornost zaměřena zejména na objekt kostnice. Kostnice byla postavena v letech 1732–1733 dle projektu neznámého architekta. Jedná se o čtyřbokou centrální stavbu se čtyřmi půlválcovými apsidami. V roce 1796 byla poškozena požárem a chátrala až do roku 1849, kdy ji nechal na své náklady opravit pozdější kolínský děkan Jan Svoboda. Řešení interiéru odpovídá dobovému Mementu mori. Pro vytvoření specifické výzdoby zde byly použity kosterní pozůstatky z bývalého svatobartolomějského hřbitova. Ty vyplnily i čtyři apsidy, pod jejichž klenbami jsou osazeny symboly pomíjivosti pozemské slávy, které jsou ideologicky důležitou součástí ikonografického programu prostoru kostnice. Jedná se o kříž, žezlo, dva klíče, dvě berly, dvě jablka s křížem a meč. Prvky jsou vyrobeny ze smrkového a lipového dřeva. Povrchová úprava není jednotná. Vyskytuje se křídování s následným zlacením na poliment, moření, šepsování a olejové či temperové nátěry. Reliéfní ozdoby na klíčích, berlách a kříži jsou provedeny v klihovém šepsu. Dřevo jednotlivých prvků bylo výrazně napadeno dřevokazným hmyzem, některé části byly rozlámány. Došlo k očištění jednotlivých prvků, upevnění povrchových úprav, sanaci a petrifikace dřeva poškozeného červotočem, podlepení rozlámaných částí klíčů a berel gázou či jemným plátnem, doplnění chybějících částí dřevem, slepení a doplnění ostatních částí atributů, zhotovení křídových ornamentů, doplnění podkladových šepsů, dále k obnově zlacení (poliment, plátkové zlato), lokální retuši (tempera, olej) a závěrečné fixaci. Hlavní oltář sv. Kříže pochází z třicátých let 18. století, kvalitní sochy Panny Marie a sv. Jana Evangelisty jsou díly Ignáce Rohrbacha. U soch byla prokázána existence jedné druhotné povrchové úpravy – bílé vrstvy na bázi sádry se zlacením na lemech pláště. Přemalba se vyskytovala také na inkarnátech. Tato vrstva byla nesoudržná a na velké části povrchu soch již chyběla. Odhalovala se tak původní, kvalitně dochovaná polychromie, která byla za průběžného upevňování při osnímávání sádrové vrstvy restaurována. Dále došlo k ošetření dřeva, provedení dořezeb, tmelení, retuši a závěrečnému lakování. Restaurována byla také nástropní malba provedená temperou na tenkém křídovém podkladě na plátěné podložce s námětem anděla troubícího na polnici k Poslednímu soudu, kterou ikonografický program celého prostoru vrcholí. Velkoryse pojatá malba místy přesahuje z plátna i na dřevěný podhled. Centrální partie výjevu je přímému pohledu diváka zprostředkována skrze čtyři oválné otvory, které jsou po obvodu lemovány lebkami. Plátno, na kterém je malba namalována, nebylo prověřeno ani narušeno korozi hřebíků, k restaurování tedy

mohlo dojít přímo na místě. Součástí obnovy bylo konzervování a zpětné sesazení výzdoby z kosterních pozůstatků, která je pro celý interiér určující. Dále byly restaurovány litinové nápisové desky související s působením děkana Jana Svody osazené na koutových pilířích složených z kosterních pozůstatků. Další z objektů, který obnova areálu zahrnuje, je zvonice. Zde je třeba upozornit na restaurování vchodových dveří pobíjených plechem, jejichž vzhled však utrpěl již v minulosti provedenými opravnými zásahy. Významným počinem je zřízení expozice „Chrámového pokladu“, která je prezentována v patře zvonice. Jedná se o mimořádně hodnotný soubor předmětů, který demonstruje vývoj několika odvětví uměleckého řemesla od 16. až do 19. století. Vystaveny jsou barokní monstrance, kalichy různého stáří i relikviáře. Některá z děl jsou autorsky puncována (Rinaldo Ranzoni, Mikuláš Maden). Všechny předměty byly restaurovány. Ošetřeny či doplněny byly také etue používané pro jejich uložení.

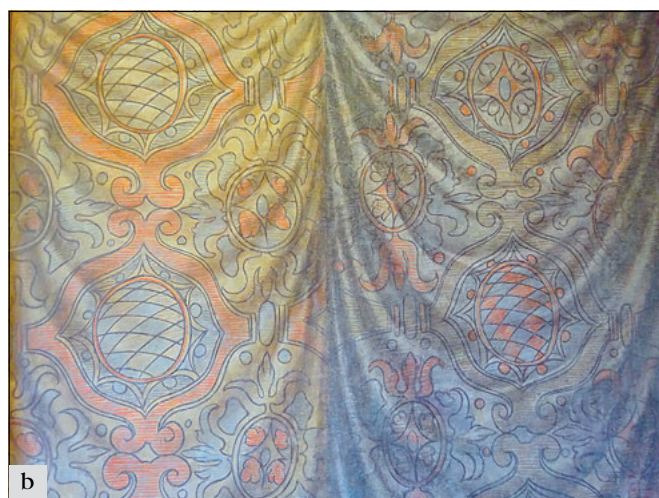
V areálu *kostela Nanebevzetí Panny Marie v Lobkovicích* prošla obnovou hrobka Františka Palackého. Hrobka je pojata jako cihlami vyzdřená edikula s trojúhelným štítem a ve výklenku stojí socha Krista s křížem. Na místě je pohřben František Palacký, jeho dcera Marie Riegrová a také Palackého manželka Terezie. Za možného autora sochy Krista je považován Jaroslav Maixner (v tom případě by socha byla mladší než hrobka). Signované bronzové medailony s reliéfními portréty Palackého a zřejmě jeho dcery Marie, umístěné ve cviklech, vytvořil Tomáš Seidan. V roce 1876 hrobku upravoval sochař Antonín Wilott. Hlavní výzdobou architektury jsou plochy z terazzo v podobě barevných ornamentů i tabulek s životními daty F. Palackého. Ve štítu je stejným způsobem vyobrazena trojice rukou držících kruh – znak spolku Svatobor, který Palacký spoluzakládal. Ve vlysu pod tympanonem se pak nachází nápis PAMÁTCE OTCE PALACKÉHO RODINA. Během prací bylo především potřeba zajistit trhliny v omítce i terazzu. Poškození částečně způsobovalo i nedostatečné oplechování stříšky, neboť starý plech byl již zdegradovaný a dovoval tak zatékání dešťové vody, které způsobilo např. odpadnutí části římsy ve štítu zadní stěny. Oplechování bylo proto vyměněno za nové. Architektura byla očištěna od povrchových nečistot a biologického napadení, uvolněné omítky byly odstraněny a nahrazeny novými, opět na vápenné bázi, ostatní části omítek byly konsolidovány a trhliny injektovány. Lokálně byly doplněny odpadlé štukové profily. Povrch architektury byl po vyzkorkování vhodné barevnosti nově natřen vápenným nátěrem a na závěr hydrofobizován. Na vrcholu stříšky byl na základě historické fotodokumentace rekonstruován křížek, a to z božanovského pískovce. Zvláštní pozornost musela být věnována terazzovým plochám, které byly znečištěné a vybledlé. Vzhledem k opakovanému leštění během minulých restaurátorských zásahů bylo tentokrát terazzo přebroušeno jen velmi jemně a poté impregnováno zvoleným prostředkem zvýrazňujícím jeho barevnost. Kromě toho byly i v něm injektovány trhliny a opraveny spáry mezi plochami kamínek. Socha Krista na podstavci se zachovala v dobrém stavu s výjimkou drobného mechanického poškození na palci levé nohy. Postačilo proto jeho opravení a očištění povrchu sochy. Ačkoli socha dělá dojem, že je celá vysekána z kamene, ve skutečnosti byl hořický pískovec materiálem pouze pro samotnou postavu, zatímco kříž je dřevěný, potažený zinkovým plechem a povrchově upravený do barvy kamene. Bronzové medailony v čelní stěně i obdélná nápisová deska na stěně zadní byly očištěny a pasivovány proti vzniku koroze. V průběhu let se na nich vlivem oxidů síry vytvořila zelená vrstva, která bronz chrání, navíc vizuálně podtrhuje stáří materiálu a dnes se proto často ponechává. Její konzervace zavoskováním zabraňuje vymývání této patiny, zároveň patinu barevně prosytí, a tedy ztmaví. V místech, kde byla patina nejdolnější a opticky rušivá, byly její drobné části odstraněny

Sázava (správní obvod Benešov), areál kostela sv. Prokopa, opatský trůn, polovina 18. stol. Součástí opatského trůnu je i textilní baldachýn složený ze dvou vzorovaných tkanin. Splývává draperie závěsu byla zhotovena z fialového vlněného damašku, horní lambrekýn byl zhotoven z karmínového damašku (hedvábného). Obě tkaniny vlivem slunečního záření výrazně změnilly barevnost. Hledání nových tkanin pro zhotovení kopie bylo vedeno zbytky sytosti barevnosti v místech damašku, kde nemohlo být vystaveny v nově zřízeném klášterním muzeu na empoře, a to ve vyhovujících podmínkách, tedy bude nadále přiměřeně chráněn – jako součást movité kulturní památky (foto M. Kuldová).

nebo naopak doplněny. Aby mohla být nápisová deska převezena do ateliéru, musely být odvrtnuty čtyři ocelové šrouby, k jejichž hlavičkám byly cínem připevněny mosazné krytky. Šrouby se však ukázaly být zapuštěny do velmi tvrdého betonu pod deskou, nakonec proto bylo nutno odbrousit jejich hlavičky a k původním závitovým šroubům při navracení desky na své místo navařit hlavičky nové, včetně vytepání nových krytek a doplnění zelené patiny, shodné s tou na desce. Litinový plůtek kolem hrobky nyní nebylo třeba restaurovat. V horším stavu byla jeho podezdívka, kterou však bylo kvůli betonovému přetěru možno obnovit a zaretušovat její defekty jen do určité míry. Prasklý kamenný stupeň před vrátky plůtku byl slepen. Keramická dlažba za plůtkem ve dvou řadách malých dlaždic byla vyměněna za jednu řadu větších a kvalitnějších pískovcových dlaždic.

V rámci příprav na výročí 1100 let od mučednické smrti národní patronky sv. Ludmily byly postupně zrestaurovány některé památky spojené s její osobou v místě jejího sídla i mučedniště – *Tetíně*. Zde je osazena kamenná socha sv. Ludmily ve výklenku při vnější zdi kostela sv. Kateřiny Alexandrijské, kterou zhotovil významný český sochař 19. století Josef Max (sochu umírající sv. Ludmily zhotovil pro svatovítskou katedrálu). Socha je zhotovená z nehvizdského pískovce, vysoká je 170 cm. Umístěna je na štukovém podstavci. Svatá Ludmila je zde zpodobena jako stojící žena s hlavou mírně sklopenou, přičemž hledí ke své levé ruce, kterou drží mučednickou ratolest. Její pravá ruka byla před restaurováním uražená, přidržovala v ní část závoje – svého atributu – jehož střed má těsně uvázaný okolo krku. Celkově je oděná do šatu poloviny 14. století, její účes výrazně připomíná úpravu vlasů Blanky z Valois, známé z triforia svatovítské katedrály. Jen její pokrývka hlavy má připomínat kněžící čapku – korunu. Stav sochy sv. Ludmily byl zanedbaný, ale celkově uspokojivý. Dán byl částečně chráněným umístěním v nice, výběrem dobrého materiálu a poměrně nízkým stářím 170 let od vystavení hotového

Komorní Hrádek (správní obvod Benešov), zámek, 1. patro: a – Lovecký salonek, nástěnné malby z počátku 17. století. Malby stěn napodobují dvě rozdílné vzorované textilie, které jsou nařasené, a pravidelně se střídají. Část výmalby byla restaurována a část byla rekonstruována; b – detail po restaurování (foto M. Kuldová).

díla exteriérovým podmínkám. Zásadním poškozením sochy bylo vandalské (mechanické) ulomení pravé ruky svěťice. Úměrně stáří a neúdržbě byla socha pokryta silnou vrstvou prachových nečistot a černých depozitů. V deštových stínech byly sádrovcové krusty, lokálně byly i viditelné zbytky nátěrů. Po očištění sochy od prachových depozitů byla dočištěna pomocí horké páry. Pomocí zábalů byly odstraněny sádrovcové krusty; zčernalé depozity byly odstraněny jemným pískováním. Drobná narušená místa byla vyspravena vhodným tmelem. Podle dochované ruky byl vymodelován i model pro chybějící ruku. Odsouhlasený tvar modelu byl potom vodítkem pro zhotovení ruky z umělého kamene. Díky připravovaným oslavám svatoludmilského výročí byla zrestaurována socha v poměrně dobrém stavu (kromě chybějící ruky), což je ideální stav pro restaurování všech soch, nikoliv až v době, kdy dochází zejména k modelačním nevratným ztrátám.

V roce 2020 byla zrestaurována raně barokní malovaná skříň z *františkánského kláštera v Hájku (lokálně obce Červený Újezd)*. Nelze vyloučit, že původně byla skříň určena pro jiné místo, obsah malovaných výjevů a nápisů však dává jistotu, že byla vytvořena pro františkánský řád. Právě detailní malovaná výzdoba užitného kusu nábytku je tím, co takto starou skříň v církevním prostředí činí jedinečnou. Skříň pravděpodobně v minulosti sloužila pro ukládání liturgických předmětů. Na rámování po stranách dveřních křídel lze vyčíst

na dvě poloviny rozdělený letopočet 16/27. Skříň je dvoukřídlová a uvnitř má patrné otisky a opěrné lišty po třech policích. Soklovou část zřejmě původně tvořila nedochovaná zásuvka. Kromě toho skříň před restaurováním postrádala ještě římsu (nebo případně zdobný nástavec), opět částečně otištěnou v horní části, a klapačku. Zvnějšku je skříň zdobena střídměji – kromě letopočtu je zde zřejmý především christogram IHS a mariagram MRA, oba obklopené slunečními paprsky, dále částečně čitelné latinské nápisy a drobné hvězdy. Oproti tomu uvnitř se kromě množství hvězd uvnitř korpusu, symbolizujících nebe, nachází především figurální výzdoba na dveřních křídlech, představovaná postavou sv. Bernardina Sienského a sv. Františka z Assisi. Jedná se o olejomalbu. Nad figurami a pod nimi probíhají opět latinské texty. Z druhotných zásahů stojí za zmínku kruhové otvory ve dveřních křídlech, vyřiznuté zřejmě za účelem větrání skříně. Kromě toho byly zvenčí nalezeny dva nalepené motivy jezdců na koních z barokních grafických listů, a také připevněný kovový medailonek s vyobrazením Panny Marie. Větší druhotné zásahy ani opravy zjištěny nebyly a skříň se tak dochovala ve velmi autentické podobě. Restaurování skříně obnášelo především detailní čištění od nánosů povrchových nečistot a tenčení ztmavých laků. Prosvícení malby v UV světle neprokázalo žádné přemalby. Očištění umožnilo nově nalézt malované hvězdy i na hranách dveřních křídel a naopak bohužel neumožnilo rozluštit pokračování napsů na vnější straně křídel, kde je povrchová úprava celkově výrazněji zašlá než uvnitř. Barevná vrstva byla lokálně konsolidována voskem. Ošetření částečně zkorodovaných pásových závěsů komplikovala skutečnost, že přes závěsy běží malované hvězdy. Konstrukce skříně byla poškozena hlavně vlhkostí ve spodní části, kde došlo k částečnému uhnití dřeva a také ztrátám ozdobných profilovaných lišt po stranách někdejšího soklu. Ve dřevě byly patrné výletové otvory po dřívějším působení dřevokazného hmyzu, dřevní hmota byla proto ošetřena nátěrem a injektáží a petrifikována. Výraznější mechanická poškození byla řešena emulzními a voskopryskyřičnými tmely, ponechány byly dobové vrypy i stopy po opravování dřeva nástroji. Po oddělení lakovou vrstvou byly citlivě provedeny napodobivé barevné retuše a výsledná podoba byla opět zalakována. Pro soklovou část bylo domluveno nedoplňovat chybějící zásuvku, jejíž přesná podoba není známa. V průběhu restaurování však bylo vyhodnoceno, že dřevní hmota spodních partií bočnic, které nesou celou váhu skříně, je v příliš špatném stavu na to, aby dokázala zajistit stabilitu. Do místa při zemi, kde byl zjevný otisk historické fošny, byla proto připevněna zpevňující konstrukce, která na sebe po stranách bere váhu skříně a vynáší celý kus nábytku o několik málo centimetrů do výšky. Konstrukce je na pohled záměrně mírně vizuálně odlišná jakožto nový prvek, avšak je barevně přizpůsobena a je plně reverzibilní. Navíc upomíná na někdejší existenci zásuvky. Kromě ní byly z borového dřeva nově vyřezány pouze chybějící zdobné lišty a patky soklové části a klapačka. Vnitřní police doplňované nebyly a nebylo přistoupeno ani k rekonstrukci římsy, neboť její podobu nelze s jistotou určit a zatím nebylo nalezeno dostatečné množství vhodných analogií k porovnání. Zmíněné nalepené výřezy z grafických listů byly sejmuty, odkyseleny, očištěny, konsolidovány a s pomocí japonského papíru vráceny na původní místo; na skříně zůstal zachován i medailonek.

Z mobilárního fondu státního zámku Mnichovo Hradiště bylo restaurováno několik předmětů. Mimo obrazy s portréty představitelů Valdštejnů se jednalo o pozoruhodný předmět tematicky vztahovaný k oslavě rodu, kterým je papírová apoteóza Valdštejnů. V malém měřítku jsou zachyceny některé zásadní scény z historie rodu a jeho významní představitelé, časově lze dílo řadit vzhledem k uvedeným datům do konce 18. století. Celkový charakter řadí tento předmět do kategorie dobových

Tetín (správní obvod Beroun), areál kostela sv. Kateřiny Alexandrijské, socha sv. Ludmily, polovina 19. stol. V roce 2020 byla 170 let stará socha od Josefa Maxe zrestaurována v rámci příprav na letošní (2021) výročí 1100 let od mučednické smrti národní patronky – sv. Ludmily. Na snímku detail domodelované ruky před odsouhlasením, které bylo podmíněno uvedením draperie závoje do důslednějších svislých linií (foto M. Kuldová).

kuriozit. Provedení papírových postav, z nichž nejmenší měří cca 0,5 cm, je detailní. Papír byl nejen prostřihován, lámán, ale i modelován a tvarován. Jednotlivé scény a figury doplňují štítky s ručně psaným textem. Celá koláž je adjustována v dřevěné skřínce o rozměrech 51,5 × 35 × 15,5 cm. Stav díla před restaurováním byl velmi špatný. Dřevěný korpus byl zasažen červotočem. Škrobový papír po jeho obvodu byl potrháný, odřený a lokálně chyběl. Vlastní papírová koláž byla značně deformovaná, silně znečištěna prachem a zasažena vlhkostí. Papírové fragmenty byly pomačkané a polámané, některé odlepené ležely popadané na dně. Jiné části papírové výzdoby zcela chyběly. Náročná restaurátorská práce předcházela chemicko-technologickým průzkumem, který identifikoval, že papírové součásti jsou k sobě lepeny arabskou gumou, ale k dřevěné schránce je papír přilepen klišem. Papír byl analyzován jako hadrový, bez obsahu ligninu, hodnota pH se pohybovala mezi 5 až 6. Nejprve došlo k ozáření dřevěného korpusu v konzervačním ozařovací pracovišti Středočeského muzea v Roztokách. Všechny prvky výzdoby byly osnímány, čištěny měkkou gumou, po naměkčení štětečky, vatovými tampony a skalpelem. Chybějící části byly doplněny z ručního papíru, poškozené části byly zpevněny nekyselým kartonem. Na závěr byl proveden odkyselující postřik. Dílo je nyní přístupné návštěvníkům mnichovohradištského zámku v rámci prohlídek.

Níže následuje přehled sledovaných akcí.

Okres Benešov

Správní obvod obce Benešov

Český Šternberk – hrad, orientální koberec, inv. č. 2 (Simona Kronbergerová)

Jemniště – zámek, 19 benátských zrcadlových rámečků (Petr Foltýn a Lucie Pejchová)

Jemniště – zámek, skříň domácího oltáře, kolem 1750 (Michal Zetek)

Jemniště – zámek, hrací stůl, 2. polovina 18. stol. (Michal Zetek)

Komorní Hrádek – areál zámku, 1. patro Nového zámku, místnosti č. 24 a 25, nástěnné malby, dokončení restaurování (Hynek Merta, ak. mal., Petr Hampl, ak. mal.)

Líšno – areál zámku, socha sv. Jana Nepomuckého, 3. etapa (Mgr. Daniel Talavera, ak. soch.)

Líšno – areál zámku, nástěnné malby Trubadúra a Zbrojnoše, 2. etapa (Mgr. Jan Chejn, ak. mal.)

Líšno – areál zámku, sochy alegorií čtyř ročních dob, 3. etapa (Mgr. Daniel Talavera, ak. soch.)

Maršovice – socha sv. Vojtěcha (Mgr. Daniel Talavera, ak. soch.)

Měchnov – židovský hřbitov, 25 náhrobků, vztyčování a zajišťování (Petr Škarvan)

Sázava – kostel sv. Prokopa, boční oltář sv. Barbory (obraz: MgA. Renáta Novotná Zemanová, oltářní architektura a sochy: Mgr. art. Miroslav Minks); hlavní oltář z kostela sv. Martina v Sázavě (Marek Brož, ak. mal.); hlavní oltář, dokončení (obraz: Tomáš Berger, ak. mal.), opatský trůn, textilní baldachýn a dřevorezba (Anna Bezchlebová); varhany (varhanní skříň MgA. Žán, nástroj: Rudolf Valenta), 2. etapa

Třebešice – zámek, rytířský sál v 1 patře, dokončení restaurování odkryté nástropní malby Učedníci v Emmauzích, nástěnné malby iluzivních textilních tapet (Karine Artouni, ak. mal.), dokončení, 5 místností (včetně někdejší dočasné kaple) v přízemí a schodiště mezi přízemím a 1. patrem, konzervace a prezentace nástěnných maleb, dokončení

Správní obvod Vlašim

Načeradec – kostel sv. Petra a Pavla, kaple Nanebevzetí Panny Marie, hlavní oltář, restaurování oltářní architektury, 1. etapa (Petr Bezchleba)

Správní obvod obce Votice

Bedřichovice – kostel sv. Vavřince, boční oltář sv. Vavřince, 5. etapa – zahájení restaurování hlavního oltáře (Milan Kadavý, ak. mal.)

Ratměřice – kostel sv. Havla, varhany – nástroj 3. etapa (MgA. Marek Vorlíček)

Votice – areál kláštera sv. Františka z Assisi – kamenné podstavce pod sochy světců při venkovním schodišti před vstupem do kláštera (Mgr. Daniel Talavera, ak. soch.)

Votice – boží hrob, nástěnná výmalba, konzervace (Dagmar Lehenhartová)

Okres Beroun

Správní obvod Beroun

Beroun – budova muzea, vstupní síň, mramorový sloup a konzolami po obvodu, (MgA. Jakub Žán)

Hostomice – židovský hřbitov, 17 náhrobků (Petr Škarvan)

Mořinka – židovský hřbitov, 20 náhrobků (Petr Škarvan)

Tetín – kostel sv. Ludmily, socha sv. Ludmily (Petr Vitvar, ak. soch.)

Sv. Jan pod Skalou – areál kláštera, knihovna, kamenná balustráda (MgA. Zuzana Wuchterlová)

Správní obvod obce Hořovice

Praskolesy – kaple sv. Jana Nepomuckého, nástěnná výmalba – zahájení restaurátorských prací (Hana Slavíková, ak. mal.)

Praskolesy – kaple sv. Jana Nepomuckého, socha sv. Jana Nepomuckého, zahájení restaurátorských prací (MgA. Tomáš Otoupal)

Okres Kladno

Správní obvod Kladno

Družec – kostel Nanebevzetí Panny Marie, kamenné prvky (patky, hlavice) na fasádě kostela (Martin Wagner)

Lány – areál zámku, kostel nejsvětějšího Jména Ježíš, varhany – nástroj a skříň (Ivo Roháč)

Lány – areál zámku, kostel Nejsvětějšího Jména Ježíš, hlavní

Slaný (správní obvod obce Slaný), areál kláštera Nejsvětější Trojice, socha ukřižovaného Krista. Socha byla očištěna a byla vyspánována velká prasklina jdoucí středem těla. Doplněny byly chybějící prsty a trny z trnové koruny v lipovém dřevě, byla odkryta starší kvalitnější vrstva polychromie sochy a obnoven nápis INRI (foto T. Cachová).

oltář a tři boční oltáře – dokončení (MgA. Kateřina Myšková Čiháková), osvětlovací tělesa (Petr Douada), oltářní mřížka (Marta Levínská)

Správní obvod obce Slaný

Dolín – kostel sv. Šimona a Judy, mozaika v tympanonu hlavního vstupu (MgA. Magdaléna Kracík Štorkánová)

Slaný – kostel sv. Gotharda, boční oltář sv. Kříže, sochy Krista, Panny Marie, sv. Jana a andělka, I. etapa (Hana Slavíková, Ak. mal.)

Slaný – Okresní dům (Společenský dům), vitráže zasedacího sálu, II. etapa (Ing. Petr Zajác, Zdeněk Henych, Marek Brož, Ak. mal.)

Slaný – Okresní dům – výmalba zasedacího sálu (Hana Slavíková, Ak. mal.)

Slaný – areál kláštera Nejsvětější Trojice, socha Krista na kříži (Hana Slavíková, Ak. mal.)

Smečno – zámecký areál Smečno, kovaná mříž brány (Jindřich Kovařík, Václav Minařík ml.)

Smečno – zámecká kaple sv. Anny, tři okenní vitráže (Milan Augustin, Miroslav Kressl, Vasil Varyvoda, Dagmar Voláková)

Třebíz – skalní reliéf Pieta (Jarmil Plachý, Ak. soch.)

Velvary – kostel sv. Kateřiny, ornamentální vitráže z lodi, I. etapa (Milan Augustin, Miroslav Kressl, Vasil Varyvoda, Dagmar Voláková)

Velvary – kostel sv. Jiří, nástěnné malby v interiéru, II. etapa (Jiří Mašek, Tomáš Skořepa)

a

d

b

c

Kolín (správní obvod obce Kolín), areál kostela sv. Bartoloměje, kostnice. Byla vystavěna v letech 1732–1733 z prostředků děkana Antonína Formandla, po požáru v roce 1768 byla znovu obnovena až v polovině 19. století. Interiér je řešen v duchu dobového „Memento mori“. Apsidy vyplňují kosti ze zrušených hrobů bývalého hřbitova kolem kostela sv. Bartoloměje. Pod klenbami jsou osazeny symboly pomíjivosti zemské slávy. V roce 1850 sem byly přivezeny kosti z bývalého hřbitova u kostela sv. Jana Křtitele, z nichž byly sestaveny obelisky v koutech kaple. Výrazným prvkem interiéru je oltář s centrálně umístěným křížem s korpusem Ježíše Krista mezi Pannou Marií a sv. Janem Evangelistou: a – celkový pohled po dokončení obnovy interiéru, která zahrnuje mimo mobiliář i restaurování výzdoby z kosterních pozůstatků; b – malba hudoucího anděla Posledního soudu na plátěné podložce v průhledu jednoho ze čtyř otvorů v klenbě, stav po restaurování; c – socha Panny Marie, detail během tmelení po osnímání druhotné povrchové úpravy; d – horní část berly jako jednoho z atributů pomíjivosti zemské slávy, značně poškozená rubová strana před restaurováním (foto L. Maděrová).

a

b

Kolín (správní obvod obce Kolín), areál kostela sv. Bartoloměje, zvonice. Součástí celkové obnovy areálu byla také zvonice: a – vstupní dveře po restaurování; b – v rámci prohlídkového okruhu byla ve zvonici instalována expozice chrámového pokladu, jednotlivé vystavené předměty byly restaurovány (foto L. Maděrová).

Kolín (správní obvod obce Kolín), domovní znamení domu U Zlatého lva (čp. 90). V rámci celkové obnovy fasády domu bylo zrestaurováno domovní znamení – nahrazeny degradované modelační doplňky a vyzorkována vhodná barevnost. Zlacení samotného lva nyní odpovídá názvu objektu (foto T. Cachová).

Okres Kolín

Správní obvod obce Kolín

Bečváry – zámek Bečváry, polychromované obložení stěn místnosti východního křídla, II. etapa (MgA. Magdaléna Sedlecká Rečová)

Grunta – kostel Nanebevzetí Panny Marie, ciferníky věžních hodin, I. etapa (Jaroslav Rezler, Ivan Šmerda)

Klášteří Skalice – socha sv. Anny (Jarmil Plachý, Ak. soch.)

Kolín – areál kostela sv. Bartoloměje, kostnice: oltář (ak. mal. Alena Krahulíková, PhDr. Daniel Ebel), nástropní malba (ak. mal. Alena Krahulíková), výzdoba z kosterních pozůstatků (Ing. Benjamin Hlivka), nápisové desky (František Brodecký)

Kolín – areál kostela sv. Bartoloměje, kamenné prvky (BcA. Filip Zeman), kovové prvky (František Brodecký)

Kolín – areál kostela sv. Bartoloměje, zvonice, vstupní dveře (František Brodecký, Josef Filip), soubor 14 precios pro expozici „Chrámový poklad“ (PhDr. Norbert Riegel)

Kolín – domovní znamení měšťanského domu U Zlatého lva (Zdeněk Roudenský, Hana Slavíková, Ak. mal.)

Kolín – nový židovský hřbitov, 13 náhrobků (Petr Škarvan)

Kolín – výmalba boční kaple sv. Josefa v kostele Nejsvětější Trojice, I. etapa (Hana Slavíková, Ak. mal.)

Pečky – hodinový stroj věže Husova sboru, I. etapa (Jan Marek, DiS.)

Pečky – ornamentální okenní vitráže z lodi kostela sv. Václava, I. etapa (David Roskovec)

Svojšice – socha sv. Jana Nepomuckého (Jarmil Plachý, Ak. soch.)

Týnec nad Labem – dvě sochy a busta z fasády domu čp. 87 (MgA. Kateřina Čiháková Myšková)

Týnec nad Labem – nástěnná malba v Panském domě (MgA. Terezie Kusbach Kolářová, Mgr. Jakub Stretti, Ak. mal.)
Týnec nad Labem – socha sv. Jana Křtitele (MgA. Kateřina Čiháková Myšková)
Zásmuky – mariánský sloup, kamenné zábradlí a stupně okolo podesty, III. etapa (Alexandr Kozlov, Ak. soch.)
Žehuň – kostel sv. Gotharda, kovaný vrcholový kříž sanktusníku (Karel Hůla, Josef Talafa)

Správní obvod obce Český Brod

Český Brod – pomník Prokopa Holého, I. etapa (BcA. Martin Kulhánek)
Český Brod – radnice – bývalá Občanská záložna, zdobné vázy na atice (Jaroslav Jelínek, Ak. soch.)
Kouřim – bazilika sv. Štěpána, okenní vitráž se sv. Ludmilou a sv. Václavem (David Roskovec)
Přistoupim – židovský hřbitov, 21 náhrobků (Petr Škarvan)

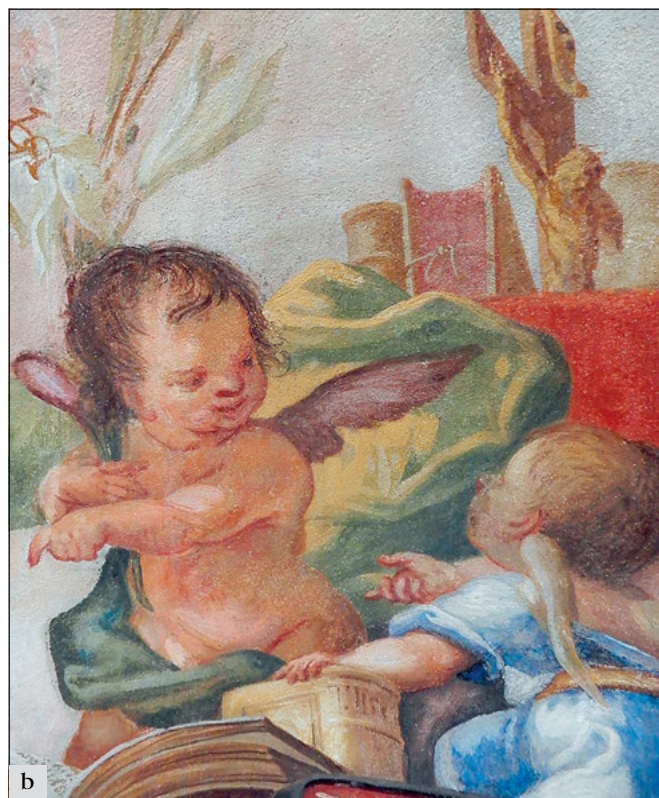
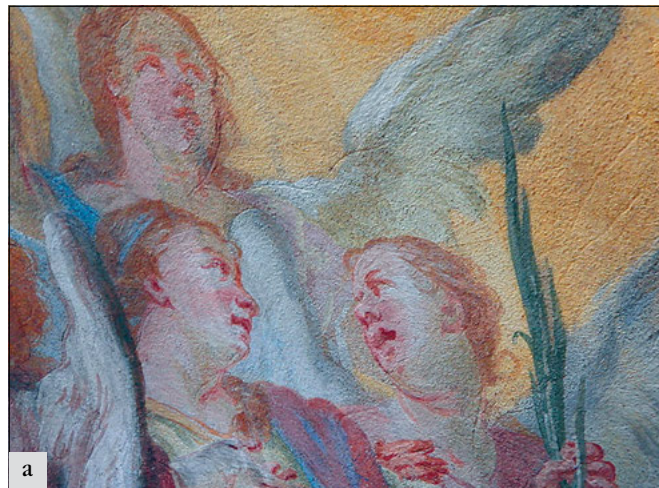
Okres Kutná Hora

Správní obvod obce Čáslav

Čáslav – pomník Jana Žižky z Trocnova (ak. soch. Josef Pospíšil)
Čáslav – kostel sv. Petra a Pavla, náhrobníky na západní fasádě, hlavní vstupní portál (ak. soch. Josef Pospíšil)
Čáslav – pomník padlým z pešího pluku č. 21 (ak. soch. Josef Pospíšil)
Kluky – areál kostela sv. Jana Křtitele, socha sv. Jana Nepomuckého a socha sv. Floriána (ak. soch. Josef Pospíšil)

Správní obvod obce Kutná Hora

Jakub – kostel sv. Jakuba, cihelná dlažba, dokončení (Mgr. Sylva Dokoupilová, DiS.)
Kácov – zámek, malovaná iluzivní okna, etapa (ak. mal. Jan Frühauf, (MgA. Linda Gurecká)
Kačina – zámek, obraz DK16712 portrét Galeazza Maria von Thun-Hohenstein z mobiliárního fondu Ústředního depozitáře Voršilky (MgA. Renata Novotná Zemanová)
Kačina – zámek, DK 08124 busta hraběte Jindřicha Chotka z mobiliárního fondu Ústředního depozitáře Voršilky (BcA. Pavla Žiaková)
Kutná Hora – protějškové sochy sv. Judy Tadeáše při čp. 562 a sv. Jana Nepomuckého při čp. 81 (MgA. Martin Kulhánek)
Kutná Hora – kostel sv. Jakuba, vitráže, etapa (Petr Coufal, Dagmar Voláková, Milan Augustin, Miroslav Kressl, Vasyľ Varyvoda), kované prvky (ak. soch. Petr Polák), malby na klenbě Charvátovské kručty (ak. mal. Roman Ševčík), sochařská díla pro expozici na Charvátovské kručtě, etapa (ak. mal. Roman Ševčík)
Kutná Hora – voršilský klášter, malba v lucerně a kopuli (ak. mal. Roman Ševčík)
Kutná Hora – mobiliární fond Ústředního depozitáře Voršilky, kabinet DK3276 a konzolový stůl DK 3491 (Michal Zetek)
Kutná Hora – mobiliární fond Ústředního depozitáře Voršilky, stůl odkládací inv. č. DK 18025, jídelní stůl DK 17889, bufet DK 17888 a DK 18178, soubor židlí s obloučky na opěráku inv. č. DK 17893-17895, DK 17897, DK 17899, DK 18000, DK 18180, DK 18182, soubor židlí s rokajovou mušlí inv. č. DK 17896, DK 17898, DK 18181, DK 18183 (Zdeněk Koušek)
Kutná Hora – *Sedlec* – kostel Všech Svatých s kostnicí, kostnice, dřevěná koruna z vrcholu severozápadní pyramidy (Tomáš Král)
Kutná Hora – *Sedlec* – cisterciácký klášter s kostelem Panny Marie, rám obrazu „Založení sedleckého kláštera“ (ak. mal. Roman Ševčík)

Kutná Hora (správní obvod obce Kutná Hora), voršilský klášter, kupole centrálního eliptického schodiště nese figurální freskovou malbu zobrazující scénu třetího zjevení sv. Angely Merici, italské zakladatelky řádu sv. Voršily, s pozoruhodným využitím lucerny k vystupňování iluzivního působení otevřeného nebe propojeného se zemí žebříkem s vystupujícími anděly a dívkami. Freska vznikla v roce 1746, jejím autorem je Jan Karel Kovář. Malba byla značně poškozena zatékáním, hrozilo odpadnutí některých částí. Byly korigovány plošné přemalby. Stav po restaurování: a – detail malby s patrnou rytou podkresbou; b – detail malby s andilkou (foto L. Maděrová).

Kutná Hora – *Sedlec* – sousoší sv. Jana Nepomuckého, sejmutí sochy sv. Prokopa a základní čištění, etapa (MgA. Jan Brabec)

Malešov – sousoší sv. Antonína, sv. Floriána a sv. Jana Nepomuckého (doc. Mgr. Art. Jakub Ďoubal PhD.)

Nové Dvory – dominikánský klášter s kostelem sv. Anny, kostel sv. Anny, hlavní oltář, boční oltář sv. Jana Nepomuckého, boční oltář Všech Svatých, kazatelna, oratoř, etapa (MgA. Ondřej Špás, MgA. Ondřej Sklenář, MgA. Magdalena Rafl Bursová, Mgr. Jakub Rafl akad. soch. a rest., MgA. Jakub Hamsík)

Lobkovice (správní obvod obce Neratovice), hrobka Františka Palackého a jeho rodiny. Hrobka byla po doplnění omítky nově natřena, terazzová mozaika v plochách architektury přebroušena a zavoskována, dále byl rekonstruován chybějící vrcholový pískovcový kříž. Strážka byla překryta novým olověným plechem. Socha Krista byla očištěna. Bronzové medailony F. Palackého a jeho dcery Marie a nápisová deska na zadní stěně hrobky byly konzervovány (foto T. Cachová).

Mnichovo Hradiště (správní obvod obce Mnichovo Hradiště), SZ Mnichovo Hradiště, mobiliární fond, papírová apoteóza rodu Valdštejnů. V dřevěné skříňce o rozměrech 51,5 × 35 × 15,5 cm je kličem nalepena koláž z ručního papíru tvořená vyřezávanými a tvarovanými figurkami osob, koní i lodí a rostlin. V malém měřítku jsou zde zachyceny některé zásadní scény z historie rodu a jeho významní představitelé, u kterých jsou připojeny štítky s rukopisným textem. Figurky mají výšku od cca 8 cm až po 0,5 cm. Dílo bylo ve velmi špatném stavu, který vyžadoval demontáž jednotlivých částí a jejich detailní ošetření. Časově lze předmět řadit vzhledem k datacím uvedeným v textech do konce 18. století. Snímek zachycuje stav po restaurování (foto L. Maděrová).

Nové Dvory – areál dominikánského kláštera s kostelem sv. Anny, socha sv. Zachariáše ze západní brány (ak. soch. Vojtěch Míča, Otakar Marcin)

Rataje nad Sázavou – kostel sv. Matouše, cínová křtitelnice, dokončení (Milan Zdeněk)

Roztěž – kaple Panny Marie Pomocné, vitráže (Jaroslav Skuhrový)

Vysoká – kostel Navštívení Panny Marie, částečný odkryv maleb v presbytáři (ak. mal. Hana Slavíková)

Okres Mělník

Správní obvod obce Kralupy nad Vltavou

Kralupy nad Vltavou – kostel Nanebevzetí Panny Marie a sv. Václava, sokl kostela, IV. etapa (Pavel Kytka)

Veltrusy – zámek, čtyři obrazy z mobiliárního fondu: Sv. Anna Samotřetí, Portrét Karla Schwarzenberga, Malířský ateliér, Sochařská dílna (Antonín Novák, Ak. mal.)

Veltrusy – zámek, dva obrazy z mobiliárního fondu: Madona s dítětem, Portrét hraběte Ferdinanda Chotka (Jiří Brodský, Ak. mal.)

Veltrusy – zámek, psací stůl a stojací hodiny z mobiliárního fondu (Michal Zetek)

Veltrusy – zámek, stojací hodiny zdobené rohovinou z mobiliárního fondu (Petr Janda)

Veltrusy – zámek, zlacený obrazový rám a dvě garnýže z mobiliárního fondu (Naděžda Březinová)

Správní obvod obce Mělník

Medonosy – kostel sv. Jakuba, hlavní oltář (Klára Hošková – Bůzková)

Mělník – Pšovka – kostel sv. Vavřince, boční oltář sv. Josefa, III. etapa (Martin Zmeškal)

Stránka – areál zámku, zdobné čučky na vstupní bráně (MgA. Tereza Korbelová, Pavel Korbel)

Správní obvod obce Neratovice

Lobkovice – hrobka Františka Palackého (MgA. Tereza Korbelová, Pavel Korbel)

Okres Mladá Boleslav

Správní obvod Mladá Boleslav

Bakov nad Jizerou – sloup Nejsvětější Trojice, dokončení (Radomil Šolc)

Bělá pod Bezdězem – radnice, vstupní dveře, dokončení (Aleš Šustr)

Březno – socha sv. Floriána, etapa (ak. soch. Martin Pokorný)

Březno – areál zámku, vázy z hlavní brány (Martin Hemala)

Skyšice – socha Panny Marie, etapa (ak. soch. Martin Pokorný)

Správní obvod Mnichovo Hradiště

Klášter Hradiště nad Jizerou – kostel Narození Panny Marie, portál na severní fasádě (BcA. Jan Fedorčák)

Mnichovo Hradiště – státní zámek, mobiliární fond, papírová apoteóza rodu Valdštejnů (Jana Náprstková)

Mnichovo Hradiště – státní zámek, mobiliární fond, obrazy: portrét Arnošta Josefa z Valdštejna, portrét Ferdinanda Arnošta z Valdštejna, portrét Jana Bedřicha z Valdštejna, portrét Arnošta Josefa z Valdštejna, portrét Kristiána z Valdštejna, portrét neznámého muže (Michal Kaunice?) (ak. mal. Karine Artouni)

Okres Nymburk

Správní obvod Lysá nad Labem

Benátecká Vrutice – kaplička se sochou sv. Jana Nepomuckého, etapa (ak. soch. Vojtěch Adamec)

Kostomlaty nad Labem (správní obvod obce Nymburk), kostel sv. Bartoloměje, vitraj na severní straně lodi po restaurování. V kostele je osazeno pět oken figurálními vitrajemi. Okno na jižní stěně kůru pochází z roku 1930 a zobrazuje sv. Cecílii (firmení signatura: V. Staněk – J. Šebek). Stejná firma vytvořila i vitráž na severní straně lodi s motivem Svaté rodiny a vitráž umístěnou v okně na jižní stěně (foto L. Maděrová).

Čihadla – Bon Repos, nástěnné malby, etapa (ak. mal. Petr Kaldlec)

Lysá nad Labem – socha Stigmatizace sv. Františka (ak. soch. Vojtěch Adamec)

Správní obvod Nymburk

Bošín – evangelický kostel, hodiny (Jan Marek)

Kostelní Lhota – kostel Nanebevzetí Panny Marie, kamenné prvky v areálu – pravoúhlý portál, dva obelisky, náhrobek z roku 1817, reliéf s lebkou (Prof. Jan Hendrych, ak. soch., MgA. Rastislav Jacko)

Kostomlaty nad Labem – kostel sv. Bartoloměje, vitráže (Jiří Černožorský)

Křinec – zámek, hlavní portál (ak. soch. Vojtěch Míča, Otakar Marcin)

Křinec – zámek, iluzivní okna na hlavním průčelí (ak. mal. Pavel Procházka)

Nymburk – socha sv. Vojtěcha (MgA. Josef Faltus)

Nymburk – radnice, hlavní vstupní dveře (Petr Lavický)

Nymburk – radnice, vstupní portál (MgA. Martin Kulhánek)

Rožďalovice – socha sv. Jana Nepomuckého před zámek, dokončení (ak. soch. Martin Pokorný)

Sadská – socha sv. Jana Nepomuckého, restaurování a provedení kopie, etapa (MgA. Martin Kulhánek)

Správní obvod Poděbrady

Poděbrady – mariánský sloup (Jarmil Plachý, Ak. soch.)

Poděbrady – kostel Povýšení sv. Kříže, vitráže a kamenná ostění oken, závěrečná etapa (Jaroslav Skuhřavý, BcA. Zdeněk Šmahel, DiS.)

a

b

Poděbrady (správní obvod obce Poděbrady), mariánský sloup. Kámen byl zpevněn, chybějící části doplněny a barevně zaretušovány. Byla zajištěna statika sochy sv. Prokopa ohrožené trhlinou vzniklou korozi vnitřního železného trnu: a – celek po restaurování; b – socha Panny Marie, detail (foto T. Cachová).

Okres Praha-východ

Správní obvod obce Brandýs nad Labem-Stará Boleslav

Brandýs nad Labem – dům čp. 191, nástěnná malba na fasádě (MgA. Linda Gurecká, DiS.)

Brandýs nad Labem – židovský hřbitov, 25 náhrobků (Luděk Špatenka)

Brandýs nad Labem – zámek, nástěnné malby v kapli a Rytířském sále (ak. mal. Petr Kadlec)

Líbeznice – kostela sv. Martina, zvon (Petr Rudolf Manoušek)

Měšice – areál zámku, socha Atlanta ze souboru soch (MgA. Josef Faltus)

Podolanka – renesanční brána čp. 11, sgrafitová výzdoba, III. etapa (MgA. Lukáš Hřinda, BcA. Petr Šimánek, MgA. Jiří Kudrna, Vít Fogl, DiS.)

Stará Boleslav – kostel sv. Václava, nástěnná malba ve Vrábšské kapli, zajištění malby sv. Kryštofa v severní lodi (Jiří Mašek, Tomáš Skořepa, Jiří Říha); štuky a sloupy v kryptě (Miroslav Hlava, ak. soch. Jarmil Plachý), kamenné prvky (Bohumil Pánek), kované prvky (Vladimír Marat, Ing. Ondřej Šimek DiS.)

Stará Boleslav – kostel sv. Václava, rozpracovanost v rozsahu I. etapy na mobiliáři: hlavní oltář (MgA. David Blahout), boční oltář Ukřižování (MgA. David Blahout), boční oltář Bolestné Panny Marie (MgA. David Blahout), chórové lavice (MgA. David Blahout, Michal Zetek), kazatelna (MgA. David Blahout, PhD), hlavní a boční vstupní dveře (Tomáš Sochor), skříň varhan (PhDr. Daniel Ebel), chórová přepážka (PhDr. Daniel Ebel), obrazy Svatováclavského cyklu (ak. mal. Petr Bareš, ak. mal. Jiří Brodský, ak. mal. Miroslav Slavík), rámy obrazů Svatováclavského cyklu (Anna Bradnová), zpovědnice v presbytáři (PhDr. Daniel Ebel), obrazy ze zpovědnic v presbytáři (ak. mal. Miloslav Blahout), vybavení dolní sakristie (Pavel Hanč), obrazy Pašijového cyklu (ak. mal. Lenka Helfertová), obraz Rozeznání sněmu knížete Boleslava prostřednictvím sv. Václava a obraz Porážka Běly IV. Přemyslem Otakarem v roce 1260 pomocí sv. Václava (ak. mal. Lenka Helfertová); obrazy Křížové cesty (ak. mal. Lenka Helfertová); obrazy Smrt sv. Barbory, Genealogie rodu Vrábšských, Ukřižovaný (ak. mal. Lenka Helfertová); obrazy z roku 1934 s náměty Zavraždění sv. Václava a Piety (ak. mal. Lenka Helfertová); obraz Piety z oltáře Všech svatých (PhDr. Pavel Klimeš); soubor soch sv. Jana Nepomuckého, sv. Víta, sv. Vojtěcha, sv. Zikmunda, sv. Ivana, sv. Norberta v hlavní lodi (ak. mal. Mário Král), sousoší Zavraždění sv. Václava z prostoru tzv. Mučedniště (ak. soch. Petr Roztočil), lampy věčného světla (Petr Douda), kovaný kříž (Petr Douda), kovaná závěsná ramena I a II (Petr Douda), sousoší Getsemany (ak. soch. Miroslav Mínsk, PhDr. Pavel Klimeš)

Stará Boleslav – areál kostelů sv. Václava a sv. Klimenta, socha Lva (ak. soch. Petr Roztočil); sochy sv. Václava na portálech ohradní zdi (MgA. Ondřej Špás); sochy Archanděla Michaela a ďábla na nároží věže (MgA. Ondřej Špás)

Správní obvod obce Říčany

Kostelec nad Černými lesy – kostel sv. Andělů strážných, hlavní oltář, VI. etapa (Hana Slavíková, Ak. mal., Patrik Jílek)

Sluštice – kostel sv. Jakuba Většího, výmalba presbytáře (MgA. Magdaléna Sedlecká Rečová)

Velké Popovice – kostela Panny Marie Sněžné, vitráže, II. etapa (Ing. Arch. Jan Černoorský)

Okres Praha-západ

Správní obvod obce Černošice

Hájek – Červený Újezd – klášter sv. Františka, malovaná barokní skříň (BcA. Michal Šelemba, DiS., Václav Potůček, Ak. mal.)

Stará Boleslav (správní obvod obce Brandýs nad Labem – Stará Boleslav), kostel sv. Václava, socha ďábla na nároží věže, stav po restaurování (foto L. Maděrová).

Tursko – kostela sv. Martina, obraz Oplakávání Krista (MgA. Denisa Cirmaciová, PhD.)

Štěchovice – kostel sv. Jana Nepomuckého, kamenná výzdoba fasády, I. etapa (Antonín Pata, MgA. Markéta Kynclová)

Okres Příbram

Správní obvod obce Dobříš

Dobříš – areál kostela sv. Kříže, socha sv. Judy Tadeáše, kopie podstavce (Jaroslav Fuka, ak. soch.)

Dobříš – židovský hřbitov, vztyčování a konzervace náhrobků, 9. etapa (Milan Šturm)

Dobříš – kaple sv. Jáchyma, vnitřní nástěnná výmalba a barevnost menzy a klekátka (Mgr. Jaroslav Fuka, ak. mal.)

Dobříš – areál zámku, sochy (alegorické sochy putti v zahradě, sousoší z bazény první etáže, vázy, sochy v nikách oranžerie) a další kamenné prvky (BcA. Filip Zeman), kovářské prvky včetně mříže vstupu nad fontánou Napájení Helliových koní (Vladimír Marat); oranžerie – malby v nikách jižního průčelí (Hynek Merta), rekonstrukce iluzivní malby na severní fasádě (Milan Strnad, Arch. Tomáš Macek)

Nový Knín – kostel sv. Mikuláše, hlavní oltář, vyřezávaná postranní křídla – dodělávky kolem 1780, 5. etapa restaurování (Sylvie Kroupová)

Obořiště – kostel sv. Josefa, nástropní malba lodí, záchranná fixáž – 6. etapa (MgA. Jiří Lauterkrantz)

Obořiště – socha sv. Jana Nepomuckého, dokončování (Jiří Živný, ak. soch.)

Správní obvod obce Příbram

Březnice – židovský hřbitov, vztyčování a konzervace náhrobků, 8. etapa (Milan Šturm)

Březnice – kostel sv. Ignáce a sv. Františka Xaverského, obraz sv. Víta (Lenka Helfertová, ak. mal.)

Správní obvod obce Sedlčany

Osečany – zámek, sochařská výzdoba portálu vstupu do zámecké kaple sv. Anny, 2. etapa – socha sv. Linharta (Mgr. Daniel Talavera, ak. soch.)

Příčov – zámek, kaple sv. Vojtěcha, hlavní oltář, 5. etapa (Jan Stöckel, ak. mal.)

Radič – zámek, 2. patro fasáda, iluzivní okna, restaurování a částečná rekonstrukce (Jan Zeman, ak. mal.)

Skrýšov – zámek, 1. patro, 5 místností, odkryv nástěnných maleb (Petr Hampl, ak. mal.)

Svatý Jan u Sedlčan – kostel sv. Jana Nepomuckého, hlavní oltář, 10. etapa (Mgr. Jan Chejn, ak. mal.)

Vrcholtice – socha sv. Jana Nepomuckého (MgA. Tomáš Otoupal)

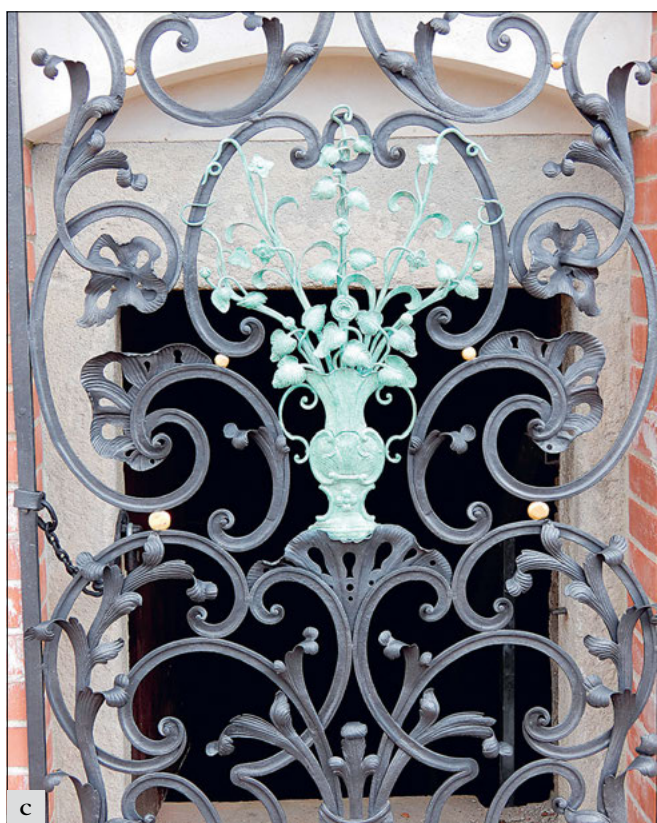

a

b

c

Dobříš (správní obvod obce Dobříš), areál zámku, francouzský park. V rámci celkové obnovy francouzského parku byla restaurována také jednotlivá kamenosochařská díla i kovářské práce. Jednalo se o alegorické sošky putti osazené na pilířcích opěrných zdí, maskarony, vázy, sousoší putti hrajících si se sumcem osazeného v místě chrliče v bazénu spodní etáže, sochy antických bohů v nikách oranžerie, ale i jednodušší zakončující prvky, jako jsou piniové šišky či koule. Restaurování kovářských prvků zahrnuje především výplňová pole zábradlí se zlatenými detaily: a – celkový pohled. V pozadí je patrná započatá rekonstrukce iluzivní malby na severním průčelí oranžerie, která je také součástí celkové obnovy areálu. Snímek dále zachycuje zakrytí soch na fontáně Napájení Héliových koní, které bývá již pravidelně instalováno na ochranu v zimním období; b – alegorická socha kovářství v ateliéru restaurátora po čištění a sejmutí druhotných nesoudržných doplňků. Značná část sochařských děl v areálu je autorsky spojena s dílnou F. I. Platzera. Bohužel stav kamene souboru alegorických sošek putti vedl již v minulosti k četným výměnám, proto recentní restaurátorský zásah zahrnoval i ošetření novodobých kopií. Soška kováře je jednou z nemnoha původních; c – kovaná branka architektonizovaného vstupu do technického kanálu nad fontánou Napájení Héliových koní po restaurování, detail (foto L. Maděrová).

Okres Rakovník

Správní obvod obce Rakovník

Kněžves – kostel sv. Jana Křtitele, hlavní oltář, 2. etapa (Miroslav Slavík, ak. mal.)

Lišany – kostel Nanebevzetí Panny Marie, 14 obrazů křížové cesty, 2. etapa (Naděžda Mašková, ak. mal.)

Lubná – kostel sv. Jiří, hlavní oltář, 2. etapa (Miroslav Slavík, ak. mal., MgA. Helena Jahodová)

Nové Strašecí – kostel Narození Panny Marie, hlavní oltář, rejstř. Č., 6. etapa (Naděžda Mašková, ak. mal.)

Petrovice – kostel navštívení Panny Marie, kazatelna, 1. etapa (Miroslav Slavík, ak. mal.)

*Mgr. Ludmila Maděrová, vedoucí oddělení
Mgr. Marie Kuldová, Mgr. Tereza Cachová*

REFERÁT PAMÁTEK S MEZINÁRODNÍM STATUSEM

Tento referát se v první řadě zabývá monitoringem Světového dědictví UNESCO. Z celkem čtrnácti míst, kterým byl v naší republice status památky Světového dědictví přiznán, se ve středních Čechách nacházejí dvě. Je to světově proslulé město *Kutná Hora* a dále areál zámku s parkem v *Průhonicích*. Monitoring znamená odborné sledování stavu těchto výjimečných památek a povinnost doložení skutečnosti, že se i nadále nachází ve stavu odpovídajícímu původnímu prohlášení. Prokázáno tak musí být, že stále patří na prestižní seznam nejceněnějších světových lokalit. Dalším významným úkolem referátu je pak preventivní ochrana památek a dále jsou tu ještě některé neméně důležité úkoly podle aktuální potřeby. Struktura práce je obdobná jako v předcházejících letech, pouze se lišila rozsahem a někdy i důležitostí těchto jednotlivých oblastí činnosti.

Při **monitoringu památek Světového dědictví** sledujeme a dokumentujeme jejich stav tak, aby byly připraveny podklady pro Centrum světového dědictví v Paříži. Dále proto, abychom zároveň i my měli dostatečný soubor informací pro doložení všech změn a úprav, kterými tzv. statek, jak se správně podle UNESCO tyto světově významné památky nazývají, postupně prochází. Tímto způsobem se každoročně připravuje poměrně obsáhlý dokumentační materiál a v průběhu sledovaného ročního období je shromážděna celá řada

důležitých informací z různých oblastí. Tyto monitorovací zprávy, jež jsou pravidelným ročním výstupem této činnosti, dokládají život a postupné změny, kterými památka prochází. Nemohou být ale natolik obsáhlé, aby pojal všechny přípravné materiál, a ten je proto ukládán a využíván interně pro ještě podrobnější postupnou dokumentaci místa.

Tento proces dokumentování, v případě Kutné Hory vedeného již plných dvacet let, připravil soubor, který je ve své podstatě jedinečným pramenem pro sledování a doložení jejího vývoje v tomto dlouhém období. Je to poměrně obsáhlá dokumentace od celkového, lze říci krajinářského a urbanistického pohledu na město jako celek a na jeho okolí až k pohledu detailnímu, který se pohybuje v měřítku úprav jednotlivých objektů a jejich částí. Důraz je přitom kladen na památkové hledisko těchto zásahů a podstatným aspektem je zde technologická a materiálová stránka obnovy.

V případě Průhonic, které byly prohlášeny až poměrně nedávno, konkrétně v roce 2010, a to dodatečným připojením k městu Praze, je toto dokumentování podstatně kratší, ale i tak zde vznikl a je dále rozšiřován poměrně obsáhlý materiál.

Dokumentování se však neomezuje pouze na hledisko ochrany a zachování památkových hodnot. Předpokládáno a v zadání práce ze strany UNESCO i upřesněno je naopak téma mnohem širší a zahrnuje i další oblasti života těchto významných lokalit.

U vlastní památkové ochrany pak UNESCO zcela logicky předpokládá, že ta je v těchto případech samozřejmostí. Je přesvědčeno, že každá ze členských zemí, pokud se již sama

Kutná Hora (správní obvod obce Kutná Hora), pohled od říčky Vrchlice na dokončovanou celkovou obnovu a rehabilitaci hlavního městského parku, který má jako své kompoziční zakončení skupinu budov, které patří k nejcenějším památkám historického středu města, v roce 2020 byla s velkou snahou připravována oslava pětadvacátého výročí zápisu na seznam UNESCO, dlouhodobá cílevědomá snaha o plnou rehabilitaci a propagaci sídla je patrná na jeho celkovém charakteru i při bližších pohledech. Kutná Hora se tak stala nejenom cílem stále častějších návštěvníků i předmětem zájmu narůstajícího počtu odborníků, ale zejména je příjemným místem pro život svých obyvatel (foto J. Mrázek).

připojila k dohodě o ochraně světového dědictví, má tuto oblast správně podchycenu a plně si za ni odpovídá. V žádném případě si tedy neklade a ani nemůže klást za cíl do těchto vnitřních záležitostí zasahovat. Respektuje suverenitu každého ze svých členů a i v případě nastalých problémů vystupuje zcela nezávisle. O tom, že postavení tohoto světového orgánu je opravdu důsledně nezávislé, svědčí i skutečnost, že nepřiděluje ani žádné prostředky, že tedy neposkytuje žádné dotace, jak je přitom obecně rozšířeným omylem. Situaci ale podrobně sleduje, prostřednictvím periodických monitorovacích zpráv i vlastními aktivitami, případný problém pak vyhodnocuje. Pokud se takové problémy objeví v mimořádném rozsahu, reaguje, a potom mohou být tyto případy řešeny i tím nejtvrdějším způsobem. Takovým nejvyšším postihem může být nakonec i odebrání statusu památky Světového dědictví, k takovému kroku již bylo skutečně přistoupeno. Je smutnou skutečností, že i naše republika má v tomto smyslu určité potíže, znamenající zvýšenou pozornost Centra světového dědictví. To se naštěstí ale netýká Kutné Hory, kde takové problémy nejsou. Monitoring se zde proto může v klidu a plně soustředit na dokumentování jednotlivých oprav a úprav památek, sledovat jejich postup a podchytit všechny důležité fáze.

Hlavní zásadou přitom je, že monitoring by měl být naprosto nezávislý, a to bez přímého propojení s výkonem vlastní památkové péče. Je tak sice památkářsky odborným, ale jinak naprosto nestranným sledováním dění v místě a měl by pouze podávat věrohodnou a pravdivou zprávu o jeho stavu a o případných změnách. Stává se však také, že některé z doku-

Kutná Hora (správní obvod obce Kutná Hora), Kollárova ulice s pohledem k hlavnímu náměstí, na levé straně je jeden z nejcennějších městských domů, bývalý hotel Černý kůň čp. 314. Majitel, který dům před několika lety koupil, nedokázal mírně poškozený dům zajistit a nechal tento unikátní objekt v mimořádně exponované poloze ve středu města nadále chátrat, přitom se netajil názorem, že se zachováním památky vlastně nepočítá; poté, co začal být tlačen příslušnými opatřeními ze strany města, práce v polovině roku 2020 přece jen zahájil, ale hned následně se velká část zadního traktu domu náhle zřítila a výsledkem bylo rozebrání památky až do úrovně přízemí (foto J. Mrázek).

Sázava nad Sázavou (správní obvod obce Benešov), areál kláštera, budova pivovaru, mimořádně hodnotná budova náležící k jednomu z našich nejstarších klášterních komplexů byla před lety z areálu národní kulturní památky vyjmuta proto, aby ji mohl získat soukromý vlastník a následně ji zachránit. Tato snaha se ale nevydařila a cenná památka i nadále chátrá (foto J. Mrázek).

Liběchov (správní obvod obce Mělník), skupina historické zástavby ve středu obce. Malé středočeské městečko prožilo zásadní rozkvet v baroku a následně i v 19. století, stalo se navíc lázeňským místem s neopakovatelnou atmosférou, jeho novodobá historie už byla ale k osobitému sídlu méně laskavá a v posledních letech se i přes nedávná optimistická očekávání jeho stav opět zhoršuje a není vyloučeno, že v dohledné době by zde mohlo dojít k nenávratným ztrátám (foto J. Mrázek).

Smilkov (správní obvod obce Votice), zámecký park, unikátní barokní zahrada italského typu s terasovou kompozicí a bohatou sochařskou výzdobou náleží mezi naše nejcennější příklady tohoto druhu. Těžce poškozen byl již v minulosti proražením silnice jeho středovou částí, následně zahrada chátrala a po nedokončené snaze o záchranu v poslední čtvrtině 20. století toto smutné chátrání dále pokračuje (foto J. Mrázek).

Mělník, místní část Pšovka (správní obvod obce Mělník) pohled od kruhového objezdu směrem ke klášteru. Na záběru zatím ještě stojí blok historické zástavby, tvořící cennou pohledovou podnož významné památce a dokládající původní podobu místa před zásadními novodobými úpravami, které místo změnila na předměstskou průmyslovou zónu. Domy ale byly dlouhodobě ponechány svému osudu a svěřeny k využívání skupině obyvatel, která svým přístupem dosáhla stavu, kdy nebyl problém prosadit demolici. Opravdu se tak stalo v první polovině roku 2020 a fotografie je smutnou připomínkou, jakýmsi nekrologem domů, jejichž blížící se ztráty jsme se celou dobu oprávněně obávali (foto J. Mrázek).

mentovaných případů nejsou svým charakterem zcela jednoznačné. Posouzení jejich dopadu na celkovou hodnotu statku ale nemusí být bez časového odstupu plně objektivní. Proto se snažíme většinou dodržovat zásadu, že u sporných případů může být okamžité hodnocení nepřesné, a proto navrhuje vrátit se k němu až s určitým časovým odstupem.

Preventivní ochrana památek, která je druhým hlavním úkolem referátu, se snaží vytvořit povědomí o existujícím nebo i potenciálním ohrožení památkového fondu v regionu. Zabývá se především pořizováním dokumentace a vedením informací o stavu ohrožených objektů. S touto databází pak dále pracuje a využívá ji mimo jiné ke snaze o preventivní péči.

V některých případech ke včasnému rozpoznání hrozícího nebezpečí poškození památky může totiž poměrně účinně pomoci samotné porovnání dokladů o rychlosti proměny jejího stavu. Zcela zásadní význam pak má takový materiál v případech nezadržitelného zániku stavby, a to pro podchycení posledních informací o podobě takové mizející památky. Tehdy může zůstat jediným dokladem o postupně se rozpadající památce nebo naopak podkladem pro případnou rekonstrukci takto zaniklých částí a detailů objektu.

Při těchto průzkumech a dokumentaci často narážíme na obrovský paradox mezi zákonem chráněnými kulturními památkami a jinými cennými historickými objekty, na který zde opakovaně upozorňujeme. Ty druhé podle naší legislativy nemohou být úředně i přes svou nespornou hodnotu za památku považovány. Nakládání s nimi, pokud nejsou alespoň v plošně chráněném území, pak podléhá pouze běžným stavebním předpisům, a této skutečnosti pak praxe plně odpovídá. Přesto se může jednat, a často i jedná, o unikátní a nenahraditelné stavby, jejichž případnému zničení však většinou nedokážeme zabránit.

Prováděná dokumentace je fotografická, podle potřeby pravidelně opakovaná. Je podrobná až do detailních prvků nejhroženějších částí staveb. Celkem je v pracovním seznamu základním způsobem evidováno téměř osm set položek, fotografická dokumentace je vedena u více než poloviny z nich a dále je podle možností rozšiřována. Získávání dokumentace je pak v některých případech jedinou možnou odbornou činností, přitom se vlastní památka ve své původní podstatě často doslova ztrácí před očima.

Nutné je přitom přiznat si určité rozčarování. V době minulého režimu jsme byli, spíše museli být, zvyklí na ničení našeho nenahraditelného památkového fondu. Tato situace odpovídala celkovým poměrům a hlavní vina byla kladena tuposti tehdejšího vedení. Po vítané společenské změně jsme byli přesvědčeni, že něco podobného již nemůže pokračovat, ale opak je, bohužel, stále pravdou, i když jen v omezeném počtu případů. Není ale možné pochopit, domníváme se, že ještě dnes existují vlastníci památek, kteří nechávají svůj majetek, který je zároveň naším společným kulturním dědictvím, ničit a ohrožovat zánikem. Je smutnou skutečností, že dokumentujeme dokonce takové případy, kdy se jedná i o potomky rodů, které před staletími samy tyto stavby vybudovaly.

Ing. arch. Jiří Mrázek

Koncepční a průzkumová činnost

Činnost v roce 2020 navázala na průzkumovou a koncepční práci v roce 2019 jak v celkové koncepci, tak v konkrétních jednotlivostech. Celkové zaměření je obsažně vysvětleno v předchozí zprávě za rok 2019, to se neměnilo. Pokud jde o konkrétní práce, navázaly práce roku 2020 na úkoly roku předchozího. Především se jedná o plošnou identifikaci hodnot krajiny. Pro tu byl v roce 2019 impulzem požadavek ORP *Brandýs nad Labem*. Od zpracovatelů územní krajinné studie bylo avizováno, že pravděpodobně bude požadavek vznesen na další ORP či okresy, tedy na okres Praha-západ, od ORP *Černošice*. Požadavek však ze strany ORP nebyl vznesen, práce na identifikaci však započaly, a časového předstihu tak bylo využito k tomu, že práce mohly být prováděny důkladněji a zároveň se mohla vyříbit metodika. Práce byly prováděny v rozsahu katastrálních území *Roztoky u Prahy*, *Žalov*, *Úholičky* a *Únětice*. Podrobnější pojetí se zde ukázalo jako velmi patřičné, neboť jde o mimořádné území, které v nebyvalé intenzitě

nese stopy minulých věků, předhistorických i historických, nenajdeme jinou dosud z větší části nezastavěnou krajinu, která by byla natolik poznamenána nejstaršími dějinami našeho státu. Proto si toto území z hlediska památkové péče zaslouží mimořádnou pozornost. Na rozdíl od elaborátu pro Prahu-východ je tu větší pozornost věnována i intravilánu obcí, a tak se naplňuje pojetí integrity krajiny, tak jak jej definuje rozpracovaná studie *Krajina jako kulturní památka*, o které ještě bude pojednáno. Specifikou tohoto území je velice hustá síť starých a mnohdy významných cest. Bylo bohatě využíváno publikace „*Staré cesty v krajině středních Čech*“ (autoři Pavel Bolina, Tomáš Klimek, Václav Cílek, Academia Praha 2018). Cesty jsou však zakomponovány do celkového obrazu krajiny a podrobně prozkoumány a identifikovány na místě. Nejvýznamnější dálkovou komunikací je *cesta z Prahy na Únětice, Tursko a dále na sever*. Tu vidíme na Müllerově mapování a lze ji identifikovat i na Klaudiánově mapě Čech ve směru z Prahy na Velvary a dále na Budyni. Jde o trasu, kterou Bolina s velkou pravděpodobností ztotožňuje s „*magna via*“, zmiňované

Pohled do údolí Horoměřického potoka: a – v roce 1958. V popředí pod skalou je plocha s roztroušenou vyšší vegetací na úpatí Kozích Hřbetů, ty jsou již mimo záběr vlevo; b – současný stav. V popředí jsou skaliska Holého vrchu, kdysi skály Bridce, dnes Alšovy vyhlídky. Dále ve středu je: a – mladý; b – starší ovocný sad, a za ním dodnes zachovaná cesta, kterou ztotožňujeme s „magna via“ „velkou cestou“. Za ní, již v pozadí spíše matně zřetelná další cesta ještě reálná, na obr. b jen její stopy. Pole od cesty via magna směrem k divákovi je pozemek, který s velkou pravděpodobností odpovídá popisu v nadaci kanovníka Zbyhněva. Část pozemku dosud náleží farnosti. Srovnání obou obrázků ukazuje značnou expanzi vegetace, pro obraz krajiny spíše nepříznivou. Ukazuje se však, že tato expanse je nepříznivá i z hlediska rozmanitosti biotopů. Zcela zmizel v Čechách vzácný typ pastevní krajiny a byl nahrazen lesem, který zde i ochrana přírody označuje jako nekvalitní. Jinak je ovšem tento fragment krajiny mimořádně zachovaný, dosud jsou tu funkční i zaniklé staré cesty a je tu i v krajině dnes již velmi vzácný dodnes udržovaný klasický ovocný sad (foto V. Láska).

Únětice (správní obvod obce Černošice), křižovatka starých cest na jižním okraji obce. Křižovatku dvou starých cest na jižním okraji Únětic doprovází krucifix i skupina lip. I když lípy ani krucifix nevykazují stopy enormního stáří, tak tato křižovatka tu byla evidentně po staletí. S velkou pravděpodobností byla jedna z komunikací identická se zmíněnou „velkou cestou“ zmíněnou v nadání kanovníka Zbyhněva (foto V. Láska).

Hluboký úvoz cesty, doprovázený ještě paralelním úvozem, nasvědčuje velmi starému původu cesty, zachované mezi Únětici a údolím Horoměřického potoka. Nepochybně jde o fragment dálkové cesty, tedy „velké cesty“, zmiňované v nadání kanovníka Zbyhněva. Cesta si v tomto úseku i vzácně zachovala přirozený charakter a neupravený povrch, přestože jde o cestu poměrně značně frekventovanou a využívanou k procházkám a turistice (foto V. Láska).

Roztoky - Žalov (správní obvod obce Černošice), v popředí jedna z dalších starých cest, protínající katastr obce Žalov ve směru východ - západ v úseku mezi Roztokami a Úněticemi. Cesta je lemovaná před několika lety vysazeným stromořadím neovocných dřevin (Acer platanoides). Dále směrem k Úněticím je zcela nově vysazeno ovocné stromořadí díky občanské iniciativě Sázíme stromy. V pozadí jsou patrné hranice pozemků, z nichž jeden pozemek ponechala majitelka volnému působení přírodních sil. Vzniká tu nový porost, ale v historické hranici, která je tu fixována již od stabilního katastru. Na základě historické analogie si můžeme představit, že právě takto vznikaly remízky v obdělávané krajině již v minulosti, když z jakýchkoliv důvodů zůstal pozemek jednoho majitele bez obdělání (foto V. Láška).

v Únětické listině kanovníka Zbyhněva 1125-1140. Prakticky stejnou trasu označuje Quido Kastner jako Lužickou cestu (Zemské stezky 2002). Toto ztotožnění se vlastním výzkumem ověřilo a v podstatě potvrdilo. Navíc se podařilo tuto dálkovou komunikaci téměř v celém rozsahu zkoumaného území identifikovat a dokumentovat v terénu (*Výhledy - Únětice - Úholičky - Tursko*). Podrobněji byla hodnocena i sídla, spíše ovšem z hlediska jejich uplatnění v krajině. Tím vynikají především Únětice. Zájem o zemědělsky obdělávanou krajinu se zaměřoval na identifikaci zachovaného staršího členění pozemků, v tomto území se však zachovalo jen velmi vzácně. Méně je zde také ve srovnání s ORP Brandýs nad Labem i zachovaných či zaniklých rybníků. Zato je tu velké množství zaniklých, zanikajících i vzácně zachovaných ovocných sadů. Je tu možno zaznamenat i velmi progresivní jev, který se dosud uplatňoval spíše jen na území HM Prahy, a tím je citlivá obnova starého zanikajícího sadu v k. ú. Únětice. Ta je z hlediska metodického velice zajímavá, neboť obnova nese veškeré atributy procesu restaurování, který důvěrně známe z oblasti památkové péče.

V polovině roku se objevila možnost vystoupení na společném setkání českých a slovenských pracovníků památkové péče v Ostravě. Přihlášen byl příspěvek na téma „Krajina jako kulturní památka“. Jde o téma, které předtím bylo sledováno dlouhodobě, a tak bylo záměrem dosavadních výsledků využít pro prezentaci touto formou. Při přípravě příspěvku bylo nutno oživit dosavadní úvahy, které jak se ukázalo, bylo třeba na základě zkušeností z poslední průzkumové činnosti posunout dál. Ještě než byla připravena definitivní verze příspěvku, tak z důvodů epidemiologických bylo setkání zrušeno. Přesto příprava referátu byla impulzem k obnovení práce na toto téma a pokračovala i po zrušení setkání. Postupem práce jsem dospěl k širšímu pojetí tématu, které získalo i nový titul „Hodnota, autenticita a integrita památky, souboru i krajiny. Teorie a praxe.“ Ukázalo se, že tyto pojmy je po zhruba dvaceti letech znovu definovat, a využít i nových poznatků v této oblasti, které se v několika minulých letech ujala řada badatelů (*mezi jinými i Vít Jesenský*). Mým záměrem však bylo současný stav poznání následně aplikovat v rozšířeném obzoru, do kterého je zahrnuta i krajina a svým způsobem i příroda. Je to cesta ne-

Roztoky (správní obvod obce Černošice), fragment zanikajícího třešňového sadu. Jedná se o sad mezi bývalou silnicí a v 80. letech zlikvidovanou proslulou a oblíbenou roztockou alejí a železniční tratí. V jedné části je sad ještě poněkud udržován, v jiných částech pustne. Tato část ukazuje jedno ze stadií rozpadu ovocného sadu. I když jde o zánik fragmentu kulturní krajiny a jako takový je nutno chápat jako proces vůči krajině destruktivní, představuje toto stadium určitou vizuální zajímavost. Tak jako chátrání a rozpad památek přináší specifické a v určitých situacích dokonce akcentované vizuální kvality, které vedly až ke kultu zřícenin (foto V. Láška).

příliš obvyklá, je nutno postupovat dosud neprošlapanou cestou, avšak dosavadní dílčí závěry naznačují, že stojí za to ji podniknout. Mimo jiné potvrzují i skutečnost, že památková péče, péče o krajinu a také ochrana přírody mají více společného, než panuje obecná představa, která bohužel zapříčinila i oddělení památkové péče a ochrany přírody. Z toho však nelze vyvozovat, že by mělo dojít k opětovnému institucionálnímu spojení obou oborů. Obě instituce se už natolik vzdálily a obě jdou už několik desetiletí svojí cestou, že opětovné spojení už není možné a dnes už ani žádoucí. Stejně tak je zřejmé, že památková péče nebude mít ambici vytvářet paralelně s ochranou přírody svoji obecnou ochranu krajiny a v konečném efektu asi nikdy nebude památková péče detailně určovat, jak se má zacházet s krajinou, jako to je u jednotlivých chráněných památek, ale také u památkových rezervací a zón. Bude ale, a do jisté míry může už nyní, některé příznivé trendy zacházení s krajinou podporovat, u nepříznivých trendů působit k jejich potlačení či korekci. Naše požadavky ani nemusí vždy přinášet něco nového či dosud neznámého - podobné hlasy mohou zaznívat i odjinud, není to jen ochrana přírody. Jsou to hlasy z různých oborů a rezortů, často jsou reprezentovány vysokými školami, mnohdy za nimi stojí dobrovolné neziskové organizace a občanské iniciativy, samosprávy, různé agentury i angažovaní jednotlivci. Ze všech stran zaznívá čím dál silněji, že zacházení s krajinou se musí změnit. O to důležitější je se k těmto hlasům připojit, a zvýšit tak jejich závažnost a v konečném důsledku i účinnost. Jestliže můžeme hovořit o nějaké vizi nebo cíli, pak je to integrovaná ochrana všech hodnot prostředí. Ona totiž už v mnohém funguje, naším úkolem je, aby památková péče nezůstala mimo hru a nebyla izolovaným hlasem v úzce vymezené oblasti prohlášených památek, památkových rezervací a zón.

Ať už máme představu o tom, jakou bude mít vstup památkové péče do tohoto širšího proudu konkrétní podobu, o prvním kroku snad není pochyb. Tím je plošná identifikace hodnot krajiny, tak jak se nám jeví z prismatické kritérií pro určování hodnoty památky. Ukazuje se, že to není úkol snadný a není možno ho splnit za rok či za několik let, je to úkol na desetiletí.

Ing. arch. Vojtěch Láška

**PROGRAM OBNOVY KULTURNÍCH PAMÁTEK PROSTŘEDNICTVÍM OBCÍ S ROZŠÍŘENOU
PŮSOBNOSTÍ – ALOKACE DOTACÍ V ROCE 2020**

obec	památk	akce	dotace v tis. Kč
Benešov	nový židovský hřbitov	II. etapa obnovy náhrobků	70
Brandýs nad Labem	židovský hřbitov	obnova 30 náhrobků	50
Břeží	kostel sv. Bartoloměje	obnova vstupních dveří	50
Březnice	židovský hřbitov	restaurování náhrobků	220
Cítov	fara čp. 2	obnova jižní a východní fasády, výměna 4 oken	278
Dobříš	židovský hřbitov	restaurování náhrobků – XI. etapa	97
Dobříš	kaple sv. Jáchyma	odvlhčení, obnova omítek a střechy	99
Dolín	kostel sv. Šimona a Judy	restaurování mozaikové výzdoby portálu	315
Dolínek	rodný dům Vítězslava Háška čp. 3	obnova šindelové krytiny	50
Dolní Slivno	kostel sv. Františka Serafinského	obnova fasády – IV. etapa	200
Družec	kostel Nanebevzetí Panny Marie	obnova fasády	315
Hořovice	kostel Nejsvětější Trojice	obnova střechy sanktusní věže	90
Hostín u Vojkovic	kostel Nanebevzetí Panny Marie	restaurování schodiště před hlavním vchodem	116
Hostomice	židovský hřbitov	obnova ohradní zdi	110
Hradsko	areál kostela sv. Jiří	obnova ohradní zdi – II. etapa	150
Hříměždice	kostel sv. Anny	obnova vnější omítky	97
Hvožďany	tvrz čp. 6	obnova špejcharu – hygienické zázemí	350
Chotouň	sýpka u čp. 8	oprava ostění, čučků a nové dveře	173
Jabkenice	kostel Narození Panny Marie	II. etapa obnovy střechy zvonice	300
Jesenice	hospodářská budova u čp. 97	obnova krovu, střechy a hrázdění	133
Jesenice	kostel sv. Petra a Pavla	statické zajištění sakristie	200
Kácov	děkanství čp. 8	obnova výplní otvorů	526
Kluky	areál kostela sv. Jana Křtitele	restaurování soch sv. Jana Nepomuckého a sv. Floriána	114
Kněževs	venkovská usedlost čp. 10	obnova brány a vrat	180
Kněževs	fara čp. 26	kotvení pozednic ke koruně zdiva, obnova pokleslých nadpraží okenních kleneb	150
Kolín	kostel sv. Víta	obnova hlavního vstupu	170
Kolín	městský dům tzv. Stará pošta čp. 656	výměna 9 špaletových oken	100
Kolín	Budilova vila čp. 408	repase oken jižní a severní fasády	190
Kosova Hora	zámek čp. 1	obnova části dvorní fasády	180
Kralupy nad Vltavou	kostel Nanebevzetí Panny Marie a sv. Václava	restaurování severní soklové části	100
Krchleby	výklenková kaplička Panny Marie	celková obnova	123
Krchleby	areál fary čp. 56	obnova oplocení výroba repliky dveří hospodářské budovy	62
Kutná Hora	kostel Všech Svatých	obnova ohradní zdi – I. etapa	400
Ledce	dům čp. 58 v areálu lázni Šternberk	I. etapa obnovy interiérových dveří	63
Liteň	židovský hřbitov	restaurování 16 náhrobků	63
Lobkovice	kostel Nanebevzetí Panny Marie	celkové restaurování hrobky Františka Palackého	166
Loukov	lovecký zámek Bažantnice čp. 37	stabilizace a oprava zdiva, obnova krovu a střechy	373
Luštěnice	kostel sv. Martina	obnova střechy a krovu – V. etapa	80
Mariánovice	zemědělský dvůr čp. 1	obnova střešního pláště	215
Maršovice	socha sv. Vojtěch v areálu kostela Zvěstování Panny Marie	restaurování	100
Městec Králové	kostel sv. Markéty	obnova krovu části presbyteria	317
Mochov	kostel sv. Bartoloměje	II. etapa obnovy střechy a krovu	389
Mořina	židovský hřbitov	restaurování 16 náhrobků	60
Mutějovice	kostel sv. Prokopa	statické zajištění	257
Neustupov	fara čp. 4	obnova dveří, oken a vestavěné skříně	125
Nížbor	zámek čp. 260	obnova střechy jihozápadního nárožního křídla – 3. etapa	230
Otruby	kostel sv. Jakuba Většího	VI. etapa opravy střechy a stropu	450
Petrovice	kostel sv. Petra a Pavla	nátěr šindelové krytiny věže	74
Pchery	zvonice	obnova střechy	219
Pochvalov	kaple sv. Prokopa	statické zajištění	300
Poříčí nad Sázavou	kostel sv. Havla	obnova J strany fasády	100
Pravonín	kostel sv. Jana Křtitele	obnova krovu a střechy nad presbytářem a lodí	220
Přerov nad Labem	kostel sv. Vojtěcha	obnova krovu a střechy nad presbytářem a sakristií	155
Přistoupim	židovský hřbitov	obnova náhrobků	118
Pšovlky	tvrziště u čp. 20	statické zajištění bývalé lednice a zastřešení	146
Pyšely	synagoga čp. 97	obnova střechy	387

Ráj	venkovská usedlost čp. 9	obnova roubení a truhlářských prvků	154
Ratboř	zámek čp. 1	obnova fasády	200
Ratměřice	kostel sv. Havla	obnova terasních zdí před vstupem	125
Rejšice	hřbitovní kaple sv. Jiljí	obnova interiéru	128
Rožďalovice	socha sv. Jana Nepomuckého	restaurování – II. etapa	89
Růžkovy Lhotice	zámek čp. 1	obnova východní fasády	130
Řehnice	venkovská usedlost čp. 18	obnova hliněných konstrukcí, omítek a dlažby	100
Sázava	venkovská usedlost čp. 2	obnova krovu a střechy na obytl. domě	180
Sedlčany	kostel sv. Martina	obnova oplocení	180
Skrýšov	kostel sv. Jana Nepomuckého	obnova vnější omítky	100
Slatina u Velvar	kostel sv. Vojtěcha	obnova střechy – VI. etapa	200
Soutice	kostel sv. Jakuba	obnova vnějšího pláště – III. etapa	208
Starosedlský Hrádek	vodní mlýn čp. 4	obnova ohradní zdi a severní fasády mlýna	150
Stránka	zámek čp. 1	celková obnova brány	300
Škvorec	kostel sv. Anny	obnova střechy a krovu	200
Štěchovice	kostel sv. Jana Nepomuckého	obnova vnějšího pláště věže	200
Tehov	kostel sv. Jana Křtitele	obnova střechy věže	320
Tmaň	husitský sbor čp. 100	obnova oken a dveří – II. etapa	100
Tuchoměřice	jezuitské rezidence čp. 1	II. etapa obnovy ploch vnitřního nádvoří	200
Tupadly	venkovský dům čp. 42	oprava vymazávek roubení vč. nátěru	150
Veletibý	kostel sv. Václava	obnova střechy sakristie a výplní věžních otvorů	240
Velenka	venkovská usedlost čp. 28	výměna záklopu půdní podlahy	86
Vlkaneč	kostel sv. Jakuba Většího	II. etapa obnovy fasády	184
Vojkov	kostel sv. Jakuba	odvodnění	50
Vrátno	brána usedlosti čp. 31	obnova	100
Vrátno	brána usedlosti čp. 32	obnova	150
Vrchotice	socha sv. Jana Nepomuckého	restaurování	130
Vrchotovy Janovice	fara čp. 98	obnova ohradní zdi – II. etapa	183
Vysoká	zemědělský dvůr čp. 6	obnova dvorní fasády – II. etapa	140
Vysoká u Suchdola	kostel Navštívení Panny Marie	restaurování varhan – III. etapa	420
Zámachy	venkovská usedlost čp. 19	obnova obytné části	100
Zásmuky	františkánský klášter	obnova dveří	170
Zbyslav	venkovský dům čp. 57	obnova štítu a střechy maštale, zastřešení a komínu nad udírnou a pilířů pod kolnou	96
Žebrák	měšťanský dům Konráda z Vechty čp. 97	obnova krovu a výměna krytiny	201
celkem			16 029

**PROGRAM REGENERACE MĚSTSKÝCH PAMÁTKOVÝCH REZERVACÍ A ZÓN
ALOKACE DOTACÍ V ROCE 2020**

MPR/MPZ	památk	akce	dotace v tis. Kč
Bělá pod Bezdězem	děkanství čp. 150	obnova krytiny, komínu a krovu – I. etapa	283
Bělá pod Bezdězem	radnice se šatlavou čp. 90	výměna a repase oken	117
Benátky nad Jizerou	děkanství čp. 70	obnova okenních výplní – 2. etapa	200
Beroun	děkanství čp. 24	repase vstupních dveří	28
Beroun	městské opevnění – bašta	statické zajištění, obnova	412
Beroun	Jenštejnský dům čp. 87	restaurování kamenných prvků v mázhauzu	50
Brandýs nad Labem	zvonice u kostela Obrácení sv. Pavla	oprava střechy a krovu	200
Brandýs nad Labem	dům čp. 38	výměna střešní krytiny a klempířských prvků	200
Březnice	zámecký pivovar čp. 30 a 31	VIII. etapa obnovy střechy	50
Březnice	Lokšanský palác čp. 650	výroba kopie dveří i okenic	125
Čáslav	kostel sv. Petra a Pavla	restaurátorské a kamenosochařské práce	285
Čáslav	pomník Jana Žižky z Trocnova	restaurování	268
Čáslav	dům čp. 251	výměna oken	92
Český Brod	kostel Nejsvětější Trojice	obnova vnitřního pláště	187
Český Brod	pomník Prokopa Holého	obnova a restaurování	163
Český Brod	stará radnice čp. 1	výměna oken	607
Český Brod	sokolovna čp. 314	oprava a repase dveří	243
Kolín	kostel sv. Bartoloměje	úpravy na snížení vlhkosti – 2. etapa	205

Kolín	zámek	kompletní obnova střechy – 2. etapa	2 500
Kolín	dům čp. 17	obnova střechy a fasády dvora	395
Kolín	dům čp. 90	restaurování fasády	500
Kostelec nad Černými lesy	kostel Svatých Andělů Strážných	pokračování restaurování hlavního oltáře	200
Kostelec nad Labem	kostel sv. Víta	výměna střešního pláště sakristie, jižní předsíně a přístavku	200
Kouřim	městské opevnění	obnova severní části parkánové zdi na p. č. 140/1 a 556/3	200
Kutná Hora	areál kostela sv. Barbory	obnovy opěrné zdi na p.č. 227/1– III. etapa	950
Kutná Hora	hudební altánek v areálu Vlašského dvora	celková obnova	200
Kutná Hora	dům čp. 56	obnova vnějšího pláště – I. etapa	250
Kutná Hora	Kamenný dům čp. 183	restaurování vitrážových výplní a obnova oken a dveří	405
Lysá nad Labem	kočárovna v areálu fary čp. 7	II. etapa obnovy	300
Lysá nad Labem	kočárovna v areálu fary čp. 7	I. etapa obnovy	200
Lysá nad Labem	radnice čp. 23	obnova interiéru ve vstupní podlaží	200
Malešov	sousoší sv. Antonína Paduánského, sv. Floriána a sv. Jana Nepomuckého	restaurování	230
Malešov	hospodářská budova II v areálu zámku čp. 1	obnova západní fasády	170
Mělník	kostel sv. Ludmily	odvodnění severní strany a obnova dolní části fasády	205
Mělník	dům čp. 72	repase oken	150
Mělník	dům čp. 343	obnova věže, střešní krytiny a klempířských prvků	850
Mladá Boleslav	hrad čp. 1	obnova 61 oken	200
Mnichovo Hradiště	kočárovna v areálu děkanství čp. 232	obnova krovu a střechy	350
Mnichovo Hradiště	dům čp. 7	oprava zdiva, omítek a dlažby na hospodářském objektu na p. č. 2280	90
Mšeno	kostel sv. Martina	IV. etapa obnovy fasády	387
Mšeno	Městské lázně čp. 372	oprava vnějších omítek na severní straně a zhotovení drenáže	38
Mšeno	sokolovna čp. 22	repase dvoukřídlých dveří	14
Načeradec	kostel sv. Petra a Pavla	restaurování hl. oltáře boční kaple Panny Marie – I. etapa	435
Nové Dvory	pohřební kaple sv. Kříže (rodiny Chotků) na p.č. 189	oprava vnitřních omítek, podlahy, štukových prvků	147
Nové Dvory	ohradní zeď mezi čp. 112 a 113 s bránami a kapličkami	obnova omítek zdi, restaurování sochařské výzdoby	253
Poděbrady	kostel Povýšení sv. Kříže	restaurování vitrážových oken č. 19, 20 a 21 a pískovcového ostění – č. 20 a 21	140
Poděbrady	zámek čp. 1/8	výměna oken na jižním a západním křídle	300
Rakovník	kostel sv. Bartoloměje	obnova pískovcové dlažby v lodi	122
Rakovník	Vysoká brána čp. 148	výměna a oprava obložení schodiškových stupňů	59
Rakovník	radnice čp. 29	štukatérská oprava jižní fasády a soklu průčelí	59
Rakovník	radnice čp. 30	štukatérská oprava jižní fasády a soklu průčelí	85
Rakovník	dům čp. 83	výměna 5 oken na východním průčelí	75
Rožmitál pod Třemšínem	kostel sv. Jana Nepomuckého	obnova části východní fasády lodi a presbytáře	200
Sedlec – Prčice	kostel sv. Vavřince	obnova části ohradní zdi a opěrných pilířů zdi	52
Sedlec – Prčice	dům čp. 6	obnova a statické zajištění kleneb a zdiva ve chlévě, obnova oken, podlah a omítek	148
Slaný	Okresní dům čp. 644	restaurování vitráží s rámy v hlavním sále a štukové výzdoby hlavního sálu	200
Smečno	konírna v areálu děkanství čp. 115	obnova krovu a střechy	470
Stará Boleslav	dům čp. 65	výměna střešního pláště, klempířských prvků, dílčí oprava krovu	200
Týnec nad Labem	socha sv. Jana Křtitele na p.č. 190/3	restaurování a statické zajištění	70
Týnec nad Labem	dům čp. 2	restaurování nástěnné malby v nárožním pokoji v 1. patře	68
Týnec nad Labem	dům čp. 74	restaurování výkladce a vstupních dveří do lékárny	262
Týnec nad Labem	dům čp. 87	obnova čelní fasády, výkladců a restaurování 2 soch a busty	185
Týnec nad Labem	dům čp. 235	obnova čelní fasády	180
Velvary	radnice čp. 1	výměna oken vč. oplechování a mříží	200
celkem			16 809

**PROGRAM ZÁCHRANY ARCHITEKTONICKÉHO DĚDICTVÍ
ALOKACE DOTACÍ V ROCE 2020**

obec	památká	akce	dotace v tis. Kč
Bečváry	zámek čp. 1	restaurování dřevěného obložení, maleb na dřevě a umělých mramorů v severním přísálí Laudonova křídla	700
Březina	kostel sv. Vavřince	oprava krovu a střechy hlavní lodi a věže	1 500
Březno	kostel sv. Václava	obnova fasády a statické zajištění	1 100
Březno	zámek čp. 51	celková obnova oplocení	1 100
Byšice	zámek	odstranění havarijního stavu, statického zajištění, odvodnění, oprava obvodových zdí a vodorovných konstrukcí, sanace východního křídla	700
Červený Újezd	františkánský klášter v Hájků	obnova vnějšího pláště včetně výplní otvorů, odvodnění	700
Český Šternberk	hrad	obnova vnějšího pláště včetně výplní otvorů	1 800
Chlumín	kostel sv. Maří Magdalény	oprava střechy presbytáře včetně sanktusové věžičky, oprava fasád a oken	900
Chotouň	kostel sv. Prokopa	statického zajištění, oprava střech a fasád vč. ostění a výplní otvorů	700
Chvatěruby	zámek	statického zajištění a konzervace torz zdí nedostavěného paláce vč. ohradní zdi	700
Jenštejn	zřícenina hradu	dokončení sanace zdiva, odvodnění, oprava a oplechování helmice	700
Kácov	zámek čp. 1 a čp. 2	oprava střechy, fasády, oken a komínů	1 500
Klášter Hradiště nad Jizerou	kostel Narození Panny Marie	dokončení oprav fasády, obnova kamenných prvků, odvodnění	700
Kněžmost	kostel sv. Františka Serafinského	obnova obvodového pláště	1 300
Kostelní Hlavno	kostel sv. Petra v okovech	obnova fasád vč. oken a dveří, dořešení okapového chodníčku a venkovních schodišť	1 000
Košátky	hospodářský dvůr v areálu tvrze	oprava omítek na obytn. domě a navazujícím objektu	1 000
Košátky	zámek v areálu tvrze	oprava krovů a střechy věže	1 000
Kouřim	kostel sv. Štěpána	obnova kamenných fasád vč. vitráží a výplní otvorů	700
Kutná Hora	palác Hrádek	oprava střechy, komínů a štítů	800
Kutná Hora	klášter řádu sv. Voršily	oprava střechy nad schodištěm a v nároží jihovýchodního a severovýchodního křídla, opravy vikýřů, komínů, říms a oken	1200
Kutná Hora	kostel Matky Boží Na Náměti	obnova okapového chodníku, odvodnění a oprava podlahy v sakristii	1200
Liběchov	zámek	oprava střechy a vstupních vrat	700
Litol	vila cukrovaru čp, 147	obnova fasád a výplní otvorů	700
Loukov u Mnichova Hradiště	kostel Nejsvětější Trojice	obnova hrobky a obvodového pláště kostela	700
Olešná u Rakovníka	zámek	rekonstrukce koruny zdiva a pozdencí, statické zajištění jižní zdi, oprava oken a dveří	700
Mělník	kostel sv. Patra a Pavla	oprava střechy vč. vikýřů	950
Mohelnice nad Jizerou	kostel Nanebevzetí Panny Marie	obnova krovu a střechy	700
Nové Dvory	kostel sv. Anny v areálu dominikánského kláštera	obnova interiéru, restaurování oltářů, oratoře, kazatelny, schodiště, varhan, sochy sv. Zachariáše a sochy krále Davida	1500
Obořiště	kostel sv. Josefa v areálu kláštera	obnova stropních maleb a restaurátorské práce	700
Odolena Voda	kostel sv. Klimenta	oprava východní fasády lodi a střechy a fasády sakristie	700
Plaňany	kostel Zvěstování Panny Marie	statické zajištění věže, obnova fasád a vnitřních konstrukcí věže, obnova interiéru kostela a výplní otvorů	800
Rejšice	kostel sv. Jana Nepomuckého	pokračování opravy střechy a krovu	700
Sadská	kostel sv. Apolináře	odvlhčení, ventilace, repase vstupních dveří, oprava zvonové stolice	700
Skrýšov u Svatého Jana	zámek čp. 1	statické zajištění nosných konstrukcí a celková obnova interiéru	1 200
Solopysky	kostel sv. Bartoloměje	obnova věže	700
Stará Lysá	zámek Bon Repos	obnova Starého zámku, restaurování malířské výzdoby interiéru a fasády	700
Starý Kolín	kostel sv. Ondřeje	celková oprava střech	1 500
Svatý Jan pod Skalou	klášter čp. 1	odvlhčení, odstranění násypky	1000

Třebešice u Divišova	zámek	restaurování vnitřních omítek a maleb vč. šablonové výzdoby	700
Tursko	bývalá křížovnická rezidence - budova hostince čp. 9	obnova interiéru	800
Velvary	kostel sv. Jiří	restaurování renesančních maleb	1 000
Vitice	kostel sv. Šimona a Judy	oprava střechy vč. štítů	700
Záboří nad Labem	kostel sv. Prokopa	statické zajištění východní a západní zdi přístavby a sakristie, výměna oken, restaurování dveří, oprava opěrné zdi	900
Zvěstov	zámek	obnova stropů nad 1. a 2. patrem, schodiště, střechy, dozdění obvodových zdí	900
Žehuň	kostel sv. Gotharda	oprava zastřešení	700
celkem			41 350

**PROGRAM RESTAUROVÁNÍ MOVITÝCH KULTURNÍCH PAMÁTEK
ALOKACE PŘÍSPĚVKŮ V ROCE 2020**

obec	okres	objekt	název památky	schválená dotace v tis. Kč
Bedřichovice	Benešov	kostel sv. Vavřince	boční oltář sv. Vavřince	250
Červený Újezd	Praha západ	klášter sv. Františka	skříň s malbami	150
Český Šternberk	Benešov	zámek Český Šternberk	orientální koberec	100
Kněževs	Rakovník	kostel sv. Jana Křtitele	hlavní oltář	250
Lišany	Rakovník	kostel Nanebevzetí Panny Marie	soubor obrazů Křížové cesty	90
Lubná u Rakovníka	Rakovník	kostel sv. Jiří	hlavní oltář	200
Mělník - Pšovka	Mělník	kostel sv. Vavřince	boční oltář sv. Josefa	200
Nové Strašecí	Rakovník	kostel Narození Panny Marie	hlavní oltář	170
Petrovice	Rakovník	kostel Navštívení Panny Marie	kazatelna	45
Příčovy	Příbram	zámek	hlavní oltář	230
Rataje nad Sázavou	Kutná Hora	kostel sv. Matouše	křtitelnice	70
Ratměřice	Benešov	kostel sv. Havla	varhany	300
Slaný	Kladno	kostel sv. Gotharda	boční oltář sv. Kříže	300
Svatý Jan u Sedlčan	Příbram	kostel sv. Jana Nepomuckého	hlavní oltář	300
celkem				2 655

HAVARIJNÍ PROGRAM - ALOKACE DOTACÍ V ROCE 2020

obec	katastrální území	okres	památka a prováděné práce	doporučený příspěvek z HF v tis. Kč	přidělená dotace v tis. Kč
Branov	Branov	Rakovník	roubená stodola v areálu usedlosti čp. 2	200	200
Březnice	Březnice	Příbram	oprava jižní části - krovu, oprava stěn, podezdívek městský dům čp. 663 - první část statického zajištění jihovýchodní části, přezdění, zajištění a stažení kleneb	200	200
Černošice	Černošice	Praha-západ	myslivna Na Stráži - výměna střešní krytiny a oprava krovu	200	200
Český Brod	Štolmíř	Kolín	areál kostela sv. Havla - zvonice	300	284
Drahenice	Drahenice	Příbram	obnova krovu a střechy zvonice, event. fasády vodní mlýn čp. 23	300	300
Dymokury	Dymokury	Nymburk	oprava krovu		
Hostín u Vojkovic	Hostín u Vojkovic	Mělník	kostel Zvěstování Panny Marie - oprava krovu směrem k věži, oprava prvků krovu, římsy a krovu v horní části pohřební kaple Božího Těla	280	280
Chrástany	Bylany	Kolín	sanace krovů a obnova střešní krytiny tří apsid	400	400
Kanina	Bylany	Kolín	kostel sv. Barloloměje - položení prejzů	300	300
Kanina	Kanina	Mělník	na mansardovou krytinu věže, kříž, makovice		
Kanina	Kanina	Mělník	venkovská usedlost čp. 17	300	450
Keblov	Keblov	Benešov	oprava střechy, tesařská oprava krovu, výměna bobrovek kostel Nanebevzetí Panny Marie - oprava stropu nad lodí, krovu a střechy, schodišťový přístavek u věže	200	200

Klecany	Klecany	Praha-východ	kostel Nanebevzetí Panny Marie statické zajištění schodiště na kruchtu	130	128
Kluky	Nová Lhota	Kutná Hora	kostel sv. Jana Křtitele – obnova střechy a krovu věže	300	300
Kostelní Hlavno	Kostelní Hlavno	Praha-východ	sýpka čp. 12 oprava krovu a střešního pláště, stěn	200	
Kováň	Kováň	Mladá Boleslav	kostel sv. Františka Serafinského obnova střechy kostela, V. etapa, obnova sanktusníku	300	400
Kozárovice	Kozárovice	Příbram	špýchar v areálu usedlosti čp. 5 – oprava krovu a krytiny	300	299
Kralupy nad Vltavou	Zeměchy u Kralup nad Vltavou	Mělník	kostel Narození sv. Jana Křtitele obnova šindele na spodní mansardě střechy kostela	200	200
Křinec	Křinec	Nymburk	fara – sanace jihozápadního rohu fary	300	300
Kutná Hora		Kutná Hora	hotel Černý kůň čp. 314/6 – zajištění objektu	200	
Louňovice pod Blaníkem	Louňovice pod Blaníkem	Benešov	kaple Máří Magdalény celková obnova a konzervace zříceniny kaple	300	300
Mnichovo Hradiště	Lhotice u Bosně	Mladá Boleslav	zemědělský dvůr, obytné křídlo v jižní části lokální oprava krovu, demontáž krytiny, položení nové	300	nemohou dostat nic
Netvořice	Netvořice	Benešov	kostel Nanebevzetí Panny Marie obnova střechy a krovu nad presbytářem	200	200
Neveklov	Mlékovice u Neveklova	Benešov	tvrz čp. 1 obnova střechy, vikýřů, odvětrávání	300	
Nosálov	Libovice	Mělník	sýpka čp. 12 – podepření, vytvoření základů pod terénem, přezdění kamenných pilířů, oprava dřevěných prvků	200	200
Ořech	Ořech	Praha-západ	kostel Stětí sv. Jana Křtitele – výměna prvků sanktusníku, prodloužení sloupků dle statika Hrdličky	250	229
Osečany	Osečany	Příbram	vstupní portál kaple sv. Anny v areálu zámku restaurování sochy sv. Leonarda včetně soklu a podloží	300	300
Petrovice	Obděnice	Příbram	venkovská usedlost čp. 20 obnova poškozených dřevěných kcí obytného domu	rezerva	200
Podolanka	Podolanka	Praha-východ	brána se sgrafity čp. 22 – oprava koruny, římsy, osazení sgrafit, analýza původní výzdoby, rce motivů, nová omítka, barevné korekce, hydrofobizace	240	240
Praskolesy	Praskolesy	Beroun	kostel sv. Mikuláše obnova střešního pláště sanktusní věže	200	200
Roztoky	Roztoky u Prahy	Praha-západ	vila čp. 110 rekonstrukce historické verandy II etapa	250	250
Řepín		Mělník	fara čp. 2 – obnova střechy a krovu, komínů	200	
Řitonic	Řitonic	Mladá Boleslav	kostel sv. Štěpána – oprava tesařských kcí sanktusky, její oplechování, obnovení kříže, cibule, dokončení volských ok, oprava hromosvodu	300	400
Sedlec-Prčice	Uhřice u Sedlce	Příbram	tvrz – hospodářský objekt, konírna statické zajištění, také kleneb	rezerva	300
Semice	Semice nad Labem	Nymburk	kostel sv. Máří Magdaleny oprava střešního pláště a střešní kce nad lodí, 2. etapa	300	dostanou 200 nikoli z rezervy 300
Sluštice	Sluštice	Praha východ	kostel sv. Jakuba Většího – restaurování nástěnných maleb v presbytáři a pod kruchtou	200	200
Starý Kolín Svojsice	Starý Kolín Svojsice u Kouřimi	Kolín Kolín	venkovská usedlost čp. 32 – obnova krovu a střechy kostel sv. Václava s farou oprava havarijního stavu šindelové krytiny střechy fary, oprava krovu a stropních kcí i komínů	300 250	300 250
Veliká Ves	Veliká Ves u Prahy	Praha-východ	kostel sv. Vavřince – výměna břidlice za novou, severní část hlavní lodí, výměna laťování, oprava bednění, lokální oprava krovu, event. oprava klempířských prvků	300	231
Velké Popovice	Velké Popovice	Praha-východ	kostel Panny Marie Sněžné restaurování 7 ks ornamentálních vitráží	150	150
Votice	Martinice u Votic	Benešov	kostel Nanebevzetí Panny Marie – oprava předsíně na jižní straně kostela, havárie krovu a střechy, zdí a omítek, svody	150	280
Votice	Votice	Benešov	kaple Božího hrobu restaurování nástěnných maleb v interiéru kaple	150	150
Vraný	Lukov	Kladno	kostel sv. Jiří opravy střechy, krovu a klempířských prvků	250	249
Zlonice	Vyšínek	Kladno	hospodářský dvůr – stáje čp. 5 havarijní oprava kleneb centrálních částí stájí	0	300
Žďár	Žďár u Rakovníka	Rakovník	kaple sv. Martina, sv. Marka oprava krovu a střešního pláště nad presbytářem, římsy	300	dostanou 300 z Lhotic 300
celkem				10 000	9 970

**PROGRAM PÉČE O VESNICKÉ PAMÁTKOVÉ REZERVACE A ZÓNY A KRAJINNÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY
ALOKACE PŘÍSPĚVKŮ V ROCE 2020**

okres	obec	VPR, VPZ, KPZ	čp.	předmět žádosti	přidělený příspěvek Kč
Beroun	Lázovice	KPZ Osovsko	10	obnova krovu, výměna střešního pláště, přezdění štítů	250 000
Kladno	Třebíz	VPR Třebíz	1	III. etapa obnovy krovu a střešního pláště na hospodářském stavení	325 000
Kutná Hora	Petrovice II	VPZ Losiny	2	obnova krovu a výměna krytiny na hlavní obytné budově, oprava roubení a podlah	300 000
Mělník	Dobřeň	VPR Dobřeň	3	obnova roubených stěn světnice včetně hliněných omítek v interiéru, výměna podstávky, obnova zápraží	180 000
Mělník	Dobřeň	VPR Dobřeň	8	repase a částečná výměna oken	100 000
Mělník	Dobřeň	VPZ Jestřebice	1	dokončení obnovy krovu a výměny střešní krytiny na hospodářském stavení	270 000
Mělník	Dobřeň	VPZ Jestřebice	4	rekonstrukce komína, obnova černé kuchyně, 1. etapa obnovy střechy - oprava a doplnění krovu	440 000
Mělník	Dobřeň	VPZ Jestřebice	13	obnova krovu a výměna střešní krytiny	250 000
Mělník	Dobřeň	VPZ Jestřebice	20	obnova krovu a výměna střešní krytiny na domě a kolně	380 000
Mělník	Lobeč	VPZ Lobeč	34	obnova soklů na hlavním průčelí, obnova opěrných pískovcových zdí	200 000
Mělník	Mšeno	VPR Olešno	1	založení základů, odvodnění, izolace včetně výkopu a přemístění zemin	0
Mělník	Nosálov	VPR Nosálov	3	obnova vnitřních podlah, obnova stěn vnějšího pláště včetně pavlače	0
Mělník	Nosálov	VPR Nosálov	12	ošetření roubení proti dřevokazným škůdcům a oprava hliněných vymazávek	120 000
Mělník	Nosálov	VPR Nosálov	25	nahrazení zdíva v komorovém dílu domu roubením, obnova roubení včetně podezdívky, hliněných omítek a oken	0
Mělník	Nosálov	VPR Nosálov	34	výměna oken a dveří, oprava hliněných omítek v patře, oprava dřevěných podlah	340 000
Mělník	Nosálov	VPR Nosálov	36	obnova stropu v patře, obnova dřevěných podlah, oprava hliněných omítek	0
Mělník	Vidim	VPZ Vidim	80	obnova štítu, obnova výplní otvorů - repase a doplnění replik	300 000
Mělník	Vidim	VPZ Vidim		obnova fasády na lodi kostela	930 000
Mladá Boleslav	Bělá pod Bezdězem	VPZ Březinka	19	dokončení obnovy podlahy v přízemí, repase 4 ks dveří na pavlači, obnova zdobného dřevěného plotu v čele chalupy	145 000
Mladá Boleslav	Březovice	VPR Víska	7	obnova krovu a výměna střešní krytiny, obnova omítky zadního průčelí, oprava brány včetně výměny vrat	300 000
Mladá Boleslav	Dolní Bousov	VPZ Střehom	11	obnova roubení v přízemí západní stěny a oprava jižní stěny domu s přesahem do východní stěny	395 000
Mladá Boleslav	Skalsko	VPZ Skalsko	26	výměna oken a dveří, obnova vnitřních i vnějších omítek	0
Mladá Boleslav	Loukov	VPZ Loukov	9	obnova krovu a výměna střešní krytiny na hospodářské budově - I. etapa	300 000
Nymburk	Křinec	VPR Bošín		celková obnova - restaurování věžních hodin včetně ciferníků a mechanismu	300 000
Nymburk	Křinec	VPR Bošín		obnova oken a dveří kostela	0
Nymburk	Městec Králové	VPZ Vinice	9	oprava západní a jižní obvodové stěny domu	80 000
Příbram	Drahenice	VPR Drahenice	6	obnova dřevěné podlahy, výroba replik interiérových dveří	240 000
Příbram	Drahenice	VPZ Drahenice - Račany	31	obnova pilířů brány a ohradní zdi -	150 000
Rakovník	Rousínov	VPZ Rousínov		1. etapa lokální oprava krovu a střešního pláště na lodi	230 000
celkem					6 525 000

ODDĚLENÍ ARCHEOLOGIE

Archeologické oddělení je již delší dobu personálně neměnné, a tak je i přes svou malou velikost způsobilé provádět celou škálu činností týkajících se památkového fondu včetně terénních archeologických výzkumů. I přes složitou epidemiologickou situaci bylo nutné díky neustávající stavební činnosti provádět agendu ve standardním rozsahu. Zvýšený podíl práce z domova byl využit ke zpracování terénních akcí již proběhlých a k publikaci byl připraven záchranný výzkum v Hamousově statku (k. ú. Zbečno, okres Rakovník).

Dobříš (okres Příbram) – zámecký park: Předmětem poslední etapy výzkumu zámeckého parku, plynule navazující na akce z předchozích dvou let, byly výkopové práce mezi oranžerií a hlavní zámeckou budovou. V několika místech byly dokumentovány pozůstatky historických tarasních zdí.

Hradenín (okres Kolín) – tvrz: Archeologický výzkum v areálu tvrze navazoval na dokumentační akce předchozího roku. Předmětem výzkumu opět byly pozůstatky středověkého mostu vedoucího přes obvodový příkop do jádra tvrze. Odkryty byly fragmenty zdiva branské stavby. Výzkum proběhl v úzké spolupráci s oddělením průzkumu.

Kamýk nad Vltavou (okres Příbram) – zřícenina hradu Kamýk: Záchranný archeologický výzkum proběhl v souvislosti s liniovým výkopem pro elektrické kabely, vyhloubeným v dlouhém úseku mezi obcí a hradní zříceninou. V blízkosti hradního jádra byl zachycen do skály vysekaný objekt, který hypoteticky interpretujeme jako zasypáný příkop přihrazeného prostoru. Zachycený objekt se nijak neprojevuje na povrchu terénu.

Karlštejn (okres Beroun) – hrad: Odborně i časově nejnáročnější akce realizovaná pracovníky archeologického oddělení v roce 2020 byla vyvolána rozsáhlými stavebními zásahy v jádru hradu Karlštejna (adaptace pro účely turistického ruchu). Předmětem výzkumu byly nálezové situace v interiéru purkrabství, na ploše jižního parkánu pod císařským palácem a v prostoru prvního nádvoří před budovou purkrabství. Dokumentační práce probíhaly v těsné součinnosti s oddělením průzkumu Generálního ředitelství NPÚ. Zkoumána byla parkánová hradba, u níž se podařilo rozlišit několik stavebních fází. V ploše parkánu při purkrabství byly zachyceny zbytky pravděpodobně renesanční přístavby zbořené při puristických úpravách hradu na konci 19. století. Nejdůležitější objevy byly učiněny na ploše prvního nádvoří, kde byly velkoplošně odkryty zbytky zbořeného nádvořího traktu purkrabství, odstraněného při puristických úpravách. V koutě nádvoří, při hradbě oddělující nádvoří u císařského paláce, byly obnaženy pozůstatky věžovité stavby, podél purkrabství se předmětem výzkumu stala chodba s valenou klenbou, propojující koutovou věžovitou stavbu se sklepením purkrabství. Odkryt byl např. rozměrný sedlový portál vstupu z chodby do sklepa purkrabství.

Kolín – kostel sv. Bartoloměje: V souvislosti s výkopovými pracemi pod podlahou sakristie (rozvody elektroinstalace) byly dokumentovány obnažené úseky zdiva ze 14. století.

Kolín – areál kostela sv. Bartoloměje, zahrada v bývalém parkánu městského opevnění: Výkop pro usazení nádrží na dešťovou vodu umožnil dokumentovat řez souvrstvím tvořícím těleso parkánu městského opevnění. Výkop byl situován východně od závěru kostela, na parcele č. 12/2 před východním průčelím zahradního domku.

Sázavský klášter (k. ú. Černé Budy, okres Benešov), i prostorově značně omezené sondy (např. v důsledku pokládky inženýrských sítí) mohou přinést velmi zajímavá zjištění. Pod trasovací tyčí se nachází základové zdivo, které je dokladem plánovaného, ale nikdy nedokončeného západního průčelí gotického kostela sv. Prokopa (foto Z. Neustupný).

Kouřim (okres Kolín), Nové Město, čp. 157: Při přestavbě obytného domu byla zachována pouze část jižně od bývalého průjezdu, která obsahuje klenutou prostoru patrně renesančního původu a dále uliční průčelí. Ostatní zástavba byla kompletně demolována a následně vyhloubeny rýhy pro základové pasy nového objektu a jeho inženýrské sítě, jež byly zkoumány a dokumentovány. V základové rýze budoucí východní obvodové zdi byly zachyceny stopy hrnčířské výroby datovatelné obecně do průběhu novověku.

Mělník – bývalý augustiniánský klášter: Při kompletní adaptaci bývalého konventu probíhal záchranný archeologický výzkum realizovaný Archeologickým ústavem AV ČR, Praha, v. v. i. Archeologové středočeského pracoviště NPÚ na tomto náročném výzkumu spolupracovali jako konzultanti při interpretaci nejdůležitějších nálezových situací. Zároveň vypomáhali oddělní průzkumu při dokumentaci nálezových situací odkrytých při osekání omítek.

Mořinka (okres Beroun) – zřícenina hradu Karlík: Na základě upozornění představitelů místní samosprávy na výkopové práce v prostoru hradní zříceniny provedli pracovníci archeologického oddělení ohledání situace. Zjistili rozsáhlé poškození zapsané kulturní památky nelegálními výkopy. Následně provedli začistění výkopů a dokumentaci obnažených zbytků zdí. Pachatele nelegálních výkopů se dosud zjistit nepodařilo. Ze suťových kuželů vykopal velký úsek čelní hradby a nádvorní zdi palácové budovy. Z odborného hlediska je pozoruhodné, že dispozice zástavby hradního jádra měla zcela jinou podobu oproti představám staršího bádání, jež své předpoklady vyvozovalo pouze na základě povrchového průzkumu. Publikovaný předpoklad, že na čelní hradbu přímo navazovala palácová budova, se ukázal jako mylný. Za hradbou se naopak rozprostíralo nevelké nádvoří, palác byl situován v týlu hradního jádra.

Osečany (okres Příbram) – zámek: Sledovány byly terénní úpravy v nejbližším okolí zámku, realizované v počáteční fázi kompletní obnovy areálu. Předmětem dokumentace byly hlavně průběhy historických komunikací.

Přišimasy (okres Kolín): V rámci archeologického dohledu při rekonstrukci sportovního areálu (fotbalové hřiště) byly

sledovány vyrovnávací terénní úpravy hrací plochy a základové výkopy pro nové zázemí v severní části prostoru. Bylo konstatováno, že plocha fotbalového hřiště byla upravována již v nedávné minulosti, a terény tedy nejsou původní. Základové výkopy nového objektu zázemí nevydaly žádné archeologické objekty ani ojedinělé nálezy.

Sázava (okres Benešov) – bývalý benediktinský klášter: Archeologický výzkum v klášterním areálu navazoval na rozsáhlé dokumentační akce z předchozího roku. Sledovány byly především výkopy v prostoru nedokončeného trojlodí konventního kostela. Zde se podařilo zachytit několik fragmentů středověkých zdí, mj. základy nerealizovaného západního průčelí. Znovu byly sledovány i stavební a restaurátorské práce v interiéru presbytáře a sakristie. V jejím přízemí byly dokumentovány např. zbytky zazděného východního gotického okna, v patře pak odkryté barokní nástěnné malby a stopy po zaniklých gotických klenbách. Archeologický výzkum dále probíhal i v prostoru zahrady západně od bývalé prelatury. Zde byl zachycen průběh středověkého zasypaného příkopu, vymezení obvod klášterního areálu. V zásypu příkopu byl odkryt drobný, blíže nedatovatelný sklípek s valenou klenbou.

Točnick (okres Beroun) – hrad: Oddělení archeologie provedlo na základě informace ze strany správy hradu dokumentaci neohlášeného výkopu v bezprostřední blízkosti hradu, při patě hradební zdi na severozápadní straně hradního areálu. Výkop zasáhl pouze povrchovou vrstvu a nebylo registrováno poškození archeologických situací. Původce výkopu není znám, věc byla řešena ve spolupráci s ARÚ AV ČR, Praha, v. v. i. a oznámena Policii ČR.

Veltrusy (okres Mělník) – areál zámku: V areálu zámku byl proveden záchranný archeologický výzkum v interiéru bývalé sušárny ovoce. Zkoumány byly hlavně pozůstatky vyhřívacích pecí pod sušícím prostorem. Komplexně byly dokumentovány i nálezové situace odkryté nad úrovní podlahy.

Mgr. Zdeněk Neustupný, vedoucí oddělení

Mgr. Jan Kypka, Ph.D.

Mgr. Filip Laval, Ph.D.

Institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO) v roce 2020

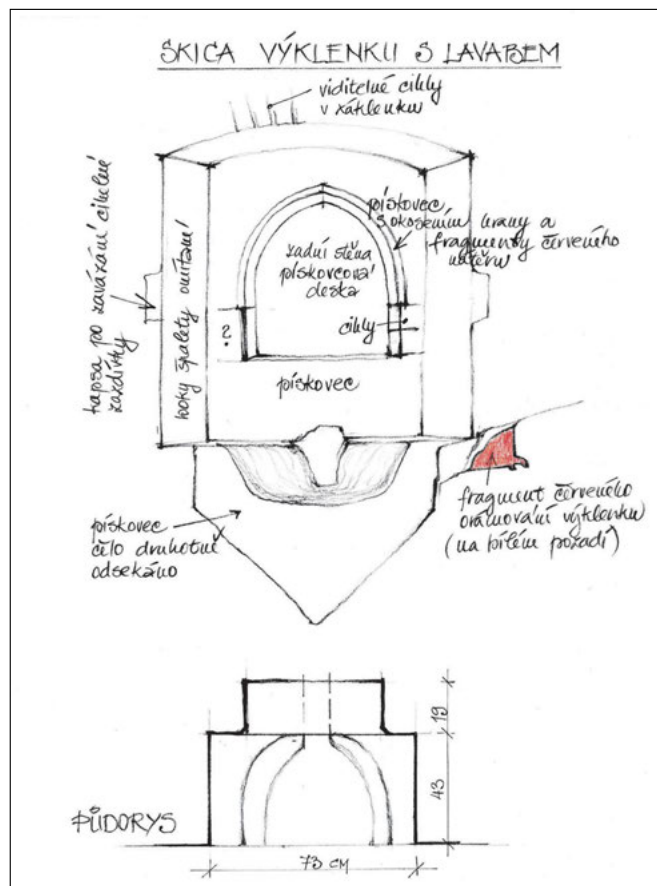
Výzkum nemovitých památek v ČR

Garant: PhDr. Vladislav Razím

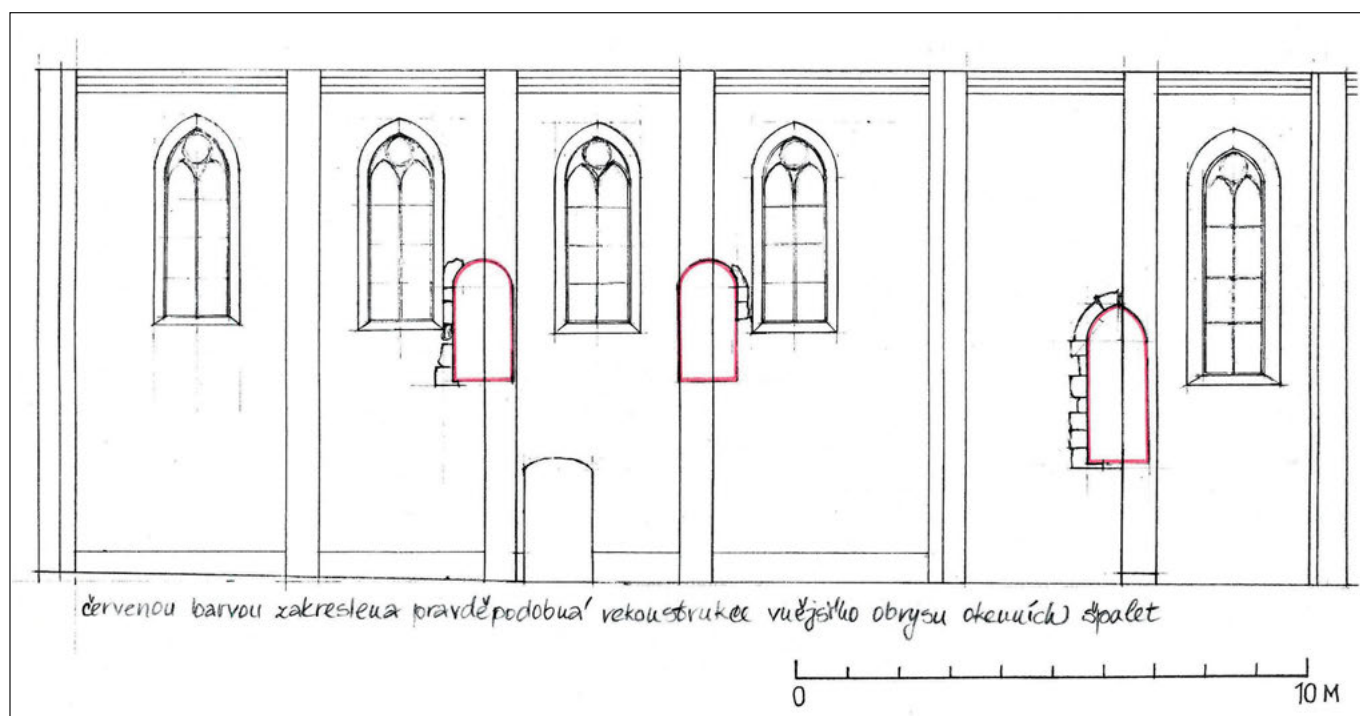
Spoluřešitelé v NPÚ ÚOP SC: [PhDr. Vladislav Razím (VR), Ing. arch. Dorota Havlíková (DH), Mgr. Jan Kypka, Ph.D. (JK), Ing. arch. Jan Veselý (JaVe), Ing. arch. Eva Vyletová (EV)] provádějí v rámci daného úkolu metodické průzkumné a dokumentační práce především níže uvedených památek:

Výzkumná oblast Nemovité památky v ČR, jejíž řešení bylo zahájeno v roce 2019 a skončí 2023, je zaměřena na systematický záchranný výzkum nejohroženějších druhů památek. Obsahem výzkumu je výběr konkrétních staveb nebo jejich částí na základě dlouhodobého sledování a zcela aktuálních potřeb, jejichž poznání a dokumentace má význam nejen pro každou konkrétní stavbu, ale přispěje k řešení širších, nezřídka velmi specifických otázek včetně samotných metod zkoumání. Prioritou výběru je technický stav a míra ohrožení, kdy upřednostněny budou především památky, u nichž se jedná nezřídka o poslední příležitost k vytyčení a širšímu využití jejich vypovídací hodnoty. Výzkum cíleně naváže na certifikované metodiky průzkumu a dokumentace, které NPÚ vydal v předchozích pěti letech a nyní je důsledně aplikuje v praxi.

Konkrétně je úkol zaměřen na průzkum a dokumentaci torzálně dochovaných, ohrožených a zanikajících staveb (zejména zřícenin hradů, ostatních panských sídel a lidového stavitelství), dále na výzkum kultury bydlení a obytného komfortu z hlediska vývoje tradiční obytné jednotky, na tvorbu korpusů vybraných skupin artefaktů a částí staveb a na rozvíjení vybraných metod výzkumu ohrožených a zanikajících historických staveb s důrazem na interdisciplinární spolupráci.

Bělá pod Bezdězem (okres Mladá Boleslav), kostel Povýšení sv. Kříže, skica nálezu situace výklenku s lavabem v severní stěně sakristie (E. Vyletová).

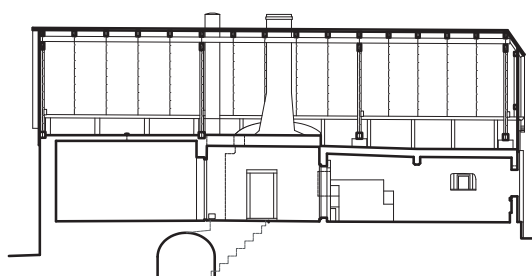

Klášter Hradiště (okres Mladá Boleslav), kostel Narození Panny Marie, zaměření jižního průčelí s nálezy ostění gotických oken a pravděpodobnou rekonstrukcí jejich tvaru (E. Vyletová).

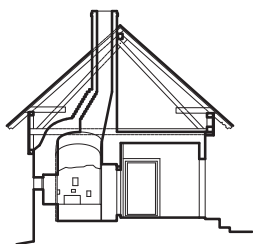

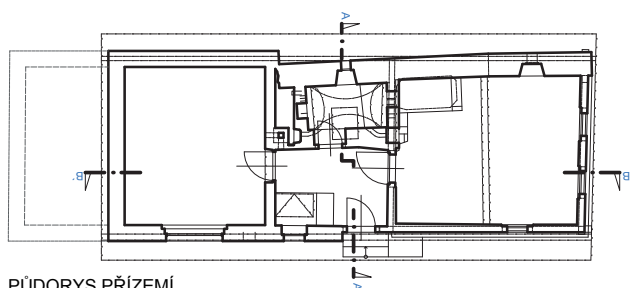
CELKOVÝ POHLED OD JIHOVÝCHODU

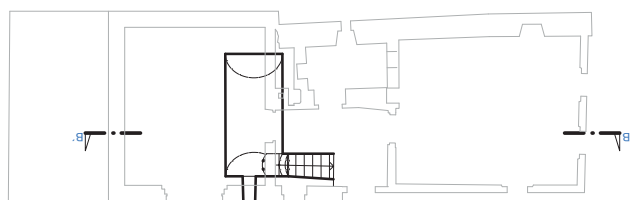
PODÉLNÝ ŘEZ B - B'

PŘÍČNÝ ŘEZ A - A'

PŮDORYS PŘÍZEMÍ

PŮDORYS SKLEPA

Chválov (okres Příbram) – usedlost čp. 10, obrázek reprezentuje ideální úroveň zaměření lidových staveb, umožňující relevantní porovnávání jednotlivých objektů v rámci plošného výzkumu (zaměření, foto a kresba J. Veselý, 2020).

Lukov (okres Kladno) – bývalý zájezdní hostinec čp. 4. V rámci operativních průzkumů realizovaných v průběhu dílčích stavebních zásahů se občas objeví vyložené perly, jako např. tato dřevem táflovaná barokní hospodská světnice s původním stolem, u něž se dle místní tradice měli v roce 1813 setkat rakouský císař František I., ruský car Alexandr I. a pruský král Bedřich Vilém III. u příležitosti přehlídky spojeneckého vojska před bitvou u Lipska (foto J. Veselý, 2020).

Vybrané objekty výzkumu

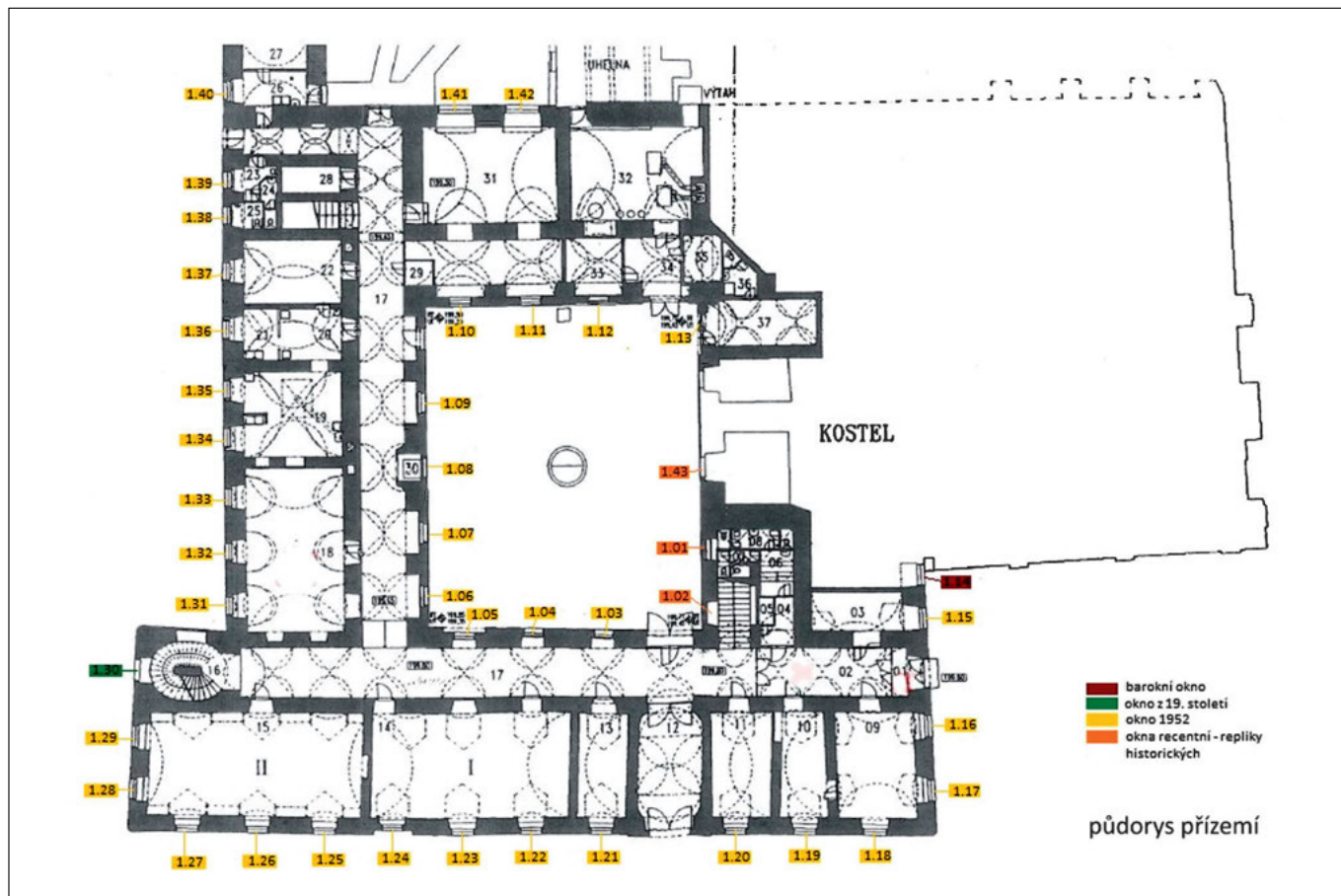
Bělá pod Bezdězem (okres Mladá Boleslav) – kostel Povýšení sv. Kříže (2. etapa): Průzkum prováděný v průběhu obnovy a restaurování sakristie přinesl nové poznatky ke stavebnímu vývoji a podobě interiéru. Průzkumem bylo zjištěno, že jehlančové a kružbové konzoly datované do 14. století byly použity druhotně. Výstavbu stávající sakristie sklenuté na střední pilíř lze na základě výsledků průzkumu datovat až do doby pohusitské. Důležitým nálezem z restaurátorského průzkumu je výklenek ve východní stěně rámovaný malířskou výzdobou s adorujícími anděly, který sloužil pravděpodobně jako sanktuárium. Součástí průzkumu bylo geodetické zaměření a dokumentace nálezových situací z průběhu prací. (EV)

Český Šternberk (okres Benešov) – hrad čp. 1: V návaznosti na předchozí fáze obnovy fasád hradu probíhala v roce 2021 obnova jižní poloviny východní fasády. Pokračovala zároveň oprava krovů a stropů nad východní částí hradu. Po celou dobu byly prováděny operativní průzkumy a dokumentace, které zahrnují otvory a jejich výplně, odhalené architektonické články, otisky zaniklých kleneb a starších krovových konstrukcí a dendrochronologickou analýzu krovů i stropů. Ta přinesla zajímavá data. Kuláče lešení ve zdivu tzv. jižní věže byly datovány do roku 1498a řada odříznutých trámů v mezitraktové zdi na ni navazující byly datovány do let 1484–1485. Společně s daty ze západní fasády nám pomáhají konkretizovat představu o postupu obnovy hradu na konci 15. století. (JaVe, JK)

Helfenburk u Bavorova (okres Strakonice) a Dívčí Kámen (okres Český Krumlov) – zříceniny hradů: Další etapa průzkumu a dokumentace. (VR)

Chválov (okres Příbram) – usedlost čp. 10: V rámci výzkumu roubených obytných domů v oblasti jižního Sedlčanska byl proveden operativní průzkum a měřická dokumentace roubeného obytného domu s dochovanou světnicí, pecí a černou kuchyní. Byly rovněž odebrány vzorky pro dendrochronologickou dataci, které doložily vznik domu v roce 1793. (JaVe)

Klášter Hradiště (okres Mladá Boleslav) – kostel Narození Panny Marie (1. etapa): Bývalý laický kostel, který patřil cisterciáckému klášteru, je mimořádně hodnotná stavba raně gotického původu s ústupkovým portálem ze 3. čtvrtiny 13. století. Oprava průčelí byla příležitostí k dokumentaci nálezů ze starších etap vývoje před renesanční přestavbou. Na jižním průčelí lodi byly dokumentovány části ostění dvou oken z pískovcových kvádrů pocházející z raně gotické stavby. Podle

Svatý Jan pod Skalou (okres Beroun), benediktinský klášter čp. 1, okres Beroun, II. etapa dokumentace oken kláštera. Půdorys přízemí kláštera s vyznačením pozic dokumentovaných oken a uvedením jejich stáří (zpracovala D. Havlíková).

dochovaných ostění s náběhy záklenků bylo možné přibližně rekonstruovat velikost a tvar otvorů. Ostění třetího okna na jižní straně presbytáře s dochovaným lomeným obloukem náleží zřejmě mladší gotické fázi. (EV)

Lukov (okres Kladno) – bývalý zájezdní hostinec čp. 4: V návaznosti na první fázi operativní průzkumu v jádře barokní budovy hostince bylo poznání domu významně prohloubeno a bylo zpracováno jeho celkové zaměření. (JaVe, JK)

Svatý Jan pod Skalou (okres Beroun) – klášter benediktinů (2. etapa): V roce 2020 pokračovala dokumentace oken bývalého benediktinského kláštera čp. 1 ve Svatém Janu pod Skalou v okrese Beroun. Jedná se o rozsáhlý dvoupatrový objekt s konventem a prelaturou uzavírající čtvercové nádvoří. Původně raně barokní konvent má složitou stavební historii, finální architektonickou podobu stavby lze připisat K. I. Dientzenhoferovi dostavbou prelatury v letech 1728–1731. Dokumentace zachycuje míru zachování historických výplní i postupný vývoj zateplování okenních otvorů v čase. V objektu lze nalézt několik typů okenní výplně, dokládajících stavební vývoj památky – od barokního okna přes historizující výplně, až po okna z roku 1952, kterých je většina. Zajímavé je druhotné použití barokních křídel do mladších okenních rámců (1. patro hlavní fasády prelatury). Z další významné etapy je dochováno jedno okno historizující, zdobné profilace, z poloviny 19. století, výplně z počátku 20. století (cca 1905), kdy objekt sloužil k lázeňskému účelu. Třeba konstatovat, že okna z roku 1952 jsou vyhotovena ve vysoké kvalitě, s kvalitními truhlářskými spoji, vycházejícími z tradičního řemesla. Vlysy okenních křídel jsou spojovány na čep zajištěný dřevěným kolíčkem a zapuštěným rohovníkem. (DH)

Vladyčín (okres Písek) – usedlost čp. 5: V rámci výzkumu roubených obytných domů v oblasti jižního Sedlčanska byl

proveden operativní průzkum a zaměření roubeného obytného domu usedlosti. Dendrochronologická analýza trámů roubení a stropů přinesla data 1747–1754. (JaVe)

Hlavním publikačním výstupem, s předešlým časově a ordinací náročným obdobím, byla kniha: *Vladislav Razím, Středověká opevnění českých měst, 2. díl – katalog Čechy, Praha: NPÚ 2020* – Anotace: Tak jako téměř v celé středověké Evropě, také v českých zemích bylo mnoho opevněných měst a městeček. Z městských opevnění se mnoho dochovalo. Zbytky hradeb často představují důležitou část památkového fondu a historického koloritu, bez níž by město ztratilo svůj jedinečný charakter i návštěvnickou přitažlivost. Městské hrady jsou samozřejmě také velmi důležitým studijním materiálem historiků, stavebních a uměleckých historiků, archeologů a badatelů dalších vědeckých oborů, proto si zaslouží respekt a uvážlivou ochranu. Přesto tato cenná součást našeho kulturního dědictví dosud nebyla soustavně zpracována a jako celek představena a zpřístupněna odborné a laické veřejnosti. To se snaží napravit výpravná trojdílná publikace Národního památkového ústavu, vycházející z dlouhodobé výzkumné činnosti autora. Dosud vyšly dva díly (katalog 261 lokalit pro území Čech a Moravy, vydaný 2019 a 2020), zbývá díl 1. – výklad tématu. Kromě přehledu dějin, popisu a nástinu stavebně-historického vývoje hradeb v jednotlivých městech se hesla katalogu skládají z historických a současných plánových, obrazových a fotografických příloh, které z velké části dosud nikdy nebyly publikovány. Přes své určení především zájemcům o historická města a středověkou fortifikační architekturu je kniha přitažlivá i pro další milovníky historie a jejich hmotných odkazů. (srov. též ediční činnost)

PhDr. Vladislav Razím

Svätý Jan pod Skalou, benediktinský klášter čp. 1, okres Beroun, II. etapa dokumentace oken kláštera. Pohled na okno 1. patra východní fasády severního křídla – prelatury, které osvětluje prostor točitého schodiště. Původní barokní okno je osazeno ve vnitřním falci ostění, okno venkovní v líci zdíva je dodatečné, z 2. poloviny 19. století. Jde o jeden ze dvou příkladů symbiózy barokního a historizujícího okna na této stavbě (foto D. Havlíková, 2020).

Svätý Jan pod Skalou, benediktinský klášter čp. 1, okres Beroun, II. etapa dokumentace oken kláštera. Pohled na vnitřní barokní okno 1. patra východní fasády severního křídla – prelatury, které osvětluje prostor točitého schodiště. Jedná se o původní barokní okno osazené ve vnitřním falci ostění, dodatečně doplněné o venkovní okno z 2. poloviny 19. století. Na okně jdou zachovány původní kované zdobené rohovníky a závěs, dokonce také obrtlíky, v meziokenním prostoru je zbytek původní profilace venkovní části okenního ostění, která se po osazení venkovního okna ocitla v meziokenní špaletě. Jeden z mála dochovaných dokladů původního řešení, většinou došlo k oluštění barokních profilovaných prvků zasahujících do okenního otvoru (foto D. Havlíková, 2020).

Moderní architektura 20. století

Garant: Ing. arch. *Naděžda Goryczková*

Spoluřešitel v NPÚ ÚOP SC: Mgr. *Sárka Koukalová*

V roce 2020 pokračovala příprava reprezentativní publikace Letní rezidence Pražanů, Černošice a vilová architektura 19. a 20. století, která navazuje na ediční řadu o vilových lokalitách v blízkosti Prahy. Plánovaná monografie, spolufinancovaná Městem Černošice, by měla vyjít na konci roku 2022.

Mgr. Šárka Koukalová

Dílčí úkoly: Metodika regenerace sídlišť v souladu se zásadami památkové péče, Atlas památkově chráněných sídlišť ve Střední Evropě

Spoluřešitel v NPÚ ÚOP SC: Ing. arch. *Hana Řepková*

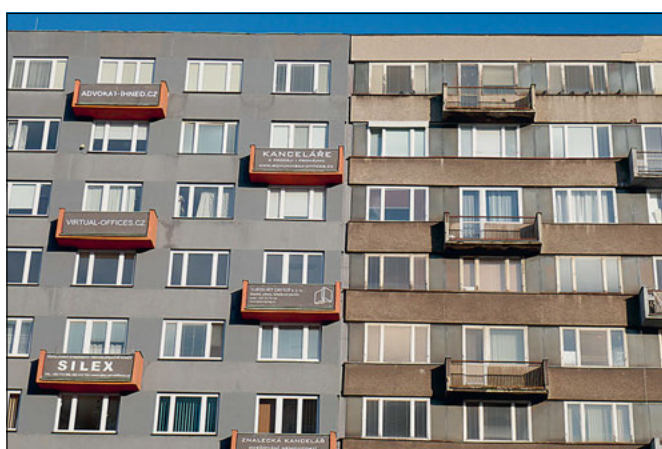
V roce 2020 pokračoval výzkum zaměřený na příklady dobré praxe regenerace modernistických obytných souborů a dokumentace původního vzhledu objektů a veřejných prostorů. Zároveň byly sledovány památkově chráněné a památkově hodnotné soubory. Znemožnění zahraničního výzkumu zintenzivnilo výzkum tuzemský, který probíhal v Severočeském, Západočeském, Středočeském, Východočeském a Severomoravském kraji, v Praze a kraji Vysočina. Uskutečnily se

konzultace s Odbory územního rozvoje vybraných obcí, které se zapojily do Programu regenerace a s dlouhodobě etablovanými i nově zřízenými odbory či kanceláři městského architekta za účelem zjištění přístupu ke koncepci obnovy sídlišť, byla zjišťována města pořizující SHP sídliště jako podklad pro RP (Olomouc, Jihlava, Praha 10). Byly zjištěny regionální odlišnosti v charakteru nejpalčivějších problémů, ovlivněné nabídkou a zájmy významných lokálních stavebních firem. Opakovaně byla zjišťována nadprůměrná kvalita bytových staveb armádních a družstevních. Letos se do práce zapojili dva externí spolupracovníci, fotograf a překladatel. Byla navázána konzultační spolupráce s odborníky na moderní architekturu a bytové soubory jednotlivých ÚOP NPÚ, oslovení byli zástupci památkové péče v Berlíně a Sasku.

Ve Zprávách památkové péče 2020/1 vyšel v rámci výzkumu článek Nenápadný půvab panelu aneb regenerace sídlišť z pohledu památkové péče předznamenávající chystanou metodiku, ve Staleté Praze 2020/1 článek o vývoji barevnosti sídlišť Prahy 6 a 8 od dokončení souborů do současnosti, který s tématem metodiky úzce souvisí, neboť shrnuje dosavadní vlastní zkušenosti s regulací. Tématu se věnovaly i letní a podzimní přednášky a komentované procházky pro Den architek-

Ústí nad Labem, Klíše: a, b – Na snímku je vynikajícího, leč nechráněný soubor Vlnovka, tvořený dvěma esovitě zvlněnými bloky, který byl za starosty Leopolda Pözlza vystavěn dle návrhu Franze Josefa Arnolda v letech 1931–1933 ve čtvrti Klíše. Výbornou publikaci o komunálním bydlení v Ústí nad Labem za I. republiky pod názvem Vybudovali jsme...! / Wir haben erbaut...! napsal Pavel Prouza, autor obnovy pivovaru v Lobči (foto H. Řepková).

Ostrava, Kamenec (okres Ostrava-východ). Polovina desetipatrového deskového dvojdomu je v souboru Kamenec poslední ukázkou domu s řemenovou fasádou, obkročmo osazenými balkony s plnými boky a okenními vložkami z drátoskla, úspornější to verzi okenních pilířů mozaikových. Reverzibilní cihlově oranžový nátěr balkonů dům oživil, téměř nevratný zánik pásových oken ho ve výrazu značně ochudil. Zateplený dům přišel zrušením zapuštěných pásů oken o rytmus a modernistickou plasticitu a připodobnil se nenáviděným celostěnovým panelům devastující technokratické fáze výstavby sídlišť. Martin Strakoš, autor knihy Ostravská sídliště z roku 2018 říká: Koncept sídliště Kamenec s domy typu G-OS vyjadřuje trendy 60. let s důrazem na estetické principy neoavantgardy a humanisticky pojaté estetiky pozdního internacionálního stylu. (foto H. Řepková)

Otovice (správní obvod obce Kladno), areál sklárny od jihozápadu. V popředí bývalá vlečka, za ní budovy expedice s vjezdovou bránou a s navazující budovou huti a dílen (foto E. Volfová).

tury (Česká sídliště ve středoevropském kontextu, Jakou barvu má Červený Vrch?) a pro festival M3 – Umění v prostoru (Regenerace sídlišť, Vlasta v kontextu středoevropských sídlišť). Kvůli uzavření muzeí v důsledku vážné epidemiologické situace byla zrušena jarní přednáška v Muzeu věžáků v Kladně-Rozdělově a pro kulturní centrum Plechárna na Černém Mostě vznikl audioprůvodce po sídlišti s názvem Barevný Černý Most.

Metodika regenerace sídlišť v souladu s principy památkové péče

Památkový přístup se osvědčuje i u sídlišť, jak je vidět např. u souborů či objektů, které zasahují do plošně chráněných území. Jedná se o princip uchování či obnovu posledního hodnotného stavu, který je vhodné uplatnit u souborů a objektů vynikajících nad dobovou produkci. U běžných objektů tento přístup znamená respektovat estetiku doby vzniku, tek-

toniku, typické znaky a zajímavé detaily. Aby toho bylo možné dosáhnout, je třeba znát původní podobu objektů a díky srovnání v rámci republiky znát hodnotu konkrétního řešení. Zahraniční srovnání pak slouží jako ukáзка překonaných i aktuálních trendů. Součástí výzkumného úkolu je poznání a dokumentace hodnotných souborů a studium jejich urbanistických a architektonických principů.

Sídliště pod ochranou aneb atlas památkově chráněných sídlišť ve střední Evropě

V Německu, Polsku, na Slovensku i v Česku najdeme četné příklady komunální malobytové výstavby pro chudé. V Německu jsou tyto soubory většinou chráněné (některé dokonce jako světové dědictví), v Polsku a na Slovensku mnohé z nich též. Česká republika v tomto ohledu za svými sousedy poněkud zaostává.

Ing. arch. Hana Řepková

Archeologie

Garant: PhDr. Jarmila Čiháková, Ph.D., NPÚ ÚOP v hl. městě Praze

Spoluřešitelé v ÚOP SC: Mgr. Jan Kypta Ph.D., Mgr. Filip Laval Ph.D., Jiří Marounek, Mgr. Zdeněk Neustupný

Dílčí úkol: *Terénní identifikace a dokumentace archeologických lokalit pomocí standardních i nových dokumentačních metod – obzvláště metody LiDAR, letecké laserové skenování země, aplikace získaných výsledků do památkové praxe, vyhodnocení archeologických komponent (vybrané lokality Čechy, Morava a Slezsko)*

Úkoly se podařilo splnit podle stanoveného harmonogramu projektu. Kapacity řešitelského týmu byly upřeny zejména k vyhodnocení archeologického výzkumu usedlosti čp. 22 ve vsi Zbečno (okres Rakovník), realizovaného v letech 2008 až 2011. Z objevů učiněných při této akci stojí za pozornost hlavně reliktů zaniklých středověkých domů ze 14. a 15. století. Dále byl dokončen a publikován průzkum tábora obléhatelů u hradu Konopiště, jedné z nejlépe dochovaných památek svého druhu v rámci ČR.

Mgr. Jan Kypta, Ph.D.

Prezentace výsledků výzkumu a vývoje NPÚ a podpůrná vědecká činnost pro výzkumné a vědecké pracovníky NPÚ

Garant: Mgr. Martin Gaži, NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích

Spoluřešitel v NPÚ ÚOP SC: PhDr. Olga Klapetková

Periodika **Průzkumy památek** byla i v roce 2020 podpořena úkolem DKRVO. V obou číslech Průzkumů památek bylo publikováno 13 příspěvků v rámci úkolů vědy a výzkumu NPÚ a v Památkách středních Čech vyšly 4 takové příspěvky. Součástí úkolu je také zpracování a vydání bibliografického přehledu Z odborné literatury (Průzkumy památek II/2020, s. 171–196) a Památky středních Čech v odborném tisku (Památky středních Čech 2/2020, s. 65–72), který je rovněž každým rokem doplňován do databáze na www.pruzkumypamatek.cz.

Se zásadní finanční podporou DKRVO vyšel druhý díl monumentálního díla Václava Mencla – **Dějiny evropské architektury – Umění antického světa**. Vydání dalších částí plánujeme v letech 2021–2024 (srov. s. 8).

PhDr. Olga Klapetková

Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní kulturní identity (NAKI)

Analýza a prezentace hodnot moderní architektury 60. a 70. let 20. století jako součást národní a kulturní identity ČR (NAKI 99H4021007)

Garant: Ing. arch. Renata Vrabelová, NPÚ ÚOP v Brně

Spoluřešitel v NPÚ ÚOP SC: Mgr. Šárka Koukalová

V roce 2020 byl dokončen průzkum architektury sledovaného období, probíhala příprava celostátní putovní výstavy

To nejlepší z architektury 60. a 70. let v České republice a kritického katalogu Architektura 60. a 70. let 20. století v České republice. Výzkum byl ukončen výběrem nejhodnotnějších staveb k památkové ochraně. Soubor vybraných objektů organizovaný Metodickým centrem moderní architektury v Brně, bude v roce 2021 projednáván v Komisi pro ochranu památkového fondu vzniklého ve 2. polovině 20. století.

Mgr. Šárka Koukalová

Historické liturgické textilie v českých zemích: metodologie, inventarizace, péče a prezentace (NAKI II, DG18P02OVV035)

Hlavní garant: doc. PhDr. Jitka Jonová, Th.D., Univerzita Palackého v Olomouci

Garant za NPÚ: Mgr. Marie Kuldová

Spoluřešitel v NPÚ ÚOP SC: PhDr. Alena Nachtmannová, Ph.D.

V rámci projektu probíhá příprava výstavy „Kdo vyšival – nehrěšil“, která se bude konat od 4. listopadu 2021 do 27. února 2022 v Západočeském muzeu v Plzni. Ve fázi příprav je také katalog této výstavy. Téma se soustřeďuje na ruční práce šlechticů od 17. do počátku 20. století. Vyšívání a ruční práce vůbec byly totiž po celé sledované období běžnou součástí života šlechtických žen a dokonce i některých šlechticů – mužů. Z jejich rukou pocházelo množství liturgických oděvů a textilií zdobících interiéry farních a poutních kostelů i zámeckých kaplí. Řada z těchto ukázek vyšivačského umění je zachována v depozitářích státních hradů a zámků dodnes a dokumentuje svou vysokou kvalitou schopnosti svých tvůrkyň, zcela srovnatelné s pracemi profesionálních dílen. Na připravované výstavě bychom chtěli tato často opomíjená díla zpřístupnit veřejnosti, zatímco připravovaný katalog se bude navíc věnovat i historickým a uměleckým souvislostem vzniku těchto textilií.

Mgr. Marie Kuldová, PhDr. Alena Nachtmannová, Ph.D.

Kampanologické památky Vysočiny

Garant: RNDr. Karel Malý, Ph.D., Muzeum Vysočiny Jihlava

Spoluřešitel v NPÚ ÚOP SC: Mgr. Petr Vácha

Projekt na období let 2018–2022 dokumentuje zvony v okresech Havlíčkův Brod, Jihlava a Žďár nad Sázavou a výběrově se zabývá jejich zvukovou a materiálovou stránkou; je též vyhodnocován jejich technický stav.

Mgr. Vácha v roce 2020 prováděl terénní dokumentaci zvonů, hodinových cimbálů a zvonových stanovišť. V jižní části okresu Žďár nad Sázavou bylo dokumentováno podrobně 57 zvonů a hodinových cimbálů, doplněny informace u 5 zvonů existujících a 4 zaniklých. V okrese Havlíčkův Brod bylo dokumentováno podrobně 11 zvonů a hodinových cimbálů, doplněny informace o 8 zvonech a cimbálech existujících a 1 zaniklém. Terénní práce byly výrazně omezeny protikoronavirovými opatřeními.

Dále bylo doplněno 149 popisů zvonů dokumentovaných Muzeem Vysočiny podle poskytnuté fotodokumentace. V digitální mapě bylo bodově doplněno 50 zvonových stanovišť.

Mgr. Petr Vácha

Periodika a sborníky

- BACHTÍK, Jakub – JESENSKÝ, Vít: *Pro města bylo třeba něco udělat. Rozhovor s profesorem Karlem Kibicem o jeho kariéře v památkové péči, výzkumu radnic a vzniku městských památkových zón*, Zprávy památkové péče 80, č. 2, 2020, s. 225–233.
- HAVLÍKOVÁ, Dorota: *Autentická okna jako hodnotná součást architektonických památek z období počátku moderní architektury*, Staletá Praha XXXVI, č. 1, 2020, s. 78–95.
- JANKULÍKOVÁ, Alžběta: *Základní škola v Zárybech na konferenci PROPAMÁTKY – obnova a využívání škol*, Památky středních Čech 34, č. 1, 2020, s. 65–68.
- JANKULÍKOVÁ, Alžběta: *Základní škola v Zárybech kulturní památkou*, in: Školy – jejich obnova a využívání. Sborník konference PROPAMÁTKY 2019, Písek 2020, s. 74–77.
- KOLÁŘOVÁ, Šárka: *Renesanční krypta a malovaná erbovní galerie ku poctivosti a věčné památce rodu pánů z Vrábí v kostele sv. Jana Křtitele na Stražišti u Březnice*, Průzkumy památek XXVII, č. 2, 2020, s. 35–66.
- KOUKALOVÁ, Šárka: *The Slave Labour of Architects and Technicians in Czechoslovakia in the 1950s and 1960s*, Newsletter. The Friends of Czech Heritage 23, 2020, s. 3–6, s. 10.
- KOUKALOVÁ, Šárka: *Architektura 60. a 70. let na území Středočeského kraje; Vězeňské projekční složky ministerstva vnitra, se stavební sekci označovanou jako „Muklprojekt“ nebo „Basoprojekt“*, in: R. Vrabelová ed., Architektura 60. a 70. let 20. století v České republice. Praha: NPÚ 2020, s. 28–29 (díl I.), s. 132–161 (díl II.).
- KOUKALOVÁ, Šárka: *Stavby velkých pražských nemocnic vznikaly jako absolutní atyp (rozhovor s architektky Petrem Kutnarem a Janou Ježkovou); Uvědomuji si, že pozice SLALu byla výjimečná (rozhovor s architektem Jiřím Suchomelem)*, in: P. Vorlík ed., Rozhovory / Architektura osmdesátých let. Praha 2020, s. 122–133, 150–161.
- KYPTA, Jan – LAVAL, Filip – NEUSTUPNÝ, Zdeněk – MARETHOVÁ, Barbara: *K stavebním proměnám venkovského domu v pozdním středověku a raném novověku: příklad ze Zbečna u Křivokláta*, Archeologické rozhledy 71, č. 4, s. 607–648.
- KYPTA, Jan – MAROUNEK, Jiří, *K podobě vojenských táborů pozdního středověku. Nové poznatky o obléhání Konopiště (1467–1468)*, Památky středních Čech 34, č. 2, s. 11–19.
- KYPTA, Jan – NACHTMANNOVÁ, Alena – VESELÝ, Jan – NEUSTUPNÝ, Zdeněk: *Geneze barokní sýpky v Drážkově. K pozdně gotickým prvkům v architektuře selských usedlostí Sedlčanska*, Památky středních Čech 34, č. 1, 2020, s. 1–25.
- MINÁŘ, Ivan: *Mluvící hrobka děkana Svobody v Kolíně-Zálabí*, Památky středních Čech 34, č. 1, 2020, s. 55–61.
- NACHTMANNOVÁ, Alena: *Kostel v Nových Dvorech a jeho vnitřní vybavení jako obraz barokní spirituality*, Památky středních Čech 34, č. 1, 2020, s. 34–54.
- NACHTMANNOVÁ, Alena: *Lovecký zámek Kuncberk: od letohrádku ke stavbě, „jež žádného užítka nepřináší“*, Památky středních Čech 34, č. 2, 2020, s. 35–51.
- PRIXOVÁ DVORSKÁ, Hana: *Bílá/černá místa památkové péče*, Památky středních Čech 34, č. 1, 2020, s. 62–64.

- RAZÍM, Vladislav: *K účelu výklenku v přízemí bergfritu hradu Vizmburka*, Průzkumy památek XXVII, č. 1, 2020, s. 122–129.
- ŘEPKOVÁ, HANA: *Nenápadný půvab panelu aneb regenerace sídliště z pohledu památkové péče*, Zprávy památkové péče 80/2020/1
- ŘEPKOVÁ, HANA: *Panelové soubory a vývoj jejich barevnosti na příkladu sídliště Prahy 6 a 8: Petřiny, Invalidovna, Červený Vrch, Dáblice, Bohnice, Čimice*, Staletá Praha, XXXVI/2020/1
- VESELÝ, Jan: *Recenze: Jan Štětina – Dalibor Janiš a kol.: Tvrz Kurovice, stavební vývoj, historie a archeologie šlechtického sídla na pomezí tvrze a hradu. 1. svazek nové monografické ediční řady INGREDERE HOSPES vydal Národní památkový ústav, ÚOP v Kroměříži v roce 2019, 208 stran, ISBN 978-80-87231-55-5*, Průzkumy památek XXVII, č. 2, 2020, s. 169–170.
- VESELÝ, Jan – KYPTA, Jan – NACHTMANNOVÁ, Alena: *Dějiny a stavební podoba barokního zájezdního hostince v Lukově v dolním Poohří*, Průzkumy památek XXVII, č. 2, 2020, s. 83–104.
- ŽIŽKA, Jan: *Fürstenberské hospodářské dvory na Křivoklátsku*, in: R. Mayerová, J. Krška (EOS), Křivoklátsko mezi dvěma světy, od šlechtictví ke státu. Rakovník 2020, s. 103–121.
- ŽIŽKA, Jan: *Schwarzenberské hospodářské dvory jako součást venkovské krajiny jižních Čech*, in: Jihočeská lidová architektura 20 let v UNESCO, Sborník z konference Holašovice – Plástovice, 2018, Jihočeský kraj 2020, s. 107–130.

- ŽIŽKA, Jan: *Přání Jana Václava Kunáše z Machovic, O barokní přestavbě kostela s. Alžběty Durynské ve Svatém Poli u Dobříše*, Památky středních Čech 34, č. 1, 2020, s. 26–33.
- ŽIŽKA, Jan: *Malý pohled na povrchové úpravy historických staveb, při vzpomínce na paní doc. Ing. arch. M. Rádovou ČSc.*, Památky středních Čech 34, č. 2, 2020, s. 1–10.
- ŽIŽKA, Jan: *Valdštejnské hospodářské dvory na panství Mnichovo Hradiště*, Informační letáček (12 stran) v rámci projektu, Valdštejnové – Lvi ve službách císařů, 2020.
- ŽIŽKA, Jan: *Valdštejnské hospodářské dvory na panství Dobrovice, Duchcov a Křivoklát*, Informační letáček (12 stran) v rámci projektu, Valdštejnové – Lvi ve službách císařů, 2020.
- ŽIŽKA, Jan, *Barokní hospodářské dvory v krajině východních Čech*, in: Eva Chodějovská a kol., *Krajina v rukou barokního člověka*. NPÚ ÚOP Josefov, 2020, s. 102–116.

Monografie

- BUREŠ, Pavel ed. – BERKOVÁ, Jana – FÁBIK, Ernest – HANZLÍKOVÁ, Markéta – HAVLÍČKOVÁ, Miroslava – HRABĚTOVÁ, Jana – JIŘÍKOVSKÁ, Vanda – MEVALDOVÁ, Helena – MRVÍK, Vladimír Jakub – PEŠTA, Jan – PROCHÁZKA, Lubomír – RÁKOSNÍKOVÁ, Alena: *Lidové stavby Středoevropského kraje*. Praha: Foibosbooks 2020.
- RAZÍM, Vladislav: *Středověká opevnění českých měst. 2. díl – katalog Čechy*. Praha: NPÚ 2020.

Odborná přednášková činnost

- MINÁŘ, Ivan: *Nápravníkovo stavení na Zichpilu v Humpolci*. Příspěvek na semináři NPÚ Architektura vesnického charakteru ve městech a městských aglomeracích, Praha Hostivař, 9. 9. 2020.
- POSPÍŠIL, Aleš: *Kutnohorská průmyslovka a její architekt Rudolf Rysán*. Přednášky v rámci oslavy 150 let Průmyslové školy v Kutné Hoře, 18. a 19. 9. 2020.
- POSPÍŠIL, Aleš: *Secesní vila čp. 188 a kino Modrý kříž v Kutné Hoře*. Komentovaná prohlídka objektů v rámci Dne architektury Spolku Kruh, 3. 10. 2020.

- ŘEPKOVÁ, Hana: *Barevný Černý Most*, audiowalk po sídlišti Černý Most, KC Plechárna.
- ŘEPKOVÁ, Hana: *Vlasta v kontextu střeoevropských sídlišť*, komentovaná procházka v rámci festivalu Umění v prostoru dne 22. 7. a 23. 9., sídliště Vlasta, Praha 10.
- ŘEPKOVÁ, Hana: *Jakou barvu má Červený Vrch?* komentovaná procházka v rámci Dne architektury po sídlišti Červený Vrch, Praha 6, dne 3. 10. 2020.
- ŘEPKOVÁ, Hana: *Česká sídliště ve střeoevropském kontextu*, přednáška v rámci Dne architektury v Atriu Žižkov dne 3. 10. 2020.
- ŘEPKOVÁ, Hana: *Regenerace sídlišť*, přednáška v rámci festivalu Umění v prostoru na sídlišti Vlasta dne 5. 10. 2020.
- VESELÝ, Jan: *Úvod do problematiky OPD*. Interní seminář NPÚ ÚOP středních Čech v Praze, 14. 9. 2020.
- VOLFOVÁ, Eva: *Urbanistický vývoj a významné historické stavby Krušovic*, Krušovice, okr. Rakovník, s ing. Tomášem Kapsou z MěÚ Rakovník, 3. března 2020, přednáška s promítáním mapových podkladů a fotografií.
- ZÁPALKOVÁ, Eva: *Zámek Bon Repos*, komentovaná prohlídka areálu v rámci výjezdni porady vedoucích odborů OPPE, 2. 6. 2020.
- ŽIŽKA, Jan, *Hospodářské dvory na Clam-Gallasovských panstvích*, přednáška v budově GnŘ NPÚ v Liliové ulici k závěru Clam-Gallasovského roku, leden 2020.
- ŽIŽKA, Jan: *Hospodářské dvory Valdštejnů*. Přednáška na zámku v Mnichově Hradišti s navazující exkurzí po dvorech v okolí, konaná v rámci Valdštejnského roku – projektu Valdštejnové – Lvi ve službách císařů.

Výstavní činnost

- PRIXOVÁ DVORSKÁ, Hana: *Uprostřed koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech. 1250–1550*. Hradec Králové 7. února – 28. června 2020. Účast na výstavě v rámci výstupu projektu. Tato výstava je hlavním výstupem projektu NAKI II: Gotické a raně renesanční umění ve východních Čechách. Výzkum, interpretace, prezentace (č. projektu DG16P02B003).

Aktivní účast na odborných workshopech: 0

■ Účast pracovníků NPÚ ÚOP SČ v Praze v komisích, vědeckých, redakčních a dalších radách

---

Hodnotitelská komise NPÚ ÚOP SČ pro projednávání návrhů na prohlášení věcí za kulturní památky

Mgr. Jana Berková, Mgr. Ludmila Maděrová,
Mgr. Šárka Kolářová, Mgr. Šárka Koukalová,
Mgr. Hana Prixová Dvorská, PhDr. Vladislav Razím,
Ing. arch. Jan Veselý, Ing. Arch. Eva Vyletová, Mgr. Jan Pešta

Komise pro vyhodnocení žádostí o finanční příspěvky havarijního programu, péče o vesnické památkové rezervace

Mgr. Jana Berková, Ing. Bohumila Králová,
Mgr. Ludmila Maděrová, Ing. arch. Jiří Mrázek,
Ing. Dagmar Primusová, Mgr. Hana Prixová Dvorská,
Ing. arch. Eva Volfová, Mgr. Eva Zápalková

Interní odborná komise NPÚ ÚOP SČ

Mgr. Jana Berková, Mgr. Ludmila Maděrová,
Ing. arch. Jiří Mrázek, Ing. arch. Hana Řepková,
Ing. arch. Jan Veselý, Mgr. Eva Zápalková

Archeologická komise NPÚ ÚOP SČ

Mgr. Jan Kypta, Ph.D., Mgr. Filip Laval, Ph.D.,
Mgr. Zdeněk Neustupný, Ing. arch. Jan Veselý

Ediční rada NPÚ

PhDr. Olga Klapetková, PhDr. Vladislav Razím

Ediční rada NPÚ ÚOP SČ

Mgr. Jana Berková, PhDr. Olga Klapetková,
Mgr. Jan Kypta, Ing. arch. Vojtěch Láska, Mgr. Ludmila
Maděrová, PhDr. Vladislav Razím, Mgr. Eva Zápalková

Redakční rada časopisu Památky středních Čech

Mgr. Jana Berková, Ing. arch. Vojtěch Láska, Mgr. Hana
Prixová Dvorská, PhDr. Vladislav Razím, Ing. Jan Žižka

Redakční rada časopisu Průzkumy památek

PhDr. Vladislav Razím, Ing. Jan Žižka

Redakční rada časopisu Památky západních Čech

PhDr. Alena Nachtmannová, Ph.D.

Redakční rada časopisu Krásné město – Kutná Hora

PhDr. Aleš Pospíšil

Redakční rada časopisu Antiqua Cuthna (při SOKA Kutná Hora)

PhDr. Aleš Pospíšil

Regionální komise pro posuzování návrhů na prohlášení věcí za KP

Ing. arch. Eva Vyletová

Správní rada Nadace Kutná Hora – památka UNESCO

PhDr. Aleš Pospíšil

Komise MěÚ Poděbrady pro regeneraci městské památkové zóny

Mgr. Petr Vácha

Komise programu Regenerace Městské památkové zóny Lysá nad Labem

Mgr. Eva Zápalková

■ Seznam zkratk

DKRVO – dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace

EDIS – odbor evidence, dokumentace a informačních systémů

EIA – Enviromental Impact Assessment

ESS – elektronická spisová služba

FOP – Fond oprav památek Středočeského kraje

GIS – geografický informační systém

HF – Havarijní střešní program

IISPP – integrovaný informační systém památkové péče

IT – informační technologie

ISO – integrovaný systém ochrany movitého kulturního
dědictví

KP – kulturní památka

KÚSČ – Krajský úřad Středočeského kraje

MIS – metainformační systém

MK ČR – Ministerstvo kultury České republiky

MPR – městská památková rezervace

MPZ – městská památková zóna

MŽP – Ministerstvo životního prostředí ČR

NP – nadzemní podlaží

NKP – národní kulturní památka

NPÚ – Národní památkový ústav

NPÚ GnŘ – Národní památkový ústav, generální ředitelství

NPÚ ÚOP SČ – Národní památkový ústav, územní odborné
pracoviště středních Čech v Praze

NZ – nálezová zpráva

OON – ostatní osobní náklady

OP – ochranné pásmo

OPD – operativní průzkum a dokumentace

OPPF – odbor péče o památkový fond

ORP – obec s rozšířenou působností

POP – památkové ochranné pásmo

PO – památkový objekt

POKP – Podpora obnovy kulturních památek

prostřednictvím obcí s rozšířenou působností

PPF – odbor péče o památkový fond

PPVPR – Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny

PRMKP – Program restaurování movitých kulturních památek

PRV – Program rozvoje venkova

PZAD – Program záchrany architektonického dědictví

PZAV – Program záchrany archeologických výzkumů

RD – rodičovská dovolená

RIV – rejstřík informací o výsledcích vědecké činnosti

SEA – Strategie Enviromental Assessment

SHP – stavebněhistorický průzkum

SZ – státní zámek

ÚOP – územní odborné pracoviště

ÚP – územní plán

ÚPD – územní plánovací dokumentace

ÚPS – územní památková správa

ÚSKP – ústřední seznam kulturních památek

V + V – institucionální výzkumné úkoly

VPR – vesnická památková rezervace

VPZ – vesnická památková zóna

ZE – základní evidence

DIE DENKMÄLER VON MITTELBÖHMEN

2 / 2021

BEILAGE

Jahrbuch des Nationalinstitut
für Denkmalpflege – Regionale Fachstelle
für Mittelböhmen in Prag zum Jahr 2020

Vedoucí redaktor: Mgr. Hana Prixová Dvorská

Výkonná redaktorka: PhDr. Olga Klapetková

Redakční rada: Mgr. Jana Berková, PhDr. Richard Biegel, Ph.D., Miroslav Brožovský, Mgr. Hana Prixová Dvorská, Ing. arch. Milena Hauserová, CSc., JUDr. et PhDr. Pavel Kroupa, PhDr. Květa Křížová, PhDr. Zdeněk Kuchyňka, Ing. arch. Vojtěch Láška, Ing. arch. Jan Pešta, Ing. Alfréd Schubert, PhDr. Vladislav Razím, Mgr. Vladimír Rišlink, Ing. Jan Žižka

Adresa redakce: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze, Sabinova 5, 130 11 Praha 3, telefon: 274 008 283, e-mail: klapetkova@stc.npu.cz. Distribuce: e-mail: roubickova.dita@npu.cz. Registrace povolena pod č. MK ČR 6835

Vyšlo 31. 12. 2021

PAMÁTKY STŘEDNÍCH ČECH

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVISŤE
STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE

Památky středních Čech 35/2/2021 – příloha (Ročenka 2020)
časopis Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze

Sabinova 373/5, 130 11 Praha 3

Tisková a grafická příprava: Jiří Sládeček

ISSN 0862-1586

ISBN 978-80-88339-11-3